

سُورَةُ الْقَصَصِ

ஸ்தோக் ೨೮

ಇಸ್ರೇ-ಹಿಸ್ತುಸ್ತು

سُورَةُ الْقَصَصِ
សូរ៉េ: ២៨ អាល់-ក្លីស្ល័ស្ល

"អាល់-ក្លីស្ល័ស្ល" មាន ៨៨ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ៉េ: ២៨ ទី ៤៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េ: ២៨ នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، بِإِسْنَادِهِ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الطَّوْسِينِ
الثَّلَاثِ فِي لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ، كَانَ مِنْ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ، وَ فِي جِوَارِ اللَّهِ، وَ فِي كَنَفِهِ، وَ لَمْ يُصَبِّهُ فِي الدُّنْيَا بُؤْسٌ أَبَدًا، وَ أُعْطِيَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْجَنَّةِ
حَتَّى يَرْضَى، وَ فَوْقَ رِضَاهُ، وَ زَوْجُهُ اللَّهُ مِائَةَ زَوْجَةٍ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٦٣ ؛ ثواب
الأعمال: ١٠٩).

១. [...] ទទួលបានពី អាថ្នី បាស្ត្រៀរដែលទទួលបានពី អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
"អ្នកណាសូត្រទាំងបីនេះ (សូរ៉េ: ២៦, ២៧, ២៨) ក្នុងយប់ថ្ងៃសុក្រ (យប់ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ចូល
សុក្រ) អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងចំណោមមិត្តអល់ឡោះហ្គ័រ នៅក្បែរអល់ឡោះហ្គ័រ នៅក្នុងការថែរក្សា
របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។ អ្នកនោះនឹងមិនត្រូវសេចក្តីអស់សង្ឃឹមបៀតបៀនឡើយក្នុងលោកនេះ ។ ក្នុង
លោកមុខ អ្នកនោះនឹងបានទទួលឋានសួគ៌ជាទីគាប់ចិត្ត និងលើសពីសេចក្តីស្រឡាញ់នោះទៀត ។
អល់ឡោះហ្គ័រនឹងរៀបការអ្នកនោះជាមួយនារីសួគ៌ិមួយរយនាក់ ។" (ثواب الأعمال: 109)

2. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ عَشْرُ حَسَنَاتٍ
بِعَدَدِ كُلِّ مَنْ صَدَّقَ بِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَدَدِ كُلِّ مَنْ كَذَّبَ بِهِ، وَ لَمْ يَبْقَ مَلَكٌ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِلَّا شَهِدَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
بِأَنَّهُ صَادِقٌ وَ مِنْ كَتَبَهَا وَ شَرِبَهَا، زَالَ عَنْهُ جَمِيعٌ مَا يَشْكُو مِنَ الْأَلَمِ، بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة
٢٤٣ ؛ مَجْمَعُ الْبَيَانَ ٣٧٣:٧).

២. [...] គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ពីរស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណា
សូត្រសូរ៉េ: ២៨ នេះ (សូរ៉េ: ២៨) អ្នកនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់ស្មើនឹងចំនួនអ្នកទទួលស្គាល់មូសា^{عليه السلام}
គ្រប់នាក់និងបណ្តាអ្នកដែលជឿព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដប់ដង ។ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះទេវតាទាំងអស់ដែលនៅលើ
មេឃ ឬលើដីនឹងធ្វើសាក្សីឲ្យអ្នកនោះ ថាអ្នកនោះជាជនត្រឹមត្រូវម្នាក់ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េ: ២៨ នេះ
ហើយជីកទឹកសូរ៉េ: ២៨ នេះ ការត្អូញត្អែរអំពីការឈឺចាប់(ក្នុងខ្លួនអ្នកនោះ)នឹងបាត់អស់ ដោយនូវការ
អនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" (مجمع البيان 7: 373)

3. و عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا، وَ عَلَّقَهَا عَلَى الْمُبْتُونِ، وَ صَاحِبِ الطَّحَالِ، وَ وَجَعَ الْكَبِدِ، وَ وَجَعَ الْجَوْفِ، يَكْتُبُهَا وَ يُعَلِّقُهَا عَلَيْهِ، وَ أَيْضاً يَكْتُبُهَا فِي إِنَاءٍ وَ يُعَسِّلُهَا بِمَاءِ الْمَطَرِ، وَ يَشْرَبُ ذَلِكَ الْمَاءَ، زَالَ عَنْهُ ذَلِكَ الْوَجَعُ وَ الْأَلَمُ، وَ يُشْفَى مِنْ مَرَضِهِ، وَ يَهْوَنُ عَنْهُ الْوَرَمُ، بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٤٣ ؛ خواص القرآن: ٤٦ «مخطوط».)

៣. ទទួលបានពីអាល់-ស្វ័ឌ្ឍិក្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉ាត៍នេះ ចងវាលើពោះ អ្នកដែលមានបញ្ហាលំពែង ឈឺថ្លើម ឈឺបេះដូង ឲ្យសរសេរសូរ៉ាត៍នេះពាក់ជាប់ខ្លួន ឬក៏សរសេរ សូរ៉ាត៍នេះក្នុងធុងទឹកហើយងូតទឹកភ្លៀង(ក្នុងធុងនេះ) និងផឹកទឹកនោះ អាការឈឺចាប់ទាំងនោះនឹង ជាសះស្បើយពីអ្នកនោះ ។ អ្នកនោះនឹងជាពិជម្ងឺទាំងឡាយ រោគដុះសាច់របស់អ្នកនោះនឹងថយចុះ ដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ 1" (خواص القرآن: 46 «مخطوط»)

4.**. و عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَ مَنْ كَتَبَهَا، وَ مَحَاها بِالمَاءِ وَ شَرِبَهَا، زَالَ عَنْهُ جَمِيعُ الْأَلَمِ وَ الْأَوْجَاعِ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٤٣.)

៤.**. រស្មីលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរ[សូរ៉ាត៍នេះ] យកវាទៅលុបដោយ ទឹកហើយផឹកទឹកនោះ អាការឈឺចុកចាប់នឹងបាត់អស់ពីខ្លួនអ្នកនោះ ។" (តាហ្វ្យាសៀវ អាល់-ប៊ូរហ្គាន)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

طسّم ١

១. ត្រី ស៊ីន មីម ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១

1. ابنُ بَابُوئِيهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّجَائِيُّ، فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَصْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا مَعْنَى قَوْلِهِ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: طس وَ طسم ؟ قَالَ: «أَمَّا طَسَ فَمَعْنَاهُ أَنَا الطَّالِبُ السَّمِيعُ، وَ أَمَّا طَسَمَ فَمَعْنَاهُ أَنَا الطَّالِبُ السَّمِيعُ الْمُبْدِئُ الْمُعِيدُ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٦٥ ؛ معاني الأخبار: ٢٢)

១. អ៊ីបន្ត បាបាវីហ្គ័ បានថ្លែងថា៖ "អាច្ឆិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ីន ហ្គារូន អាល់-ស្វាន់យ៉ាស្តី បានថ្លែងប្រាប់យើងអំពីសេចក្តីសំបុត្រដែលលោកបានសរសេរទៅ អាលី ប៊ីន អាស្តម៉ាដូ អាល់-បាក្តុដ្វាឌ្លី អាល់-វ៉ារីកូ តមកពី ម៉ាអ្វាស្ត ប៊ីន អាល់-ម៉ាស្ត្រី អាល់-អាន់បារី តមកពីអ្នកបង្កើតឡោះហ្គ័ ប៊ីន អាស្តម៉ាអ៊ី តមកពី យូវីវីយ៉ាស្ត តមកពី ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ីន សាអ៊ីដូ អាល់-ស្មៅវី ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបាន

សួរ យ៉ាក្កុហារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្រី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្មីលីប صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រស្មីលុលឡោះហ្វីយ! តើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វីយ! [២៧:១] ត្មី ស៊ីន និង [២៨:១] ត្មី ស៊ីន មីម មានអត្ថន័យអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[២៧:១] ត្មី ស៊ីន មានន័យថា អញគឺព្រះទ្រង់អន្ទាល ព្រះទ្រង់សវនាការ (الطَّالِبُ السَّمِيعُ) ។ ឯ ត្មី ស៊ីន មីម មានន័យថា អញគឺព្រះទ្រង់អន្ទាល ព្រះទ្រង់សវនាការ ព្រះអ្នកផ្ដើម ព្រះអ្នកផ្ដើមឡើងវិញ (الطَّالِبُ السَّمِيعُ الْمُبْدِئُ) (معاني الأخبار: 22) "1" (المُعِيدُ)

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٦﴾

២. ទាំងនេះគឺបណ្តាឱង្ការនៃព្រះគម្ពីរបំភ្លឺ ។

تَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبِيِّنَا مَوْسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

៣. យើងថ្លែងឲ្យអ្នកបានជ្រាបនូវដំណឹងរបស់មូសានិងហ្វេរ៉េដោយការពិត សម្រាប់ជនានុជនដែលមានសទ្ធា ។

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّنَّ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُدَّبُّونَ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨﴾

៤. ហ្វេរ៉េដលើកតម្កើងខ្លួនឯងនៅលើផែនដី ហើយគេបានបែងចែកប្រជាពលរដ្ឋនៃផែនដីជាក្រុមៗ ។ ដោយសង្កត់សង្កិនក្រុមមួយក្នុងចំណោមក្រុមទាំងនេះ ដោយសម្លាប់រដ្ឋាលកូនប្រុសៗរបស់ពួកគេនិងទុកជីវិតស្រីៗ ។ គេជាបុគ្គលបង្កវិនាសម្នាក់[នៅលើផែនដី] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ២-៤

1. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَبِي، وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، وَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحَمِيرِيِّ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارِ، وَ أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، جَمِيعًا، قَالُوا: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرِ الْبَرْزَنْطِيِّ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ يُوسُفَ بْنَ يَعْقُوبَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا) حِينَ حَضَرَتْهُ الْوَفَاءُ جَمَعَ آلَ يَعْقُوبَ - وَ هُمْ ثَمَانُونَ رَجُلًا - فَقَالَ: إِنَّ هَؤُلَاءِ الْقَبِيضَ سَيَطْهَرُونَ عَلَيْكُمْ، وَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ، وَ إِنَّمَا يُنَجِّيكُمْ اللَّهُ مِنْ أَيْدِيهِمْ بِرَجُلٍ مِنْ وُلْدِ لَأْوِي بْنِ يَعْقُوبَ، اسْمُهُ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ، غُلَامٌ طَوَّلٌ، جَعْدٌ، آدَمٌ. فَجَعَلَ الرَّجُلُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ يُسَمِّي ابْنَهُ عِمْرَانَ، وَ يُسَمِّي عِمْرَانَ ابْنَةَ مُوسَى».

១. [...] ទទួលបានពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ហ្វាឡាប៊ី ដែលទទួលបានពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលជិតចូលទិវង្គត យូស្វ័ عليه السلام ប៊ិន យ៉ាក្កុហារ عليه السلام បានប្រជុំគ្រួសាររបស់យ៉ាក្កុហារ عليه السلام - ប្រជុំបានបុរសបែតសិបនាក់ - ព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ពួកកុមារទាំងនេះនឹងឈ្នះពួកអ្នក នឹងធ្វើទុក្ខទោសពួកអ្នកដោយទណ្ឌកម្មអាក្រក់ ។ តែអស់ឡោះហ្វី عليه السلام នឹងសង្គ្រោះពួកអ្នកដោយដៃបុរសម្នាក់ដែលជាកូនចៅម្នាក់របស់ អាល់-អាវី ប៊ិន យ៉ាក្កុហារ عليه السلام ឈ្មោះរបស់បុរសនោះគឺ មូសា عليه السلام ប៊ិន អ៊ីមរ៉េន عليه السلام ដែលមានមាឌខ្ពស់ មានសម្បុរស្រូវសាលី ។" បុរសៗកូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលនៅតែដាក់

ឈ្មោះកូនប្រុសខ្លួនថាអ៊ីមរ៉ាន ។ អ្នកណាដែលឈ្មោះអ៊ីមរ៉ានបានដាក់ឈ្មោះឲ្យកូនប្រុសខ្លួនថាមូសា ។"

فَذَكَرَ أَبَانُ بْنُ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَا حَرَجَ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ حَتَّى حَرَجَ قَبْلَهُ حَمْسُونَ كَذَابًا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، كُلُّهُمْ يَدَّعِي أَنَّهُ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ».

អាបាន ប៊ិន អូស្វ័ម៉ានបានថ្លែងតមកពីអាចូ បាស្ទៀរ ដែលទទួលបានមកពី អាចូ យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនាថា៖ "មុនមូសា ^{عليه السلام} ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន ^{عليه السلام} លេចឡើង មានជនភូតភរកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលហាសិបនាក់ លេចមុខឡើង ។ ម្នាក់ៗបានប្រកាសថាខ្លួនគឺ មូសា ^{عليه السلام} ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន ^{عليه السلام} ។"

«فَبَلَغَ فِرْعَوْنُ أَنَّهُمْ يُرْجِفُونَ بِهِ، وَ يَطْلُبُونَ هَذَا الْغُلَامَ، وَ قَالَ لَهُ كَهَنَتُهُ وَ سَحَرَتُهُ: إِنَّ هَلَكَ دِينِكَ وَ قَوْمِكَ عَلَى يَدَيِ هَذَا الْغُلَامِ الَّذِي يُؤَلِّدُ الْعَامَ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ. فَوَضَعَ الْقَوَائِلَ عَلَى النِّسَاءِ، وَ قَالَ: لَا يُؤَلِّدُ الْعَامَ غُلَامًا إِلَّا دُبِحَ. وَ وَضَعَ عَلَى أُمِّ مُوسَى قَابِلَةً، فَلَمَّا رَأَى بَنُو إِسْرَائِيلَ ذَلِكَ، قَالُوا: إِذَا ذُبِحَ الْغُلْمَانُ، وَ اسْتَحْيِيَ النِّسَاءُ، هَلَكْنَا، فَلَمْ نَبْقَ، فَتَعَالَوْا لَا تَقْرَبِ النِّسَاءَ».

បានលេចឮទៅដល់ហ្វៀរអេស្រី ^{عليه السلام} ថាប្រជារាស្ត្ររង់ចាំក្មេងប្រុសម្នាក់នេះ ។ ពួកគ្រូហោរនិងគ្រូមន្តអាគម បានប្រាប់ហ្វៀរអេស្រី ^{عليه السلام} ថា៖ "សាសនានិងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹងត្រូវវិនាសដោយដៃក្មេងប្រុសនេះដែលនឹងចាប់កំណើតក្នុងឆ្នាំនេះក្នុងចំណោមកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។" ហ្វៀរអេស្រី ^{عليه السلام} បានចាត់ឲ្យមានឆ្មបត្រតត្រាស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ហើយបានថា៖ "ឆ្នាំនេះកូនប្រុសទាំងអស់ដែលកើតមកនឹងត្រូវសម្លាប់ ។" ហ្វៀរអេស្រី ^{عليه السلام} បានចាត់ឲ្យឆ្មបត្រតត្រាម្តាយរបស់មូសា ^{عليه السلام} ដែរ ។ ដូច្នោះបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលបានថា៖ "បើពួកគេសម្លាប់កូនប្រុសយើង ទុកជីវិតស្រីៗយើង យើងច្បាស់ជាវិនាសជាមិនខាន យើងនឹងមិនសេសសល់តទៅទៀតបានទេ ។ ចូរយើងកុំទៅជិតភរិយាយើង ។"

فَقَالَ عِمْرَانُ أَبُو مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): بَلْ بِأَشْرُوهُمْ، فَإِنَّ أَمْرَ اللَّهِ وَقَعَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، اللَّهُمَّ، مَنْ حَرَمَهُ فَإِنِّي لَا أُحْرِمُهُ، وَ مَنْ تَرَكُهُ فَإِنِّي لَا أَتْرِكُهُ وَ بَاشَرَ أُمُّ مُوسَى، فَحَمَلَتْ بِهِ. فَوَضَعَ عَلَى أُمِّ مُوسَى قَابِلَةً تَحْرُسُهَا، فَإِذَا قَامَتْ قَامَتْ، وَ إِذَا فَعَدَتْ فَعَدَتْ، فَلَمَّا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَقَعَتْ عَلَيْهَا الْمَحَبَّةُ، وَ كَذَلِكَ حُجِجَ اللَّهُ عَلَى خَلْقِهِ، فَقَالَتْ لَهَا الْقَابِلَةُ: مَا لَكَ يَا بَيْتِي تَصْفَرِينَ وَ تَدُوبِينَ؟ قَالَتْ: لَا تَلُومِينِي، فَإِنِّي أَخَافُ إِذَا وَلَدْتُ، أَخَذَ وَلَدِي فَذُبِحَ. قَالَتْ: لَا تَحْزَنِي، فَإِنِّي سَوْفَ أَكْتُمُ عَلَيْكَ. فَلَمْ تُصَدِّقْهَا، فَلَمَّا أَنْ وَلَدَتْ، التَفَقَّتْ إِلَيْهَا وَ هِيَ مُقْبِلَةٌ، فَقَالَتْ: مَا شَاءَ اللَّهُ. فَقَالَتْ لَهَا: أَلَمْ أَقُلْ إِنِّي سَوْفَ أَكْتُمُ عَلَيْكَ.

អ៊ីមរ៉ាន ^{عليه السلام} ឪពុករបស់មូសា ^{عليه السلام} បានថា៖ "តែយើងត្រូវតែមានទំនាក់ទំនងជាមួយភរិយាយើង ព្រោះព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ត្រូវតែមានដំណើរការតៀងឡើង ទោះបីពួកពហុទេពនិយមស្អប់ខ្ពើមក៏ដោយ ។ អ្នកណាចោលភរិយាខ្លួនក៏ចោលចុះ តែខ្ញុំនឹងមិនចោលទេ ។" គេក៏បាននៅជាមួយម្តាយរបស់មូសា ^{عليه السلام} នាងក៏បានមានផ្ទៃពោះ ។ គេបានចាត់ឲ្យឆ្មបត្រតត្រាម្តាយមូសា ^{عليه السلام} និងលបយកការណ៍ ។ ពេលនាងងើប ឆ្មបងើបដែរ ពេលនាងអង្គុយ ឆ្មបអង្គុយដែរ ។ តែពេលនាងមានផ្ទៃពោះ ឆ្មបនោះមានចិត្តស្រឡាញ់នាង នេះគឺអំណះអំណាងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} លើសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ឆ្មបបានសួរនាងថា៖ "កូនអីយ កូនកើតអ្វីបានជាស្លេកស្លាំងនិងខ្សោយដូច្នោះ?" នាងបានថា៖ "កុំសួរខ្ញុំ ខ្ញុំខ្លាចតែគេយកកូនខ្ញុំទៅសម្លាប់ពេលវាកើត ។" ឆ្មបបានថា៖ "កុំបារម្ភ ខ្ញុំនឹងលាក់រៀងនេះ ។" តែនាងមិនជឿឆ្មបនេះទេ ។ ពេលសម្រាលកូន នាងបានបែរទៅរកឆ្មប ថា៖ "ស្រេចតែអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ចុះ!" ឆ្មបបាន

ប្រាប់នាងថា: "ខ្ញុំមិនបានប្រាប់នាងហើយទេថាខ្ញុំនឹងលាក់រឿងនេះ?"

ثُمَّ حَمَلَتْهُ فَأَدَخَلْتُهُ الْمِحْدَعِ، وَ أَصْلَحَتْ أَمْرَهُ. ثُمَّ حَرَجَتْ إِلَى الْحَرَسِ، فَقَالَتْ: انصَرِفُوا - وَ كَانُوا عَلَى الْبَابِ - فَإِنَّهُ حَرَجَ دَمٌ مُنْقَطِعٌ. فَانصَرَفُوا، فَأَرَضَعْتُهُ.

ឆ្ងុបបានយកទារកﷺទៅក្នុងបន្ទប់ ហើយបានរៀបចំរឿងព្រះអង្គﷺ ។ បន្ទាប់មកបានចេញមកជួប ឆ្មាំទ្វារថា: "អស់លោកអាចទៅវិញបានហើយ ។ មានតែជុំសាច់និងឈាមទេដែលចេញមកនោះ ។" ពួកឆ្មាំក៏បានទៅវិញ ។ ម្តាយមូសាﷺបានឲ្យកូនចៅ ។

فَلَمَّا خَافَتْ عَلَيْهِ الصَّوْتِ، أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهَا أَنْ اعْمَلِي التَّائِبَاتِ، ثُمَّ اجْعَلِي فِيهِ، ثُمَّ أَخْرِجِيهِ لَيْلًا، فَاطْرَحِيهِ فِي نَيْلٍ مِصْرَ. فَوَضَعْتُهُ فِي التَّائِبَاتِ، ثُمَّ دَفَعْتُهُ فِي الْيَمِّ، فَجَعَلَ يَجْعُ إِلَيْهَا، وَ جَعَلَتْ تَدْفَعُهُ فِي الْعَمْرِ، وَ إِنَّ الرِّيحَ صَرَبَتْهُ فَأَنْطَلَقَتْ بِهِ، فَلَمَّا رَأَتْهُ قَدْ ذَهَبَ بِهِ الْمَاءُ، هَمَّتْ أَنْ تَصِيحَ، فَرَبَطَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهَا.

ពេលនាងខ្លាចសំឡេងទារកលេចឮ អស់ឡោះហ្នឹងបានបើកឲ្យនាងដឹងថានាងត្រូវធ្វើប្រអប់លើមួយ ដាក់ព្រះអង្គﷺក្នុងប្រអប់នោះ ចេញពីផ្ទះពេលយប់ យកប្រអប់នេះទៅបណ្តែតក្នុងទឹកទន្លេនីល ។

قَالَ: «وَ كَانَتِ الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ، امْرَأَةً فِرْعَوْنَ - وَ هِيَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ - قَالَتْ لِفِرْعَوْنَ: إِنَّهَا أَيَّامُ الرَّبِيعِ، فَأَخْرِجْنِي وَ اضْرِبْ لِي قُبَّةً عَلَى شَطِّ النَّيْلِ، حَتَّى أَنْزِلَهُ هَذِهِ الْأَيَّامَ. فَضْرِبَ لَهَا قُبَّةً عَلَى شَطِّ النَّيْلِ، إِذْ أَقْبَلَ التَّائِبُوتُ يُرِيدُهَا، فَقَالَتْ: أَمَا تَرَوْنَ مَا أَرَى عَلَى الْمَاءِ؟ قَالُوا: إِي وَ اللَّهِ - يَا سَيِّدَتَنَا - إِنَّا لَنَرِي شَيْئًا. فَلَمَّا دَنَا مِنْهَا، قَامَتْ إِلَى الْمَاءِ، فَتَنَاوَلَتْهُ بِيَدَيْهَا، وَ كَادَ الْمَاءُ يُعْمُرُهَا، حَتَّى تَصَاحُوا عَلَيْهَا، فَجَذَبَتْهُ، فَأَخْرَجَتْهُ مِنَ الْمَاءِ، فَأَخَذَتْهُ فَوَضَعَتْهُ فِي حَجْرِهَا، فَإِذَا هُوَ غُلَامٌ أَجْمَلُ النَّاسِ وَ أَسْرُهُمْ، فَوَقَعَتْ عَلَيْهَا مِنْهُ حُبَّةٌ، فَوَضَعَتْهُ فِي حَجْرِهَا، وَ قَالَتْ: هَذَا ابْنِي.

មហេសីរបស់ហ្វេរ៉េន៍ជាភរិយាត្រឹមត្រូវ ព្រះនាងជាកូនចៅម្នាក់របស់អ៊ីសរ៉ែអ៊ីល បានប្រាប់ហ្វេរ៉េន៍ ថា: "រដូវនេះជានិទាយ: រដូវ សូមព្រះអង្គបោះជំរំឲ្យខ្ញុំម្ចាស់នៅឯឆ្នេរទន្លេនីលដើម្បីសម្រាកលុះផុត រដូវនេះ ។" ហ្វេរ៉េន៍ក៏បានបោះជំរំនៅឯឆ្នេរទន្លេនីល ។ ពេលប្រអប់អណ្តែតមកជិត ព្រះនាងចង់ បានប្រអប់នោះ ។ ព្រះនាងបានថា: "អស់លោកមិនឃើញអ្វីដែលខ្ញុំឃើញអណ្តែតទឹកនោះទេ?" ពួក គេបានទូលថា: "ឃើញក្រាបទូល ។" ព្រះនាងបានចុះទឹកទៅយកប្រអប់នោះ ប្រអប់នោះស្ទើរតែលិច ទឹកពេញ ហើយបានស្រែកទៅរកប្រអប់នោះ ។ ព្រះនាងបានស្ទុះទៅរកព្រះអង្គﷺ បានលើកព្រះអង្គ ﷺចេញពីទឹក ដាក់ព្រះអង្គﷺលើភ្លៅ ។ ព្រះអង្គﷺជាក្មេងស្អាតជាងគេក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ និងគ្រួសារពួកគេ ។ ព្រះនាងស្រឡាញ់ព្រះអង្គﷺណាស់ បានដាក់ព្រះអង្គﷺលើភ្លៅ ហើយថា: "នេះជាកូនប្រុសខ្ញុំ ។"

فَقَالُوا: إِي وَ اللَّهِ - يَا سَيِّدَتَنَا - مَا لِكَ وَ لَدِّ، وَ لَا لِلْمَلِكِ، فَاتَّخِذِي هَذَا وَ لَدًا. فَقَامَتْ إِلَى فِرْعَوْنَ، فَقَالَتْ: إِنِّي أَصَبْتُ غُلَامًا طَيِّبًا خُلُوعًا، تَنَحَّدُهُ وَ لَدًا، فَيَكُونُ فَرَّةً عَيْنٍ لِي وَ لَكَ، فَلَا تَقْتُلِيهِ. قَالَ: وَ مِنْ أَيْنَ هَذَا الْغُلَامُ؟ قَالَتْ: لَا وَ اللَّهِ لَا أَدْرِي، إِلَّا أَنَّ الْمَاءَ جَاءَ بِهِ، فَلَمْ تَزَلْ بِهِ حَتَّى رَضِي.

ពួកគេបានទូលថា៖ "មែនក្រាបទូល ព្រះអង្គមិនមានបុត្រទេ ដូច្នោះព្រះអង្គគប្បីយកគេម្នាក់នេះជាបុត្រ ។" ព្រះនាងបានទៅជួបហ្វឺរអៀន ប្រាប់ហ្វឺរអៀនថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់រើសបានកូនធម៌ម្នាក់ គេស្អាត មកជាកូន ដើម្បីជាទីគាប់ចិត្តខ្ញុំម្ចាស់និងព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់គេ ។" ហ្វឺរអៀនបានថា៖ "តើក្មេងនេះមកពីណា ?" ព្រះនាងបានថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងទេ ទឹកបាននាំគេមក ។" ព្រះនាងមិនឈប់ចរចាទេ លុះត្រាតែហ្វឺរអៀនយល់ព្រម ។"

فَلَمَّا سَمِعَ النَّاسُ أَنَّ الْمَلِكَ قَدْ تَبَيَّنَ ابْنًا، لَمْ يَبْقَ أَحَدٌ مِنْ رُؤُوسِ مَنْ كَانَ مَعَ فِرْعَوْنَ إِلَّا بَعَثَ إِلَيْهِ امْرَأَتَهُ، لِيَتَكُونَ لَهُ ظِفْرًا، أَوْ تَحْضُنُهُ، فَأَبَى أَنْ يَأْخُذَ مِنْ امْرَأَةٍ مِنْهُمْ نَدِيًّا. قَالَتْ: امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ: أَطْلُبُوا لِابْنِي ظِفْرًا، وَ لَا تُحْضِرُوا أَحَدًا. فَجَعَلَ لَا يَقْبَلُ مِنْ امْرَأَةٍ مِنْهُمْ نَدِيًّا.

ពេលប្រជាពលរដ្ឋបានឮថាស្តេចមានកូនចិញ្ចឹមម្នាក់ ពួកមេដឹកនាំទាំងអស់បានបញ្ជូនភរិយារបស់ខ្លួនមកឲ្យហ្វឺរអៀនដើម្បីជាមេដោះរបស់មូសា និងថ្នាក់ថ្មមព្រះអង្គ ។ តែព្រះអង្គមិនព្រមបោដោះមេដោះណាមួយឡើយ ។ មហេសីរបស់ហ្វឺរអៀនបានថា៖ "ចូរទៅដើរកមេដោះមកឲ្យកូនខ្ញុំ កុំមើលថោកមេដោះណាមួយឡើយ ។" តែព្រះអង្គមិនបោទឹកដោះមេដោះទាំងនោះឡើយ ។

فَقَالَتْ أُمُّ مُوسَى لِأُخْتَيْهِ: انْظُرِي أ تَرَيْنَ لَهُ تَرَيْنَ لَهُ أَنْرًا؟ فَانْطَلَقْتُ حَتَّى أَتَيْتُ بَابَ الْمَلِكِ، فَقَالَتْ: قَدْ بَلَغَنِي أَنَّكُمْ تَطْلُبُونَ ظِفْرًا، وَ هَاهُنَا امْرَأَةٌ صَالِحَةٌ تَأْخُذُ وَلَدَكُمْ، وَ تَكْهُلُهُ لَكُمْ. فَقَالَتْ: أَدْخُلُوهَا، فَلَمَّا دَخَلَتْ، قَالَتْ لَهَا امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ: مِمَّنْ أَنْتِ؟ قَالَتْ: مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ. قَالَتْ: إِدْهَبِي - يَا بَنِيَّةَ - فَلَيْسَ لَنَا فِيكَ حَاجَةٌ. فَقَالَتْ لَهَا التَّسَاءُ: عَافَاكَ اللَّهُ، انْظُرِي هَلْ يَبْقَى هَلْ يَبْقَى، أَوْ لَا؟ فَقَالَتْ امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ: أ رَأَيْتُمْ لَوْ قَبِلَ هَذَا، هَلْ يَرْضَى فِرْعَوْنَ أَنْ يَكُونَ الْعِلَامُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ الْمَرْأَةُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ - يَعْنِي الظَّفَرَ -؟ لَا يَرْضَى. قُلْنَ: فَانْظُرِي أ يَقْبَلُ، أَوْ لَا يَقْبَلُ؟ قَالَتْ امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ: فَادْهَبِي فَادْهَبِي.

ម្តាយមូសាបានប្រាប់កូនស្រីគាត់ថា៖ "ចូរទៅដើរកមេដោះ ក្រែងឃើញគេ ។" នាងក៏បានទៅដល់រាំងស្តេច ថា៖ "ខ្ញុំបានឮថាគេរកមេដោះ ។ នៅត្រង់នេះមានស្ត្រីត្រឹមត្រូវម្នាក់ ។ រាជបុត្រព្រះនាងនឹងព្រមបោ សូមធានា ។" នារីអ្នកមើលខុសត្រូវបានថា៖ "ចូលមក !" ពេលនាងបានចូលទៅខាងក្នុងមសេហ៍របស់ហ្វឺរអៀនបានសួរនាងថា៖ "តើនាងជាអ្នកណា ?" នាងបានតបថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ែល ។" ព្រះនាងបានថា៖ "នាងទៅវិញចុះ យើងមិនត្រូវការនាងទេ ។" នារីនោះបានទូលថា៖ "សូមព្រះឲ្យព្រះនាងមានសុខភាពល្អ ។ សូមព្រះនាងមើលសិនថាតើគេព្រមបោឬទេ ?" មហេសីរបស់ហ្វឺរអៀនបានថា៖ "អ្នកទាំងអស់គ្នាគិតថាទោះជាគេព្រមបោក៏ដោយ ហ្វឺរអៀននឹងសប្បាយចិត្ត ដែលគេជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលហើយនារីនោះ (គឺមេដោះ) ជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ែលនោះ ? ហ្វឺរអៀននឹងមិនសប្បាយចិត្តទេ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "សូមព្រះនាងមើលសិនថាគេព្រមបោឬទេ ?" មហេសីរបស់ហ្វឺរអៀនបានថា៖ "ចូរទៅនាំនាងមកទីនេះ ។"

فَجَاءَتْ إِلَى أُمِّهَا، فَقَالَتْ: إِنَّ امْرَأَةَ الْمَلِكِ تَدْعُوكَ. فَدَخَلْتُ عَلَيْهَا، فَدَفَعَتْ إِلَيْهَا مُوسَى، فَوَضَعَتْهُ فِي حَجْرِهَا، ثُمَّ أَلْقَمْتُهُ نَدِيَّهَا، فَادْرَأَ حَمَّ اللَّبْرِ فِي حَلْقِهِ، فَلَمَّا رَأَتْ امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ أَنَّ ابْنَهَا قَدْ قَبِلَ، قَامَتْ إِلَى فِرْعَوْنَ، فَقَالَتْ: إِنِّي قَدْ أَصَبْتُ لِابْنِي ظِفْرًا، وَ قَدْ قَبِلَ مِنْهَا. فَقَالَ: وَ مِمَّنْ هِيَ؟ قَالَتْ: مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ. قَالَ فِرْعَوْنُ: هَذَا جَمًّا لَا يَكُونُ أَبَدًا، الْعِلَامُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ الظَّفَرُ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ؟ فَلَمْ تَزَلْ

تَكَلَّمُ فِيهِ، وَ تَقُولُ: مَا تَخَافُ مِنْ هَذَا الْعِلَامِ، إِنَّمَا هُوَ ابْنُكَ، يَنْشَأُ فِي حَجْرِكَ؟ حَتَّى قَلْبُهُ عَنْ رَأْيِهِ، وَ رَضِيَ.

នាងក៏បានទៅប្រាប់ម្តាយថា៖ "មហេសីរបស់ហ្វៀរអៀនចង់ជួបម៉ែ ។" នាងក៏បានមកជួបមហេសី ហ្វៀរអៀន ។ មហេសីហ្វៀរអៀនបានហុចព្រះអង្គ មកនាងៗបានដាក់ព្រះអង្គលើភ្លៅ ឲ្យ ព្រះអង្គទៅដោះ ទឹកដោះក៏បានចូលបំពង់កព្រះអង្គ ។ ពេលមហេសីរបស់ហ្វៀរអៀនឃើញ ព្រះអង្គព្រមទៅ ព្រះនាងបានទៅជួបហ្វៀរអៀនថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់រកបានមេដោះឲ្យកូនខ្ញុំម្ចាស់ ហើយ ។ គេព្រមទៅដោះនាង ។" ហ្វៀរអៀនបានថា៖ "តើនាងជាអ្នកណា?" ព្រះនាងបានថា៖ "នាងជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីល ។" ហ្វៀរអៀនបានថា៖ "រឿងនេះមិនអាចកើតឡើងបានឡើយ ។" ក្មេង ប្រុសជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីល មេដោះក៏ជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលដែរ?" ព្រះនាងមិនឈប់ចរចារឿងនេះទេ ហើយបានថា៖ "ព្រះអង្គខ្លាចក្មេងម្នាក់នេះឬ គេជាអាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គ គេនឹងធាត់ធំនៅលើ ភ្លៅព្រះអង្គ?" ទាល់តែហ្វៀរអៀនយល់ស្របតាមសម្តីព្រះនាង យល់ព្រមតាមព្រះនាង ។"

فَنَشَأَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي آلِ فِرْعَوْنَ، وَ كَتَمَتْ أُمُّهُ حَبْرَهُ، وَ أُخْتُهُ، وَ الْقَائِلَةُ، حَتَّى هَلَكَتْ أُمُّهُ، وَ الْقَائِلَةُ الَّتِي قِيلَتْهُ، فَنَشَأَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَعْلَمُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ - قَالَ - وَ كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تَطْلُبُهُ وَ تَسْأَلُ عَنْهُ، فَيَعْمَى عَلَيْهِمْ حَبْرَهُ - قَالَ - فَبَلَغَ فِرْعَوْنَ أَنَّهُمْ يَطْلُبُونَهُ، وَ يَسْأَلُونَ عَنْهُ، فَأَرْسَلَ إِلَيْهِمْ، فَزَادَ فِي الْعَذَابِ عَلَيْهِمْ، وَ فَرَّقَ بَيْنَهُمْ، وَ نَهَاهُمْ عَنِ الْإِخْبَارِ بِهِ، وَ السُّؤَالِ عَنْهُ.

មូសាបានធាត់ធំក្នុងត្រកូលហ្វៀរអៀន ។ ម្តាយព្រះអង្គបានលាក់ប្រវត្តិព្រះអង្គ ឆ្ងប់ក៏ ដូច្នោះដែរ លុះត្រាម្តាយព្រះអង្គស្លាប់ ឆ្ងប់ដែលគេបានចាត់មកឲ្យម្តាយព្រះអង្គនោះក៏ស្លាប់ ដែរ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គបានធាត់ធំដោយមិនដឹងថាព្រះអង្គជាកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលទេ ។ ពួកកូនចៅ អ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលស្វែងរកព្រះអង្គ សាកសួររកព្រះអង្គ ។ ហ្វៀរអៀនបានចាត់បញ្ជូនទាហានទៅរក ពួកគេ បង្កើនទណ្ឌកម្មលើពួកគេ បំបែកពួកគេ រារាំងពួកគេមិនឲ្យសួររកព្រះអង្គទេ ។"

قَالَ: «فَخَرَجْتُ بَنُو إِسْرَائِيلَ ذَاتَ لَيْلَةٍ مُقَمَّرَةٍ إِلَى شَيْخٍ عِنْدَهُ عِلْمٌ، فَقَالُوا: لَقَدْ كُنَّا نَسْتَرِيحُ إِلَى الْأَحَادِيثِ، فَحَتَّى مَتَى، وَ إِلَى مَتَى نَحْنُ فِي هَذَا الْبَلَاءِ!؟ قَالَ: وَ اللَّهُ إِنكُمْ لَا تَزَالُونَ فِيهِ حَتَّى يُحْيِيَ اللَّهُ ذِكْرَهُ بِعِلَامٍ مِنْ وُلْدِ لَأْوِي بْنِ يَعْقُوبَ، اسْمُهُ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ، غَلَامٌ طَوَّلَ جَعْدًا. فَبَيْنَاهُمْ كَذَلِكَ، إِذْ أَقْبَلَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَسِيرُ عَلَى بَعْلَةٍ، حَتَّى وَقَفَ عَلَيْهِمْ،

ក្នុងយប់ពេញបូណ៌មួយ ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ឺអ៊ីលបានទៅជួបបុរសចំណាស់ម្នាក់ដែលជាអ្នកចេះដឹង ថា៖ "យើងតែងតែសម្រាកពេលនិយាយអំពីរឿងនេះ ។ តើយើងនៅក្នុងទុក្ខវេទនានេះអស់រយៈពេលយូរ ប៉ុណ្ណាទៀត?" បុរសនោះបានថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ អស់លោកនឹងមិនរួចផុតពីទុក្ខ វេទនានេះទេ ដរាបណាអល់ឡោះហ្គ័រមិនបានធ្វើឲ្យព្រះបន្ទូលព្រះអង្គកើតឡើងពីបណ្តាកូនចៅ របស់អាល់-អាវី ប៊ិន យ៉ាក្កូប ឈ្មោះបុរសនោះគឺមូសា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន បុរសនោះមាន មាឌ ខ្ពស់ សក់អង្កាញ់ ។" ខណៈដែលពួកគេកំពុងតែនិយាយគ្នាអំពីរឿងនេះ មូសាបានមកដល់ដោយ ជិះសេះទេស មកឈប់ក្បែរពួកគេ ។"

فَرَفَعَ الشَّيْخُ رَأْسَهُ، فَعَرَفَهُ بِالصِّفَةِ، فَقَالَ لَهُ: مَا اسْمُكَ، يَرْحَمُكَ اللَّهُ؟ قَالَ: مُوسَى. قَالَ: إِنَّ مِنْ؟ قَالَ: ابْنُ عِمْرَانَ. فَوَثَبَ إِلَيْهِ الشَّيْخُ، فَأَخَذَ يَدَيْهِ فَقَبَّلَهَا، وَ نَارُوا إِلَى رَجُلَيْهِ فَقَبَّلُوهُمَا، فَعَرَفُوهُمَا وَ عَرَفُوهُ، وَ اتَّخَذَهُمْ شِيعَةً.

បុរសចំណាស់ដើយមើល ស្គាល់ព្រះអង្គﷺអាស្រ័យភិនភាគ ។ គាត់បាននិយាយចំពោះព្រះអង្គﷺ ថា៖ "សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ប្រោសមេត្តាលោកﷺ តើលោកﷺឈ្មោះអ្វី?" ព្រះអង្គﷺមាន រចនៈថា៖ "មូសាﷺ ។" គាត់បានសួរថា៖ "កូនរបស់អ្នកណា?" ព្រះអង្គﷺមានរចនៈថា៖ "កូនរបស់ អ៊ីមរ ។" បុរសចំណាស់ស្ទុះមករកព្រះអង្គﷺ ចាប់ដៃព្រះអង្គﷺមកថើប ហើយលុតជង្គង់ថើបជើង ព្រះអង្គﷺ ។ គាត់បានស្គាល់ព្រះអង្គﷺដូច្នោះឯង ពួកគេក៏បានស្គាល់ព្រះអង្គﷺដែរ ព្រះអង្គﷺ ក៏បានយកពួកគេជាស្នីអាស្រ័យព្រះអង្គﷺ ។"

فَمَكَثَ بَعْدَ ذَلِكَ مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ خَرَجَ، فَدَخَلَ مَدِينَةَ لِفْرَعُونَ، فِيهَا رَجُلٌ مِنْ شِيعَتِهِ يُقَاتِلُ رَجُلًا مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ مِنَ الْقِبْطِ، فَاسْتَعَانَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ الْقِبْطِيِّ، فَوَكَرَهُ مُوسَى، فَقَضَى عَلَيْهِ - وَكَانَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَدْ أُعْطِيَ بَسْطَةً فِي الْجِسْمِ، وَ شِدَّةً فِي الْبَطْنِ - فَذَكَرَهُ النَّاسُ، وَ شَاعَ أَمْرُهُ، وَ قَالُوا: إِنَّ مُوسَى قَتَلَ رَجُلًا مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ.

បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះអង្គﷺរស់នៅបែបនេះអស់មួយរយៈ ដរាបណាអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មានព្រះ បំណង ។ ក្រោយមកព្រះអង្គﷺបានចាកចេញ ទៅកាន់ស្រុករបស់ហ្វារ៉ូនﷺ ។ នៅក្នុងស្រុកនេះ បុរសម្នាក់ ដែលជាស្នីអាស្រ័យរបស់ព្រះអង្គﷺ វាយតទល់បុរសម្នាក់ដែលជាប្រជារាស្ត្ររបស់ហ្វារ៉ូនﷺ មានសញ្ជាតិកុបត្តី ។ ព្រះអង្គﷺបានទៅជួយបុរសស្នីអាស្រ័យព្រះអង្គﷺទល់នឹងសត្រូវរបស់បុរស នោះដែលជាពួកកុបត្តី ។ មូសាﷺបានវាយបុរសនោះៗក៏បានស្លាប់ ។ មូសាﷺមានមាឌធំ មាន កម្លាំងខ្លាំងក្លាណាស់ ។ ដូច្នោះប្រជារាស្ត្រនិយាយអំពីរឿងនេះ បណ្តាលឲ្យវាលេចពួកលាវ ថា៖ "មូសាﷺបានសម្លាប់បុរសប្រជារាស្ត្ររបស់ហ្វារ៉ូនﷺម្នាក់!"

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ، فَلَمَّا أَصْبَحُوا مِنَ الْعَدُوِّ، فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ عَلَى آخِرٍ، فَقَالَ لَهُ مُوسَى: إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُبِينٌ، بِالْأَمْسِ رَجُلٌ وَ الْيَوْمَ رَجُلٌ! فَلَمَّا أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا، قَالَ: يَا مُوسَى، أَمْ تُرِيدُ أَنْ تُفْتَلِنِي كَمَا فَتَلْتُ نَفْسًا بِالْأَمْسِ! إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ، وَ مَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ. وَ جَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى، قَالَ: يَا مُوسَى، إِنَّ الْمَلَآءِ يَأْتُمُّونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ، فَاخْرُجْ إِلَيَّ لِكَ مِنَ النَّاصِحِينَ.

ព្រះអង្គﷺបាននៅក្នុងស្រុកនោះដោយភ័យខ្លាចលុះដល់ព្រឹក ។ ព្រឹកឡើង បុរសម្នាក់ដែលព្រះអង្គ បានជួយថ្ងៃមុននោះ មករកព្រះអង្គﷺ សូមឲ្យព្រះអង្គﷺជួយតទល់បុរសម្នាក់ទៀត ។ មូសា បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "លោកជាអ្នកបង្កើតរឿងពិតៗ ។ ម្សិលមិញបុរសម្នាក់ ថ្ងៃនេះម្នាក់ទៀត?" ដូច្នោះពេលព្រះអង្គﷺចង់វាយបុរសជាសត្រូវ បុរសនេះបាននិយាយដាក់ព្រះអង្គﷺថា៖ "លោកﷺ ចង់សម្លាប់ខ្ញុំដូចលោកបានសម្លាប់ម្នាក់នោះពីម្សិលមិញឬ? លោកﷺចង់ទៅជាមនុស្សសាហាវនៅ លើផែនដី លោកﷺមិនចង់ទៅជាមនុស្សត្រឹមត្រូវទេ ។" មានបុរសម្នាក់រត់មកពីដោយស្រុក ប្រាប់ថា៖ "មូសាﷺអើយ ក្រុមមេដឹកនាំបានចេញបញ្ជាឲ្យសម្លាប់លោកﷺ ។ ចូរលោកﷺរត់គេចខ្លួនទៅ ខ្ញុំ ជាអ្នកឲ្យយោបល់លោកﷺ ។"

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ، فَخَرَجَ مِنْ مِصْرَ بِغَيْرِ ظَهْرِ وَ لَا دَابَّةٍ وَ لَا حَادِمٍ، تَخْفِضُهُ أَرْضٌ وَ تَرْفَعُهُ أُخْرَى، حَتَّى انْتَهَى إِلَى أَرْضِ مَدْيَنَ، فَانْتَهَى إِلَى أَصْلِ شَجَرَةٍ فَتَنَزَّلَ، فَإِذَا تَحْتَهَا بَيْتٌ، وَ إِذَا عِنْدَهَا أَمَةٌ مِنَ النَّاسِ يُسْقُونَ، وَ إِذَا جَارِيَتَانِ صَعِيفَتَانِ، وَ إِذَا مَعَهُمَا عُيْنَمَةٌ لَهُمَا،

قَالَ: مَا خَطْبُكُمْ؟ قَالَتَا: أَبُوْنَا شَيْخٌ كَبِيرٌ، وَنَحْنُ جَارِيَتَانِ ضَعِيفَتَانِ لَا نَقْدِرُ أَنْ نُزَاحِمَ الرِّجَالَ، فَاِذَا سَقَى النَّاسُ سَقَيْنَا. فَرَحِمَهُمَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَأَخَذَ ذُلُومَهُمَا، وَقَالَ لَهُمَا: قَدِمَا عَلَيْنَا. فَسَقَى لَهُمَا، ثُمَّ رَجَعَتَا بُكْرَةً قَبْلَ النَّاسِ، ثُمَّ أَقْبَلَ مُوسَى إِلَى الشَّجَرَةِ، فَجَلَسَ تَحْتَهَا، وَقَالَ: "رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ"

ដូច្នោះព្រះអង្គﷺ បានចាកចេញទាំងភ័យខ្លាច ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ព្រះអង្គﷺ បានចាកចេញពីប្រទេសអេស៊ីបតំដោយគ្មានស្បៀង គ្មានសត្វ គ្មានជំនួយ ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ លុះព្រះអង្គﷺ បានទៅដល់ដែនដីម៉ាដ្យាន់ ។ ព្រះអង្គﷺ បានឈប់នៅក្រោមដើមឈើមួយដើម នៅក្បែរនោះមានអណ្តូងទឹកមួយ មនុស្សមួយក្រុមបានបំបាត់អាការស្រែកទឹកអាស្រ័យទឹកអណ្តូងនេះ ។ មាននារីទន់ខ្សោយពីរនាក់កំពុងតែមើលចៀម ។ ព្រះអង្គﷺ មានចន្លោះថា៖ "នាងទាំងពីរមានបញ្ហាអ្វី?" នារីទាំងពីរនាក់បានថា៖ "ឪពុកយើងចាស់ជរាហើយ ។ យើងជានារីខ្សោយពីរនាក់ ។ យើងមិនអាចប្រព្រឹត្ត មនុស្សបានទេ ។ ពេលគេផឹកទឹកហើយ ទើបយើងផឹក ។" មូសាﷺ អាណិតនារីទាំងពីរនាក់នេះ ។ ព្រះអង្គﷺ បានយកចុងទឹករបស់នារីទាំងពីរ ហើយប្រាប់ពួកនាងថា៖ "យកចៀមពួកនាងមក ។" ព្រះអង្គﷺ បានឲ្យទឹកហូរសត្វផឹកមុនមនុស្ស ។ រួចហើយនារីទាំងពីរនាក់បានត្រឡប់វិញ ព្រះអង្គﷺ បានមកអង្គុយក្រោមដើមឈើវិញ ហើយថា៖ [២៨:២៤] "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវការព្រះឧបការគុណខ្លះដែលព្រះអង្គអាចប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

فَرُوي أَنَّهُ قَالَ ذَلِكَ وَهُوَ مُخْتَجِعٌ إِلَى شِقِّ تَمْرَةٍ.

គេបានតំណាលថា ព្រះអង្គﷺ ថាដូចនេះព្រោះតែព្រះអង្គﷺ ត្រូវការបំបែកផ្លែឈើម៉ៅ (មានន័យថា ព្រះអង្គﷺ រកការងារធ្វើ មិនមានអ្វីសោយទេ) ។

فَلَمَّا رَجَعَتَا إِلَى أَبِيهِمَا، قَالَ: مَا أَغْلَبَكُمَا فِي هَذِهِ السَّاعَةِ؟ قَالَتَا: وَجَدْنَا رَجُلًا صَالِحًا، رَحِيمًا، سَقَى لَنَا. فَقَالَ لِإِحْدَاهُمَا: إِذْهَبِي فَادْعِيهِ إِلَيَّ. فَجَاءَتْهُ تَمَشِي عَلَى اسْتِخْيَاءٍ، قَالَتْ: إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْرِيَنَّكَ أَجْرٌ مَا سَقَيْتَ لَنَا

ពេលនាងទាំងពីរបានត្រឡប់មករកឪពុកវិញ ឪពុកបានថា៖ "ម្តេចក៏ប្រញាប់មកវិញម៉្លេះ?" នារីទាំងពីរបានថា៖ "កូនទាំងពីរបានជួបបុរសត្រឹមត្រូវម្នាក់ ដែលមានធម៌មេត្តា បានយោងទឹកឲ្យកូន ។" ឪពុកបានប្រាប់កូនស្រីម្នាក់ថា៖ "ទៅហៅបុរសនោះមកជួបឪពុក ។" នាងក៏បានចេញទៅហៅព្រះអង្គﷺ ដោយអៀនប្រៀន ថា៖ "ឪពុកខ្ញុំចង់ជួបលោកﷺ ដើម្បីឲ្យរង្វាន់លោកﷺ ដែលបានយោងទឹកឲ្យយើង ។"

- فَرُوي أَنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لَهَا: وَجَّهِيَنِي إِلَى الطَّرِيقِ، وَ امشِي خَلْفِي، فَإِنَّا بَنُو يَعْقُوبَ لَا نَنْظُرُ فِي أَعْجَازِ النِّسَاءِ-

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា មូសាﷺ បានប្រាប់នាងថា៖ "បង្ហាញផ្លូវខ្ញុំ ហើយដើរពីក្រោយខ្ញុំ ព្រោះកូនរបស់យ៉ាកូបﷺ មិនមើលបំបែកក្រោយនារីទេ ។"

فَلَمَّا جَاءَهُ، وَ قَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ، قَالَ: لَا تَخَفْ، نَجَّوْتِ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ. قَالَتْ: إِحْدَاهُمَا: يَا أَبَتِ، اسْتَأْجِرْهُ، إِنَّ خَيْرَ مَنْ

اسْتَأْجَرْتُ الْمُؤَيَّبِيَّ الْأَمِينُ. قَالَ: إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ، عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي تَمَّابِي حَجَّجَ، فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ.

ពេលព្រះអង្គ បានមកដល់ បានរៀបរាប់រឿងរ៉ាវឲ្យបុរសជាឪពុកស្តាប់ហើយ បុរសនេះបានថា៖ "កុំខ្លាចមនុស្សទុច្ចរិត ។" កូនស្រីម្នាក់បានថា៖ "លោកឪពុកអើយ លោកឪពុកជួលគាត់ធ្វើការទៅ ។ មិនខុសទេ ជួលមនុស្សមានកម្លាំងនិងត្រឹមត្រូវនោះ ។" លោកបានថា៖ "ខ្ញុំចង់ឲ្យលោក រៀបការជាមួយកូនស្រីខ្ញុំម្នាក់ ដោយដាក់លក្ខខណ្ឌសូមឲ្យលោកធ្វើការឲ្យខ្ញុំប្រាំបីឆ្នាំ ។ បើលោកបង្រួបដប់ឆ្នាំនេះជាគុណរបស់លោក ។"

فَرَوِي أَنَّهُ قَضَىٰ آمَنَهُمَا، لِأَنَّ الْأَنْبِيَاءَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) لَا يَأْخُذُونَ إِلَّا بِالْفَضْلِ وَالنَّمَامِ.

គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ថា ព្រះអង្គ បានបំពេញតាមកិច្ចសន្យាទាំងអស់ ព្រោះព្រះសាស្តាទាំងឡាយព្រមទទួលដោយពេញចិត្តលុះចប់សព្វគ្រប់ ។

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ، وَ سَارَ بِأَهْلِهِ نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ، أخطأَ عَنِ الطَّرِيقِ لَيْلًا، فَرَأَى نَارًا، قَالَ لِأَهْلِهِ: امْكُثُوا، إِنِّي آنَسْتُ نَارًا، لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ، أَوْ يَخْرُجَ عَنِ الطَّرِيقِ. فَلَمَّا انْتَهَى إِلَى النَّارِ، إِذَا شَجَرَةٌ تَضْطَرُّمٌ مِنْ أَسْفَلِهَا إِلَى أَعْلَاهَا، فَلَمَّا دَنَا مِنْهَا تَأَخَّرَتْ عَنْهُ، فَرَجَعَ، وَ أَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً،

ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "មូសា បានធ្វើតាមលុះចប់អាណត្តិ រួចហើយបានចាកចេញជាមួយមហេសីព្រះអង្គទៅក្បែរ បៃត អាល់-ម៉ាក្វីឌីស ។ ព្រះអង្គ បានរង្វេងផ្លូវពេលយប់ ព្រះអង្គ បានឃើញមានភ្លើង ។ ព្រះអង្គ បានប្រាប់មហេសីព្រះអង្គថា៖ "នៅទីនេះហើយ ។ ខ្ញុំ ឃើញមានភ្លើង ។ ខ្ញុំ នឹងទៅយកមកនូវអង្កត់ភ្លើង ឬសូរផ្លូវគេ ។" ពេលព្រះអង្គទៅដល់កន្លែងភ្លើងនោះ ដើមឈើមួយក្តីរន្ទាលពិតលំដាប់ចុង ។ ជិតដល់ដើមឈើនោះ ព្រះអង្គ ស្លាក់ស្ទើរ ។ ព្រះអង្គ បកក្រោយ នឹកខ្លាចក្នុងចិត្ត ។

كَمْ دَنَتْ مِنْهُ الشَّجَرَةُ، فَتَوَدَّى مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ، فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ: "أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ* وَ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَ لَمْ يُعْقِبْ"، فَإِذَا حَيَّةٌ مِثْلُ الْجِدْعِ، لِأَنبِيَاهَا صَرِيرٌ، يَخْرُجُ مِنْهَا مِثْلُ هَبِّ النَّارِ، فَوَلَّى مُدْبِرًا، فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ارْجِعْ.

បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ចូលទៅជិតដើមឈើម្តងទៀត ។ សម្លេងហៅបានបន្តិឡើងពីជ្រលងខាងស្តាំដើមឈើ ត្រង់កន្លែងពិសិដ្ឋនៃដើមឈើ ថា៖ [២៨:៣០] "ហែមូសា អញគឺអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។ [២៨:៣១] ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ពេលគេបានឃើញដំបងនោះកម្រើកដូចពស់ គេបែរក្រោយ[បម្រុងរត់]ដោយឥតបកមកវិញ ។ "មូសាអើយ ចូរអ្នកចូលមក កុំខ្លាច ។ ពស់នោះដូចគល់ឈើ ។ ចង្កូមសង្កៀតគ្នា ផ្កាភ្លើងព្រាយចេញពីចង្កូមនោះ ។ ពេលព្រះអង្គ ដកថយ ព្រះម្ចាស់ ព្រះអង្គ ហៅព្រះអង្គថា៖ "ចូរអ្នកត្រឡប់មកវិញ !"

فَرَجَعَ وَ هُوَ يَرْتَعِدُ، وَ رُجِبَتَاهُ تَضَطَّكَانِ، فَقَالَ: إِلَهِي، هَذَا الْكَلَامُ الَّذِي أَسْمَعُ كَلَامِكَ؟ قَالَ: نَعَمْ، فَلَا تَخَفْ. فَوَقَعَ عَلَيْهِ الْأَمَانُ، فَوَضَعَ

رَجُلُهُ عَلَى ذَنْبِهَا، ثُمَّ تَنَاوَلَ لَحْيَيْهَا، فَإِذَا يَدُهُ فِي شُعْبَةِ الْعَصَا، فَدَادَتْ عَصَا، وَ قِيلَ لَهُ: "فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى"

ព្រះអង្គﷺបានត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្គﷺញ៉ាំខ្លួន ជង្គង់ទង្គិចគ្នា ។ ព្រះអង្គﷺទូលថា៖ "ព្រះរដ្ឋទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំស្រឡាត់អើយ សម្តីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំស្រឡាត់បានឮនេះជាព្រះបន្ទូលព្រះអង្គរដ្ឋទូលមែនទេ ?" ព្រះអង្គរដ្ឋមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ត្រូវហើយ កុំខ្លាច ។" ព្រះអង្គﷺមានអារម្មណ៍ផុតភ័យ យកជើងជាន់កន្ទុយ ពស់ហើយចាប់កវា ។ ដៃព្រះអង្គﷺក៏បាននៅលើដំបងវិញ ព្រោះវាក្លាយទៅជាដំបងវិញ ។ អល់ឡោះប្តីរដ្ឋមានព្រះបន្ទូលមកកាន់ព្រះអង្គﷺថា៖ [២០:១២] ចូរអ្នកដោះស្បែកជើងអ្នកចេញ ។ អ្នកកំពុងស្ថិតនៅឯជ្រលងភ្នំពិសិទ្ធភ័ណ្ណ ។

... رُوِيَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ لِيَعْضِ أَصْحَابِي: «كُنْ لِمَا لَا تَرْجُو أَرْجَى مِنْكَ لِمَا تَرْجُو، فَإِنَّ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ حَرَجَ لِيَقْتَبِسَ لِأَهْلِهِ نَارًا، فَرَجَعَ إِلَيْهِمْ وَ هُوَ رَسُولٌ نَبِيٌّ، فَأَصْلَحَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَمْرَ عَبْدِهِ وَ نَبِيِّهِ مُوسَى فِي لَيْلَةٍ، وَ هَكَذَا يَفْعَلُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، الثَّانِي عَشَرَ مِنَ الْأَيَّامِ، يُصْلِحُ اللَّهُ أَمْرَهُ فِي لَيْلَةٍ، كَمَا أَصْلَحَ أَمْرَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يُخْرِجُهُ مِنَ الْحَيْرَةِ وَ الْعَيْبَةِ إِلَى نُورِ الْفَرَجِ وَ الظُّهُورِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٤٥ ؛ كمال الدين و تمام النعمة: ١٤٧/١٣)

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាល់-ក្លីស្លាស់ ដែលមានរចនា៖ ជាមួយបណ្តាសារកព្រះអង្គﷺ ថា៖ "ហេតុអ្វីអស់លោកមិនសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំ ពេលអស់លោកសង្ឃឹមនោះ ព្រោះមូសាស្រឡាត់ ប៊ីន អ៊ីមរ៉នបានចេញទៅរកភ្លើងមកឲ្យគ្រួសារព្រះអង្គﷺ ។ ព្រះអង្គﷺបានត្រឡប់មករកគ្រួសារវិញ ដោយក្លាយទៅជាវិស្វលោក ព្រះសាស្ត្រាមួយអង្គ ។ អល់ឡោះប្តីសម្រួលរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ បាវព្រះអង្គរដ្ឋនិងព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គរដ្ឋក្នុងរយៈពេលមួយយប់ ។ បែបនេះឯងដែលអល់ឡោះប្តី បាននឹងធ្វើចំពោះអាល់-ក្លីអ៊ីមរ៉ន អ៊ីមរ៉ន មុតមាំ ទីដប់ពីរ ។ អល់ឡោះប្តីនឹងសម្រួលរឿងរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងរយៈពេលមួយយប់ ដូចព្រះអង្គបានសម្រួលរឿងរបស់មូសាស្រឡាត់ដែរ ហើយព្រះអង្គនឹងយក ព្រះអង្គចេញពីការភាន់ភាំងនិងពីអាថ៌កំបាំង មកកាន់ពន្លឺនៃការធូរស្រាលពីបន្ទុកនិងការលេចធ្លោ ឡើង ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 13/147)

2.** مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مَهْرَانَ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، جَمِيعاً، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ قَالَ... أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)... قَالَ... وَ أَمَّا الْكِتَابُ الْمُبِينُ فَهُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)...** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٨ ؛ الكافي ٣٩٨/٤:١)

២**. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាក្តុគ្គុប មានប្រសាសន៍តមកពី អាស្ថម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មិហ្គរ៉ន និង អាលី ប៊ីន អ៊ីមរ៉ន តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាលី តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ីន រីស្តីដ្ឋ តមកពី យ៉ាក្តុគ្គុប ប៊ីន យ៉ាក្តុហ្គារ ប៊ីន អ៊ីមរ៉ន ដែលបានរាយការណ៍ថា អាច អាល់-ហ្គាសាន់ មូសាស្រឡាត់មានរចនា៖ " [២៨:២] ព្រះគម្ពីរ បំភ្លឺ គឺ អាមីរុល-មុមីនីនអាលី (អាល់-កាហ្វី ក្បាលទី ១)

وَتُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

៥. យើងប្រាថ្នាប្រោសប្រណីជនដែលត្រូវគេសង្កត់សង្កិននៅលើផែនដី ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកដឹកនាំដ៏

ល្អ] (គឺអ៊ីម៉ា) ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកទទួលកេរសម្បថ (គឺអ្នកស្នង)

អ៊ីម៉ា យ៉ាត់ហ្វារ ស្ត្រីខ្ចីក្នុង صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបានដាក់ចុះមកឲ្យអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (ប៊ីហ្វារ អាល់-អាន់រ៉ាវ ក្បាលទី ២៤ ទំព័រ ១៦៨)

ហ្វាដ្ឋុរ៉ាត្តិ សាល់ម៉ាន صلوات الله عليه បានថ្លែងថា រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم ពុំបានចាត់បញ្ជូនសាស្តាណាមួយ និងប្រេសិតណាមួយមកដោយពុំបានចាត់តាំងឲ្យមានមេដឹកនាំដប់ពីររូបសម្រាប់ពួកគេនោះឡើយ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ទូលបង្គំបានដឹងរឿងនេះពីបណ្តាអ្នកគម្ពីរ (អាស្តុលុល គឺតាប) ។" រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានសួរខ្ញុំថា៖ "សាល់ម៉ាន صلوات الله عليه អើយ តើលោកដឹងទេថាអ្នកណាខ្លះដែលអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានជ្រើសរើសជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍ពេលអត់ពីខ្ញុំទៅ?" ខ្ញុំ صلوات الله عليه បានតបថា៖ "មានតែអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គទេដែលដឹងជាងគេ ។"

រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងថា៖ "សាល់ម៉ាន صلوات الله عليه អើយ! អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតខ្ញុំពីព្រះរស្មី (نور) របស់ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅខ្ញុំឲ្យបានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតអូលី صلوات الله عليه وآله وسلم ពីរស្មី (نور) របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅអូលី صلوات الله عليه وآله وسلم អូលី صلوات الله عليه وآله وسلم បានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ពីនូវខ្ញុំនិងនូវរបស់អូលី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم បានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ពីអូលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងពីហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم បានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកទៀតអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតហ្វាសែនី صلوات الله عليه وآله وسلم ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ពីអូលី صلوات الله عليه وآله وسلم និងពីហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅហ្វាសែនី صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាសែនី صلوات الله عليه وآله وسلم បានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានដាក់ឈ្មោះឲ្យយើង صلوات الله عليه وآله وسلم តាមព្រះនាមប្រាំរបស់ព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺម៉ាស្តមូដូ (ព្រះដែលជាទីសរសើរ) ឯខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអូលី (ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់) ឯអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអូលី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺហ្វាទ្វីរ (ព្រះអ្នកបង្កើត) ឯនាង صلوات الله عليه وآله وسلم គឺហ្វាទ្វីម៉ាស្ត صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺស្តិល-អ៊ុះហ្វាសាន (ព្រះដ៏មានព្រះសប្បុរសធម៌) នេះគឺហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم គឺមុះហ្វាស៊ុន (ព្រះដែលប្រោសប្រណី) នេះគឺហ្វាសែនី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតអ៊ីម៉ាប្រាំបួនអង្គពីយើង និងពីហ្វាសែនី صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅពួកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ពួកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم បានគោរពតាមព្រះអង្គ ។ អ៊ីម៉ាប្រាំនេះបានកើតឡើងមុនអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតបណ្តាមេឃ បណ្តាផែនដី បណ្តាទេវតានិងមនុស្សជាតិម៉្លេះ ។ យើងធ្លាប់ជានូវដែលគោរពបូជាអល់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលស្តាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលគោរពតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសួរថា៖ "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ទូលបង្គំសូមបូជាឪពុកម្តាយដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តើរង្វាន់របស់បណ្តាអ្នកដែលស្គាល់សិទ្ធិរបស់បណ្តាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم នោះគឺអ្វីទៅ?" រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងថា៖ "សាល់ម៉ាន صلوات الله عليه អើយ ពិតណាស់ បណ្តាអ្នកណាដែលស្គាល់ឋានៈពិតប្រាកដរបស់បណ្តាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលតាមអស់ទាំងអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم នេះ ដែលជាមិត្តរបស់បណ្តាមិត្តរបស់អស់ទាំងអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم នេះ ដែលចៀសចេញពីបណ្តាសត្រូវរបស់អស់ទាំងអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله وسلم នេះ បណ្តាពួកគេទាំងនោះឯងជាគ្នាយើង ។ ពួកគេស្ថិតនៅជាមួយយើងទោះបីយើងនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងពុំនាក់អាស្រ័យនៅជាមួយយើង ទោះបីយើងពុំនាក់អាស្រ័យនៅទីណាក៏ដោយ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសួរថា៖ "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើអាចជឿអស់អ៊ីម៉ាទាំងនោះ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទេ ដោយមិនស្គាល់ព្រះនាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងវង្សត្រកូលរបស់ព្រះអង្គទាំង

នោះ عليه السلام ?" រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងថា៖ "ទេ! មិនបានទេសាល់ម៉ាន عليه السلام !" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសួរថា៖ "រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើទូលបង្គំអាចជឿព្រះអង្គទាំងនោះ عليه السلام បានដូចម្តេច ថ្វីដ្បិតតែទូលបង្គំស្គាល់ដល់ត្រឹមតែហ្វ្រែសែន صلوات الله عليه وآله وسلم ?" រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានតបថា៖ "អត់ពីហ្វ្រែសែន صلوات الله عليه وآله وسلم មានអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន ហ្វ្រែសែន صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខ (ឬ ព្រះគ្រូ) របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា (ស្រុនុល-អុប៊ីខ្លីន) ។ បន្ទាប់ពីគេនឹងមានមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលជាអ្នកវិវរណៈគ្រប់វិស័យនៃចំណេះចេះដឹងរបស់សាស្ត្រានិងប្រេសិតគ្រប់រូប តាំងពីសាស្ត្រានិងប្រេសិតដំបូងដល់សាស្ត្រានិងប្រេសិតចុងក្រោយ (អាល់-បាគ្លៀរ) ។ បន្ទាប់ពីគេ មានយ៉ាក្តូហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលជាអណ្តាតសច្ចៈរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم (អាល់-ស្វ័ខ្លីកូ) ។ បន្ទាប់ពីគេមានមូសា صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន យ៉ាក្តូហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលនឹងកំចាត់កំហឹងខ្លួននៅលើមាតិអល់ឡោះហ្ន៎ (អាល់-កាស្តីម) ។ បន្ទាប់ពីគេមានអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលអនុមោទនាចំពោះព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎ (អាល់-រីដ្ឋ) ។ បន្ទាប់ពីគេមានមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលត្រូវជ្រើសរើសពីក្នុងចំណោមសព្វសត្វដែលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបង្កើតមក (អាល់-តាគ្លី) ។ បន្ទាប់ពីគេ មានអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎ (អាល់-ហ្វាខ្លី) ។ បន្ទាប់ពីគេមានហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ដែលជាអ្នកការពារនិងជាអ្នកអភិរក្សអាថ៌កំបាំងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم (អាល់-អុសកាវី) ។ បន្ទាប់ពីគេមានមូហ្វាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم អាល់-ម៉ាសូខ្លី صلوات الله عليه وآله وسلم កូនប្រុសគេ ជាមគ្គុទេសក៍ ជាក្តីអ៊ីម និងជាអ្នកប្រកាសបណ្តាព្រះរាជសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" បន្ទាប់មក រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានថ្លែងថា៖ "សាល់ម៉ាន عليه السلام អើយ លោកនិងបណ្តាអ្នកដែលជឿគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ពិតប្រាកដនឹងបានជួបគេ صلوات الله عليه وآله وسلم នាសម័យគេ ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអនេក ហើយបានសួរថា៖ "រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើទូលបង្គំនឹងបានរស់រហូតទៅដល់សម័យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ ?" រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសូត្រអាយ៉ាសុនេះគឺ៖ "[១៧:៥] លុះសន្យាទីមួយក្នុងចំណោមសន្យាទាំងពីរនោះមកដល់ យើងនឹងចាត់បញ្ជូនទៅប្រឈមនឹងពួកអ្នកនូវបណ្តាបារបម្រើយើងដែលមានប្តូរខ្លាំងក្លា ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងទីលំនៅ [រកមុខពួកបដិសេធសទ្ធា] ។ នេះគឺសន្យាដែលនឹងបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។ [១៧:៦] យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានប្រៀបលើពួកគេ (ពួកទុច្ចរិត) វិញបន្ទាប់ពីនោះ ។ យើងនឹងឧបត្ថម្ភពួកអ្នកដោយទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនៗ ហើយយើងនឹងឲ្យពួកអ្នកមានចំនួនច្រើនជាងគេ (លើសពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកពហុទេពនិយម... ។" ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានយំពេលបានឮអាយ៉ាសុនេះ ព្រមទាំងចង់បានថ្ងៃដែលបានសន្យានេះខ្លាំងណាស់ ហើយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសួរថា៖ "រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងមានវត្តមានដែរទេក្នុងថ្ងៃនោះ ពេលថ្ងៃនោះនឹងកើតមានឡើង ?" រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានតបថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងមានវត្តមានក្នុងថ្ងៃនោះដែរ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم សូមស្ស្រថចំពោះព្រះ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំមកជាមួយហ្វាគ្លី (ការពិត) ថា អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាគ្លីម៉ាសូ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វ្រែសែន صلوات الله عليه وآله وسلم អ៊ីម៉ា عليه السلام ទាំងប្រាំបួនអង្គនិងជនគ្រប់រូបដែលជាគ្នារបស់យើងនឹងមានវត្តមានក្នុងថ្ងៃនោះ ។ សាល់ម៉ាន عليه السلام អើយ ខ្ញុំសូមស្ស្រថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ថាអ៊ីប្លីសនិងវេហ៍ពលរបស់វានឹងត្រូវនាំខ្លួនមករកគេ (គឺអាល់-ម៉ាសូខ្លី عليه السلام) ហើយបណ្តាអ្នកមានជំនឿពិតប្រាកដនិងបណ្តាអ្នកបដិសេធជំនឿយ៉ាងដាច់អហង្ការនឹងរស់ពីស្លាប់វិញ ដូច្នោះការសងសឹកនឹងប្រព្រឹត្តឡើង ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនសង្កត់សង្កិនអ្នកណាម្នាក់ទេ ។ នេះគឺតាក្តីវិល (អត្តន័យក្នុង) របស់អាយ៉ាសុន៖ "[២៨:៥] យើងប្រាថ្នាប្រោសប្រណីជនដែលត្រូវគេសង្កត់សង្កិននៅលើផែនដី ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកដឹកនាំ[ដ៏ល្អ] (គឺអ៊ីម៉ា) ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកទទួលកេរសម្បាប់ [២៨:៦] ប្រទានអំណាចឲ្យពួកគេនៅលើផែនដី និងឲ្យ

ហៀរអៀន ប្តាម៉ាននិងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់គេនោះបានឃើញនូវអ្វីដែលពួកគេខ្លាច ។ ពេលបានឮ
អាយ៉ាស៊ុនេ: ខ្ញុំបានដើរឡើងដើម្បីចាកចេញ មិនបានម្តងសេចក្តីស្លាប់ដែលអាចពើបលើរូបខ្ញុំ
ទេ ហើយក៏មិនបានម្តងទេដែលខ្ញុំអាចពើបលើសេចក្តីស្លាប់នោះ ។" (ដ្ឋាឡាអ៊ីល អាល់-អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ទំព័រ
៤៤៧)

وَنَمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾

៦. ប្រទានអំណាចឲ្យពួកគេនៅលើផែនដី និងឲ្យហៀរអៀន ប្តាម៉ាននិងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់គេ
នោះបានឃើញនូវអ្វីដែលពួកគេខ្លាច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥-៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَاءِ، عَنِ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنِ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ، قَالَ: نَظَرَ
أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فَقَالَ: «تَرَى هَذَا؟ هَذَا مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَوُرِيدُ أَنْ مَنَّ عَلَى
الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَيْمَّةً وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ"».

១. [...] ទទួលបានពី អាច្ឆិ អាល់-ស្ត្រីបាស្ត អាល់-កាលានី ដែលបានថ្លែងថា: "អាច្ឆិ យ៉ុក្តុហ្សាវ^{صلوات الله عليه والسلام}បាន
សម្លឹងមើល អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះប្តា^{صلوات الله عليه والسلام}ហើយមានវចនៈថា: "អស់លោកឃើញបុគ្គលរូបនេះទេ? នេះ
គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះប្តា^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះបន្ទូលថា: [២៨:៥] យើងប្រាថ្នាប្រោសប្រណីជនដែលត្រូវគេ
សង្កត់សង្កិននៅលើផែនដី ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកដឹកនាំ[ដ៏ល្អ] (គឺអ៊ីម៉ា) ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកទទួលកេរ
សម្បាច់ ។" (الكافي 1: 243)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ الْهَيْثَمِ الْعَجَلِيُّ (رضي الله عنه)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ،
قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنِ أَبِيهِ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ:
سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) نَظَرَ إِلَى عَلِيِّ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)
فَبَكَى، وَ قَالَ: أَنْتُمْ الْمُسْتَضْعَفُونَ بَعْدِي».

២. [...] ទទួលបានពី អាល់-មូហ្សាដ្ឋដួល ប៊ិន អ៊ីម៉ាវ ដែលបានថ្លែងថា: "ខ្ញុំបានឮអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះប្តា^{صلوات الله عليه والسلام}
មានវចនៈថា: "រស្មីលុលឡោះប្តា^{صلوات الله عليه والسلام}សម្លឹងមើលអាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាល់-
ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទ្រង់កន្សែងហើយមានព្រះវចនៈថា: "អ្នកទាំងអស់គ្នា^{عليهم السلام}ជាជនដែលត្រូវគេ
សង្កត់សង្កិនអត់ពីខ្ញុំទៅ ។"

قَالَ الْمُفَضَّلُ: فَقُلْتُ لَهُ: مَا مَعْنَى ذَلِكَ، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ؟ قَالَ: «مَعْنَاهُ أَنْتُمْ الْأَيْمَّةُ بَعْدِي، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "وَوُرِيدُ أَنْ مَنَّ
عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَيْمَّةً وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ"، فَهَذِهِ الْآيَةُ فِينَا جَارِيَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».** (البرهان في تفسير
القرآن الجزء 4 : صفحة : ٢٤٩ ؛ معاني الأخبار : ٧٩، شواهد التنزيل ٤٣٠/٥٨٩:١).

អាល់-មូហាំដ្ឋបានថ្លែងថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ថា: "បុត្រ صلوات الله عليه والسَّلَام រីស៊ីលុលឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم អ៊ីយ តើនេះមានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា: "មានន័យថា: "អ្នកទាំងអស់គ្នា عليهم السلام នឹងទៅជាអីម៉ាំ عليهم السلام អត់ពីខ្ញុំ عليه وآله وسلم ទៅ អល់ឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم មានព្រះបន្ទូលថា: [២៨:៥] *យើងប្រាថ្នាប្រោសប្រណីជនដែលត្រូវគេសង្កត់សង្កិននៅលើផែនដី ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកដឹកនាំ[ដ៏ល្អ] (គឺអីម៉ាំ) ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកទទួលកេរសម្បាថ ។" ដូច្នេះ នេះគឺអាយ៉ាស្ត៍ដែលចែងអំពីយើង عليهم السلام រៀងមក រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"*

(معاني الأخبار: 79, شواهد التنزيل 1: 430 / 589)

3. و عَنهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللهِ الْحُسَيْنُ بْنُ رِزْقِ اللهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْقَاسِمِ بْنِ حَمْرَةَ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي حَكِيمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ)، قَالَتْ: بَعَثَ إِلَيَّ أَبُو مُحَمَّدٍ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَقَالَ: «يَا عَمَّةُ، اجْعَلِي إِفْطَارَكَ اللَّيْلَةَ عِنْدَنَا، فَإِنَّهَا لَيَبْلُغُكَ التَّصْفِ مِنْ شُعْبَانَ، فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى سَيُظْهِرُ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ الْحُجَّةَ، وَ هُوَ حُجَّتُهُ فِي أَرْضِهِ» قَالَتْ: فَقُلْتُ لَهُ: وَ مَنْ أُمَّهُ؟ قَالَ لِي: «نَرْجِسٌ». قُلْتُ لَهُ: وَ اللهُ - جَعَلَنِي اللهُ فِدَاكَ - مَا بِهَا أَثْرٌ. قَالَ: «هُوَ مَا أَقُولُ لِكَ.»

៣. [...] ទទួលបានពី មូសា ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-កូរ៉ូលី ប៊ិន ហ្គាំស្តាស្ត៍ដែលបានថ្លែងថាគេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី បុត្រ صلوات الله عليه والسَّلَام របស់មូសា صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន យ៉ាក្កូហ្វារ صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អាល់-ហ្គ្រិស្តេនី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه وآله وسلم ដែលមានវចនៈថា: "ហ្វាតីម៉ាស្ត៍ បុត្រីរបស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន យ៉ាក្កូហ្វារ صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អាល់-ហ្គ្រិស្តេនី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه وآله وسلم ម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسَّلَام បានថ្លែងថា: "អាហ្វិ មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسَّلَام បានឲ្យគេមកហៅខ្ញុំ ហើយបានប្រាប់ខ្ញុំថា: "យប់នេះមីង (ឬម្តាយធំ) ស្រាយបូសជាមួយយើង عليهم السلام ព្រោះនេះជាយប់ពាក់កណ្តាលខែស្វាគ្គុំបាន ។ អល់ឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم នឹងបានឲ្យឃើញព្រះអាជ្ញាធរ صلوات الله عليه والسَّلَام របស់ព្រះអង្គ عليه وآله وسلم ក្នុងយប់នេះ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ជាព្រះអាជ្ញាធរ صلوات الله عليه والسَّلَام នៅលើផែនដីរបស់អល់ឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم ។" ខ្ញុំបានទូលថ្រោះ: "អ្នកណាជាមាតាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា: "ណារយ៉ិស عليه وآله وسلم ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم សូមឲ្យអល់ឡោះហ្នំ عليه وآله وسلم ឲ្យខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام ព្រះនាង عليه وآله وسلم មិនមានសញ្ញាណាមួយបញ្ជាក់អំពីរឿងនេះទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسَّلَام មានវចនៈថា: "នេះគឺអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسَّلَام ប្រាប់មីង ។"

قَالَتْ: فَجِئْتُ، فَلَمَّا سَلَّمْتُ وَ جَلَسْتُ، جَاءَتْ تَنْزِعُ حُفِّي، وَ قَالَتْ لِي: يَا سَيِّدَتِي، كَيْفَ أَمْسَيْتِ؟ فَقُلْتُ: بَلْ أَنْتِ سَيِّدَتِي، وَ سَيِّدَةُ أَهْلِي. قَالَتْ: فَأَنْكَرْتَ قَوْلِي، وَ قَالَتْ: مَا هَذَا، يَا عَمَّةُ؟ قَالَتْ: فَقُلْتُ لَهَا: بُنَيَّةٌ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى سَيَهَبُ لَكَ فِي لَيْلَتِكَ هَذِهِ غُلَاماً سَيِدّاً فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، فَحَجَلْتُ، وَ اسْتَحَيْتُ، فَلَمَّا فَرَعْتُ مِنْ صَلَاةِ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ، أَفْطَرْتُ، وَ أَحَدْتُ مَضْجِعِي فَرَقَدْتُ، فَلَمَّا كَانَ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ، قُمْتُ إِلَى الصَّلَاةِ فَفَرَعْتُ مِنْ صَلَاتِي وَ هِيَ نَائِمَةٌ، لَيْسَ بِهَا حَادِثٌ، ثُمَّ جَلَسْتُ مُعَقِّبَةً، ثُمَّ اصْطَجَعْتُ، ثُمَّ انْتَبَهْتُ فَرَعَةً وَ هِيَ رَاقِدَةٌ، ثُمَّ قَامْتُ فَصَلَّتْ وَ نَامَتْ.

ព្រះនាង (ហ្វាតីម៉ាស្ត៍) បានថា: "ខ្ញុំបានទៅរកព្រះនាង عليه وآله وسلم ។ ខ្ញុំបានគំនាប់ព្រះនាងហើយបានអង្គុយ ព្រះនាងបានយកស្បែកជើងមកឲ្យខ្ញុំ ហើយប្រាប់ខ្ញុំថា: "ព្រះនាយិកាអ៊ីយ ព្រះអង្គសុខសប្បាយទេ យប់

នេះ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "តែព្រះនាង ﷺ ជាព្រះនាយិការបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ហើយជាព្រះនាយិការបស់រាជវង្ស ខ្ញុំម្ចាស់" ព្រះនាងមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងសម្តីខ្ញុំទេ ហើយមានវចនៈថា: "ព្រះបិតុលានីអីយ មានរឿង អ្វីកើតឡើង?" ខ្ញុំបានទូលព្រះនាងថា: "បុត្រីអីយ អល់ឡោះហ្គ័ ﷺ នឹងដាក់ទានឲ្យបុត្រីនូវព្រះរាជបុត្រ មួយអង្គយប់នេះ ។ ព្រះរាជបុត្រដែលជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ" ។ រឿងនេះធ្វើ ឲ្យព្រះនាងអៀនប្រៀន ។ រួចពីស្វ័ឡាតុំពេលយប់ហើយ ខ្ញុំបានបរិភោគ រួចហើយបានចូលដំណេក ។ ពាក់កណ្តាលយប់ ខ្ញុំបានក្រោកស្វ័ឡាតុំ ។ រួចពីស្វ័ឡាតុំហើយ ព្រះនាងផ្ទំនៅឡើយ មិនមានសញ្ញាកូន ទេ ។ ខ្ញុំបានអង្គុយ ហើយចាប់ផ្តើមភ័យព្រោះព្រះនាងនៅតែផ្ទំ ។ បន្ទាប់មកខ្ញុំបានក្រោកទៅស្វ័ឡាតុំ ហើយដេកទៅវិញ ។

قَالَتْ حَكِيمَةٌ: وَ حَرَجْتُ أَتَقَعُدُّ الْفَجْرَ، فَإِذَا أَنَا بِالْفَجْرِ الْأَوَّلِ كَذَنْبِ الْمَيْتِرْحَانِ، وَ هِيَ نَائِمَةٌ، فَدَخَلْتَنِي الشُّكُوكُ، فَصَاحَ بِي أَبُو مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ الْمَجْلِسِ، فَقَالَ: «لَا تَعْلَجِي - يَا عَمَّةُ - فَإِنَّ الْأَمْرَ قَدْ قَرُبَ». قَالَتْ: فَجَلَسْتُ وَ قَرَأْتُ الْمِ السَّجْدَةَ، وَ يَسَ، فَبَيْنَمَا أَنَا كَذَلِكَ، إِذِ انْتَبَهَتْ فَرِعَةً، فَوَثِبْتُ إِلَيْهَا، وَ قُلْتُ: إسمُ اللَّهِ عَلَيْكَ، ثُمَّ قُلْتُ لَهَا: مَحْسَبِينَ شَيْئًا؟ قَالَتْ: نَعَمْ، يَا عَمَّةُ، فَقُلْتُ لَهَا: اجْمَعِي نَفْسَكَ، وَ اجْمَعِي قَلْبَكَ، فَهُوَ مَا قُلْتُ لِكَ.

ហ្វាតីម៉ាស៊ូបានថា: "ខ្ញុំបានចេញទៅមើលថ្ងៃរះ ហើយបានឃើញព្រះនាងផ្ទំនៅឡើយ ។ ខ្ញុំចាប់ផ្តើម សង្ស័យ ។ អាច្ចី មហ្វាតីម៉ាដ្ឋ ﷺ ហៅខ្ញុំពីកន្លែងអង្គុយថា: "ព្រះបិតុលានីអីយ កុំអន្ទះអន្ទែង រឿងនេះ ជិតមកដល់ហើយ" ។ ខ្ញុំអង្គុយចុះ ហើយសូត្រ الم السجدة (ស៊ូរ៉ា: តួ ៣២) និង یس (ស៊ូរ៉ា: តួ ៣៦) ។ សូត្រ បានពាក់កណ្តាល ព្រះនាង ﷺ ភ្ញាក់ពីដំណេកទាំងភ័យអាសន្ន ។ ខ្ញុំបានស្ទុះទៅរកព្រះនាង ថា: "សូម ឲ្យព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័ ﷺ បាននៅលើព្រះនាង ﷺ ។" រួចហើយខ្ញុំបានប្រាប់ព្រះនាង ﷺ ថា: "តើព្រះ នាង ﷺ ដឹងថាមានអ្វីក្នុងខ្លួនទេ?" ព្រះនាងមានវចនៈថា: "មាន" ។ ខ្ញុំក៏បានថា: "ប្រឹងឡើង ហើយ ពង្រឹងស្មារតី ព្រោះនេះគឺអ្វីដែលគេប្រាប់ព្រះនាង ﷺ ។"

قَالَتْ حَكِيمَةٌ: ثُمَّ أَحَدْتَنِي فِتْرَةً، وَ أَحَدْتَهَا فِتْرَةً، فَانْتَبَهْتُ بِحِسِّ سَيْدِي، فَكَشَفْتُ التَّوْبَ عَنْهُ، فَإِذَا بِهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَاجِدًا يَتَلَقَّى الْأَرْضَ بِمَسَاجِدِهِ، فَصَمَمْتُهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَيَّ، فَإِذَا أَنَا بِهِ نَظِيفٌ مُنْظَفٌ، فَصَاحَ بِي أَبُو مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَلُمَّ إِلَيَّ اِنِّي، يَا عَمَّةُ». فَحَجْتُ بِهِ إِلَيْهِ، فَوَضَعَ يَدَيْهِ تَحْتَ أَلْتَيْهِ وَ ظَهْرِهِ، وَ وَضَعَ قَدَمَيْهِ عَلَى صَدْرِهِ، ثُمَّ أَدْلَى لِسَانَهُ فِي فِيهِ، وَ أَمَرَ يَدَهُ عَلَى عَيْنَيْهِ، وَ سَمِعَهُ، وَ مَفَاصِلِهِ، ثُمَّ قَالَ: «تَكَلَّمْ، يَا بُنَيَّ». فَقَالَ: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رَسُولُ اللَّهِ». ثُمَّ صَلَّى عَلَيَّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ عَلَيَّ الْأَيْمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، إِلَى أَنْ وَقَفَ عَلَيَّ أَبِي، ثُمَّ أَحَجَمَ.

ហ្វាតីម៉ាស៊ូបានថា: "បន្ទាប់មក ភាពស្រយុតស្រយង់បានសង្ក្របមកលើខ្ញុំ ភាពស្រយុតស្រយង់បាន សង្ក្របមកលើព្រះនាង ﷺ ។ ខ្ញុំដឹងថាព្រះអគ្គមហាប្រមុខ ﷺ របស់ខ្ញុំចាប់កំណើតហើយ ។ ខ្ញុំបានយក សំពត់ចេញពីព្រះអង្គ ﷺ ឃើញព្រះអង្គ ﷺ ក្រាបប្រណិប័តន៍នៅលើដី ។ ខ្ញុំក៏បានលើកព្រះអង្គ ﷺ មកឱប ។ ព្រះអង្គ ﷺ ជ្រះស្អាត បរិសុទ្ធ ។ អាច្ចី មហ្វាតីម៉ាដ្ឋ ﷺ ហៅខ្ញុំថា: "ព្រះបិតុលានីអីយ ឲ្យបុត្រ ខ្ញុំ ﷺ មកឲ្យខ្ញុំ ﷺ ។" ខ្ញុំក៏បាននាំព្រះអង្គ ﷺ ទៅឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានដាក់ដៃព្រះ អង្គ ﷺ ក្រោមខ្នងព្រះអង្គ ﷺ (រាជទារក គឺអ៊ីម៉ាទី ១២) ដាក់ជើងព្រះអង្គ ﷺ (រាជទារក) លើទ្រូងព្រះ អង្គ ﷺ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ ដាក់អណ្តាតព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងមាត់ព្រះអង្គ ﷺ (រាជទារក) ព្រះអង្គ ﷺ យកដៃជូតភ្នែកព្រះអង្គ ﷺ (រាជទារក) ជូតត្រចៀកព្រះអង្គ ﷺ (រាជទារក) ជូតសន្លាក់ព្រះអង្គ ﷺ

រចនាសម្ព័ន្ធ (រាជទារក) ហើយមានវចនៈថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីយ និយាយមក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏មាន
 វចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَلَّ ព្រះដែលពុំមានដៃគូ ហើយខ្ញុំសូម
 ប្តេជ្ញាថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាវិស្វលរបស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ وَعَلَّ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (រាជទារក) ឲ្យសាឡាមទៅ
 អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام ទៅអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ عليهم السلام លុះដល់ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 ទើសទាល់ ។"

ثُمَّ قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « يَا عَمَّةُ، أَذْهَبِي بِهِ إِلَى أُمِّهِ لِيُسَلِّمَ عَلَيْهَا، وَ ائْتِينِي بِهِ » فَذَهَبْتُ بِهِ، فَسَلِّمَ عَلَيْهَا، وَ رَدَدْتُهُ وَ وَضَعْتُهُ فِي
 الْمَجْلِسِ، ثُمَّ قَالَ: « يَا عَمَّةُ، إِذَا كَانَ يَوْمُ السَّابِعِ، فَأْتِينَا ». قَالَتْ حَكِيمَةً: فَلَمَّا أَصْبَحْتُ، جِئْتُ لِأَسَلِّمَ عَلَى أَبِي مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،
 فَكَشَفْتُ السِّتْرَ لِأَتَفَقَّدَ سَيِّدِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَلَمْ أَرَهُ، فَقُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ لَكَ، مَا فَعَلَ سَيِّدِي؟ فَقَالَ: « يَا عَمَّةُ، إِنَّمَا اسْتَوَدَعْنَا
 الَّذِي اسْتَوَدَعْتَهُ أُمُّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ».

បន្ទាប់មកអាច្ឆិ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតុលានីអ៊ីយ នាំគេ صلوات الله عليه والسلام ទៅឲ្យមាតា عليها السلام គេ ចុះ
 ដើម្បីគំនាប់ព្រះនាង عليها السلام រួចហើយយកគេ صلوات الله عليه والسلام មកឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام វិញ ។" ខ្ញុំក៏បាននាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ។
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានគំនាប់ព្រះនាង عليها السلام រួចហើយខ្ញុំបានយកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រឡប់វិញ ដាក់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើ
 កន្លែងអង្គុយ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃទីប្រាំពីរ សូមព្រះបិតុលានីមកជួបយើង
 វិញ ។" ហ្ន៎គឺម៉ាស្តុបានថា៖ "ព្រឹកឡើងខ្ញុំបានទៅគំនាប់អាច្ឆិ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំបានបើករាំងនន
 ដើម្បីរកព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់ខ្ញុំ ។ មិនឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំក៏បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អាច្ឆិ
 មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام) ថា៖ "សូមឲ្យខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់កើតអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "ព្រះបិតុលានីអ៊ីយ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់គេ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដោយ
 ការប្តឹងសូងធ្វើ (គឺសូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَلَّ ជួយថែរក្សា) ដែលមាតារបស់មូសា عليها السلام បានដាក់មូសា عليها السلام
 ធ្វើនោះ ។"

قَالَتْ حَكِيمَةً: فَلَمَّا كَانَ فِي الْيَوْمِ السَّابِعِ جِئْتُ، فَسَلِّمْتُ وَ جَلَسْتُ، فَقَالَ: « هَلُمَّيْ إِلَى ابْنِي » فَجِئْتُ بِسَيِّدِي فِي الْحَرْفَةِ، فَفَعَلَ بِهِ
 كَفَعَلْتَهُ الْأَوَّلَى، ثُمَّ أَذَى لِسَانَهُ فِي فِيهِ، كَأَنَّهُ يُعَذِّبُهُ لَبَنًا، أَوْ عَسَلًا، ثُمَّ قَالَ: « تَكَلَّمْ، يَا بُنَيَّ » فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
 اللَّهُ » وَ تَنَّى بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الْأَيْمَةِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ) حَتَّى وَقَفَ عَلَى أَبِيهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ
 تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ ” بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ نُزِيدُ أَنْ تَمَنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَيْمَةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ * وَ تُمْكِنَ لَهُمْ
 فِي الْأَرْضِ وَ نُرِي فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ جُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْتَدِرُونَ “.

ហ្ន៎គឺម៉ាស្តុបានថា៖ "ដល់ថ្ងៃទីប្រាំពីរ ខ្ញុំបានមកគំនាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានអង្គុយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 មានវចនៈថា៖ "យកបុត្រ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មកឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះនាង عليها السلام ក៏បាននាំព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام
 របស់ខ្ញុំមកជាមួយសំពត់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (រាជទារក) ដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើ
 ពីមុនដែរ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់អណ្តាតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងមាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (រាជទារក) ហាក់
 ដូចជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដាក់ឲ្យប្រាណីកដោះបូទឹកឃ្មុំអញ្ចឹងដែរ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام
 អ៊ីយ និយាយមក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (រាជទារក) មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះទេក្រៅពី
 អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ وَعَلَّ ។" រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសម្តែងសេចក្តីលើកតម្កើង ដោយប្រសិទ្ធពរជ័យចំពោះ
 មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ចំពោះអាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ عليهم السلام លុះដល់ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រអាយ៉ាស៊ុំ [២៨:៥] យើងប្រាថ្នាប្រោសប្រណីជនដែលត្រូវគេសង្កត់ សង្កិននៅលើផែនដី ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកដឹកនាំ [ដ៏ល្អ] (គឺអ៊ីម៉ា) ឲ្យពួកគេទៅជាអ្នកទទួលកេរសម្បាច់ [២៨:៦] ប្រទានអំណាចឲ្យពួកគេនៅលើផែនដី និងឲ្យហ្វៀរអៀន ហ្វាម៉ាននិងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់ គេនោះបានឃើញនូវអ្វីដែលពួកគេខ្លាច ។"

قَالَ مُوسَى: فَسَأَلْتُ عُقْبَةَ الْحَادِمِ عَنْ هَذَا، قَالَ: صَدَقَتْ حَكِيمَةٌ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٥٠؛ كمال الدين و تمام النعمة: ١/٤٢٤)

មូសា(អ្នកអធិប្បាយ)បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ្នកបម្រើអំពីរឿងនេះ ។ គាត់បានថា៖ "ហ្វាត្លីម៉ាស៊ុំ និយាយពិត ។" (ក្រាមាល ឈាណ ១/៤២៤) (1 / 424)

4. قَالَ الطَّبْرَسِيُّ: وَ قَالَ سَيِّدُ الْعَابِدِينَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «وَأَلَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا، إِنَّ الْأَبْرَارَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ، وَ شِعْرَهُمْ بِمَنْزِلَةِ مُوسَى وَ شِعْرَتِهِ، وَ إِنَّ عَدُوَّنَا وَ أَشْيَاعَهُ بِمَنْزِلَةِ فِرْعَوْنَ وَ أَشْيَاعِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٥٢؛ مجمع البيان ٧:٣٧٥)

៤. អាល់-ក្លីស្វ័ស្តមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះអង្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល់-ហ្វាត្លីម៉ាស៊ុំ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចចំពោះព្រះ عجل الله فرجه ដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ត عليه السلام មក ជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នកព្រមាន បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវជាគ្នាយើង عليهم السلام ព្រះរាជ កុលដ្ឋាន عليهم السلام ស្តីអ៊ាលីស្តរបស់ពួកគេ عليهم السلام មានឋានៈដូចមូសា عليه السلام និងស្តីអ៊ាលីស្តរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ សត្រូវ យើង عليهم السلام និងបក្សពួកពួកគេមានឋានៈដូចហ្វៀរអៀន عليه السلام និងបក្សពួករបស់គេ عليه السلام ។" (375 : 7) (Majma' al-Bayan)

5. الشَّيْبَانِيُّ فِي (كَشْفِ الْبَيَانِ): رُوِيَ فِي أَحْبَابِنَا عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ هَذِهِ آيَةٌ مَخْصُوصَةٌ بِصَاحِبِ الْأَمْرِ الَّذِي يَطْهَرُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ، وَ يُبِيدُ الْجَبَابِرَةَ وَ الْقَرَاعِنَةَ، وَ يَمْلِكُ الْأَرْضَ شَرْقًا وَ غَرْبًا، فَيَمْلَأُهَا عَدْلًا، كَمَا مَلَأَتْ جُورًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٥٤؛ نهج البيان ٣:٢٢١ «مخطوط»)

៥. អាល់-ស្វ័ស្តមានប្រសាសន៍នៅក្នុងសាត្រា កាស្វាហ្វ អាល់-បាយ៉ាន ថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយ ការណ៍ប្រាប់យើងមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام និងអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលទ្យោៈហ្វា صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុំនេះស្តីអំពី ម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា عجل الله فرجه (គឺអ៊ីម៉ាទី ១២) ដែលនឹងលើកឡើងនាអវសានកាល ដែលនឹងកម្ទេចបុគ្គល សាហារយង់យួងនិងហ្វៀរអៀន عليه السلام ទាំងឡាយ ជាម្ចាស់ផែនដីពីទិសខាងកើតដល់ទិសខាងលិច ។ ព្រះ អង្គ عليه السلام នឹងបំពេញផែនដីដោយយុត្តិធម៌ ដូចដែលវាបានពោរពេញដោយអយុត្តិធម៌កាលពីមុន ។" (Nehj al-Bayan 3: 221 «Mخطوط»)

6. الشَّيْبَانِيُّ: رُوِيَ عَنِ الْبَاقِرِ، وَ الصَّادِقِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ هُنَا هُمَا شَخْصَانِ مِنَ جَبَابِرَةِ فِرْعَوْنِ، يُجْبِيهِمَا اللَّهُ تَعَالَى عِنْدَ قِيَامِ الْقَائِمِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي آخِرِ الزَّمَانِ، فَيَنْتَقِمُ مِنْهُمَا بِمَا أَسْلَفَا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٥٤؛ نهج البيان ٣:٢٢١ «مخطوط»)

៦. លោក មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្គាសាន់ អាល់-ស្តែបាសី បានថ្លែងតពីអ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ឋ បាត្រូវ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ា យ៉ុត្តហ្គារ ស្ត្រីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ៊ីម៉ាទាំងពីរ^{عليهما السلام} បានថ្លែងថា៖ "ហ្វៀរអៀននិងហ្គាម៉ាន" សំដៅទៅលើអ្នកសាហារយង់យ្យងគូរវ័យស្តីពីរូប (គឺបុគ្គលទី ១ និងបុគ្គលទី ២) ដែលអស់ឡោះហ្វៀរ^{عليه السلام} ប្រាប់សម្លាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយអាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله عرجك} នឹងសងសឹកពួកគេទាំងពីរវិញ ដោយសារតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់កាលពីមុន ។" (نهج البيان 3: 221 «مخطوط»)

7. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَقِيَ الْمَنْهَالَ بْنُ عَمْرٍو عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ: كَيْفَ أَصْبَحْتَ، يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ؟ قَالَ: «وَيْحَكَ، أَمَا أَنْ لَكَ أَنْ تَعْلَمَ كَيْفَ أَصْبَحْتُ؟ أَصْبَحْنَا فِي قَوْمِنَا مِثْلَ نَبِيِّ إِسْرَائِيلَ فِي آلِ فِرْعَوْنَ، يُدْخِلُونَ أَبْنَاءَنَا، وَ يَسْتَحْيُونَ نِسَاءَنَا، وَ أَصْبَحَ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يُلْعَنُ عَلَى الْمَنَابِرِ، وَ أَصْبَحَ عَدُوْنَا يُعْطَى الْمَالِ وَ الشَّرْفِ، وَ أَصْبَحَ مَنْ يُجْبَأُ مَحْفُورًا مَنْقُوصًا حَقَّهُ، وَ كَذَلِكَ لَمْ يَزَلِ الْمُؤْمِنُونَ،

៧. [...] អាច្និ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា៖ "អាល់-មិនហ្គាល់ ប៊ិន អ៊ីម៉ាបានជួបអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វៀសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្វៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សុខសប្បាយជាទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនាថា៖ "អបមង្គលលើលោក ។ តែលោកចង់ដឹងថាស្ថានភាពរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះទៅយ៉ាងណាមែនទេ? នៅក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រយើង^{عليهم السلام} យើងទៅជាដូចកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលនៅក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្ររបស់ហ្វៀរអៀន^{عليه السلام} ។ ពួកគេសម្លាប់កូនៗយើង^{عليهم السلام} ទុកជីវិតស្ត្រីរបស់យើង^{عليهم السلام} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ភ្ញាក់ឡើងពេលព្រឹកព្រលឹម បុគ្គលប្រសើរជាងសត្វលោកទាំងអស់បន្ទាប់ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រូវគេដាក់បណ្តាសានៅលើវេទិកា ។ ពួកសត្រូវរបស់យើង^{عليهم السلام} ទៅជាបុគ្គលដែលគេប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិនិងអភិជនភាពឲ្យ ។ បុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើង^{عليهم السلام} ទៅជាត្រូវគេនិយាយបង្កាច់ ត្រូវគេបំបាត់សិទ្ធិ ។ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានៅក្នុងស្ថានភាពនេះឯង ។

وَ أَصْبَحَتِ الْعَجْمُ تَعْرِفُ لِعَرَبٍ حَقَّهَا بِأَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ مِنْهَا، وَ أَصْبَحَتْ فُرَيْشٌ تُفْتَخِرُ عَلَى الْعَرَبِ بِأَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ مِنْهَا، وَ أَصْبَحَتِ الْعَرَبُ تُفْتَخِرُ عَلَى الْعَجْمِ بِأَنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ مِنْهَا، وَ أَصْبَحْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ لَا يُعْرَفُ لَنَا حَقٌّ، فَهَكَذَا أَصْبَحْنَا يَا مَنْهَالَ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٥٥ ؛ تفسير القمي ١٣٤: ٢)

ពួកមិនមែនអាវ៉ាប់ទៅជាពួកអាវ៉ាប់ទទួលស្គាល់សិទ្ធិពួកគេទៅវិញ ហាក់ដូចជាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាគ្មានរបស់ពួកគេ ។ ពួកគូរវ័យស្តីអ្នកដាក់ពួកអាវ៉ាប់[ដោយអះអាង]ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាគ្មានរបស់ពួកគេ ។ ពួកអាវ៉ាប់ទទួលស្គាល់សិទ្ធិពួកគូរវ័យស្តី[ដោយអះអាង]ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាគ្មានរបស់ពួកគេ ។ ពួកអាវ៉ាប់អ្នកដាក់ពួកមិនមែនអាវ៉ាប់ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាគ្មានរបស់ពួកគេ ។ ចំណែកឯយើង^{عليهم السلام} វិញ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ពួកគេបែរជាមិនទទួលស្គាល់សិទ្ធិយើង^{عليهم السلام} ទៅវិញ ។ អាល់-មិនហ្គាល់អើយ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងស្ថានភាពនេះឯង ។" (تفسير القمي 2: 134)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

៧. យើងបានញុំាងចិត្តមាតារបស់មូសាឲ្យដឹងថា៖ "ចូរនាងបំបៅគេ ។ កាលណានាងខ្លាចគេជួបប្រទះអន្តរាយ ចូរនាងចោលគេទៅតាមទន្លេចុះ កុំខ្លាចនិងកុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ យើងនឹងប្រគល់គេមកឲ្យនាងវិញ ហើយយើងនឹងតែងតាំងគេជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ ។"

فَالْقَظَّةُ ۖ ءَالَ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِبِينَ ﴿٨﴾

៨. ត្រកូលរបស់ហ្វារ៉ូនបានរើសគេមកចិញ្ចឹម ដើម្បីនឹងឲ្យគេទៅជាសត្រូវនិងជាទុក្ខព្រួយរបស់ពួកគេ[នៅទីបំផុត] ។ ហ្វារ៉ូន ហ្វារ៉ូន និងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់ពួកគេជាបុគ្គលសាងបាបកម្ម (ជាជនឧក្រិដ្ឋ) ។

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

៩. លុះភរិយារបស់ហ្វារ៉ូនបានដឹងថាហ្វារ៉ូនមានបំណងសម្លាប់គេ នាងបានពោលថា៖ "[ក្មេងនេះជា]កែវភ្នែករបស់ខ្ញុំម្ចាស់និងរបស់ព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់គេ ។ គេអាចមានគុណប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ឬយើងនឹងយកគេជាកូន ។" ពួកគេមិនដឹងខ្លួនឡើយ ។

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرَجًّا إِنْ كَادَتْ لَتَبْدِيَ بِهِ ۖ لَوْلَا أَنْ رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

១០. បេះដូងមាតាមូសាទៅជាមានសេរីភាព[ពីទុក្ខព្រួយ] នាងស្ទើរតែបើករឿងសម្ងាត់នោះឲ្យគេដឹង បើយើងមិនបានពង្រឹងចិត្តនាងទេ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងនៅក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាយ ។

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

១១. នាងបានប្រាប់បងស្រីរបស់គេថា៖ "ចូរកូនឯងតាមឃ្លាំមើលគេ ។" នាងក៏បានលួចតាមឃ្លាំមើលគេពីចម្ងាយដោយមិនឲ្យពួកគេ (មនុស្សរបស់ហ្វារ៉ូន) ដឹងខ្លួនទេ (ដោយមិនឲ្យពួកគេស្គាល់នាង) ។

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾

១២. យើងបានដាក់បម្រាមមិនឲ្យគេបៅ[ទឹកដោះរបស់]មេដោះណាម្នាក់ទេ ។ នាងបានប្រាប់ជនត្រកូលហ្វារ៉ូនថា៖ "តើខ្ញុំអាចជួយណែនាំលោកទាំងឡាយឲ្យទៅរកគ្រួសារមួយដែលអាចបីបាច់រក្សាទារកនេះឲ្យអស់លោក ដែលមានចិត្តធម៌ចំពោះគេបានទេ ?"

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۖ كَىٰ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

១៣. យើងក៏បានប្រគល់គេឲ្យទៅមាតាគេវិញ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងចាកផុតទុក្ខ កុំឲ្យនាងមានទុក្ខព្រួយគេទៅទៀត និងដើម្បីឲ្យនាងដឹងថាពាក្យសន្យារបស់អល់ឡោះហ្វាស្ទ្រូបំផុត ។ តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

9/2 សូរ្យវិញ្ញាណកថា ៣៩ - ៣៩ ផ្នែក ១

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧-១៣

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ مُوسَى لَمَّا حَمَلَتْ بِهِ أُمُّهُ، لَمْ يَطْهَرْ حَمْلَهَا إِلَّا عِنْدَ وَضْعِهِ، وَكَانَ فِرْعَوْنُ قَدْ وَكَّلَ يَنْسَاءَ بَنِي إِسْرَائِيلَ نِسَاءً مِنَ الْقَبْطِ يَحْفَظُونَهُنَّ، وَذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ لَمَّا بَلَغَهُ عَنِ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ: إِنَّهُ يُؤَلِّدُ فِينَا رَجُلًا، يُقَالُ لَهُ مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ، يَكُونُ هَلَاكُ فِرْعَوْنَ وَ أَصْحَابِهِ عَلَى يَدَيْهِ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ عِنْدَ ذَلِكَ: لَأَقْتُلَنَّ ذَكَورَ أَوْلَادِهِمْ، حَتَّى لَا يَكُونَ مَا يُرِيدُونَ. وَ فَرَّقَ بَيْنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ، وَ حَبَسَ الرِّجَالَ فِي الْمَحَابِسِ.

១. [...] ទទួលបានពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម ដែលទទួលបានពីអាចូ យ៉ាត្រាហ្គាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលមាតារបស់មូសា ^{عليه السلام} រង់ចាំព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ចាប់កំណើតនោះ ពុំមានសញ្ញាអ្វីបញ្ជាក់ថានាងមានផ្ទៃពោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទេ ។ ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} បានចាត់ឲ្យនារីកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលជាពួកកុបក្ល់ម្នាក់ជាអ្នកយាមនាង ។ នេះព្រោះតែហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} បានឮពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនិយាយថា៖ "បុរសម្នាក់ឈ្មោះមូសា ^{عليه السلام} ប៊ិន អ៊ីមរ៉ាន ^{عليه السلام} នឹងចាប់កំណើត ។ ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} និងបក្សពួកខ្លួននឹងត្រូវវិនាសដោយដៃបុរស ^{عليه السلام} នេះ ។" ដូច្នោះហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} បានថា៖ "ចូរសម្លាប់កូនប្រុសរបស់ពួកគេ លុះត្រាតែអ្វីដែលពួកគេចង់បាននោះនឹងលែងកើតឡើង ។" ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ក៏បានបំបែកបុរសចេញពីនារី ។ ចាប់បុរសៗឃុំឃាំង ។"

فَلَمَّا وَضَعَتْ أُمُّ مُوسَى مَوْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، نَظَرَتْ إِلَيْهِ، وَ حَزِنَتْ عَلَيْهِ، وَ اعْتَمَت وَ بَكَتْ، وَ قَالَتْ: يُذَبِّحُ السَّاعَةَ. فَعَطَفَ اللَّهُ بِقَلْبِ الْمُوَكَّلَةِ بِهَا عَلَيْهَا، فَقَالَتْ لِأُمِّ مُوسَى: مَا لَكَ قَدْ اصْفَرَّ لَوْنُكَ؟ فَقَالَتْ: أَحَافٌ أَنْ يُذَبِّحَ وَلَدِي. فَقَالَتْ: لَا تَحْزَانِي. وَ كَانَ مُوسَى لَا يَرَاهُ أَحَدٌ إِلَّا أَحَبَّهُ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: ”وَ أَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي“ فَأَحَبَّهُ الْقَبِطِيُّ الْمُوَكَّلَةُ بِهِ.

ពេលមាតាមូសា ^{عليه السلام} បានប្រសូតមូសា ^{عليه السلام} មក នាងសម្លឹងមើលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} សោកសៅអនេក នាងឃើញថា៖ "ពេលនេះគេ ^{عليه السلام} នឹងត្រូវសម្លាប់ ។" អល់ឡោះហ្គាវ ^{عليه السلام} ក៏បានបន្ទូលចិត្តអ្នកយាមនាង អ្នកយាមនាងនោះក៏បានប្រាប់នាងថា៖ "ហេតុអ្វីបានជានាងស្លេកស្លាំងម៉្លេះ?" នាងបានថា៖ "គេនឹងសម្លាប់កូនខ្ញុំ ។" អ្នកយាមបានថា៖ "កុំបារម្ភ ។" អ្នកណាក៏ដោយដែលឃើញមូសា ^{عليه السلام} អ្នកនោះបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាវ ^{عليه السلام} [២០:៣៩] អញបានប្រោសមកលើអ្នកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់មកពីអញ ។ ដូច្នោះនារីកុបក្ល់ដែលគេបានដាក់ឲ្យយាមព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នោះបាក់ចិត្តស្រឡាញ់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។"

وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى التَّابُوتَ، وَ نُودِيََتْ أُمُّهُ: ضَعِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْدِفِيهِ فِي الْبَيْتِ، وَ هُوَ الْبَحْرُ ”وَ لَا تَحْزَانِي وَ لَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَ جَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ“، فَوَضَعَتْهُ فِي التَّابُوتِ، وَ أَطْبَقَتْ عَلَيْهِ، وَ أَلْقَتْهُ فِي النَّيْلِ.

អល់ឡោះហ្គាវ ^{عليه السلام} បានបញ្ជូនប្រអប់មកឲ្យមូសា ^{عليه السلام} បានប្រាប់មាតាព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ថា៖ "ដាក់គេ ^{عليه السلام} ក្នុងប្រអប់ទៅ ហើយចោលប្រអប់នោះទៅក្នុងស្ទឹង នេះគឺទន្លេ [២៨:៧] កុំខ្លាចនិងកុំមានទុក្ខព្រួយឡើយ យើងនឹងប្រគល់គេមកឲ្យនាងវិញ ហើយយើងនឹងតែងតាំងគេជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ ។ នាងក៏បានដាក់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក្នុងប្រអប់ បានគ្របព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយបានដាក់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក្នុងទន្លេនីល ។"

وَكَانَ لِفِرْعَوْنَ قَصْرٌ عَلَى شَطِّ الْبَيْلِ مُتَنَزَّهًا، فَنَزَلَ مِنْ قَصْرِهِ وَمَعَهُ أَسِيَّةُ امْرَأَتِهِ، فَظَنَرَ إِلَى سَوَادٍ فِي الْبَيْلِ تَرْفَعُهُ الْأَمْوَاجُ، وَ الرِّيحُ تَضْرِبُهُ، حَتَّى جَاءَتْ بِهِ إِلَى بَابِ قَصْرِ فِرْعَوْنَ، فَأَمَرَ فِرْعَوْنُ بِأَخْذِهِ، فَأَخَذَ التَّابُوتَ، وَ رَفَعَ إِلَيْهِ، فَلَمَّا فَتَحَهُ وَجَدَ فِيهِ صَبِيًّا، فَقَالَ: هَذَا إِسْرَائِيلِيُّ. وَ أَلْقَى اللَّهُ فِي قَلْبِ فِرْعَوْنَ لِمُوسَى مَحَبَّةً شَدِيدَةً، وَ كَذَلِكَ فِي قَلْبِ أَسِيَّةَ، وَ أَرَادَ فِرْعَوْنُ أَنْ يَقْتُلَهُ، فَقَالَتْ أَسِيَّةُ: "لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ يَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ" أَنَّهُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَمْ يَكُنْ لِفِرْعَوْنَ وَلَدٌ، فَقَالَ: إِنِّي لَأُبْطِرُ تَرْبِيَةَ. فَجَاءُوا بِعَدَّةٍ نِسَاءٍ قَدْ قَتَلْنَ أَوْلَادَهُنَّ، فَلَمْ يَشْرَبْ لَبَنَ أَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ حَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ".

ហ្វៀរអៀន មានប្រាសាទមួយនៅឯឆ្នេរទន្លេនីលសម្រាប់បរិភោគអាហារកំសាន្ត ។ ហ្វៀរអៀន បានចុះមកពីរាជវាំងជាមួយមហេសីឈ្មោះអាស៊ីយ៉ាស៊ូ ។ ហ្វៀរអៀន បានសម្លឹងមើលទន្លេនីលដែលមានពណ៌ខ្មៅ មានទឹករលក មានខ្យល់បោកបក់ខ្លាំង លុះត្រាតែប្រអប់បានអណ្តែតមកដល់មាត់ទ្វារប្រាសាទរបស់ហ្វៀរអៀន ។ ហ្វៀរអៀន ក៏បានបញ្ជាឲ្យយកប្រអប់មកឲ្យខ្លួន ។ ពេលហ្វៀរអៀន លើកប្រអប់ ក៏បានឃើញក្មេងប្រុសម្នាក់នៅខាងក្នុងប្រអប់នោះ ។ ហ្វៀរអៀន បានថា៖ "នេះគឺជនជាតិអ៊ីស្រាអែល ។" អល់ឡោះហ្គ័បានចងសេចក្តីស្រឡាញ់ជាប់លើបេះដូងហ្វៀរអៀន និងអាស៊ីយ៉ាស៊ូ ។ ហ្វៀរអៀន មានបំណងសម្លាប់មូសា អាស៊ីយ៉ាស៊ូក៏បានថា៖ [២៨:៩] សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់គេ ។ គេអាចមានគុណប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ឬយើងនឹងយកគេជាកូន ។" ពួកគេមិនបានដឹងខ្លួនឡើយ ថាព្រះអង្គ គឺមូសា នោះទេ ។ ហ្វៀរអៀន មិនមានកូនប្រុសទេ ។ ហ្វៀរអៀន បានថា៖ "ចូរនាំគេទៅឲ្យមេដោះទៅ ។" នារីច្រើននាក់ដែលត្រូវគេសម្លាប់កូនប្រុសនោះបានមកបំបៅ តែព្រះអង្គ មិនព្រមបៅទឹកដោះនារីណាម្នាក់ទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ [២៨:១២] យើងបានដាក់បម្រាមមិនឲ្យគេបៅមេដោះណាម្នាក់ទេ ។

وَ بَلَغَ أُمُّهُ أَنَّ فِرْعَوْنَ قَدْ أَخَذَهُ، فَحَزِنَتْ، وَ بَكَتْ، كَمَا قَالَ: "وَ أَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِعًا إِنَّ كَادَتْ لِتُبْدِيَ بِهِ"، يَعْنِي كَادَتْ أَنْ تُخْبِرَ بِخَبْرِهِ، أَوْ تَمُوتَ، ثُمَّ صَبَطَتْ نَفْسَهَا، فَكَانَ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَوْ لَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ * وَ قَالَتْ لِأُخْتِهِ"، أَيِّ لِأُخْتِ مُوسَى: "فُصِّبِهِ أَيِّ" اتَّبِعِيهِ، فَجَاءَتْ أُخْتُهُ إِلَيْهِ "فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ" أَيِّ عَنْ بُعْدٍ "وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ"

មាតាព្រះអង្គ បានឮថាហ្វៀរអៀន បានយកព្រះអង្គ នាងក៏មានបារម្ភ យំយែក [២៨:១០] បេះដូងមាតាមូសាទៅជាមានសេរីភាព[ពិទ្ធក្ខព្រួយ] នាងស្ទើរតែលើករឿងសម្ងាត់នោះឲ្យគេដឹង មានន័យថា នាងប្រាប់គេឲ្យដឹងថាព្រះអង្គ នៅរស់ ឬ ស្លាប់ ។ តែនាងទប់ខ្លួនបាន ដូចអល់ឡោះហ្គ័ មានព្រះបន្ទូលថា៖ បើយើងមិនបានពង្រឹងចិត្តនាងទេ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងនៅក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ [២៨:១១] នាងបានប្រាប់បងស្រីរបស់គេ ពោលគឺ បងស្រីរបស់មូសា ថា៖ "ចូរកូនឯងតាមឃ្លាំមើលគេ ។" បងស្រីបានចេញទៅ នាងក៏បានលួចតាមឃ្លាំមើលគេពីចម្ងាយដោយមិនឲ្យពួកគេដឹងខ្លួនទេ ។

فَلَمَّا لَمْ يَقْبَلِ مُوسَى بِأَخْذِ تَدْيِ أَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ، اعْتَمَّ فِرْعَوْنُ عَمَّا شَدِيدًا، فَقَالَتْ أُخْتُهُ: هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ، وَ هُمْ لَهُ نَاصِحُونَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ فَجَاءَتْ بِأُمَّهُ، فَلَمَّا أَخَذَتْهُ فِي حَجْرِهَا، وَ أَلْقَمَتْهُ تَدْيَهَا، وَ التَّقْمَةُ وَ شَرِبَ، فَفَرِحَ فِرْعَوْنُ وَ أَهْلُهُ، وَ أَكْرَمُوا أُمَّهُ، وَ قَالُوا لَهَا: رَبِّيهِ لَنَا، وَ لَكَ مِنَّا الْكِرَامَةُ بِمَا تَحْتَارِينَ. وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: "فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَ لَا تَحْزَنَ وَ لَتَعْلَمَنَّ أَنَّ"

وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ .

កាលមូសា ៧៧ មិនព្រមបោកទឹកដោះពួកមេដោះ ហ្វារអូន ៧៧ ភ័យណាស់ បងស្រីរបស់ព្រះអង្គ ៧៧ បាន ថា៖ [២៨:១២] នាងបានប្រាប់ថា៖ "តើខ្ញុំអាចជួយណែនាំលោកទាំងឡាយឲ្យទៅរកគ្រួសារមួយដែល អាចបំបាច់រក្សាទារកនេះឲ្យអស់លោក ដែលមានចិត្តធម៌ចំពោះគេបានទេ?" ហ្វារអូន ៧៧ បានថា៖ "បាន ។" នាងក៏បាននាំមាតាព្រះអង្គ ៧៧ មក ។ ពេលមាតាព្រះអង្គ ៧៧ យកព្រះអង្គ ៧៧ មកឲ្យបោកលើ ភ្លៅ ព្រះអង្គ ៧៧ ព្រមបោក ។ ហ្វារអូន ៧៧ និងមហេសីសប្បាយចិត្តណាស់ បានផ្តល់កិត្តយសដល់មាតា ព្រះអង្គ ៧៧ ហើយប្រាប់គាត់ថា៖ "យកគេ ៧៧ ទៅចិញ្ចឹមឲ្យយើង ។ យើងនឹងឲ្យនាងមាន កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ៧៧ [២៨:១៣] យើងក៏បានប្រគល់គេឲ្យទៅមាតាគេវិញ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងចាកផុតទុក្ខ កុំឲ្យនាងមានទុក្ខព្រួយតទៅទៀត និងដើម្បីឲ្យនាងដឹងថាពាក្យសន្យា របស់អស់ឡោះហ្ន៎សច្ចៈបំផុត ។ តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងទេ ។

وَ كَانَ فِرْعَوْنُ يَقْتُلُ أَوْلَادَ بَنِي إِسْرَائِيلَ كُلَّمَا يَلِدُونَ، وَ يُرِيّ مُوسَى وَ يُكْرِهُهُ، وَ لَا يَعْلَمُ أَنَّ هَلَاكَهُ عَلَى يَدَيْهِ، فَلَمَّا دَرَجَ مُوسَى، كَانَ يَوْمًا عِنْدَ فِرْعَوْنَ، فَعَطَسَ مُوسَى، فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. فَأَنْكَرَ فِرْعَوْنُ ذَلِكَ عَلَيْهِ، وَ لَطَمَهُ، وَ قَالَ: مَا هَذَا الَّذِي تَقُولُ؟ فَوَثَبَ مُوسَى عَلَى لِحْيَتِهِ - وَ كَانَ طَوِيلَ اللَّحْيَةِ - فَهَلَبَهَا - أَيَّ فَلَعَهَا - فَالَمَهُ أَلْمًا شَدِيدًا، فَهَمَّ فِرْعَوْنُ بِقَتْلِهِ، فَقَالَتِ امْرَأَتُهُ: هَذَا غُلَامٌ حَدَثٌ، لَا يَدْرِي مَا يَقُولُ، وَ قَدْ آتَمْتَهُ بِلَطْمَتِكَ إِبَاهُ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ: بَلْ يَدْرِي.

ហ្វារអូន ៧៧ បានសម្លាប់កូនប្រុសកូនចៅអ៊ីស្រាអែលទាំងអស់ដែលបានចាប់កំណើត បានចិញ្ចឹមមូសា ៧៧ បានលើកតម្កើងព្រះអង្គ ៧៧ មិនដឹងថាសេចក្តីវិនាសរបស់ខ្លួន ៧៧ នៅក្នុងដៃព្រះអង្គ ៧៧ នោះទេ ។ ពេលមូសា ៧៧ ចេះដើរ ថ្ងៃមួយព្រះអង្គ ៧៧ នៅជាមួយហ្វារអូន ៧៧ មូសា ៧៧ កណ្តាស់ហើយបានថា៖ "الحمد لله رب العالمين (សូមថ្វាយសេចក្តីគោរពសក្តារៈចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ៧៧ ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង) ។" ហ្វារអូន ៧៧ មិនចូលចិត្តសម្តីនេះ ក៏បានទះព្រះអង្គ ៧៧ ហើយបានថា៖ "ឯង ៧៧ ថាអ្វី?" មូសា ៧៧ បានស្ទុះទៅច្បាមពុកចង្ការបស់ហ្វារអូន ៧៧ - ពុកចង្ការនោះវែង - ព្រះអង្គ ៧៧ ដកពុកចង្ការនោះ ។ ហ្វារអូន ៧៧ ឈឺណាស់ ។ ហ្វារអូន ៧៧ ដឹងថាខ្លួន ៧៧ នឹងសម្លាប់មូសា ៧៧ ។ មហេសីហ្វារអូន ៧៧ បាន ថា៖ "នេះជាកូនក្មេង ។ គេ ៧៧ មិនដឹងថាគេ ៧៧ និយាយអ្វីទេ ។ ព្រះអង្គ ៧៧ ទះគេ ៧៧ ឈឺពេក ។" ហ្វារអូន ៧៧ បានថា៖ "វា ៧៧ ដឹង ។"

فَقَالَتْ لَهُ: ضَعُ بَيْنَ يَدَيْهِ تَمْرًا وَ جَمْرًا، فَإِنَّ مَيِّزَ بَيْنَهُمَا فَهُوَ الَّذِي تَقُولُ. فَوَضِعَ بَيْنَ يَدَيْهِ تَمْرًا وَ جَمْرًا، وَ قَالَ: كُلْ. فَمَدَّ يَدَهُ إِلَى التَّمْرِ، فَجَاءَ جَبْرَيْلُ فَصَرَفَهَا إِلَى الْجَمْرِ، فَأَخَذَ الْجَمْرَ فِي فِيهِ، فَاخْتَرَقَ لِسَانَهُ، وَ صَاحَ وَ بَكَى، فَقَالَتْ أَسِيئَةُ لِفِرْعَوْنَ: أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّهُ لَا يَعْقِلُ؟ فَعَفَا عَنْهُ.

មហេសីហ្វារអូន ៧៧ បានប្រាប់ហ្វារអូន ៧៧ ថា៖ "សូមព្រះអង្គ ៧៧ ដាក់ផ្លែលម្អិតនិងរងើកភ្លើងពីមុខគេ ៧៧ បើគេ ៧៧ ស្គាល់វត្ថុទាំងពីរនេះមែន គេ ៧៧ ដូចព្រះអង្គ ៧៧ ថានោះមែន ។" ពួកគេបានដាក់ផ្លែលម្អិតនិង រងើកភ្លើងពីមុខព្រះអង្គ ៧៧ ហើយថា៖ "ហូបទៅ ។" ព្រះអង្គ ៧៧ ក៏បានលូកដៃទៅចាប់ផ្លែលម្អិត តែ យ៉ូបរអ៊ីល ៧៧ បានបំបែរដៃព្រះអង្គ ៧៧ ទៅរករងើកភ្លើងវិញ ។ ព្រះអង្គ ៧៧ ក៏បានយករងើកភ្លើងចុក មាត់ បណ្តាលឲ្យរលាកអណ្តាត ។ ព្រះអង្គ ៧៧ ស្រែកយំ ។" អាស៊ីយ៉ាស្តបានប្រាប់ហ្វារអូន ៧៧ ថា៖ "ខ្ញុំ

ម្ចាស់មិនបានប្រាប់ព្រះអង្គលើយទេឬថាគេស្រឡាត់មិនចេះទេ? ដូច្នោះសូមព្រះអង្គលើកទោសឲ្យគេ ផង ។"

قَالَ الرَّاوي: فَمُلْتُ لِأبي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَكَمْ مَكَثَ مُوسَى عَائِباً عَنْ أُمِّهِ حَتَّى رَدَّهُ اللهُ عَلَيْهَا؟ قَالَ: «ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ». فَمُلْتُ: كَانَ هَارُونَ أَخَا مُوسَى لِأَبِيهِ وَ أُمِّهِ؟ قَالَ: «نَعَمْ، أَمَا تَسْمَعُ اللهُ تَعَالَى يَقُولُ: " يَا بَنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَ لَا بِرَأْسِي".

លោកអ្នកអធិប្បាយបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាចិ យ៉ាកុំប្តារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើមូសា^{عليه السلام}បានឃ្លាតពីមាតា ព្រះអង្គ^{عليه السلام}អស់រយៈពេលយូរប៉ុណ្ណា មុនអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានឲ្យព្រះអង្គ^{عليه السلام}ជួបមាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام} វិញ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បីថ្ងៃ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ហ្វារូន^{عليه السلام}ជាបងប្រុសរបស់មូសា^{عليه السلام} ខាងបិតានិងខាងមាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام}មែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។ លោកមិនបានឮ អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}មានព្រះបន្ទូលទេឬ ថា៖ [២០:៩៤] "កូនប្រុសម្តាយខ្ញុំអើយ ចូរអ្នកកុំចាប់ពុកចង្កានិង សក់ក្បាលខ្ញុំ ។"

فَمُلْتُ: أَيُّهُمَا كَانَ أَكْبَرَ سِنًا؟ قَالَ: «هَارُونَ». فَمُلْتُ: وَ كَانَ الْوُخْيِي يَنْزِلُ عَلَيْهِمَا جَمِيعًا؟ قَالَ: «الْوُخْيِي يَنْزِلُ عَلَى مُوسَى، وَ مُوسَى يُوحِيهِ إِلَى هَارُونَ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليهم السلام} អ្នកណាមានអាយុច្រើនជាងគេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វារូន^{عليه السلام} ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើគេបានលើកឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليهم السلام}ដឹងឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "គេបានលើកឲ្យមូសា^{عليه السلام}ដឹង មូសា^{عليه السلام}បានប្រាប់ឲ្យហ្វារូន^{عليه السلام}ដឹង ។"

فَمُلْتُ: أَخْبَرَنِي عَنِ الْأَحْكَامِ، وَ الْقَضَاءِ، وَ الْأَمْرِ وَ النَّهْيِ، أَمْ كَانَ ذَلِكَ إِلَيْهِمَا؟ قَالَ: «كَانَ مُوسَى الَّذِي يُنَاجِي رَبَّهُ، وَ يَكْتُبُ الْعِلْمَ، وَ يَقْضِي بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ، وَ هَارُونَ يَخْلُفُهُ إِذَا غَابَ عَنْ قَوْمِهِ لِمُنَاجَاةٍ». فَمُلْتُ: فَأَيُّهُمَا مَاتَ قَبْلَ صَاحِبِهِ؟ قَالَ: «مَاتَ هَارُونَ قَبْلَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ مَاتَا جَمِيعًا فِي النَّبِيِّ». فَمُلْتُ: فَكَانَ لِمُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَلَدٌ؟ قَالَ: «لَا، كَانَ الْوَلَدُ لَهُارُونَ، وَ الدَّرَجَةُ لَهُ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបញ្ញត្តិ ព្រះវិនិច្ឆ័យ ព្រះរាជបង្គាប់និងព្រះ បម្រាម តើត្រូវដាក់មកលើព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំងពីរឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូសា^{عليه السلام}ជាអ្នកចរចា ជាមួយព្រះម្ចាស់^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជាអ្នកកត់ត្រាការចេះដឹង ហើយព្រះអង្គ^{عليه السلام}វិនិច្ឆ័យរវាងកូនចៅ អ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ ហ្វារូន^{عليه السلام}ជាខ្ញុំលិហ្វរបស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ពេលដែលមិនមានការចរចាមកកាន់ប្រជាពលរដ្ឋ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទេនោះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើអ្នកណាបានចូលទិវង្គតមុនគេ ក្នុងចំណោមព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំង ពីរ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វារូន^{عليه السلام}បានចូលទិវង្គតមុនមូសា^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំងពីរបាន អស់ព្រះជន្មនៅឯទីរហោឋាន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើមូសា^{عليه السلام}មានកូនប្រុសទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "ទេ ។ ហ្វារូន^{عليه السلام}មានកូនប្រុស ហើយព្រះអង្គ^{عليه السلام}មានតំណកូនចៅ ។"

قَالَ: «فَلَمْ يَزَلْ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عِنْدَ فِرْعَوْنَ فِي أَكْرَمِ كَرَامَةٍ، حَتَّى بَلَغَ مَبْلَغَ الرِّجَالِ، وَ كَانَ يُنْكَرُ عَلَيْهِ مَا يَنْكُرُ بِهِ مُوسَى مِنَ التَّوْحِيدِ، حَتَّى هَمَّ بِهِ، فَخَرَجَ مُوسَى مِنْ عِنْدِهِ، وَ دَخَلَ الْمَدِينَةَ، فَإِذَا رَجُلَانِ يَقْتَتِلَانِ، أَحَدُهُمَا يَقُولُ يَقُولُ مُوسَى، وَ الْآخَرُ يَقُولُ يَقُولُ فِرْعَوْنَ، فَاسْتَعَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ، فَجَاءَ مُوسَى، فَوَكَّرَ صَاحِبَ فِرْعَوْنَ، فَفَضَى عَلَيْهِ، وَ تَوَارَى فِي الْمَدِينَةِ، فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَدَا، جَاءَ

آخِرُ فَتَشَبَّهْتَ بِذَلِكَ الرَّجُلِ الَّذِي يَقُولُ يَقُولُ مُوسَى، فَاسْتَعَاثَ بِمُوسَى، فَلَمَّا نَظَرَ صَاحِبُهُ إِلَى مُوسَى، قَالَ لَهُ: أ تَرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِلَا مَسْ؟ فَخَلَّى عَنْ صَاحِبِهِ، وَ هَرَبَ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មូសា عليه السلام តែងតែសុច្ឆរិតចំពោះហ្វារ៉ូន លុះបានដល់វ័យបុរស ។ ហ្វារ៉ូន មិនចូលចិត្តមូសា عليه السلام និយាយអំពីការមានព្រះតែមួយទេ (التوحيد) ទាល់តែពួកគេបានជួបរឿងនេះ ។ មូសា عليه السلام បានចាកចេញពីហ្វារ៉ូន ទៅក្នុងស្រុក ។ នៅទីនោះមានបុរសពីរនាក់វាយគ្នា ។ បុរសម្នាក់បាននិយាយអ្វីដែលមូសា عليه السلام បាននិយាយ ឯបុរសម្នាក់ទៀតបាននិយាយអ្វីដែលហ្វារ៉ូន បាននិយាយ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានជួយបុរសដែលជាស្រីរម្ងាប់របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ មូសា عليه السلام បានទៅវាយកនរបស់ហ្វារ៉ូន បានកម្ចាត់បុរសនោះហើយបានលាក់ខ្លួនក្នុងស្រុក ។ ព្រឹកឡើង បុរសម្នាក់ទៀតបានមក ដូចបុរសមុនដែលបានថាអ្វីដែលមូសា عليه السلام បានថា ។ គាត់សូមជំនួយពីមូសា عليه السلام ។ កនរបស់បុរសនោះសម្លឹងមើលមូសា عليه السلام គាត់បានថា: "លោក عليه السلام ចង់សម្លាប់ខ្ញុំដូចលោក عليه السلام បានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ពីម្សិលមិញឬ?" ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានចោលកនព្រះអង្គ عليه السلام រត់គេចខ្លួន ។

وَ كَانَ حَازِنٌ فِرْعَوْنَ مُؤْمِنًا بِمُوسَى، قَدْ كَتَمَ إِيمَانَهُ سِتْمَاءَةً سِنَةً، وَ هُوَ الَّذِي قَالَ اللَّهُ: ” وَ قَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَ تَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ“، وَ بَلَغَ فِرْعَوْنَ خَبْرَ قَتْلِ مُوسَى الرَّجُلِ، فَطَلَبَهُ لِيَقْتُلَهُ، فَبَعَثَ الْمُؤْمِنَ إِلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ” إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ * فَخَرَجَ مِنْهَا“، كَمَا حَكَى اللَّهُ: ” خَائِفًا يَتَرَقَّبُ - قَالَ - يَلْتَمِثُ يَمَنَةً وَ يَسْرَةً، وَ يَقُولُ: ” رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ“.

ហេរញ្ជិករបស់ហ្វារ៉ូន ជាអ្នកជឿមូសា عليه السلام បានលាក់ជំនឿខ្លួនអស់រយៈពេលប្រាំមួយរយឆ្នាំហើយ អស់ឡោះហ្វារ៉ូន មានព្រះបន្ទូលអំពីបុរសនេះថា: [៤០:២៨] បុរសអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាម្នាក់ ក្នុងចំណោមបក្សពួករបស់ហ្វារ៉ូនដែលបានលាក់ជំនឿខ្លួន បានថា: "តើអស់លោកនឹងសម្លាប់បុរសម្នាក់ព្រោះតែគេបានថា: "ព្រះម្ចាស់របស់ខ្ញុំគឺអស់ឡោះហ្វារ៉ូន" ។ ហ្វារ៉ូន ក៏បានឮថាមូសា عليه السلام បានសម្លាប់មនុស្ស ។ ដូច្នោះហ្វារ៉ូន តែងរកព្រះអង្គ عليه السلام ដើម្បីសម្លាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ បុរសអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក៏បានផ្ញើសារទៅមូសា عليه السلام ថា: [២៨:២០] ក្រុមប្រឹក្សាកំពុងតែប្រជុំគ្នាពិភាក្សាអំពីរឿងលោកដើម្បីសម្លាប់លោក ។ ចូរលោកគេចខ្លួនទៅ ។ ខ្ញុំមានបំណងល្អចំពោះលោក ។" [២៨:២១] គេក៏បានចាកចេញពីស្រុកនោះ ដូចអស់ឡោះហ្វារ៉ូន មានព្រះបន្ទូលថា ដោយភ័យខ្លាចនិងប្រយ័ត្នខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ព្រះអង្គ عليه السلام មើលស្តាំមើលឆ្វេង ហើយព្រះអង្គ عليه السلام បានទូលថា: "[២៨:២១] ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យរួចផុតពីពួកអ្នកស្រុកទុច្ឆរិតទាំងនេះផង ។"

وَ مَرَّ نَحْوَ مَدْيَنَ، وَ كَانَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ مَدْيَنَ مَسِيرُهُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، فَلَمَّا بَلَغَ بَابَ مَدْيَنَ، رَأَى بِنْتًا تَسْتَقِي النَّاسَ مِنْهَا لِأَعْنَامِهِمْ وَ دَوَائِهِمْ، فَعَدَدَ نَاحِيَةً، وَ لَمْ يَكُنْ أَكَلٌ مُنْذُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ شَيْئًا، فَظَنَرَ إِلَى جَارِيَتَيْنِ فِي نَاحِيَةٍ، وَ مَعَهُمَا غَنِيمَاتٌ، لَا تَدْرِيانِ مِنَ الْبَيْتِ، فَقَالَ لَهُمَا: مَا لَكُمَا لَا تَسْتَقِيَانِ؟ قَالَتَا، كَمَا حَكَى اللَّهُ: ”لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَ أَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ“، فَرَحِمَهُمَا مُوسَى، وَ دَنَا مِنَ الْبَيْتِ، فَقَالَ لِمَنْ عَلَى الْبَيْتِ: اسْتَقِي لِي دَلْوًا، وَ لَكُمْ دَلْوًا، وَ كَانَ الدَّلْوُ يَمِدُّهُ عَشْرَةُ رِجَالٍ، فَاسْتَقَى وَحْدَهُ دَلْوًا لِمَنْ عَلَى الْبَيْتِ وَ دَلْوًا لِنِسْتِي شَعْبٍ، وَ سَقَى أَعْنَامَهُمَا ”ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ“ وَ كَانَ شَدِيدَ الْجُوعِ.

ព្រះអង្គﷺ បានធ្វើដំណើរក្បែរម៉ាដ្វ័យ៉ាន់ ។ រវាងព្រះអង្គﷺ និងម៉ាដ្វ័យ៉ាន់មានចម្ងាយដើរផ្លូវអស់រយៈពេលបីថ្ងៃ ។ ពេលព្រះអង្គﷺ បានមកដល់ជាយស្រុកម៉ាដ្វ័យ៉ាន់ ព្រះអង្គﷺ ឃើញមានអណ្តូងទឹកមួយ ។ គេដងទឹកអណ្តូងនេះឲ្យចៀមនិងសត្វឯទៀតផឹក ។ ព្រះអង្គﷺ បានអង្គុយក្បែរនោះ មិនបានសោយអ្វីអស់បីថ្ងៃហើយ ។ ព្រះអង្គﷺ មើលទៅនារីពីរនាក់ក្បែរនោះដែលមានចៀម ។ ពួកនាងមិនមកជិតអណ្តូងទឹកទេ ។ ព្រះអង្គﷺ បានសួរនារីទាំងពីរនាក់នោះថា៖ "ហេតុអ្វីនាងមិនទៅដងទឹក?" នារីទាំងពីរនាក់នោះបានថាដូចអស់ឡោះហ្ន៎ បានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:២៣] "យើងនឹងឲ្យទឹកសត្វលុះណាតែអ្នកឃ្នាលចៀមទាំងនោះចេញផុត ឪពុកយើងក៏ចាស់ជរាណាស់ហើយ ។" មូសាﷺ អាណិតនារីទាំងពីរនាក់នេះ ហើយបានចូលទៅជិតអណ្តូងទឹក ។ ព្រះអង្គﷺ បានប្រាប់បុគ្គលដែលនៅពីលើអណ្តូងទឹកថា៖ "ខ្ញុំនឹងដួសយកមួយផ្ទុំ ដួសឲ្យអស់លោកមួយផ្ទុំ ។" មួយផ្ទុំទឹកត្រូវប្រើមនុស្សដប់នាក់ដួស ។ ព្រះអង្គﷺ ក៏បានដួសទឹកមួយផ្ទុំឲ្យបុគ្គលដែលនៅពីលើអណ្តូងទឹក មួយផ្ទុំទៀតឲ្យកូនស្រីៗរបស់ស្រីអ៊ែប៊ីស្រី ឲ្យហូរចៀមពួកនាងផឹក [២៨:២៤] រួចហើយគេបានដកខ្លួនចេញទៅសម្រាកក្រោមម្លប់ ហើយបានទូល[អស់ឡោះហ្ន៎]ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវការឧបការគុណខ្លះដែលព្រះអង្គអាចប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" ហើយព្រះអង្គﷺ ឃ្លានណាស់ ។

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ مُوسَى كَلِمَةُ اللَّهِ حَيْثُ سَقَى هُمَا، ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ، فَقَالَ: رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ، وَ اللَّهُ مَا سَأَلَ اللَّهُ إِلَّا حَبْرًا يَأْكُلُ، لِأَنَّهُ كَانَ يَأْكُلُ بَقْلَةَ الْأَرْضِ، وَ لَقَدْ رَأَوْا حَضْرَةَ الْبَقْلِ فِي صَفَاقِ بَطْنِهِ، مِنْ هُزَالِهِ.

អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "មូសាﷺ អ្នកនិយាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ កាលព្រះអង្គﷺ បានដួសទឹកឲ្យនារីទាំងពីរនាក់នោះ [២៨:២៤] រួចហើយគេបានដកខ្លួនចេញទៅ សម្រាកក្រោមម្លប់ ហើយបានទូល[អស់ឡោះហ្ន៎]ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវការឧបការគុណខ្លះដែលព្រះអង្គអាចប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ" សូមស្ស្តីចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គﷺ មិនសូមអ្វីទេ ក្រៅពីបាយ (គីនំបាំង) ដើម្បីបរិភោគនោះ ព្រោះព្រះអង្គﷺ បានសោយរុក្ខជាតិនៃផែនដី ហើយបានឃើញលទ្ធផលនៃពណ៌បៃតងក្នុងពោះព្រះអង្គﷺ គឺវាធ្វើឲ្យស្អម ។"

فَلَمَّا رَجَعَتْ بِنْتَا شُعَيْبٍ إِلَى شُعَيْبٍ، قَالَ هُمَا: أَسْرَعْتُمَا الرُّجُوعَ! فَأَخْبَرَتْهُ بِقِصَّةِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَمْ تَعْرِفَاهُ، فَقَالَ شُعَيْبٌ لِرَاحِلَةٍ مِنْهُمَا: اذْهَبِي إِلَيْهِ، فَادْعِيهِ لِنَجْرِيهِ أَجْرَ مَا سَقَى لَنَا. فَجَاءَتْ إِلَيْهِ، كَمَا حَكَى اللَّهُ تَعَالَى: "تَمَشِي عَلَى اسْتِخْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْرِيكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا"، فَقَامَ مُوسَى مَعَهَا، وَ مَشَتْ أَمَامَهُ، فَصَفَقَتْهَا الرِّيحُ، فَبَانَ عَجْرُهَا، فَقَالَ لَهَا مُوسَى: تَأَخَّرِي، وَ ذَلِّبِي عَلَى الطَّرِيقِ بِحَصَاةٍ تَلْقَيْنَهَا أَمَامِي أَتْبَعُهَا، فَأَنَا مِنْ قَوْمٍ لَا يَنْظُرُونَ فِي أَدْبَارِ النَّسَاءِ.

លុះកូនស្រីរបស់ស្រីអ៊ែប៊ីស្រីបានត្រឡប់ទៅរកស្រីអ៊ែប៊ីស្រីវិញ ព្រះអង្គﷺ បានសួរនារីទាំងពីរថា៖ "នាបមកវិញម៉្លេះ ។" នារីទាំងពីរក៏បានតំណាលរឿងមូសាﷺ ឲ្យព្រះអង្គﷺ ជ្រាប ហើយព្រះអង្គﷺ មិនស្គាល់មូសាﷺ ទេ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គﷺ បានប្រាប់កូនស្រីម្នាក់ថា៖ "ទៅជួបគេស្រី ដើម្បីឲ្យរង្វាន់គេស្រីដែលបានជួយដងទឹកឲ្យយើង ។ នារីនោះក៏បានទៅរកព្រះអង្គﷺ ដូចអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:២៥] នារីម្នាក់ក្នុងចំណោមនារីទាំងពីរបានចូលមករកគេ ដោយដើរអៀនប្រៀន ។ នាងបានថា៖ "ឪពុកខ្ញុំអញ្ជើញលោកដើម្បីនឹងតបស្នងលោកដែលបានឲ្យទឹកយើង[ឲ្យសត្វយើងផឹក] ។"

មូសា(ﷺ)ក៏បានងើបឡើង ទៅជាមួយនារីនោះ។ ដើរនាំមុខព្រះអង្គ(ﷺ) ។ មូសា(ﷺ)បានប្រាប់វីនោះ ថា៖ "ដើរពីក្រោយខ្ញុំ(ﷺ) បង្ហាញផ្លូវខ្ញុំ(ﷺ) ខ្ញុំ(ﷺ)នឹងដើរតាមប្រាប់ ព្រោះយើងមិនមែនអ្នកមើល ក្រោយនារីទេ ។"

فَلَمَّا دَخَلَ عَلَى شُعَيْبٍ، قَصَّ عَلَيْهِ قِصَّتَهُ، فَقَالَ لَهُ شُعَيْبٌ: "لَا تَخَفْ نَحْوَتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ"، قَالَتْ إِحْدَى بَنَاتِ شُعَيْبٍ: "يَا أُمَّتِ اسْتَأْجِرِي إِيَّيَّ حَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرَتِ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ". فَقَالَ لَهَا شُعَيْبٌ: "أَمَا قَوْلُهُ، فَقَدْ عَرَفْتَهُ بِسُفْيِ الدَّلْوِ وَحَدِّهِ، فِيمَ عَرَفْتِ أَمَانَتَهُ؟" فَقَالَتْ لَهُ: "إِنَّهُ لَمَّا قَالَ لِي: تَأَخَّرِي عَنِّي، وَ دَلَّيْنِي عَلَى الطَّرِيقِ، فَأَنَا مِنْ قَوْمٍ لَا يَنْظُرُونَ فِي أَدْبَارِ النِّسَاءِ، عَرَفْتُ أَنَّهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ لَا يَنْظُرُونَ أَعْجَازَ النِّسَاءِ، فَهَذِهِ أَمَانَتُهُ."

លុះបានមកជួបស៊ីអ៊ែប(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)បានតំណាលរឿងរ៉ាវឲ្យស៊ីអ៊ែប(ﷺ)ជ្រាប ។ ស៊ីអ៊ែប(ﷺ)បាន ប្រាប់ព្រះអង្គ(ﷺ)ថា៖ "លោកកុំខ្លាច លោករួចផុតពីពួកទុច្ចរិតហើយ ។" កូនស្រីម្នាក់របស់ស៊ីអ៊ែប(ﷺ) បានថា៖ [២៨:២៦] នារីម្នាក់ក្នុងចំណោមនារីទាំងពីរបានថា៖ "លោកឪពុក សូមលោកឪពុកជួលគេ ទៅ ។ អ្នកដែលប្រសើរជាងគេដែលលោកឪពុកអាចជួលបានគឺអ្នកមានកម្លាំងនិងគួរទុកចិត្ត ។" ស៊ីអ៊ែប (ﷺ)មានវចនៈថា៖ "កូនអាចស្គាល់កម្លាំងគេ(ﷺ)បានអាស្រ័យលើការជួសទឹកដោយធុងទឹកតែម្នាក់ ឯង ។ តើអាចដឹងបានថាគេ(ﷺ)ជាមនុស្សសច្ចៈត្រឹមត្រូវដូចម្តេចទៅ?" នាងបានប្រាប់ព្រះអង្គ(ﷺ)ថា៖ "គេ(ﷺ)បានប្រាប់កូនថា៖ "ដើរពីក្រោយខ្ញុំ(ﷺ) បង្ហាញផ្លូវខ្ញុំ(ﷺ) ខ្ញុំ(ﷺ)នឹងដើរតាមប្រាប់ ព្រោះយើង មិនមែនអ្នកមើលក្រោយនារីទេ ។" កូនទទួលស្គាល់ថាគេ(ﷺ)ជាមនុស្សដែលមិនមើលបែករាងកាយ របស់នារីទេ ។ នេះគឺភាពត្រឹមត្រូវរបស់គេ(ﷺ) ។"

فَقَالَ لَهُ شُعَيْبٌ: "إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْخُزِيَنِي ثَمَانِي حَجَاجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَ مَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ". فَقَالَ لَهُ مُوسَى: "ذَلِكَ بَيْنِي وَ بَيْنَكَ أَيْمًا الْأَجَلَيْنِ فَصَيِّتْ فَلَا عُذْوَانَ عَلَيَّ" أَيَّ لَا سَبِيلَ عَلَيَّ إِنْ عَمِلْتُ عَشْرَ سِنِينَ، أَوْ ثَمَانَ سِنِينَ. فَقَالَ مُوسَى "وَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ".

ស៊ីអ៊ែប(ﷺ)បានប្រាប់ព្រះអង្គ(ﷺ)ថា៖ "[២៨:២៧] គេ(ស៊ីអ៊ែប)បានថា៖ "ខ្ញុំមានបំណងចង់ឲ្យលោក រៀបការជាមួយកូនស្រីខ្ញុំម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនស្រីខ្ញុំទាំងពីរនេះ ដោយមានលក្ខណៈថា លោកត្រូវធ្វើការ ឲ្យខ្ញុំប្រាំបីឆ្នាំ ។ បើលោកបង្កប់ដប់ឆ្នាំ គឺជាការស្ម័គ្រចិត្តរបស់លោក ។ ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យលោកលំបាកទេ ។ លោកនឹងឃើញថាខ្ញុំជាមនុស្សសុចរិតយុត្តិធម៌ម្នាក់ បើអស់ឡោះប្តាំប្រាំឆ្នាំ ។" មូសា(ﷺ)បានប្រាប់ព្រះ អង្គ(ﷺ)ថា៖ "[២៨:២៨] គេបានថា៖ "នេះជាកិច្ចសន្យាលម្អិតរវាងខ្ញុំនិងលោក ។ ទោះបីខ្ញុំបាន បំពេញគ្រប់តាមកាលកំណត់មួយណាក៏ដោយ នឹងមិនមានការប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌មកលើខ្ញុំទេ ពោលគឺ នឹងមិនមានការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់លើខ្ញុំ(ﷺ)ទេបើខ្ញុំ(ﷺ)ធ្វើការដប់ឆ្នាំឬប្រាំបីឆ្នាំនោះ ។ [២៨:២៨] អស់ឡោះប្តាំជាសាក្សីចំពោះអ្វីដែលយើងទាំងពីរនិយាយគ្នានេះ ។"

قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَيُّ الْأَجَلَيْنِ فَصَى؟ قَالَ: «أُمَّهَا عَشْرَ سِنِينَ». قُلْتُ لَهُ: فَدَخَلَ بِهَا قَبْلَ أَنْ يَفْضِيَ الْأَجَلَ، أَوْ بَعْدَهُ؟ قَالَ: «قَبْلَ». قُلْتُ: فَالرَّجُلُ يَتَزَوَّجُ الْمَرْأَةَ، وَ يَشْتَرِطُ لِأَيِّهَا إِجَارَةَ شَهْرَيْنِ مَثَلًا، أَمْ يَجُوزُ ذَلِكَ؟ قَالَ: «إِنَّ مُوسَى عَلِمَ أَنَّهُ يُسَمُّ لَهُ شَرْطَهُ، فَكَيْفَ لِهَذَا أَنْ يَعْلَمَ أَنَّهُ يَنْقَى حَتَّى يَفِيَّ». قُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَيُّهُمَا رَوَّجَهُ شُعَيْبٌ مِنْ بَنَاتِهِ؟ قَالَ: «الَّتِي ذَهَبَتْ إِلَيْهِ»

فَدَعَتْهُ، وَ قَالَتْ لِأَيِّهَا: " يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ " .»

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថ្លែងថាខ្ញុំបានទូលអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ថា៖ "តើព្រះអង្គﷺ បានបំពេញតាមកាលកំណត់មួយណា ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "ដប់ឆ្នាំ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គﷺ ថា៖ "តើព្រះអង្គﷺ បានផ្សំដំណែកជាមួយព្រះនាងមុនឬក្រោយកាលកំណត់នោះ ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "មុន ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុរសរៀបការជាមួយនារី តាមលក្ខខណ្ឌឪពុករបស់នារីថានឹងឲ្យរង្វាន់ពីរខែ ឧទាហរណ៍ ។ គេអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះឬ ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "មូសាﷺ ដឹងថាព្រះអង្គﷺ នឹងធ្វើតាមខសន្យា ។ ឲ្យរៀងនេះកើតឡើងដូចម្តេចទៅ (គឺមិនផ្សំដំណែក) បើព្រះអង្គﷺ ដឹងថាព្រះអង្គﷺ នឹងនៅលុះត្រាតែបានធ្វើតាមខសន្យានោះ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គﷺ ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គﷺ ។ កូនស្រីមួយណាដែលស្លៀកសម្លៀកស្រីបានរៀបការឲ្យព្រះអង្គﷺ នោះ ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "នារីដែលទៅហៅព្រះអង្គﷺ ហើយដែលប្រាប់ឪពុកនាងថា៖ [២៨:២៦] នារីម្នាក់ក្នុងចំណោមនារីទាំងពីរបានថា៖ "លោកឪពុក សូមលោកឪពុកជួលគេទៅ ។ អ្នកដែលប្រសើរជាងគេដែលលោកឪពុកអាចជួលបានគឺអ្នកមានកម្លាំងនិងគួរទុកចិត្ត ។"

«فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ، قَالَ لِشُعَيْبٍ: لَا بُدَّ لِي أَنْ أَرْجِعَ إِلَى وَطَنِي، وَ أُهْمِي، وَ أَهْلِ بَيْتِي، فَمَا لِي عِنْدَكَ؟ فَقَالَ شُعَيْبٌ: مَا وَضَعْتَ أَعْنَامِي فِي هَذِهِ السَّنَةِ مِنْ عَنَمٍ بُلِقٍ فَهُوَ لَكَ؟ فَعَمَدَ مُوسَى عِنْدَ مَا أَرَادَ أَنْ يُرْسِلَ الْفَحْلَ عَلَى الْعَنَمِ إِلَى عَصَا، فَشَقَّ مِنْهَا بَعْضًا، وَ تَرَكَ بَعْضًا، وَ عَرَّزَهَا فِي وَسْطِ مَرْبِضِ الْعَنَمِ، وَ أَلْقَى عَلَيْهَا كِسَاءً أَبْلَقَ، ثُمَّ أَرْسَلَ الْفَحْلَ عَلَى الْعَنَمِ، فَلَمْ تَضَعْ الْعَنَمُ فِي تِلْكَ السَّنَةِ إِلَّا بُلْقًا.

លុះមូសាﷺ បានបំពេញតាមខសន្យាចប់ហើយ ព្រះអង្គﷺ បានប្រាប់ស្លៀកស្រីស្រីថា៖ "ខ្ញុំﷺ ត្រូវតែត្រឡប់ទៅស្រុកខ្ញុំﷺ ទៅរកម្តាយខ្ញុំﷺ និងគ្រួសារខ្ញុំﷺ វិញ ។ តើខ្ញុំﷺ មានអ្វីជាមួយលោកទៀតទេ ?" ស្លៀកស្រីស្រីបានថា៖ "កូនចៀមដែលកើតក្នុងឆ្នាំនេះដែលមានសម្បុរសខ្មៅជារបស់អ្នកﷺ ?" មូសាﷺ ប្រើបាចៀមជាមធ្យោបាយ ពេលព្រះអង្គមានបំណងយកចៀមទៅផងជាមួយដំបងនោះ ។ ព្រះអង្គﷺ បានបំបែកមេចៀមមួយចំនួនចេញពីចៀមដទៃទៀត ។ ព្រះអង្គﷺ បានដាក់បាចៀមទៅក្នុងហ្វូងមេចៀមនោះ ហើយបានចងក្រណាត់លើបាចៀមនោះ ។ ដូច្នោះមេចៀមកើតតែកូនសម្បុរសខ្មៅទេ ។

فَلَمَّا حَالَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ، حَمَلَ مُوسَى امْرَأَتَهُ، وَ زَوَّدَهُ شُعَيْبٌ مِنْ عِنْدِهِ، وَ سَاقَ عَنَمَهُ، فَلَمَّا أَرَادَ الْخُرُوجَ، قَالَ لِشُعَيْبٍ: أَبْغِي عَصَا تَكُونُ مَعِي، وَ كَانَتْ عِصِي الْأَنْبِيَاءِ عِنْدَهُ، فَذُ وَرَثَتَهَا جَمُوعَةً فِي بَيْتِ، فَقَالَ لَهُ شُعَيْبٌ: ادْخُلْ هَذَا الْبَيْتَ، وَ خُذْ عَصَا مِنْ بَيْنِ الْعِصِيِّ. فَدَخَلَ، فَوَثَّبَتْ إِلَيْهِ عَصَا نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، وَ صَارَتْ فِي كَفِّهِ، فَأَخْرَجَهَا، وَ نَظَرَ إِلَيْهَا شُعَيْبٌ، فَقَالَ: رُدَّهَا، وَ خُذْ غَيْرَهَا. فَرَدَّهَا لِيَأْخُذَ غَيْرَهَا، فَوَثَّبَتْ إِلَيْهِ تِلْكَ بِعَيْنَيْهَا، فَرَدَّهَا، حَتَّى فَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، فَلَمَّا رَأَى شُعَيْبٌ ذَلِكَ، قَالَ لَهُ: اذْهَبْ، فَقَدْ حَصَلَ اللَّهُ بِهَا.

រួចរាល់ហើយមូសាﷺ បាននាំគ្រួសារព្រះអង្គﷺ ទៅ ។ ស្លៀកស្រីស្រីបានឲ្យស្បៀងព្រះអង្គﷺ ខ្លះនិងចៀម ។ ពេលចាកចេញ ព្រះអង្គﷺ ប្រាប់ស្លៀកស្រីស្រីថា៖ "សូមលោកﷺ ប្រគល់ដំបងមួយឲ្យមកខ្ញុំﷺ ជារបស់ខ្ញុំﷺ ។" ដំបងរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយﷺ បានមកក្នុងព្រះអង្គﷺ ព្រះអង្គﷺ បានទទួលជាការរមតកអ្វីទាំងអស់ដែលនៅក្នុងផ្ទះ ។ ស្លៀកស្រីស្រីប្រាប់ព្រះអង្គﷺ ថា៖ "ចូរចូលទៅក្នុងផ្ទះ

យកដំបងមួយក្នុងចំណោមដំបងទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ។" ព្រះអង្គបានចូលទៅក្នុងផ្ទះ ដំបងបានមកដល់ព្រះអង្គ គឺដំបងរបស់នុរហ៍ របស់អ៊ីបរហ៍ មកនៅក្នុងដៃព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គក៏បានយកដំបងនោះចេញមកក្រៅ ។ ស្ត្រីអ៊ីបរហ៍មើលដំបងនោះហើយថា៖ "យកវាទៅវិញហើយយកមួយទៀត ។" ព្រះអង្គក៏បានយកដំបងនោះទៅវិញ ហើយយកដំបងមួយទៀត តែបំផងនោះត្រូវត្រឡប់ទៅកន្លែងដើមវិញ ។ ព្រះអង្គបានធ្វើបែបនេះបីដង ។ ស្ត្រីអ៊ីបរហ៍មើលដំបងនោះហើយប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "ទៅចុះ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ បានជ្រើសរើសដំបងនេះឲ្យអ្នកហើយ ។"

فَسَاقَ عَنَمَهُ، فَخَرَجَ يُرِيدُ مِصْرَ، فَلَمَّا صَارَ فِي مَفَازَةٍ وَ مَعَهُ أَهْلُهُ، أَصَابَهُمْ بَرْدٌ شَدِيدٌ وَ رِيحٌ وَ ظُلْمَةٌ، وَ جَنَّهُمُ اللَّيْلُ، فَنَظَرَ مُوسَى إِلَى نَارٍ قَدْ ظَهَرَتْ، كَمَا قَالَ اللَّهُ: "فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَ سَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا فَأَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَدْوَةٍ مِنْ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ"، فَاقْبَلَ نَحْوَ النَّارِ يَفْتَنِسُ، فَإِذَا شَجَرَةٌ وَ نَارٌ تَلْتَهَبُ عَلَيْهَا، فَلَمَّا ذَهَبَ نَحْوَ النَّارِ يَفْتَنِسُ مِنْهَا أَهْوَتْ إِلَيْهِ، فَفَرَعَ مِنْهَا وَ عَدَا، وَ رَجَعَتِ النَّارُ إِلَى الشَّجَرَةِ، فَالْتَمَتْ إِلَيْهَا وَ قَدْ رَجَعَتْ إِلَى مَكَانِهَا، فَرَجَعَ الثَّانِيَةَ لِيَفْتَنِسَ، فَأَهْوَتْ إِلَيْهِ، فَعَدَا وَ تَرَكَهَا، ثُمَّ الْتَمَتْ إِلَيْهَا وَ قَدْ رَجَعَتْ إِلَى الشَّجَرَةِ، فَرَجَعَ إِلَيْهَا ثَالِثَةً، فَأَهْوَتْ إِلَيْهِ، فَعَدَا وَ لَمْ يُعْقِبْ، أَيُّ لَمْ يَرْجِعْ، فَتَادَاهُ اللَّهُ: "أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ"،

ព្រះអង្គក៏បាននាំហ្វូងចៀមព្រះអង្គចេញដំណើរ ឆ្ពោះទៅកាន់ប្រទេសអេស៊ីបត៍ ។ ពេលព្រះអង្គធ្វើដំណើរជាមួយគ្រួសារព្រះអង្គក្នុងវាលរហោឋាន អាកាសធាតុគ្រជាក់ខ្លាំង ខ្យល់និងយប់ងងឹតបានវាយប្រហារមកលើពួកគេ ។ មូសាមើលទៅឆ្វេងមួយដែលគេអាចមើលឃើញ ដូចដែលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:២៩] លុះមូសាបានបំពេញគ្រប់តាមកាលកំណត់ បានធ្វើដំណើរជាមួយគ្រួសារគេ ហើយបានឃើញមានភ្លើងនៅឯភ្នំ ។ គេបានប្រាប់គ្រួសារគេថា៖ "អ្នកទាំងអស់គ្នានៅចាំទីនេះហើយ ខ្ញុំឃើញមានភ្លើង ។ ខ្ញុំនឹងត្រឡប់មកវិញដោយមានដំណឹងអំពីភ្លើងនោះមកផង ឬដោយនាំគប់ភ្លើងមកឲ្យអ្នកទាំងអស់គ្នា ដើម្បីអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងបានកំដៅខ្លួន ។" ព្រះអង្គក៏បានចូលទៅរកភ្លើងនោះឲ្យដល់ ។ នោះគឺដើមឈើដែលគ្របដណ្តប់ដោយភ្លើង ។ ពេលព្រះអង្គចូលទៅជិតភ្លើងនោះដើម្បីយកវា ព្រះអង្គឃើញភ្លើងនោះត្រឡប់ទៅកាន់ដើមឈើនោះវិញ ។ ព្រះអង្គក៏យរន្ទត់ រត់ចេញពីដើមឈើនោះ ភ្លើងត្រឡប់ទៅកាន់ដើមឈើវិញ ។ ព្រះអង្គបែរទៅរកភ្លើង ឃើញវាត្រឡប់ទៅកាន់កន្លែងដើមវិញ ។ ព្រះអង្គបែរទៅរកភ្លើងជាលើកទីពីរដើម្បីយកវាមកពីដើមឈើនោះ តែវាត្រឡប់ទៅកាន់ដើមឈើវិញ ។ ព្រះអង្គបែរទៅរកភ្លើងជាលើកទីបី ភ្លើងមកតាម មិនត្រឡប់ទៅវិញទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ហៅថា៖ [២៨:៣០] "ហែមូសា អញគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។"

قَالَ مُوسَى: فَمَا الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ؟ قَالَ اللَّهُ: مَا فِي يَمِينِكَ يَا مُوسَى؟ قَالَ: هِيَ عَصَايَ. قَالَ: "أَلْقِهَا يَا مُوسَى" فَأَلْقَاهَا، فَصَارَتْ حَيَّةً تَسْعَى، فَفَرَعَ مِنْهَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَدَا، فَتَادَاهُ اللَّهُ: حُدَّهَا وَ لَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ عَيْرٍ سُوءٍ. أَيُّ مِنْ عَيْرٍ عَلِيَّةٍ، وَ ذَلِكَ أَنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ شَدِيدَ السُّمْرَةِ، فَأَخْرَجَ يَدَهُ مِنْ جَيْبِهِ، فَأَصْأَتْ لَهُ الدُّنْيَا، فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَدَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ".

មូសាបានថា៖ "សំអាងលើភ័ស្តុតាងអ្វី?" អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសាអើយ អ្វី"

នៅក្នុងដៃអ្នក(ﷺ) ?" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "ដំបងខ្ញុំ(ﷺ) ។" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានព្រះបន្ទូលថា៖
 "[២៨:៣១] ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ព្រះអង្គ(ﷺ)ក៏បោះដំបងនោះ ដំបងនោះក្លាយទៅជាពស់
 លូន ។ មូសា(ﷺ)ភ័យរន្ធត់ បានថយក្រោយ ។ អល់ឡោះហ្គាំ(ﷺ)ហៅព្រះអង្គ(ﷺ)ថា៖ "ចាប់វាទៅ កុំខ្លាច
 អ្នកផុតភ័យហើយ ។ [២៨:៣២] ចូរអ្នកលូកដៃអ្នកទៅក្នុងទ្រូងអាវអ្នក វានឹងចេញមកវិញដោយមាន
 ពណ៌ស (ភ្លឺ) ដោយឥតមានរបូសឡើយ ពោលគឺ មិនមានជម្ងឺទេ ។ នោះពីព្រោះមូសា(ﷺ)មានសម្បុរ
 ដាំដៃពណ៌ស ។ ព្រះអង្គ(ﷺ)ក៏បានយកដៃចេញពីក្នុងហោប៉ៅអាវ ពិតពលោកក៏ត្រូវបំភ្លឺឲ្យព្រះអង្គ
 (ﷺ) ។ អល់ឡោះហ្គាំ(ﷺ)មានព្រះបន្ទូលថា៖ នេះគឺភ័ស្តុតាងពីរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកសម្រាប់យកទៅឯ
 ហ្វៀរអៀននិងក្រុមប្រឹក្សារបស់គេដែលជាមនុស្សបំពាន ។"

فَقَالَ مُوسَى، كَمَا حَكَى اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: ”رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ * وَ أَحْيَى هَارُونَ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا
 فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ * قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَ نَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمْ وَ
 مِنْ أَتْبَعِكُمَا الْعَالِيُونَ“ .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صَفْحَة : ٢٥٥ تفسير القمّي ١٣٥ : ٢)

មូសា(ﷺ)បានទូលដូចដែលអល់ឡោះហ្គាំ(ﷺ)មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៣៣] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់
 អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានសម្លាប់ពួកគេម្នាក់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចពួកគេសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។
 [២៨:៣៤] ហ្វារូន បងប្រុសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មានវាហារកោសល្យជាងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ដូច្នេះ
 សូមព្រះមេត្តាបញ្ជូនគេទៅជាមួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បីជួយប្រកាសថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិយាយ
 ពិត ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចតែពួកគេបដិសេធទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។" [២៨:៣៥] ព្រះអង្គមានព្រះ
 បន្ទូលថា៖ "យើងនឹងពង្រឹងដៃអ្នកដោយបងប្រុសអ្នក ហើយយើងនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរមានអំណាចអាជ្ញា
 មួយ ។ ពួកគេនឹងមិនអាចប៉ះពាល់ពួកអ្នកបានឡើយ ។ អាស្រ័យសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង ពួកអ្នក
 និងជនទាំងឡាយដែលតាមពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ។" (تفسير القمّي 2 : 135)

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

១៤. លុះគេគ្រប់អាយុនិងពេញវ័យហើយ យើងក៏បានប្រទានប្រាជ្ញាញាណនិងអភិញ្ញាឲ្យគេ ។ បែប
 នេះឯងដែលយើងតបស្នងបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ ។

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَعَاذَهُ الْآدِي مِنَ شِيعَتِهِ عَلَىٰ الْآدِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالِ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
 إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

១៥. គេបានចូលទៅក្នុងស្រុកដោយមិនឲ្យអ្នកស្រុកដឹង ។ គេបានឃើញបុរសពីរនាក់កំពុងវាយប្រគប់
 គ្នា ។ ម្នាក់ជាបក្សពួកគេ ឯម្នាក់ទៀតជាសត្រូវគេ ។ បុរសដែលជាបក្សពួកគេបានសូមជំនួយពីគេ
 តទល់នឹងសត្រូវគេ ។ មូសាក៏បានវាយគេម្នាក់នោះ បណ្តាលឲ្យគេស្លាប់ ។ គេ(មូសា)បាន ថា៖
 "នេះគឺស្នាដៃរបស់មារស្រុក ការពិតវាជាសត្រូវដែលធ្វើឲ្យ[មនុស្ស]រង្វេងយ៉ាងជាក់ស្តែង ។"

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

១៦. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯងហើយ ។ សូមព្រះមេត្តាអភ័យទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" ព្រះអង្គក៏បានអភ័យទោសឲ្យគេ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

១៧. គេ(មូសា)បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ដោយសារតែព្រះអង្គមានព្រះគុណលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនជួយសង្គ្រោះជនឧក្រិដ្ឋជាដាច់ខាត ។"

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

១៨. ស្តែកឡើង គេនៅក្នុងស្រុកដោយភ័យខ្លាចនិងប្រយ័ត្នខ្លួន ។ បុរសម្នាក់ដែលបានសូមជំនួយពីគេថ្ងៃមុនបាន[ស្រែក]សូមជំនួយពីគេ ។ មូសាបានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នក[បង្កៀងនិង]ធ្វើខុសគន្លងធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែងមែន ។"

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمَصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

១៩. ពេលគេបំប៉ងវាយសត្រូវរួមរបស់ពួកគេទាំងពីរ បុរសម្នាក់នេះ (សត្រូវរួមរបស់មូសានិងមិត្តគេ) បានថា៖ "មូសាអើយ លោកចង់សម្លាប់ខ្ញុំដូចលោកបានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់កាលម្សិលមិញឬ ? លោកគ្រាន់តែចង់ទៅជាមនុស្សសាហាវនៅលើផែនដី មិនចង់ទៅជាអ្នកកែប្រែឲ្យល្អឡើងទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៤-១៩

1. ابنُ بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللهُ)، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ ابْنِ هِلَالٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللهِ بْنِ رَبِاطٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ التُّعْمَانِ الْأَحْوَلِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ لَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ اسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا“، قال: «أَشُدُّهُ تَمَاجِي عَشْرَ سَنَةٍ، وَ اسْتَوَى: التَّحَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صَفْحَةٌ : ٢٢٦١ معاني الأخبار: ١/٢٢٦)

១. [...] ទទួលបានពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-នុអ៊ុម៉ាន អាល់-អាស្ត្រាវ៉ាល់ដែលទទួលបានពីអាចូអុប៊ុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា៖ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា ^{عَل} [២៨:១៤] លុះគេគ្រប់អាយុនិងពេញវ័យហើយ យើងក៏បានប្រទានប្រាជ្ញាញាណនិងអភិញ្ញាឲ្យគេ ថា៖ "គ្រប់អាយុ គឺដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ឯពេញវ័យ គឺដុះពុកមាត់ ។" (معاني الأخبار: 1 / 226)

2. ابنُ بابويه، قال: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللهِ بْنِ تَمِيمِ الْفَرَشِيِّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قال: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ ابْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ،

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ، وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) - وَ ذَكَرَ حَدِيثَ عِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ قَدْ ذَكَرْنَا مِنْهُ غَيْرَ مَرَّةٍ - فَكَانَ فِيهَا سَأَلَ الْمَأْمُونُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ قَالَ لَهُ: أَحْبَبْتَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ".

២. ទទួលបានពី អាលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្គាំដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ អាល់-ម៉ាក្កូមូន ដោយមានវត្តមានរបស់ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} គេបានលើកឡើង នូវហ្វាខ្លឹស្តីអំពីអវិទ្យាភាពរបស់ព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} ទាំងឡាយ ហើយយើងបានលើកឡើងនូវហ្វាខ្លឹស្តី នេះ ។ អាល់-ម៉ាក្កូមូនបានសួរ អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងនេះថា៖ "ចូរប្រាប់ខ្ញុំអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} [២៨:១៥] មូសាក៏បានវាយគេម្នាក់នោះ បណ្តាលឲ្យគេស្លាប់ ។ គេ(មូសា)បានថា៖ "នេះគឺស្នាដៃ របស់មារស្ត្រូតន ។"

قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) دَخَلَ مَدِينَةً مِنْ مَدَائِنِ فِرْعَوْنَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا، وَ ذَلِكَ بَيْنَ الْمَغْرِبِ وَ الْعِشَاءِ، فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يُفْتَنَانِ: هَذَا مِنْ شَيْعَتِهِ، وَ هَذَا مِنْ عَدُوِّهِ، فَاسْتَعَانَهُ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ، فَقَضَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى الْعَدُوِّ بِحُكْمِ اللَّهِ تَعَالَى، فَوَكَرَهُ فَمَاتَ، قَالَ: "هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ" يَعْني الْإِثْتِسَالُ الَّذِي كَانَ وَقَعَ بَيْنَ الرَّجُلَيْنِ، لَا مَا فَعَلَهُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ قَتْلِهِ، إِنَّهُ يَعْني الشَّيْطَانُ "عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ"».

អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មូសា ^{عليه السلام} បានចូលទៅក្នុងស្រុកមួយរបស់ហ្វារ៉េន ^{عليه السلام} ពេលពួកអ្នកស្រុក មិនចាប់ភ្លឹក គឺក្នុងចន្លោះពេលព្រលប់និងយប់ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឃើញបុរសពីរនាក់វាយគ្នាក្នុងស្រុក នោះ ម្នាក់ជាស្ត្រីអាសូររបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ម្នាក់ទៀតជាកនរបស់សត្រូវរបស់បុរសនោះ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក៏ បានជួយបុរសដែលជាស្ត្រីអាសូររបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} តទល់ម្នាក់ទៀតដែលជាកនរបស់សត្រូវរបស់បុរស នោះ ។ មូសា ^{عليه السلام} បានវាយសត្រូវតាមព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} សត្រូវនោះស្លាប់ ។ គេ(មូសា) បានថា៖ "នេះគឺស្នាដៃរបស់មារស្ត្រូតន មានន័យថាការប្រយុទ្ធដែលបានកើតឡើងរវាងបុរសពីរនាក់ នោះ មិនមែនការសម្លាប់ដែលមូសា ^{عليه السلام} បានប្រព្រឹត្តនោះទេ ។ ការពិតវា មានន័យថា ស្ត្រូតន ^{عليه السلام} ជា សត្រូវដែលធ្វើឲ្យ[មនុស្ស]រង្វេងយ៉ាងជាក់ស្តែង ។"

قَالَ الْمَأْمُونُ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي"؟ قَالَ: «يَقُولُ: إِنِّي وَصَعْتُ نَفْسِي غَيْرَ مَوْضِعِهَا بِدُخُولِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ، فَاغْفِرْ لِي، أَيِ اسْتُرْتِي مِنْ أَعْدَائِكَ لِئَلَّا يَطْفُرُوا بِي فَيَقْتُلُونِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ، قَالَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ" مِنْ الْقُوَّةِ حَتَّى قَتَلْتُ رَجُلًا بِوَكْرَةٍ "فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ" بَلْ أَجَاهِدُ فِي سَبِيلِكَ بِهَذِهِ الْقُوَّةِ حَتَّى تَرْضَى.

អាល់-ម៉ាក្កូមូនបានថា៖ "សម្តីរបស់មូសា ^{عليه السلام} [២៨:១៦] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯងហើយ ។ សូមព្រះមេត្តាអភ័យទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង" មានន័យ ថាអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} បានចូលមក នៅក្នុងស្រុកនេះខុសកន្លែង ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គ ^{عليه السلام} អភ័យទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} ផង ពោលគឺ សូមព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជួយលាក់បាំងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} ពីសត្រូវព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ផង ពួកគេអាចនឹងឈ្នះទូលព្រះ

បង្គំជាខ្ញុំﷺនិងសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺ ។" ព្រះអង្គក៏បានអភ័យទោសឲ្យគេ ។ ព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ មូសាﷺបានទូលថា៖ "[២៨:១៧] "ព្រះម្ចាស់អើយ ដោយសារតែព្រះអង្គមានព្រះគុណលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដោយប្រទានកម្លាំងឲ្យព្រះអង្គﷺ ដល់ថ្នាក់វាយមនុស្សស្លាប់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនជួយសង្គ្រោះជនឧក្រិដ្ឋជាដាច់ខាត តែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំﷺនឹងប្រយុទ្ធក្នុងមាតិកាព្រះអង្គﷺអាស្រ័យកម្លាំងនេះ ទាល់តែព្រះអង្គﷺសព្វព្រះហឫទ័យ ។"

فَأَصْحَحَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ"، قَالَ لَهُ مُوسَى: إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُبِينٌ، قَاتَلَتْ رَجُلًا بِالْأَمْسِ، وَ تَقَاتِلُ هَذَا الْيَوْمَ؟ لَأُوَدِّبَنَّكَ، وَ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِهِ، فَلَمَّا أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا، وَ هُوَ مِنْ شِيعَتِهِ، قَالَ: يَا مُوسَى: "أَ تُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَ مَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ"».

ដូច្នោះ [២៨:១៨] គេ មូសាﷺ នៅក្នុងស្រុកដោយភ័យខ្លាចនិងប្រយ័ត្នខ្លួន ។ បុរសម្នាក់ដែលបានសូមជំនួយពីគេ ថ្ងៃមុនបាន[ស្រែក]សូមជំនួយពីគេ ។ មូសាបានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នក[បង្ករឿងនិង]ធ្វើខុសគន្លងធម៌យ៉ាងជាក់ស្តែងមែន ។" អ្នកឯងវាយមនុស្សម្សិលមិញ ហើយវាយម្នាក់ទៀតមួយថ្ងៃទៀត?" ព្រះអង្គﷺមានបំណងវាយបុរសនោះ [២៨:១៩] ពេលគេប៉ងវាយសត្រូវរួមរបស់ពួកគេទាំងពីរ បុរសម្នាក់នេះបានថា៖ "មូសាអើយ លោកចង់សម្លាប់ខ្ញុំដូចលោកបានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់កាលពីស្សិលមិញឬ? លោកគ្រាន់តែចង់ទៅជាមនុស្សសាហាវនៅលើផែនដី មិនចង់ទៅជាអ្នកកែប្រែឲ្យល្អឡើយទេ ។"

قَالَ الْمَأْمُورُ: حَزَاكَ اللَّهُ عَنْ أَنْبِيَائِهِ خَيْرًا، يَا أَبَا الْحَسَنِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صَفْحَة : ٢٦٠ ؛ عيون أخبار الرضا (عليه السلام) ١: ١٩٥)

អាល់-ម៉ាក្លូមុនបានថា៖ "អាចិ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្គា^{عز وجل}ប្រទានរង្វាន់ល្អឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពីព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عز وجل} ។" (195 : 1) (عيون أخبار الرضا (عبيبه السلام) 1: 195)

3. الطَّبْرَسِيُّ: رَوَى أَبُو بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لِيَهْتِكُمْ الْإِسْمُ» قَالَ: قُلْتُ: وَ مَا الْإِسْمُ؟ قَالَ: «الشَّيْعَةُ، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ يَقُولُ: "فَاسْتَعَاثُهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ"»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صَفْحَة : ٢٦١ ؛ مجمع البيان ٧: ٣٨١)

៣. [...] អាចិ បាស្មៀវបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាចិ អុាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}សូមសរសើរលោកអំពីឈ្មោះ ។" លោកបានថ្លែងថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឈ្មោះអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា "ស្តីអុស្តុ ។ លោកមិនបានឮអល់ឡោះហ្គា ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២៨:១៥] បុរសដែលជាបក្សពួក (គឺស្តីអុស្តុ) គេបានសូមជំនួយពីគេតទល់នឹងសត្រូវគេ ។"

(مجمع البيان 7: 381)

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لَيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

២០. បុរសម្នាក់បានរត់មកពីជាយស្រុកយ៉ាងប្រញាប់ប្រញាល់ ។ គេបានថា៖ "មូសាអើយ ក្រុមប្រឹក្សាកំពុងតែប្រជុំគ្នាពិភាក្សាអំពីរឿងលោកដើម្បីសម្លាប់លោក ។ ចូរលោកគេចខ្លួន[ពីស្រុក]ទៅ ។ ខ្ញុំមានបំណងល្អចំពោះលោក ។"

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

២១. គេក៏បានចាកចេញពីស្រុកនោះដោយភ័យខ្លាចនិងប្រយ័ត្នខ្លួន ។ គេបានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យរួចផុតពីពួកអ្នកស្រុកទុច្ចរិតទាំងនេះផង ។"

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

២២. ពេលគេសំដៅទៅស្រុកម៉ាដូយ៉ាន គេបានថា៖ "ប្រហែលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំជួយដឹកនាំខ្ញុំលើមាគិល្ល ។"

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءَ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

២៣. លុះគេបានមកដល់អណ្តូងទឹកស្រុកម៉ាដូយ៉ាន គេបានឃើញមានមនុស្សមួយក្រុមកំពុងតែឲ្យទឹកសត្វ ហើយបានឃើញនារីពីរនាក់នៅដាច់ពីពួកគេ ចាំរក្សា[ហ្វូងសត្វរបស់ពួកនាង] ។ គេបានថា៖ "តើនាងទាំងពីរកើតអ្វី? (ម្តេចមិនឲ្យទឹកសត្វ?)" នាងទាំងពីរបានថា៖ "យើងនឹងឲ្យទឹកសត្វលុះណាតែអ្នកឃ្វាលចៀមទាំងនោះចេញផុត ឪពុកយើងក៏ចាស់ជរាណាស់ហើយ ។"

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

២៤. គេក៏បានឲ្យទឹក[សត្វ]ពួកនាង[ដឹក] រួចហើយគេបានដកខ្លួនចេញទៅសម្រាកក្រោមម្លប់ ហើយបានទូល[អស់ឡោះហ្ន៎]ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវការឧបការគុណខ្លះដែលព្រះអង្គអាចប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២០-២៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى حِكَايَةً عَنْ قَوْلِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ»، قَالَ: «سَأَلَ الطَّعَامَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صَفْحَةٌ : ٢٦١ ؛ الكافي ٢/٢٨٧: ٥)

១. [...] គេបានតំណាលតមកពី អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى}ដែលចែងអំពីមូសា^{عليه السلام}ថា [២៨:២៤] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវការឧបការគុណខ្លះដែលព្រះអង្គអាចប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមចំណី ។" (الكافي 6 : 287 / 5)

2. فِي إِزْشَادِ الْمُفِيدِ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي مَقْتَلِ الْحُسَيْنِ: فَسَارَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى مَكَّةَ وَ هُوَ يُقْرَأُ «فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ» وَ لَرِمَ الطَّرِيقَ الْأَعْظَمَ فَقَالَ لَهُ أَهْلُ بَيْتِهِ: لَوْ تَنَكَّبْتَ الطَّرِيقَ الْأَعْظَمَ كَمَا صَنَعَ ابْنُ الزُّبَيْرِ لَفَلَّا يَلْحَقَ الطَّلَبُ فَقَالَ: لَا وَ اللَّهُ لَا أَفَارُقُهُ حَتَّى يَقْضِيَ اللَّهُ مَا هُوَ قَاضٍ, وَ لَمَّا دَخَلَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَكَّةَ كَانَ دُحُولُهُ إِلَيْهَا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ لثَلَاثَ مَضَيَّنَّ مِنْ شَعْبَانَ دَخَلَهَا وَ هُوَ يَقُولُ: «وَ لَمَّا تَوَجَّهَ تَلَفَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٢٠)

២. [...] ស្តីអំពីការសម្លាប់អាល់-ហ្គីស្លា^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម} ១ អាល់-ហ្គីស្លា^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម} ទៅកាន់ម៉ាកកាស៊ូ ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម} សូត្រថា៖ [២៨:២១] គេក៏បានចាកចេញពីស្រុកនោះដោយភ័យខ្លាចនិងប្រយ័ត្នខ្លួន ។ គេបានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យរួចផុតពីពួកអ្នកស្រុកទុច្ចរិតទាំងនេះផង ដោយចាំបាច់ធ្វើដំណើរតាមផ្លូវធំ ។ គ្រួសារព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}បានប្រាប់ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}ថា៖ "បើព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}ចៀសពីផ្លូវធំ ដូចអ៊ីបនូ អាល់-ស្វ៊ែបែរដែរ ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}អាចនឹងបានសម្រេចគោលបំណង ។" ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}មានរចនៈថា៖ "ទេ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម} ខ្ញុំ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}នឹងមិនចេញពីផ្លូវធំទេ លុះត្រាតែអល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}នឹងធ្វើតាមការសម្រេចរបស់ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម} ។" ពេលអាល់-ហ្គីស្លា^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}ចូលម៉ាកកាស៊ូ កាលនោះជាថ្ងៃសុក្រយប់ទីបីខែស្កាត្តបាន ។ ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាម លាស្កាម}បានចូលម៉ាកកាស៊ូ ហើយសូត្រថា៖ [២៨:២២] ពេលគេសំដៅទៅស្រុកម៉ាដូយ៉ាន គេបានថា៖ "ប្រហែលព្រះម្ចាស់ខ្ញុំជួយដឹកនាំខ្ញុំលើមាគិល្ល ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ២៨ ហ្វាខ្លឹស្លា៣៤)

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

២៥. នារីម្នាក់ក្នុងចំណោមនារីទាំងពីរបានចូលមករកគេ ដោយដើរអៀនប្រៀន ។ នាងបានថា៖ "ឪពុកខ្ញុំអញ្ជើញលោកដើម្បីនឹងតបស្នងលោកដែលបានឲ្យទឹកយើង[ឲ្យសត្វយើងផឹក] ។" លុះគេបានមកជួបគេ(ស្វ៊ែអ៊ែប) បានតំណាលរឿងរ៉ាវប្រាប់គេហើយ គេ(ស្វ៊ែអ៊ែប)ថា៖ "លោកកុំខ្លាច លោករួចផុតពីពួកទុច្ចរិតហើយ ។"

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَتَأَبَتِ اسْتَجْرَهُ إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾

២៦. នារីម្នាក់ក្នុងចំណោមនារីទាំងពីរបានថា៖ "លោកឪពុក សូមលោកឪពុកជួលគេទៅ ។ អ្នកដែលប្រសើរជាងគេដែលលោកឪពុកអាចជួលបានគឺអ្នកមានកម្លាំងនិងគួរទុកចិត្ត ។"

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي تَمَنِي حَجَّجٌ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

២៧. គេ(ស្វ៊ែអ៊ែប)បានថា៖ "ខ្ញុំមានបំណងចង់ឲ្យអ្នករៀបការជាមួយកូនស្រីខ្ញុំម្នាក់ក្នុងចំណោមកូនស្រីខ្ញុំទាំងពីរនេះ ដោយមានលក្ខណៈថា អ្នកត្រូវធ្វើការឲ្យខ្ញុំប្រាំបីឆ្នាំ ។ បើអ្នកបង្កប់ដប់ឆ្នាំ គឺជាការស្ម័គ្រចិត្តរបស់អ្នក ។ ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យអ្នកលំបាកទេ ។ អ្នកនឹងឃើញថាខ្ញុំជាមនុស្សសុចរិតយុត្តិធម៌

ម្នាក់ បើអស់ឡោះហ្ន៎ប្រាថ្នា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ២៥-២៧

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالِقَانِيُّ (رَضِيَ اللهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصٍ عُمَرُ بْنُ يُوسُفَ بْنِ سُلَيْمَانَ بْنِ الرَّيَّانِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ إِبرَاهِيمَ الرَّقِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مَهْدِيٍّ الرَّقِّيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «بَكَى شُعَيْبٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ حُبِّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ، ثُمَّ بَكَى حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ ثُمَّ بَكَى حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ، فَلَمَّا كَانَ فِي الرَّابِعَةِ، أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ: يَا شُعَيْبُ، إِلَى مَتَى يَكُونُ هَذَا مِنْكَ؟ إِنْ يَكُنْ هَذَا خَوْفًا مِنَ النَّارِ فَقَدْ أَجْرْتُنْكَ، وَإِنْ يَكُنْ شَوْقًا إِلَى الْجَنَّةِ فَقَدْ أَجْحَتْنَاكَ.

១. [...] ទទួលបានពី អាណាស់ដែលបានថ្លែងថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "ស្តីអ្នកស្រី បានយំព្រោះស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ទាល់តែខ្វាក់ភ្នែក ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យព្រះអង្គមើល ឃើញវិញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានយំទាល់តែខ្វាក់ភ្នែក ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យព្រះអង្គមើលឃើញវិញ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គបានយំទាល់តែខ្វាក់ភ្នែក ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យព្រះអង្គមើលឃើញវិញ ។ លើកទីបួន អស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "ស្តីអ្នកស្រី អើយ អ្នកធ្វើបែបនេះដល់ណាទៀត ? បើអ្នកធ្វើបែបនេះព្រោះតែខ្លាចភ្លើងនរក អញបានតបស្នងអ្នកហើយ ។ បើអ្នកធ្វើបែបនេះព្រោះតែចង់បានឋានសួគ៌ អញបានប្រទានវាឲ្យអ្នកហើយ ។"

فَقَالَ: إِلَهِي، وَ سَيِّدِي، أَنْتَ تَعَلَّمْتِ أَيُّ مَا بَكَيتُ خَوْفًا مِنْ نَارِكِ، وَ لَا شَوْقًا إِلَى جَنَّتِكَ، وَ لَكِنْ عَقَدْتُ حُبُّكَ عَلَى قَلْبِي، فَلَسْتُ أَصْبِرُ إِذْ ذَاكَ، فَأَوْحَى اللهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَيْهِ: أَمَا إِذَا كَانَ هَذَا هَكَذَا، فَمِنْ أَجْلِ هَذَا سَأُحْدِثُكَ كَلِيمِي مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ. (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَةٌ ٢٦٣ ؛ علل الشرائع: ١/٥٧)

ព្រះអង្គបានទូលថា៖ "ព្រះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនអើយ ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនអើយ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណហើយថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនយំព្រោះតែខ្លាចភ្លើងនរកព្រះអង្គ ឬចង់បានឋានសួគ៌ព្រះអង្គនោះទេ តែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានសន្យាយកសេចក្តីស្រឡាញ់ព្រះអង្គមកដាក់លើ បេះដូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ដូច្នេះហើយបានជាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអត់ទ្រាំមិនបាន ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើដូច្នោះមែន ព្រោះតែរឿងនេះ អញនឹងឲ្យមូសា ប៊ីន អ៊ីមរ៉ន អ្នកនិយាយរបស់អញ នៅបម្រើអ្នក (ព្រះសាស្តាមូសាបាននៅបម្រើព្រះសាស្តាស្តីអ្នកស្រី 90 ឆ្នាំ) ។" (1/57 :1 علل الشرائع)

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ فَصَيِّتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٩٠﴾

២៨. គេបានថា៖ "នេះជាកិច្ចសន្យាយល់ព្រមរវាងខ្ញុំនិងលោក ។ ទោះបីខ្ញុំបានបំពេញគ្រប់តាម កាលកំណត់មួយណាក៏ដោយ នឹងមិនមានការប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌មកលើខ្ញុំទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីចំពោះអ្វីដែលយើងទាំងពីរនិយាយគ្នានេះ ។"

ثلاثة ارباع الجزء ٣٩ - ٣٤ ٣/٤ ٣/٤

﴿ فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٣٩﴾

២៩. លុះមូសាបានបំពេញគ្រប់តាមកាលកំណត់ បានធ្វើដំណើរជាមួយគ្រួសារគេ ហើយបានឃើញមានភ្លើងនៅឯភ្នំ(ទួរ) ។ គេបានប្រាប់គ្រួសារគេថា៖ "អ្នកទាំងអស់គ្នានៅចាំទីនេះហើយ ខ្ញុំឃើញមានភ្លើង ។ ខ្ញុំនឹងត្រឡប់មកវិញដោយមានដំណឹងអំពីភ្លើងនោះមកផង ឬដោយនាំគប់ភ្លើងមកឲ្យអ្នកទាំងអស់គ្នា ដើម្បីអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងបានកំដៅខ្លួន ។"

﴿ فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْأَوْدِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْوَسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾

៣០. លុះគេបានមកដល់ទីនោះ គេបានហៅគេពីគ្រើយខាងស្តាំនៃជ្រលងភ្នំ ត្រង់កន្លែងដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីរបស់ដើមឈើមួយដើម ថា៖ "ហែមូសា អញគឺអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ។"

﴿ وَأَنْ أَلْتِي عَصَاكَ فَلَمَّا رَعَاهَا تَهَتَّرُ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا ۖ وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْوَسَىٰ أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٤١﴾

៣១. ចូរអ្នកបោះដំបងអ្នកទៅ ។" ពេលគេបានឃើញដំបងនោះកម្រើកដូចពស់ គេបែរក្រោយដកថយ ។ "មូសាអើយ ចូរអ្នកចូលមក កុំខ្លាច អ្នកផុតភ័យហើយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៨-៣១

1. الطَّبْرُسِيُّ: رُوِيَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ، وَ سَارَ بِأَهْلِهِ نَحْوَ بَيْتِ الْمُقَدِّسِ، أَخْطَأَ الطَّرِيقَ لَيْلًا، فَرَأَى نَارًا، فَقَالَ لِأَهْلِهِ: امْكُثُوا، إِنِّي آنَسْتُ نَارًا.» (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَةٌ : ٢٦٤ ؛ مجمع البيان ٣٩١: ٧)

១. [...] អាច្ចិ បាស្មៀរបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី អាច្ចិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលមូសា^{عليه السلام}បានបំពេញតាមកិច្ចសន្យារួចស្រេចហើយ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានធ្វើដំណើរជាមួយគ្រួសារព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទៅក្បែរ បៃតី អាណ-ម៉ាកុំខ្លីស បានមកដល់ទីនេះក្នុងពេលយប់ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ឃើញមានភ្លើងហើយបានប្រាប់គ្រួសារព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ "នៅទីនេះហើយ ខ្ញុំ^{عليه السلام}នឹងទៅយកភ្លើង ។" (مجمع البيان 391 : 7)

2. أبو القاسم جعفر بن محمد بن قلوويه في (كامل الزيارات)، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَهْرَبَارٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَلِيِّ بْنِ مَهْرَبَارٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَرَفَةَ، عَنْ رَبِيعٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «شَاطِئُ الْوَادِي الْأَيْمَنِ الَّذِي ذَكَرَهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ هُوَ الْفُرَاتُ، وَ الْبُقْعَةُ الْمُبَارَكَةُ هِيَ كَرْبَلَاءُ، وَ الشَّجَرَةُ هِيَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)» (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَةٌ : ٢٦٥ ؛ كامل الزيارات: ٤٨/١١)

២. [...] ទទួលបានពី រីបអ៊ី ដែលបានថ្លែងថា អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[២៨:៣០] ត្រើយខាងស្តាំនៃជ្រលងភ្នំ ដែលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ នោះគឺស្ទឹងហ្វីរាត (Euphrates) ឯ ត្រង់កន្លែងដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី គឺការបាឡាអ៊ុ រីង ដើមឈើ គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} " (11 /48) កាមល លិខិត: 1"

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ وَأَضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَلِكِ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

៣២. ចូរអ្នកលូកដៃអ្នកទៅក្នុងទ្រូងអាវអ្នក វានឹងចេញមកវិញដោយមានពណ៌ស (ភ្លឺ) ដោយឥតមានរបូសឡើយ ហើយចូរអ្នកឱបដៃអ្នកផ្ទប់នឹងទ្រូងដើម្បីបំបាត់ភ័យ ។ នេះគឺភស្តុតាងពីរបស់ព្រះ ម្ចាស់អ្នកសម្រាប់យកទៅឯហ្វៀរអ៊ុននិងក្រុមប្រឹក្សារបស់គេដែលជាមនុស្សបំពាន ។"

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

៣៣. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានសម្លាប់ពួកគេម្នាក់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចពួកគេសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۗ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

៣៤. ហ្វារូន បងប្រុសរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មានវាចារកោសល្យជាងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ដូច្នោះសូមព្រះមេត្តាបញ្ជូនគេទៅជាមួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដើម្បីជំនួយ ដោយអះអាងថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិយាយពិត ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំខ្លាចពួកគេបដិសេធទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطٰنًا ۖ فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا ۗ إِنَّهُمَا وَنَّامٌ مِّنَ اللَّغَلْبُونَ ﴿٣٥﴾

៣៥. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "យើងនឹងពង្រឹងដៃអ្នកដោយបងប្រុសអ្នក ហើយយើងនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរមានអំណាចអាជ្ញាមួយ ។ ពួកគេនឹងមិនអាចប៉ះពាល់ពួកអ្នកបានឡើយ ។ អាស្រ័យសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង ពួកអ្នកនឹងជនទាំងឡាយដែលតាមពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ។"

បន្ទាប់ពីមូសា ^{عليه السلام} និងហ្វារូន ^{عليه السلام} បានទទួលព្រះបញ្ជាពីអល់ឡោះហ្គា ^{عليه السلام} ឲ្យទៅឲ្យដំបូន្មានហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរបានទៅកាន់រាំងហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} ។ អ្នកទាំងពីរខកចិត្តនិងមានទោមនស្សបំផុតដែលហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} បានប្រព្រឹត្តលើពួកគេ ។ តាមផ្លូវ អ្នកទាំងពីរបានឃើញអ្នកជិះសេះមកជិត ។ អ្នកជិះសេះនោះមានសំលៀកបំពាក់ធ្វើអំពីសរសៃអំបោះមាសនិងប្រាក់ កាន់ដារមួយធ្វើអំពីមាស ។ បុរសនោះបានថ្លែងទៅកាន់អ្នកទាំងពីរថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរមកតាមខ្ញុំ កុំខ្លាច ។" បុរសជិះសេះនេះបានទៅដល់រាំងហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} ហើយបានថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោកស្តាប់សាស្ត្រាទាំងពីរអង្គនេះ ^{عليه السلام} ។ មិនដូច្នោះទេខ្ញុំនឹងសម្លាប់អស់លោក ។" ពេលបានឮសម្តីនេះ ហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} ភ័យរន្ធត់ ។ បុរសជិះសេះក៏បានបាត់ខ្លួនទៅ ។ ហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} បានប្រាប់ឲ្យមូសា ^{عليه السلام} និងហ្វារូន ^{عليه السلام} មកក្នុងរាំងថ្ងៃក្រោយដើម្បីនឹងថ្លែងអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរចង់ថ្លែង ។ លុះមូសា ^{عليه السلام} និងហ្វារូន ^{عليه السلام} បានចេញផុតទៅ ហ្វៀរអ៊ុន ^{عليه السلام} បានសួរពួកអ្នកយាម

ល្អិតថា៖ "ហេតុអ្វីបានជាបណ្តោយឲ្យបុរសជិះសេះនោះចូលមកក្នុងរាំងដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីអញ صلوات الله عليه ?" ពួកអ្នកយាមល្អិតបានតបថា៖ "អស់ទូលបង្គំសូមស្សៀបចំពោះកិត្តិសព្ទព្រះអង្គ صلوات الله عليه អស់ទូលបង្គំពុំបានឃើញអ្នកជិះសេះណាម្នាក់ទេ ក្រាបទូល ។ អស់ទូលបង្គំបានឃើញតែបងប្អូនពីរនាក់នោះប៉ុណ្ណោះ ។" បុរសអ្នកជិះសេះនោះគឺអាមីរុល-មុមីនីន អុលី صلوات الله عليه والسلام អ៊ីបនូ អាប៊ី គ្លីលី صلوات الله عليه والسلام ។ អល់ឡោះហ្គ័បានជួយបណ្តាសាស្ត្រា صلوات الله عليهم ទាំងអស់តាមរយៈអុលី صلوات الله عليه والسلام ដោយលាក់បាំងមិនឲ្យគេដឹង ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជួយមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم តាមរយៈអុលី صلوات الله عليه والسلام ដោយបើកឲ្យឃើញជាក់ស្តែង ។ ម៉ៅឡា អុលី صلوات الله عليه والسلام គឺ កាលីមអ៊ុល គុបរី ដ៏ឧត្តមនោះឯង (ព្រះវចនៈអល់ឡោះហ្គ័ដ៏ឧត្តមបំផុត) ដែលអល់ឡោះហ្គ័ចាត់បញ្ជូនតាមបញ្ជាទៅជួយបណ្តាសាស្ត្រា صلوات الله عليهم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងគ្រប់សម័យកាល ដោយមានរូបរាងផ្សេង ។ អុលី صلوات الله عليه والسلام ជំនួយរបស់គ្រប់បណ្តាសាស្ត្រា صلوات الله عليهم បណ្តាសាសនៈទូត និងបណ្តាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام ។ គ្រប់ការប្លង់ស្វែងរបស់បណ្តាសាស្ត្រា صلوات الله عليهم បណ្តាសាសនៈទូត និងបណ្តាមិត្តរបស់អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវបានទទួលតាមរយៈអុលី صلوات الله عليه والسلام ។ បញ្ហា សេចក្តីលំបាក និងសេចក្តីឈឺចាប់ទាំងអស់ ត្រូវដោះស្រាយដោយម៉ៅឡា អុលី صلوات الله عليه والسلام ។ អាយ៉ាស៊ូគូរអានមួយនេះស្តីអំពីព្រឹត្តិការណ៍នោះឯង "[២៨:៣៥] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "យើងនឹងពង្រឹងដៃអ្នកដោយបងប្រុសអ្នក ហើយយើងនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរមានអំណាចអាជ្ញាមួយ ។ ពួកគេនឹងមិនអាចប៉ះពាល់ពួកអ្នកបានឡើយ ។ អាស្រ័យសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង ពួកអ្នកនិងជនទាំងឡាយដែលតាមពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ។"

អ៊ីបនូ អាប់បាស់ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថាបុរសជិះសេះនោះគឺ អាយ៉ាទូល គុបរី (សញ្ញាដ៏ឧត្តម) និងជាស៊ូលតូនរបស់ពួកគេ ។ (អាល់-កូត់វ៉ា៖ ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៦៦)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៣២-៣៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْحُسَيْنِيُّ، عَنْ جَدِّهِ يَحْيَى بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى الْأَوْدِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ حَمَّادِ بْنِ طَلْحَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُهَلَّبِ الْبَصْرِيِّ، عَنِ الْمُنْذِرِ بْنِ زِيَادٍ، الصَّبَّيِّ، عَنْ أَبِيَانَ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) مُصَدِّقًا إِلَى قَوْمِهِ، فَعَدَوْا عَلَى الْمُصَدِّقِ فَقَتَلُوهُ، فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَتَلَ الْمُقَاتِلَةَ، وَ سَبَى الدَّرِيَّةَ، فَلَمَّا بَلَغَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَدْرَى الْمَدِينَةَ، تَلَقَّاهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) وَ التَّرْمَهُ، وَ قَبَّلَ مَا بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَ قَالَ: «أَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي، مَنْ شَدَّ اللَّهُ بِهِ عَضُدِي، كَمَا شَدَّ عَضُدَ مُوسَى بِحَارُونَ». (** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحہ: ٢٦٥ ؛ تأويل الآيات ١٥٤/١: ١، شواهد التنزيل ٤٣٥/١: ٥٩٨)

១. [...] ទទួលបានពីអាណាស់ ប៊ិន ម៉ាលីកដែលបានថ្លែងថា រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនអ្នកទទួលកិច្ចសន្យាទៅរកប្រជារាស្ត្រមួយ តែពួកគេបានសម្លាប់អ្នកនោះ ។ ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وآله وسلم បានឮរឿងនេះហើយបានចាត់បញ្ជូនអុលី صلوات الله عليه والسلام ទៅជួបពួកគេ អុលី صلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់យាតករហើយបានចាប់បណ្តាកូនចៅរបស់យាតករនោះ ។ លុះមកជិតដល់អាល់-ម៉ាឌីណាស៊ូ ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وآله وسلم បានទទួលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមើលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រង់ចន្លោះភ្នែកទាំងពីរ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "សូមឲ្យបិតា رضي الله عنه និងមាតា رضي الله عنها ឲ្យបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីអ្នក صلوات الله عليه والسلام អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام បានពង្រឹងដៃខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្លាំងណាស់ដោយអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដូចដៃមូសា صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវពង្រឹងដោយហារូន صلوات الله عليه وآله وسلم នោះដែរ ។" (598 / 435 : 1 1: 6 / 415, شواهد التنزيل 1: 598 / 435)

2** . وَ عَنْهُ، قَالَ: وَ زُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ: «فَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى امْرَأَتِهِ، قَالَتْ: مِنْ أَيْنَ جِئْتَ؟ قَالَ: مِنْ عِنْدِ رَبِّ تِلْكَ النَّارِ.

២** . ទទួលបានពីលោក (គឺអាល់-ក្លីបារស៊ី) ដែលមានប្រសាសន៍ថា គេបានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូយ៉ាក្លីហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្វ័យវែងមួយថា៖ "កាលមូសា ^{عليه السلام} បានត្រឡប់ទៅរកមហេសីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} វិញ (ពីភ្នំទួរ) ព្រះនាងបានសួរថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មកពីណា ?" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "មកពីជួបព្រះម្ចាស់ ^{عليه السلام} របស់ភ្លើងនោះ !"

قَالَ: فَغَدَا إِلَى فِرْعَوْنَ، فَوَ اللَّهِ لَكَأَيِّ أَنْظُرُ إِلَيْهِ السَّاعَةَ، دُو شَعْرٍ أَدِيمٍ، عَلَيْهِ جُبَّةٌ مِنْ صُوفٍ، عَصَاهُ فِي كَفِّهِ، مَرْبُوطٌ حِفْوُهُ بِشَرِيطٍ، نَعْلُهُ مِنْ جِلْدِ جِمَارٍ، شِرَاكُهَا مِنْ لَيْفٍ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានទៅរកហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ។ សូមស្ស្គចំពោះអល់ឡោះហ៊ូ ^{عليه السلام} ហាក់ដូចខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} កំពុងមើលទៅព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក្នុងពេលនេះតែម្តង ឃើញព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានសក់សពាក់អាវធ្វើអំពីពោមសត្វ កាន់ដំបងក្នុងដៃ ក្រវ៉ាត់ចង្កេះដោយខ្សែក្រវ៉ាត់ ពាក់ស្បែកជើងធ្វើអំពីស្បែកលាដោយមានខ្សែធ្វើអំពីសរសៃរុក្ខជាតិ ។

فَقِيلَ لِفِرْعَوْنَ: إِنَّ عَلَى الْبَابِ فَيَّى يَزْعُمُ أَنَّهُ رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ. فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِصَاحِبِ الْأَسَدِ: خَلِّ سَلَامَةً لَهَا - وَ كَانَ إِذَا غَضِبَ عَلَى رَجُلٍ، خَلَاهَا، فَمَطَعْنُهُ - فَخَلَاهَا.

គេបានប្រាប់ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ថា៖ "មានយុវជនម្នាក់អះអាងខ្លួនថាជាព្រះសាសនៈទូត ^{عليه السلام} របស់ព្រះម្ចាស់ពិតទាំងពួងនៅឆ្ងាចូល ។" ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ប្រាប់ម្ចាស់គោថា៖ "ដោះច្រវ៉ាក់វាទៅ!" - ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} តែងតែធ្វើបែបនេះពេលក្រោធអ្នកណាម្នាក់ ។ គេ ^{عليه السلام} ពន្លែងគោ ឲ្យវាហែកអ្នកនោះជាបំណែក ។ ម្ចាស់គោក៏បានលែងគោនោះ ។

فَفَرَعَ مُوسَى الْبَابَ الْأَوَّلَ، وَ كَانَتْ تَسْعَةُ أَبْوَابٍ، فَلَمَّا فَرَعَ الْبَابَ الْأَوَّلَ انْفَتَحَتْ لَهُ الْأَبْوَابُ التَّسْعَةُ، فَلَمَّا دَخَلَ، جَعَلَ يُبْصِرُ نَحْتِ رِجْلَيْهِ كَأَنَّهُمْ جِرَاءٌ، فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِحُلَسَاتِهِ: رَأَيْتُمْ مِثْلَ هَذَا قَطُّ؟ فَلَمَّا أَقْبَلَ إِلَيْهِ أَفْطَنَهُ، فَقَالَ: "أَمْ لَمْ نُزَيِّنْكَ فِينَا وَلِيدًا" إِلَى قَوْلِهِ: "وَ أَنَا مِنَ الضَّالِّينَ".

មូសា ^{عليه السلام} គោះទ្វារទីមួយ - មានទ្វារប្រាំបួន (សម្រាប់ចូលក្នុងរាំង) ។ ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} គោះទ្វារទីមួយ ទ្វារទាំងប្រាំបួនត្រូវបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ចូល ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដើរចូលដោយមានអាការពើតនៅក្រោមបាតជើង ហាក់ដូចជាមានដំបៅ ។ ហ្វៀរអៀន ^{عليه السلام} ប្រាប់ពួកអ្នកប្រជុំថាអស់លោកធ្លាប់ឃើញអ្នកណាដូចបុគ្គលរូបនេះទេ ? គឺថា៖ [២៦:១៨] គេ (គឺហ្វៀរអៀន) បានថា៖ "គឺយើងមិនបានចិញ្ចឹមឯងជាមួយយើងកាលពីតូចទេ ? គឺឯងមិនបានរស់នៅជាមួយយើងច្រើនឆ្នាំទេ ក្នុងជីវិតឯង ? [២៦:១៩] ឯងបានប្រព្រឹត្តអំពើដែលឯងបានប្រព្រឹត្តនោះ ។ ឯងជាមនុស្សមើលគុណម្នាក់ ។" [២៦:២០] គេបានថ្លែងថា៖ "ទូលបង្គំបានប្រព្រឹត្តអំពើនោះ ព្រោះកាលនោះទូលបង្គំនៅក្នុងចំណោមជនវង្វេង ។

فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِهِ: فَمُحَمَّدٌ بِيَدِهِ، وَ قَالَ لِأَخْرَجَ: اضْرِبْ عُنُقَهُ. فَضْرَبَ جَبْرَائِيلُ بِالسَّيْفِ حَتَّى قَتَلَ سِنَّةً مِنْ أَصْحَابِهِ،

ហ្វៀរអេស៊ីនបានប្រាប់បក្សពួកខ្លួនម្នាក់ថា៖ "ធ្វើបឡើង ទៅចាប់ដៃវាស្រ្តីទៅ!" គេប្រាប់ម្នាក់ទៀតថា៖ "កាត់កវាស្រ្តីទៅ!" តែយ៉ូបរអ៊ីលបានវាយប្រហារដោយដាវលុះបានសម្លាប់បក្សពួកហ្វៀរអេស៊ីនអស់ប្រាំមួយនាក់ ។

فَقَالَ: خَلُّوا عُنُقَهُ - قَالَ - فَأَخْرَجَ يَدَهُ، فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ، فَدَخَلَ شِعَائُهَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ وَجْهِهِ، وَ أَلْقَى عَصَاهُ، فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى، فَالْتَقَمَتِ الْإِيوَانَ بِلَحْيَيْهَا، فَدَعَا: أَنْ يَا مُوسَى، أَقْلِنِي إِلَى عَدِي، فَكَانَ مِنْ أَمْرِهِ مَا كَانَ. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفة : ٢٦٤ ؛ مجمع البيان ٣٩٥:٧)

ហ្វៀរអេស៊ីនថា៖ "លែងវាស្រ្តីទៅ!" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គបានដកដៃចេញមកក្រៅ ដៃនោះស ចែងចាំងកាំរស្មីនៅចន្លោះខ្លួនព្រះអង្គនិងមុខព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានបោះដំបង ដំបងនោះក៏កើតជាពស់លូន ហាមាត់ចង្រ្កងចេញចង្កូមទាំងពីរ ។ ហ្វៀរអេស៊ីនស្រែកប្រាប់ព្រះអង្គថា៖ "មូសាស្រ្តីអើយ ចូរអ្នកមកជួបយើងថ្ងៃស្អែក!" រឿងរ៉ាវព្រះអង្គក៏បានកើតឡើងដូចដែលបានកើតឡើងនោះ ។ (ម៉ាថ្មីម៉ាកុំ អាល់-បាយ៉ាន ក្បាលទី ៧)

3. ** 3. قَالَ: رُوي: أَنَّ فِرْعَوْنَ (لَعَنَهُ اللَّهُ) لَمَّا حَقَّ هَارُونُ بِأَخِيهِ مُوسَى، دَخَلَ عَلَيْهِ يَوْمًا فَأَوْجَسَا حَيْفَةً مِنْهُ، فَإِذَا فَارِسٌ يَتَقَدَّمُهُمَا، وَ لِيَأْسُهُ مِنْ ذَهَبٍ، وَ بِيَدِهِ سَيْفٌ مِنْ ذَهَبٍ، وَ كَانَ فِرْعَوْنُ يُحِبُّ الذَّهَبَ،

៣. អាល់-ចូរស៊ីមានប្រសាសន៍ថាគេបានរាយការណ៍ថាពេលហ្វៀរអេស៊ីនបានជួបមូសា ជាមួយហ្វារូន បងព្រះអង្គ ព្រះអង្គទាំងពីរបានមកដោយទទួលបានអារម្មណ៍ខ្លាចហ្វៀរអេស៊ីន ក្នុងថ្ងៃមួយដែលមានបុរសជិះសេះម្នាក់នៅពីមុខព្រះអង្គទាំងពីរ ។ បុរសនោះមានសំលៀកបំពាក់ធ្វើអំពីមាស កាន់ដាវធ្វើអំពីមាស ។ ឯហ្វៀរអេស៊ីនតែងតែស្រឡាញ់មាស ។

فَقَالَ لِفِرْعَوْنَ: أَحِبُّ هَذَيْنِ الرَّجُلَيْنِ، وَ إِلَّا قَتَلْتُكَ. فَانْرَجَّ فِرْعَوْنُ لِدَلِكِ، وَ قَالَ: عُوْدًا إِلَيَّ عَدَاً.

បុរសជិះសេះប្រាប់ហ្វៀរអេស៊ីនថា៖ "ចូរអ្នកទទួលបុរសទាំងពីររូបនេះ ពុំនោះទេអ្នកត្រូវស្លាប់ ។" ហ្វៀរអេស៊ីនខានចិត្តក៏បានថា៖ "ចូរត្រឡប់មកជួបយើងថ្ងៃស្អែក ។"

فَلَمَّا خَرَجَا، دَعَا الْبَوَائِبِينَ وَ عَاقِبَهُمْ، وَ قَالَ: كَيْفَ دَخَلَ عَلَيَّ هَذَا الْقَارِئُ بَعَيْرِ إِذْنٍ؟ فَحَلَفُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ أَنَّهُ مَا دَخَلَ إِلَّا هَذَا الرَّجُلَانِ.

ពេលព្រះអង្គទាំងពីរចេញទៅបាត់ ហ្វៀរអេស៊ីនហៅឆ្មាំទ្វារមកជួប ដាក់ទណ្ឌកម្មហើយថា៖ "ម្តេចក៏បុរសជិះសេះនោះអាចចូលមកជួបអញបានដោយមិនបានទទួលការអនុញ្ញាត?" ពួកឆ្មាំបានស្បថចំពោះឥទ្ធិបូទ្វីហ្វៀរអេស៊ីនថាមានតែបុរសពីរនាក់ទេដែលបានចូលមកនោះ ។

وَكَانَ الْفَارِسِيُّ مِثَالًا عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، هَذَا الَّذِي أَيْدَى اللَّهُ بِهِ النَّبِيَّ سِرًّا، وَ أَيْدَى بِهِ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ كَلِمَةُ اللَّهِ الْكُبْرَى الَّتِي أَظْهَرَهَا اللَّهُ لِأَوْلِيَائِهِ فِيمَا شَاءَ مِنَ الصُّورِ، فَتَصَرَّفَهُمْ بِهَا، وَ بِنَتِكَ الْكَلِمَةِ يَدْعُونَ اللَّهَ فَيُجِيبُهُمْ وَ يُنَجِّيهِمْ، وَ إِلَيْهِ الْإِشَارَةُ بِقَوْلِهِ: "وَ نَجْعَلُ لَكُمْ سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمْ بِآيَاتِنَا".

អ្វីដែលបានកើតឡើងនោះ គឺបុរសជិះសេះមានភិនភាគដូចអាឡូលី^{صلوات الله عليه والسلام} នេះពីព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ} ជ្រោមជ្រែងព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{صلى الله عليه وآله وسلم}របស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَ}ដោយសម្ងាត់ ព្រះអង្គ^{وَجَدَ}ជ្រោមជ្រែងម្នាក់ម្នាក់ដូចដោយអាឡូលី^{صلوات الله عليه والسلام}ដោយចេញមុខ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}ជួយព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{صلى الله عليه وآله وسلم}របស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَ}ដោយព្រះវចនៈឱឡារិករបស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَ} គឺព្រះវចនៈឱឡារិករបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}បង្ហាញឲ្យឃើញចំពោះព្រះអនុរក្សទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَ} តាមរយៈភិនភាគរូបសណ្ឋានណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{وَجَدَ} ។ គេហៅរកអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}ដោយព្រះវចនៈឱឡារិកនេះ ព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله وسلم}ទាំងអស់^{صلى الله عليه وآله وسلم}នឹងបានទទួលការឆ្លើយតប ហើយនឹងបានទទួលការជួយសង្គ្រោះ ។ អ្វីដែលចង្អុលបញ្ជាក់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ} [២៨:៣៥] "យើងនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរមានអំណាចអាជ្ញាមួយ ។ ពួកគេនឹងមិនអាចប៉ះពាល់ពួកអ្នកបានឡើយ ។ អាស្រ័យសញ្ញាទាំងឡាយរបស់យើង..."

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: كَانَتْ آيَةُ الْكُبْرَى هُمَا هَذَا الْفَارِسِيُّ. (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٥ ؛ مشارق أنوار اليقين: ٨١)

អ៊ីបនូ អាប់បាស់មានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះសញ្ញាឱឡារិកសម្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلى الله عليه وآله وسلم}នោះគឺបុរសជិះសេះនោះឯង ។" (អាល់-ប៊ូរហ្កាន ក្បាលទី ៤)

4. ** ۞ وَ رَوَى الْبُرَيْسِيُّ أَيْضًا، قَالَ: رَوَى أَصْحَابُ التَّوَارِيخِ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ جَالِسًا وَ عِنْدَهُ جَيْتٌ يَسْأَلُهُ عَنْ فُصَايَا مُشْكَلَةٍ، فَأَقْبَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَتَصَاعَرَ الْجَيْتِيُّ حَتَّى صَارَ كَالْعُصْفُورِ، ثُمَّ قَالَ: أَجْرَبِي، يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَقَالَ: «مَنْ؟» فَقَالَ: مِنْ هَذَا الشَّابِّ الْمُقْبِلِ. فَقَالَ: «وَ مَا ذَاكَ؟»

៤**. អាល់-ប៊ូរហ្កានតំណាលដែរថា លោកអ្នកប្រវត្តិសាស្ត្របានធ្វើរបាយការណ៍ថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}បានអង្គុយប្រជុំជាមួយយ៉ូនីមួយរូបដែលសួរព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم}អំពីបញ្ហាធំមួយ ខណៈនោះអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}ដើរចូលមក ។ យ៉ូនីរូបនោះក៏បានធ្វើឲ្យខ្លួនទៅជាតូចតាមសមត្ថភាពដែលអាចធ្វើបាន ទាល់តែទៅជាតូចប៉ុនសត្វចាប ហើយទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{وَجَدَ}អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم}ជួយទូលបង្គំផង" ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم}មានវចនៈថា៖ "ពីអ្នកណា?" យ៉ូនីទូលថា៖ "ពីយុវជនម្នាក់នេះ ដែលកំពុងដើរចូលមកនេះ ។" ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله وسلم}មានវចនៈថា៖ "មានរឿងអ្វី?"

فَقَالَ الْجَيْتِيُّ: أَتَيْتُ سَفِينَةَ نُوحٍ لِأَعْرِفَهَا يَوْمَ الطُّوفَانِ، فَلَمَّا تَنَاوَلْتُهَا صَرَبَنِي هَذَا فَفَطَعَ يَدَيَّ، ثُمَّ أَخْرَجَ يَدَهُ مَقْطُوعَةً، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «هُوَ ذَاكَ». (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٦ ؛ مشارق أنوار اليقين: ٨٥)

យ៉ូនីទូលថា៖ "ទូលបង្គំបានទៅរកនាវារបស់នុះហ្ន៎^{صلى الله عليه وآله وسلم}ដើម្បីពន្លឺពាក្យក្នុងថ្ងៃជំនន់ ។ ពេលទូលបង្គំចាប់

នារ៉ាណោះ បុគ្គលរូបនេះកាប់ទូលបង្គំដាច់ដៃម្ខាង ។" បន្ទាប់មកយ៉ែននោះបង្ហាញដៃកំបុត ។ ព្រះសាស្តា
មានវចនៈថា៖ "រឿងរ៉ាវដូច្នោះ ។" (អាល់-ចូរហ្វាន ក្បាលទី ៤)

5** . ثُمَّ قَالَ الْبُرَيْسِيُّ: وَ هَذَا الْإِسْنَادِ: أَنَّ جَنِيًّا كَانَ جَالِسًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَأَقْبَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،
فَاسْتَعَاثَ الْحَيُّ، وَ قَالَ: أَجْرِي - يَا رَسُولَ اللَّهِ - مِنْ هَذَا الشَّابِّ الْمُقْبِلِ. قَالَ: «وَمَا فَعَلَ بِكَ؟»

៥** . អាល់-ចូរហ្វានប្រសាសន៍ថា យោលតាមបណ្តាញពត៌មាននេះ យ៉ែនមួយរូបបានអង្គុយជាមួយ
វីស្វិលុលឡោះហ្វ៊ូ ខណៈនោះអាមីរុល-មុមីនីន ដើរចូលមក ។ យ៉ែននោះស្រែកសូមជំនួយថា៖
"វីស្វិលុលឡោះហ្វ៊ូ អើយ សូមព្រះអង្គជួយទូលបង្គំផង ពីយុវជនរូបនេះដែលកំពុងដើរចូលមក !"
ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "គេបានធ្វើអ្វីដល់រូបអ្នក ?"

قَالَ: تَمَرَّدْتُ عَلَى سُلَيْمَانَ، فَأَرْسَلَ إِلَيَّ نَفَرًا مِنَ الْحَيِّ، فَطَلْتُ عَلَيْهِمْ، فَجَاءَنِي هَذَا الْفَارِسُ فَأَسْرَبَنِي وَ جَرَحَنِي، وَ هَذَا مَكَانُ الضَّرْبَةِ إِلَى
الآن لَمْ يَنْدَمِلْ. (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٦ ؛ مشارق أنوار اليقين: ٨٥)

យ៉ែននោះទូលថា៖ "ទូលបង្គំបានបះបោរប្រឆាំងស៊ូឡែម៉ាន ដូច្នោះព្រះអង្គបានចាត់បញ្ជូនយ៉ែន
ច្រើនទៅចាប់ខ្លួនទូលបង្គំ តែទូលបង្គំគេចផុតពីពួកគេនោះ ។ ក្រោយមកបុរសជិះសេះរូបនេះបានមក
រកទូលបង្គំ ចាប់ខ្លួនទូលបង្គំ ធ្វើឲ្យទូលបង្គំរងរបួស ។ នេះគឺមុខរបួស វាមិនជាសះស្បើយទេរហូតមក
ដល់ពេលនេះ ។" (អាល់-ចូរហ្វាន ក្បាលទី ៤)

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. លុះមូសាបានមករកពួកគេជាមួយបណ្តាសញ្ញាច្បាស់លាស់របស់យើង ពួកគេបានថា៖ "នេះគឺ
មិនមែនអ្វីក្រៅពីមន្តអាគមដែលត្រូវប្រឌិតឡើងនោះទេ ហើយយើងមិនធ្លាប់បានឮដូនតាយើង
និយាយអំពីរឿងនេះទេ ។"

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِآيَاتِنَا مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عِقَابُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

៣៧. មូសាបានថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទ្រង់ស្គាល់ច្បាស់អ្នកដែលមកជាមួយមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំក្នុងព្រះ
នាមព្រះអង្គ ហើយដែលនឹងបានទទួលនូវជម្រកអវសាន (សុខុមាលភាពបរមសុខ) ។ ជនទុច្ចរិត
ទាំងឡាយនឹងមិនមានជោគជ័យទេ ។"

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقَدَ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا
لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لِأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾

៣៨. ហៀរអេស៊ីនបានថា៖ "ថ្នាក់ដឹកនាំអើយ ខ្ញុំមិនទទួលស្គាល់ព្រះផ្សេងសម្រាប់អស់លោកទេក្រៅពី
ខ្ញុំ ។ ប្លាម៉ានអើយ ចូរបង្កាត់ភ្លើងដុតដីឥដ្ឋឲ្យខ្ញុំ ហើយចូរសាងតួបំបែកសំបូយឲ្យខ្ញុំ ដើម្បីខ្ញុំនឹង
ឡើងទៅជួបព្រះរបស់មូសា ព្រោះខ្ញុំជឿថាគេជាអ្នកភូតភរម្នាក់ ។"

មើលសូរ្យវិទ្យា ៧៩ អាយ៉ាស៊ុំ ២៥ ។

وَأَسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. គេនិងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់គេ [ដែលជួញចិត្តទៅលើអំពើកំណាច] បានក្រអឺតក្រអោងដោយគ្មានសិទ្ធិនៅលើផែនដី ពួកគេគិតថាពួកគេនឹងមិនត្រូវវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញ[និងត្រូវជំនុំជម្រះ]ទេ ។

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَأَنْظَرَ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

៤០. ដូច្នោះយើងបានច្បាមគេនិងកងទ័ពទាំងឡាយរបស់គេ ហើយបានប្រោសពួកគេទៅក្នុងសមុទ្រ ។ ចូរអ្នកមើលចុះ អវសានរបស់ពួកទុច្ចរិតយ៉ាងណាខ្លះ ។

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

៤១. យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាអ៊ីម៉ាដែលហៅទៅរកភ្លើងនរក ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ គេនឹងមិនជួយសង្គ្រោះពួកគេទេ [នេះគឺលទ្ធផលនៃអំពើទុច្ចរិតដែលពួកគេបានសាង] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៣៦-៤១

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قَالَ إِنَّ الْأَيْمَةَ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِمَامَانِ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ” وَ جَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا“ لَا بِأَمْرِ النَّاسِ يُقَدِّمُونَ أَمْرَ اللَّهِ قَبْلَ أَمْرِهِمْ وَ حُكْمَ اللَّهِ قَبْلَ حُكْمِهِمْ

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា បានតំណាលតមកពី អាស៊ុយ៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ និង មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លៃសៃនី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី តួល់ហ្គាស្ដ ប៊ិន ស្វែដ្ឋ តមកពី អាហ្វ្លី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ានៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រមានពីរប្រភេទ ។ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីម៉ាដែលដឹកនាំ[មនុស្ស] តាមបញ្ជារបស់យើង មិនមែនតាមបញ្ជាមនុស្សទេ ។ ពួកគេយកព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ័រមុនបញ្ជារបស់ខ្លួន យកការវិនិច្ឆ័យរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ មុនការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួន ។

قَالَ ” وَ جَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعُونَ إِلَى النَّارِ“ يُقَدِّمُونَ أَمْرَهُمْ قَبْلَ أَمْرِ اللَّهِ وَ حُكْمَهُمْ قَبْلَ حُكْمِ اللَّهِ وَ يَأْخُذُونَ بِأَهْوَائِهِمْ خِلَافَ مَا فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ . (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ٢١٦)

ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៤១] យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាអ៊ីម៉ាដែលហៅទៅរកភ្លើងនរក ។ ពួកគេយកបញ្ជារបស់ខ្លួនមុនព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ យកការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនមុនការវិនិច្ឆ័យរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ពួកគេយកតាមចំណង់ខ្លួនឯងផ្ទុយពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" (អាល់-កាហ្វី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ២១៦)

2** . عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمَزِيُّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ مَعْمَرٍ، عَنِ الرِّضَا، عَنِ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ذَاتَ يَوْمٍ وَ أَنَا طِفْلٌ حُمَاسِيٌّ، إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ نَفَرٌ مِنَ الْيَهُودِ - وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ - قَالُوا: أَخْبِرْنَا عَنِ الْآيَاتِ الَّتِي تَسْنَعُ الَّتِي أُوتِيَهَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ.

២** អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ីន យ៉ុកុហ្គារ អាល់-ហ្គីមយ៉ារី បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ីន ស្គ្រីហ្គ តមកពី ម៉ាកុម៉ារ តមកពី អាល់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام តមកពី ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មូសា ប៊ីន យ៉ុកុហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅជាមួយព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام កាលខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅក្មេងអាយុប្រាំឆ្នាំ ។ កាលនោះពួកយ៉ាហ្គីឌីច្រើននាក់បានមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងហ្វាឌីស្ទនោះលុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបានថា៖ "សូមប្រាប់យើងអំពី ព្រះសញ្ញាទាំងប្រាំបួនដែលត្រូវប្រទានឲ្យទៅ មូសា عليه السلام ប៊ីន អ៊ីមរ៉ន عليه السلام ។"

قُلْتُ: الْعَصَا، وَ إِخْرَاجُهُ يَدَهُ مِنْ جَبِيهِ بِيَضَاءٍ، وَ الْجُرَادُ، وَ الْقَمَلُ، وَ الصَّفَادُ، وَ الدَّمُ، وَ رَفْعُ الطُّورِ، وَ الْمُنُّ وَ السَّلْوَى آيَةً وَاحِدَةً، وَ فُلُقُ الْبَحْرِ. قَالُوا: صَدَقْتَ.*** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٣ , الصفحة ٥٩٧ ؛ قرب الإسناد: ١٣٣)

صلوات الله عليه والسلام បានថា៖ "ដំបង, ព្រះអង្គ عليه السلام ដកដៃចេញមកពីហោប៉ៅ ដៃនោះទៅជាស, កណ្តុប, ចៃ, កង្កែប, ឈាម, លើកភ្នំ[ទ្រូ]ឡើងទៅលើ, អាល់-ម៉ាននិងអាល់-សាល់រ៉ា, ញែកសមុទ្រ ។" ពួកគេបានថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត ។" (قرب الإسناد: ١٣٣)

3** . قَالَ: قَبِي هَامَانُ لَهُ فِي الْهُوَاءِ صَرْحًا، حَتَّى بَلَغَ مَكَانًا فِي الْهُوَاءِ لَا يَتَمَكَّنُ الْإِنْسَانُ أَنْ يَتَّوَمَّ عَلَيْهِ مِنَ الرِّيحِ الْقَائِمَةِ فِي الْهُوَاءِ، فَقَالَ لِفِرْعَوْنَ: لَا تَقْدِرُ أَنْ تَرِيدَ عَلَيَّ هَذَا. فَبَعَثَ اللَّهُ رِيحًا، فَرَمَتْ بِهِ، فَاتَّخَذَ فِرْعَوْنُ وَ هَامَانُ عِنْدَ ذَلِكَ التَّابُوتِ

៣** លោក (គឺ អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្គីម) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ហ្វាម៉ានក៏បានសាងសង់ឲ្យហ្វៀរអៀន عليه السلام នូវសំណង់មួយនៅឯអាកាស (យ៉ាងខ្ពស់តាមសមត្ថភាពដែលធ្វើបាន) លុះបានដល់លើអាកាសដ៏ខ្ពស់ដែលមនុស្សជាតិមិនអាចស្ថិតនៅបានឡើយព្រោះតែមូលហេតុខ្យល់អាកាស ។ ហ្វាម៉ានបានប្រាប់ហ្វៀរអៀន عليه السلام ថា៖ "ទូលបង្គំមិនអាចធ្វើលើសពីនេះបានទេ ។" អាល់ឡោះហ្គី عليه السلام ក៏បានបញ្ជូនខ្យល់មកបករំលំសំណង់នេះ ។

وَ عَمَدًا إِلَى أَرْبَعَةِ أَنْشُرٍ، فَأَخَذَا أَفْرَاحَهَا وَ رِيَّيَاهَا، حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْقُوَّةَ، وَ كَبُرَتْ عَمَدًا إِلَى جَوَانِبِ التَّابُوتِ الْأَرْبَعَةِ، فَعَرَسَا فِي كُلِّ جَانِبٍ مِنْهُ حَشْبَةً، وَ جَعَلَا عَلَى رَأْسِ كُلِّ حَشْبَةٍ حِمَاً، وَ جَوَّعَا الْأَنْشُرَ، وَ شَدَّ أَرْجُلَهَا بِأَصْلِ الْحَشْبَةِ، فَتَنَطَّرَتِ الْأَنْشُرُ إِلَى اللَّحْمِ، فَأَهْوَتْ إِلَيْهِ، بِأَجْنِحَتَيْهَا، وَ ارْتَفَعَتْ بِهَيَا فِي الْهُوَاءِ، وَ أَقْبَلَتْ تَطِيرُ يَوْمَهَا،

ហ្វៀរអៀន عليه السلام និងហ្វាម៉ានបានយកប្រអប់មួយ ។ ដាក់សត្វស្លាបបួនក្នុងប្រអប់នោះ ។ ចិញ្ចឹមសត្វទាំងនោះលុះធំ មានកម្លាំង ។ ដាក់សត្វទាំងនេះនៅជ្រុងប្រអប់ទាំងបួន ដាក់ឈើលើជ្រុងទាំងបួនហើយដាក់សាច់ឈើលើនោះ ។ គេបង្កតំណីសត្វនោះ ដើរសត្វនោះត្រូវទាញដោយដុំឈើ (ចង់ជាប់នឹងឈើ) ។ សត្វទាំងនោះសម្លឹងសាច់ ទទះស្លាប់ហើរទៅរកសាច់នោះ ដោយលើកបុគ្គលទាំងពីររូបនេះឡើងទៅ

លើអាកាស ។

فَقَالَ فِرْعَوْنُ لِهَامَانَ: انْظُرْ إِلَى السَّمَاءِ، هَلْ بَلَعْنَاهَا؟ فَنَظَرَ هَامَانُ، فَقَالَ: أَرَى السَّمَاءَ كَمَا كُنْتُ أَرَاهَا مِنَ الْأَرْضِ فِي الْبُعْدِ، فَقَالَ: انْظُرْ إِلَى الْأَرْضِ فَقَالَ: لَا أَرَى إِلَّا الْأَرْضَ، وَ لَكِنْ أَرَى الْبِحَارَ وَالْمَاءَ.

ហ្វារ៉ូន៍ ប្រាប់ហាម៉ានថា: "មើលទៅលើមេឃ យើងទៅដល់លើមេឃហើយឬនៅ?" ហាម៉ានក៏មើលទៅលើមេឃហើយថា: "ទូលបង្គំមើលឃើញមេឃដូចមើលឃើញពីដីដែរ វានៅឆ្ងាយ ។"

ហ្វារ៉ូន៍ ថា: "មើលទៅឯដី ។" ហាម៉ានថា: "ទូលបង្គំមើលមិនឃើញដីទេ តែទូលបង្គំឃើញសមុទ្រនិងទឹក ។"

قَالَ: فَلَمْ تَزَلِ النَّسْرُ تَرْفَعُ، حَتَّى غَابَتِ الشَّمْسُ، وَ غَابَتْ عَنْهُمْ الْبِحَارُ وَالْمَاءُ، فَقَالَ فِرْعَوْنُ: يَا هَامَانُ، انْظُرْ إِلَى السَّمَاءِ. فَنَظَرَ، فَقَالَ: أَرَاهَا كَمَا كُنْتُ أَرَاهَا مِنَ الْأَرْضِ. فَلَمَّا حَنَّهُمُ اللَّيْلُ، نَظَرَ هَامَانُ إِلَى السَّمَاءِ، فَقَالَ فِرْعَوْنُ: هَلْ بَلَعْنَاهَا؟ فَقَالَ: أَرَى الْكَوَاكِبَ كَمَا كُنْتُ أَرَاهَا مِنَ الْأَرْضِ، وَ كَسْتُ أَرَى مِنَ الْأَرْضِ إِلَّا الظُّلْمَةَ.

សត្វកាន់តែហើរខ្ពស់ឡើងៗជាមួយបុគ្គលទាំងពីររូបនោះលុះថ្ងៃលិច មើលលែងឃើញសមុទ្រនិងទឹក ។

ហ្វារ៉ូន៍ ថា: "ហាម៉ានអើយ មើលទៅឯមេឃ ។" ហាម៉ានក៏មើលទៅឯមេឃហើយថា: "ទូលបង្គំមើលឃើញមេឃដូចមើលឃើញពីដីដែរ ។" លុះដល់យប់ ហាម៉ានមើលទៅឯមេឃ ។ ហ្វារ៉ូន៍ ថា: "យើងទៅដល់លើមេឃហើយឬនៅ?" ហាម៉ានថា: "ទូលបង្គំមើលឃើញផ្កាយដូចមើលឃើញពីដីដែរ ។ ទូលបង្គំមើលទៅដីឃើញតែភាពងងឹតទេ ។"

قَالَ: ثُمَّ حَالَتِ الرِّيحُ الْقَائِمَةُ فِي الْهَوَاءِ بَيْنَهُمَا، فَأَقْبَلَتِ النَّابُوثُ بِهِمَا، فَلَمْ يَزَلْ يَهْوِي بِهِمَا حَتَّى وَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ، فَكَانَ فِرْعَوْنُ أَشَدَّ مَا كَانَ عُنُوقًا فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ. (تفسير القمي ، الجزء ٢ ، الصفحة ١٤٠)

បន្ទាប់មក ខ្យល់ជាឧបសគ្គរារាំងបុគ្គលទាំងពីរនេះនៅលើអាកាស ដោយបក់បោកមកលើពួកគេ ។ ប្រអប់ធ្លាក់មកក្រោមជាមួយបុគ្គលទាំងពីរឥតឈប់លុះដល់ដី ។ សម័យនោះហ្វារ៉ូន៍ជាបុគ្គលក្រអឺតក្រទមដាច់គេបំផុត ។" (تفسير القمي)

وَاتَّبَعْنَهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

៤២. យើងបានធ្វើឲ្យបណ្តាសាដេញប្រកិតតាមពួកគេក្នុងលោកនេះ ។ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញពួកគេនៅក្នុងចំណោមជនអាក្រក់មើល ។

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. ពិតមែន យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសា ក្រោយពីយើងបានប្រល័យជន[ទុច្ចរិត]ជំនាន់មុនៗចោល ជាការបំភ្លឺ ជាមគ្គុទេសន៍ដឹកនាំនិងជាមេត្តាធម៌សម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួក

គេភ្នាក់លើក ១

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤២-៤៣

1. فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ وَ جَاءَتِ الرَّوَايَةُ بِالْإِسْنَادِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: مَا أَهْلَكَ اللَّهُ قَوْمًا وَ لَا قَرْنًا وَ لَا أُمَّةً وَ لَا أَهْلَ قَرْيَةٍ بِعَذَابٍ مِنَ السَّمَاءِ مُنْذُ أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ غَيْرَ أَهْلِ الْقَرْيَةِ الَّتِي مَسَّحُوا قِرْدَةً، أَمْ نَرَأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: "وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى" الْآيَةَ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٠)

១. [...] ទទួលបានពី អាហ្វិ សាអ៊ីដូ អាល់-យុដ្ឋី ដែលទទួលបានមកពីព្រះសាស្តា^ﷺដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺមិនបានកម្ទេចមនុស្ស ឬមនុស្សជំនាន់ណាមួយ ឬពួកអ្នកស្រុកណាមួយ ចោលដោយព្រះទណ្ឌកម្មដែលមកពីលើមេឃ ចាប់តាំងពីព្រះគម្ពីរនៅត្រូវដាក់ចុះមកលើផែនដីនោះទេ លើកលែងតែពួកអ្នកស្រុកមួយដែលត្រូវប្រែរូបទៅសត្វស្វា ។ អស់លោកមិនឃើញអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺមានព្រះបន្ទូលទេឬថា៖ [២៨:៤៣] យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសាក្រោយពីយើងបានប្រល័យជន[ទុច្ចរិត]ជំនាន់មុនៗចោល ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ២៨ ហ្វាត្វាស្វ័យ៧៦)

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾

៤៤. អ្នកមិនបាននៅឯជំរាលភ្នំស៊ីណាយខាងលិចទេ កាលដែលយើងបានឲ្យព្រះបញ្ជាទៅមូសា ។ អ្នកក៏មិនមែនជាសាក្សី (គឺអ្នកឃើញហេតុការណ៍) ម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាសាក្សីទេដែរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៤

1. وَ جَاءَ فِي تَفْسِيرِ أَهْلِ الْبَيْتِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: رَوَى بَعْضُ أَصْحَابِنَا عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْخَطَّابِ حَدِيثًا يَرْفَعُهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَ مَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ". قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّمَا هِيَ: "أَوْ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَ مَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ".** (الرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَة : ٢٦٨ ؛ تأويل الآيات ٤١٧/٨:١)

១. នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយគួរអានរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} លោក (គឺលោក ស្តារវហ្វ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វី) មានប្រសាសន៍ថា៖ "មិត្តយើងមួយចំនួនបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី សាអ៊ីដូ ប៊ិន អាល់-ខត្តុប តាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺ [២៨:៤៤] អ្នកមិនបាននៅឯជំរាលភ្នំខាងលិចទេ កាលដែលយើងបានឲ្យព្រះបញ្ជាទៅមូសា ។ អ្នកក៏មិនមែនជាអ្នកឃើញហេតុការណ៍ម្នាក់ទេដែរក្នុងចំណោមអ្នកឃើញហេតុការណ៍ ។ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^ﷺ មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស់នេះ[ត្រូវបើកឲ្យដឹង]ដូចនេះគឺ៖ **តើអ្នកមិនមានវត្តមាននៅឯជំរាលភ្នំខាងលិចទេ** កាលដែលយើងបានឲ្យព្រះបញ្ជាទៅមូសា តើអ្នកមិនមែនជាសាក្សីម្នាក់ទេ ក្នុងចំណោមបណ្តាសាក្សី?" (تأويل الآيات 1: 417/8)

2. قَالَ: فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيَّنَا مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: يَا مُحَمَّدُ "وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا" أَمَتَكَ بِهَذِهِ الْكَرَامَةِ. ثُمَّ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): قُلْ: "الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ" عَلَى مَا اخْتَصَّنِي بِهِ مِنْ هَذِهِ الْفَضِيلَةِ. وَ قَالَ لِأُمَّتِهِ: قُولُوا أَنْتُمْ: "الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ" عَلَى مَا اخْتَصَّنَا بِهِ مِنْ هَذِهِ الْفَضَائِلِ. (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٩ ؛ التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام): ٣١)

២. ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} បានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} យើងមកជាសាស្តា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ តើអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} បាននៅឯភ្នំទួរទេកាលអញ ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រកាស ថាសហគមន៍អ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} មានបុណ្យបារមីទាំងនេះ?" បន្ទាប់មកព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុង រឿង មានព្រះបន្ទូលចំពោះមូហាំម៉ាដ្ន ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ថ្លែងថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីស្ងើចសរសើរ ចំពោះព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} ពិភពទាំងពួង ដែលបានប្រទានបុណ្យបារមីទាំងនេះឲ្យអស់ទាំងយើង ^{عليهم السلام} ។" ហើយ អល់ឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលចំពោះមនុស្សថា៖ "ចូរពួកអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} ថ្លែងថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីស្ងើចសរសើរ ចំពោះព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} ពិភពទាំងពួង ដែលបានឲ្យអស់ទាំងយើងបានស្គាល់បុណ្យបារមីទាំងនេះ ។" (តាហ្វ្យសៀវ អ៊ីម៉ា អ៊ុស្តកាវី)

تفضيل امة محمد على جميع الامم

وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: لَمَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ وَ إِصْحَاقَ نَحِيًّا وَ فَلَقَ لَهُ الْبَحْرَ فَجَعَى بَيْنِي إِسْرَائِيلَ، وَ أَعْطَاهُ التَّوْرَةَ وَ الْأَلْوَاحَ، رَأَى مَكَانَهُ مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ: يَا رَبِّ لَقَدْ أَكْرَمْتَنِي بِكَرَامَةٍ لَمْ تُكْرِمْ بِهَا أَحَدًا قَبْلِي. فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ مُحَمَّدًا أَفْضَلُ عِنْدِي مِنْ جَمِيعِ مَلَائِكَتِي وَ جَمِيعِ خَلْقِي؟

បុណ្យបារមីរបស់សហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ន ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពស់ជាងសហគមន៍ទាំងអស់

[អ៊ីម៉ា អាល់-អ៊ុស្តកាវី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖] រឿស្វីលុលឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} បានចាត់បញ្ជូន មូសា ^{عليه السلام} ប៊ីន អ៊ីមរ៉ន ^{عليه السلام} បានជ្រើសរើសព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាអ្នកសង្គ្រោះ បានញែក សមុទ្រព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានសង្គ្រោះបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉អ៊ីល បានប្រទានព្រះគម្ពីរ តៅវិត្តនិងព្រះបន្ទូលសំណេរឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} - ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានឃើញនូវឋានៈព្រះអង្គ ^{عليه السلام} សម្រាប់ព្រះ ម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} - ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានទូលអល់ឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} បានលើក តម្កើងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} ដោយកិត្យានុភាពដ៏សម្បើមនេះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មិនដែលលើកតម្កើងអ្នកណា មួយដោយកិត្យានុភាពនេះមុនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} ទេ ។" អល់ឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា ^{عليه السلام} អើយ អ្នកដឹងទេថាមូហាំម៉ាដ្ន ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងអស់ទេវតានិងអស់សត្វលោករបស់អញ ^{صلوات الله عليه وآله} សម្រាប់ អញ ^{صلوات الله عليه وآله} ?"

قال موسى: يَا رَبِّ فَإِنْ كَانَ مُحَمَّدٌ أَكْرَمَ عِنْدَكَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ، فَهَلْ فِي آلِ الْأَنْبِيَاءِ أَكْرَمٌ مِنْ آلِي؟ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا مُوسَى أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ فَضْلَ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ آلِ النَّبِيِّينَ كَفَضْلِ مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ الْمُرْسَلِينَ؟

មូសា ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ បើមូហាំម៉ាដ្ន ^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ពស់ សម្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាងអ្វីៗទាំងអស់

ដែលព្រះអង្គ ៧៤ បង្កើតមកនោះ តើបណ្តាវាជបុត្រាជនគ្នាណាមួយរបស់បណ្តាព្រះសាស្តាដែលផ្អែមបាន
 ជាងវាជបុត្រាជនគ្នាឯទៀត ?" អល់ឡោះហ្គា ៧៤ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា ៧៤ អើយ អ្នក ៧៤ ដឹងទេថា
 បុណ្យបារមីរបស់វាជបុត្រាជនគ្នា ៧៤ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ លើសវាជបុត្រាជនគ្នារបស់សាស្តា ៧៤ ទាំង
 អស់នោះ ប្រៀបបាននឹងបុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ ដែលប្រសើរលើសព្រះសាស្តាប្រេសិត ៧៤ ទាំង
 អស់ ?"

فَقَالَ: يَا رَبِّ فَإِنْ كَانَ آلُ مُحَمَّدٍ عِنْدَكَ كَذَلِكَ، فَهَلْ فِي صَحَابَةِ الْأَنْبِيَاءِ أَكْرَمُ [عِنْدَكَ] مِنْ صَحَابَتِي؟ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: يَا مُوسَى أَمَا
 عَلِمْتَ أَنَّ فَضْلَ صَحَابَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ عَلَى جَمِيعِ صَحَابَةِ الْمُرْسَلِينَ كَفَضْلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ آلِ النَّبِيِّينَ وَ [ك] فَضْلِ
 مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ الْمُرْسَلِينَ؟

មូសា ៧៤ បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ៧៤ អើយ បើវាជបុត្រាជនគ្នា ៧៤ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ មានឋានៈដូចនេះ
 សម្រាប់ព្រះអង្គ ៧៤ តើបណ្តាសាវករបស់បណ្តាព្រះសាស្តា ៧៤ ណាដែលផ្អែមសម្រាប់ព្រះអង្គ ៧៤ ជាង
 បណ្តាសាវករបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ៧៤ ?" អល់ឡោះហ្គា ៧៤ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា ៧៤ អើយ អ្នក
 ៧៤ មិនដឹងទេថាបណ្តាសាវករបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ មានឋានៈខ្ពស់លើស បណ្តាសាស្តាប្រេសិត ៧៤ ទាំង
 អស់ ប្រៀបបាននឹងឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់របស់វាជបុត្រាជនគ្នា ៧៤ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ លើសវាជបុត្រាជនគ្នា
 ៧៤ របស់ព្រះសាស្តា ៧៤ ទាំងអស់ ហើយប្រៀបបាននឹងឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ លើសព្រះ
 សាស្តាប្រេសិត ៧៤ ទាំងអស់ ?"

فَقَالَ مُوسَى: يَا رَبِّ فَإِنْ كَانَ مُحَمَّدٌ وَ آلِهِ وَ صَحْبُهُ كَمَا وَصَفْتُمْ، فَهَلْ فِي أُمَّةٍ الْأَنْبِيَاءِ أَفْضَلُ عِنْدَكَ مِنْ أُمَّتِي؟ ظَلَلْتُ عَلَيْهِمُ الْعَمَامَ، وَ
 أَنْزَلْتُ عَلَيْهِمُ الْمَنِّ وَ السَّلْوَى وَ فَلَقْتُ لَهُمُ الْبَحْرَ؟ فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا مُوسَى أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ فَضْلَ أُمَّةِ مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ الْأُمَّمِ كَفَضْلِي
 عَلَى جَمِيعِ خَلْقِي؟

មូសា ៧៤ បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ៧៤ អើយ បើមូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ និងវាជបុត្រាជនគ្នា ៧៤ របស់ព្រះអង្គ ៧៤ ដូច
 ព្រះអង្គ ៧៤ បានរៀបរាប់មែននោះ តើមានសហគមន៍របស់បណ្តាព្រះសាស្តា ៧៤ ណាមួយទេដែលខ្ពស់
 សម្រាប់ព្រះអង្គ ៧៤ ជាងសហគមន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ៧៤ ? ដែលព្រះអង្គ ៧៤ បានផ្តល់ម្លប់ដោយពពក
 ដែលព្រះអង្គ ៧៤ បានដាក់អាល់-ម៉ាននិងក្រូចចុះមកឲ្យ ហើយបានញែកសមុទ្រឲ្យ ?" អល់ឡោះហ្គា ៧៤
 មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា ៧៤ អើយ អ្នក ៧៤ ដឹងទេថាឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ៧៤ និងវាជបុត្រាជ
 នគ្នា ៧៤ របស់គេ ៧៤ លើសសហគមន៍ទាំងអស់នោះ ប្រៀបបាននឹងឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់របស់អញ ៧៤ លើស
 សត្វលោកទាំងអស់ ?"

قَالَ مُوسَى: يَا رَبِّ لَيْتَنِي كُنْتُ أَزَاهِمُ. (فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ): يَا مُوسَى إِنَّكَ لَنْ تَرَاهُمْ، فَلَيْسَ هَذَا أَوْأَنُ ظُهُورِهِمْ، وَ لَكِنْ سَوْفَ تَرَاهُمْ
 فِي الْجَنَّةِ جَنَاتِ عَدْنٍ وَ الْفَرْدَوْسِ بِحَضْرَةِ مُحَمَّدٍ فِي نَعِيمِهَا يَتَقَلَّبُونَ، وَ فِي حَيْرَاتِهَا يَتَبَحَّحُونَ، أَمْ فَتُحِبُّ أَنْ أُسَمِّعَكَ كَلَامَهُمْ؟ قَالَ: نَعَمْ يَا
 إِلَهِي. (التفسير العسكري , الجزء ١ , الصفحة ٣١)

មូសា ៧៤ បានទូលថា៖ "បើសិនជាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ៧៤ អាចមើលឃើញពួកគេ ។" អល់ឡោះហ្គា ៧៤
 បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ៧៤ ដឹងថា៖ "មូសា ៧៤ អើយ អ្នក ៧៤ មិនអាចមើលឃើញពួកគេទេ ព្រោះយុគនេះ

មិនមែនយុគដែលពួកគេត្រូវកើតឡើងទេ ។ តែអ្នក(ﷺ)នឹងបានឃើញពួកគេក្នុងឋានសួគ៌ ក្នុងសួនសួគ៌ និងក្នុងសួនសួគ៌ហ្វៀរដ្យែស៍ ជុំជាមួយមូហាំម៉ាដ្យូ(ﷺ) ។ ពួកគេនឹងបាននៅក្នុងសុខុមាលភាពនៃឋានសួគ៌ទាំងនោះ ពួកគេនឹងបានសោយសុខក្នុងនោះ ។ តើអ្នក(ﷺ)ចង់ឮសម្លេងពួកគេទេ ?" មូសា(ﷺ)បានទូលថា៖ "ចង់ ឱព្រះ(ﷺ)ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ﷺ)អើយ ។" (99 វគ្គ 99 ត្រូវការ ត្រូវការ ត្រូវការ (عليهم السلام))

3. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ حَاتِمٍ عَنْ حَسَنِ بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي فَاطِمَةَ عَنْ جَابِرِ بْنِ إِسْحَاقَ الْبَصْرِيِّ عَنِ النَّضْرِ بْنِ إِسْمَاعِيلِ الْوَاسِطِيِّ عَنْ جَوْهَرَ عَنِ الضَّحَّاكِ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مَا كُنْتُ بِجَانِبِ الْعَرَبِيِّ إِذْ قَضَيْتُنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَ مَا كُنْتُ مِنَ الشَّاهِدِينَ قَالَ بِالْخِلَافَةِ لِيُوشَعَ بْنِ نُونٍ مِنْ بَعْدِهِ.

៣. ទទួលបានពីអាល់-ដ្យូហ្គាក់ដែលទទួលបានមកពី អ៊ីបនូ អ្នកបាស់ ដែលបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា(ﷺ) [២៨:៥៥] អ្នកមិនបាននៅឯជំរាលភ្នំខាងលិចទេ កាលដែលយើងបានឲ្យព្រះបញ្ជាទៅមូសា ។ អ្នកក៏មិនមែនជាសាក្សីម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាសាក្សីទេដែរ ថា៖ "ក្នុងខ្ញុំលីហ្វាស្តុរបស់ យូស្វហ្វ ហ្វី ប៊ិន នួន(ﷺ) បន្ទាប់ពីព្រះអង្គ(ﷺ) ។"

... قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ وَ حَدَّثَ اللَّهُ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِمَا هُوَ كَائِنٌ وَ حَدَّثَهُ بِاخْتِلَافِ هَذِهِ الْأُمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ فَمَنْ رَعَمَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَاتَ بِعَيْرِ وَصِيَّةٍ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العتره الطاهرة , الجزء ١ , الصفحة ٤٠٩)

... អ៊ីបនូ អ្នកបាស់បានថ្លែងថា៖ "អស់ឡោះហ្គា(ﷺ)បានតំណាលឲ្យព្រះសាស្តា(ﷺ)ព្រះអង្គ(ﷺ)ជ្រាបអំពីអ្វីដែលនឹងកើតឡើង ហើយព្រះអង្គ(ﷺ)បានតំណាលឲ្យព្រះអង្គ(ﷺ)ជ្រាបអំពីជម្លោះរបស់សហគមន៍នេះ អត់ពីព្រះអង្គ(ﷺ)ទៅ ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាអះអាងថាព្រះសាស្តា(ﷺ)ចូលទិវង្គតដោយមិនមានអ្នកស្នងទេនោះ បុគ្គលនោះភូតភវប្រឆាំងអស់ឡោះហ្គា(ﷺ)និងប្រឆាំងព្រះសាស្តា(ﷺ)ព្រះអង្គ(ﷺ) ។" (تأويل الآيات)

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. តែយើងបានបង្កើតច្រើនតំណកំណើត ហើយបានបន្លាយអាយុជីវិតឲ្យពួកគេ ។ អ្នកមិនបានរស់នៅជាមួយពួកអ្នកស្រុកម៉ាដ្យូយ៉ាន ថ្លែងព្រះឱង្ការយើងឲ្យពួកគេជ្រាបនោះទេ តែយើងទេជាអ្នកចាត់បញ្ជូន[បណ្តាសាស្តា ជាអ្នកជ្រើសរើសអ្នក និងប្រាប់អ្នកឲ្យដឹងអំពីប្រវត្តិរបស់ពួកគេ] ។

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. អ្នកមិនបាននៅឯជំរាលភ្នំទេ កាលយើងហៅ[មូសា] ។ តែ[យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមក]ជាព្រះមេត្តាធម៌មកពីព្រះម្ចាស់អ្នក[និងជាអំណោយ] ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកដាស់តឿនបណ្តាមនុស្សដែលមិនធ្លាប់មានអ្នកដាស់តឿនណាម្នាក់បានមករកពួកគេទេកាលពីមុនអ្នក ដើម្បីពួកគេនឹងភ្ញាក់

រលឹក ១

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៤៥-៤៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ طَاهِرِ بْنِ مِذْرَارٍ، عَنْ أَخِيهِ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْمَدَائِنِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «وَمَا كُنْتَ بِبِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا»، قَالَ: «كِتَابُ كَتَبَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي وَرَقَةٍ، أَتَيْتُهُ فِيهَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ الْخَلْقَ بِاللَّفْيِ عَامٍ، فِيهَا مَكْتُوبٌ: يَا شَيْعَةَ آلِ مُحَمَّدٍ، أَعْطَيْنُكُمْ قَبْلَ أَنْ تَسْأَلُونِي، وَ عَفَرْتُ لَكُمْ قَبْلَ أَنْ تَسْتَعْفِرُونِي، مَنْ أَتَى مِنْكُمْ بِوِلَايَةِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَسْكَنْتُهُ جَنَّتِي بِرَحْمَتِي.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَةٌ : ٢٦٨ ؛ تأويل الآيات ٤١٧/١٠:١)

១. [...] ទទួលបានពី អាច្ឆិ សាមីដ្ឋិ អាល់-ម៉ាដ្វាអ៊ីនីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ហ្ន៎ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [២៨:៤៦] អ្នកមិនបាននៅឯជំរាលភ្នំទេ កាលយើងហៅ ។ ព្រះ អង្គ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ បានចារព្រះគម្ពីរនៅលើផ្ទាំងសំណេរមួយដែលស្រាយបំភ្លឺព្រះ គម្ពីរនោះតាំងពីពីរពាន់ឆ្នាំមុនអល់ឡោះហ្ន៎ បានបង្កើតសត្វលោកម៉្លេះ ។ នៅក្នុងផ្ទាំងសំណេរនោះ មានចារថា៖ "ស្តីអុស្តុរបស់បណ្តាកូនចៅ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋិ អឺយ អញ បានប្រទានឲ្យពួកអ្នកមុន ពួកអ្នកសូមអញ ម៉្លេះ អញ បានលើកទោសឲ្យពួកអ្នកមុនពួកអ្នកសូមមាទោសអញ ម៉្លេះ ។ អ្នក ណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលមកជាមួយវីឡាយ៉ាស្តុរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋិ និងបណ្តាកូនចៅ របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋិ អញ នឹងឲ្យអ្នកនោះនៅក្នុងឋានសួគ៌អញ ដោយនូវសេចក្តីប្រោសប្រណីអញ ។" (تأويل الآيات 1: 10 / 417)

2. نداء الرب سبحانه وتعالى امة محمد صلى الله عليه وآله

قَالَ [اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ]: قُمْ بَيْنَ يَدَيْ، وَ أَشَدُّ مَعْرَكَ قِيَامَ الْعَبْدِ الدَّلِيلِ بَيْنَ يَدَيِ السَّيِّدِ الْمَلِكِ الْجَلِيلِ، فَفَعَلَ ذَلِكَ مُوسَى. فَتَنَادَى [الْمَلِكُ] رَبُّنَا عَزَّ وَجَلَّ يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ. فَأَجَابُوهُ كُلُّهُمْ، وَ هُمْ فِي أَصْلَابِ آبَائِهِمْ وَ أَرْحَامِ أُمَّهَاتِهِمْ: «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَ التَّعْمَةَ وَ الْمُلْكَ لَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ». قَالَ فَجَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى تِلْكَ الْإِجَابَةَ مِنْهُمْ شِعَارَ الْحَجِّ.

២. ព្រះម្ចាស់ ប្រកាសអំពីសហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋិ

អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរឈរពីមុខអញ ចូររឹតបន្តឹងសំលៀកបំពាក់ ដូចបារបាក់មុខ ឈរពីមុខម្ចាស់ មហាក្សត្រ បុគ្គលឧត្តុង្គឧត្តម ។ មូសា បានធ្វើដូចនេះ ។ ព្រះម្ចាស់ យើងបាន កោះហៅថា៖ "សហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋិ ពួកគេឆ្លើយតបព្រះអង្គ មកពីក្នុងចង្កេះ " ឌីពុក ពួកគេនិងពីក្នុងពោះម្តាយពួកគេថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកហើយ ព្រះម្ចាស់ អឺយ ។ អស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំមកហើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកហើយ ។ ព្រះអង្គ មិនមានដៃគូទេ ! អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មកហើយ ។ សេចក្តីសរសើរ ព្រះសប្បុរសធម៌ អំណាចគ្រប់គ្រងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ! អស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកហើយ ។ ព្រះអង្គ ដោយពុំមានដៃគូទេ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកហើយ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ បានធ្វើឲ្យចម្លើយរបស់ពួកគេនេះទៅជាប៉ែកមួយក្នុងពិធីហ្វាច្ឆា ។"

ثُمَّ نَادَى رَبُّنَا عَزَّ وَجَلَّ: يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ إِنَّ قَضَائِي عَلَيْكُمْ أَنَّ رَحْمَتِي سَبَّغْتُ غَضِي، وَ عَفْوِي قَبْلَ عِقَابِي، فَقَدْ اسْتَجَبْتُ لَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَدْعُونِي، وَأَعْطَيْتُكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَسْأَلُونِي، مَنْ لَقِيَنِي مِنْكُمْ بِشَهَادَةٍ: أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ. وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، صَادِقٌ فِي أَقْوَالِهِ، مُحَقِّقٌ فِي أَفْعَالِهِ وَ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخُوهُ وَ وَصِيُّهُ مِنْ بَعْدِهِ وَ وَلِيُّهُ، يُلْتَزِمُ طَاعَتَهُ [كَمَا يُلْتَزِمُ طَاعَةَ] مُحَمَّدٍ وَ أَنَّ أَوْلِيَاءَهُ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارَ الْمُطَهَّرِينَ الْمُبَابِنِينَ بِعَجَائِبِ آيَاتِ اللَّهِ وَ دَلَائِلِ حُجُجِ اللَّهِ مِنْ بَعْدِهَا أَوْلِيَاؤُهُ، أَدْلَلْتُهُ جَنَّتِي، وَ إِنْ كَانَتْ ذُنُوبُهُ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ. قَالَ: فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيَّنَا مُحَمَّدًا [مُحَمَّدًا] صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ « وَ مَا كُنْتُ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْتُنَا » أَمَّاكَ بِهَذِهِ الْكَرَامَةِ.

បន្ទាប់មកព្រះម្ចាស់យើង បានប្រកាសថា៖ "សហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អញ បានសម្រេចមកលើពួកអ្នកថាសេចក្តីប្រោសប្រណិរបស់អញ នាំមុខព្រះពិរោធអញ (ពោលគឺ អញ មានមេត្តាប្រណិមុនក្រោធ) ការលើកលែងទោសរបស់អញ នាំមុខការធ្វើទោសរបស់អញ ព្រោះអញ បានតម្រូវកាលពីមុនឲ្យពួកអ្នកបូជាស្នងអញ អញ នឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកមុនពួកអ្នកសូមអញ ម៉្លេះ ។ អ្នកណាក៏ដោយក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលធ្វើប្តេជ្ញាថា មិនមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះតែមួយគត់ព្រះដែលមិនមានដៃគូ ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបាវនិងជាព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់ព្រះអង្គ ថាសម្តីរបស់គេ ជាសម្តីពិតឥតមុសា ទង្វើរបស់គេ ជាទង្វើត្រឹមត្រូវ ថាអាណី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប رضي الله عنه ជាប្អូនរបស់គេ ជាអ្នកស្នងគេ ជាព្រះអនុរក្ស صلوات الله عليه وآله وسلم របស់គេ ពេលអត់ពីគេ ។ គេតម្រូវឲ្យស្តាប់បង្គាប់គេ ដូចគេបានតម្រូវឲ្យស្តាប់បង្គាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែរ ព្រះអនុរក្សទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ជាបុគ្គល عليه السلام ដែលត្រូវជ្រើសរើស ដែលប្រសើរបំផុត ដែលត្រូវជម្រះបន្ទុកឥតខ្ចោះ ជាបុគ្គលដែលគេបានប្រសិទ្ធដោយនូវព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ហើយបុគ្គលទាំងនេះជាព្រះអាជ្ញាធរ عليهم السلام របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ពេលអត់ពីពួកគេទាំងពីរ عليهم السلام ។ រីឯបណ្តាមិត្តរបស់ពេលគេ អញ នឹងឲ្យពួកគេចូលឋានសួគ៌អញ ទោះជាអ្នកនោះមានបាបច្រើនដូចពពុះទឹកសមុទ្រក៏ដោយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះកាលអស់ឡោះហ្ន៎ បានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم យើងមក គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ [២៨:៤៦] អ្នកមិនបាននៅឯ ជំរាលភ្នំទេ រកាលយើងហៅ គឺហៅសហគមន៍អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាមួយកិត្យានុភាពទាំងនេះ ។"

(99 វគ្គ 99 តំណករ 99 វគ្គ 99 តំណករ 99 វគ្គ 99 តំណករ)

وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

៤៧. ពុំនោះទេ (បើយើងមិនបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកទេ) មហន្តរាយនឹងពើបពះលើពួកគេដោយសារអំពើ[អាក្រក់]ដែលដៃពួកគេបានសាង ហើយពួកគេនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គមិនបញ្ជូនសាសនៈទូតម្នាក់មកឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ? អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ នឹងប្រព្រឹត្តតាមព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ហើយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទៅជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា (ទៅជាមនុស្សសុចរិតនិងស្មោះត្រង់)!"

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوْتِيَ مِثْلَ مَا أُوْتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوْتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. លុះព្រះសច្ចធម៌ (គឺសេចក្តីពិត) មកដល់ពួកគេក្នុងនាមនៃយើង ពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទាន អ្វីមួយឲ្យគេ ដូចអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យមូសានោះ? (អព្ភតហេតុអស្ចារ្យដូចគ្នានិងព្រះគម្ពីរ តៅវិត)?" ពួកគេមិនធ្លាប់បានបដិសេធអ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យមូសាទេ កាលពីមុន? ពួកគេ បានថា៖ "នេះគឺគ្រូមន្តអាគមពីរនាក់ដែលជួយគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមក ។" ហើយពួកគេបានថា៖ "យើងមិនជឿមួយណាឡើយ ។"

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

៤៩. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ចូរអស់លោកនាំមកចុះនូវព្រះគម្ពីរមួយដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំប្រសើរជាងទាំងពីរនោះ (គម្ពីរតៅវិតពិតរបស់មូសា និងគម្ពីរគូរអាស) ខ្ញុំនឹងតាមគម្ពីរនោះ បើអស់លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ។"

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

៥០. បើពួកគេមិនឆ្លើយតបអ្នកវិញទេ ចូរអ្នកដឹងចុះថាពួកគេតាមតែទំនើងចិត្តឯងទេ[ដែលអាក្រក់] ។ តើអ្នកណាមួយដែលរង្វេងជាងបុគ្គលដែលតាមទំនើងចិត្តឯង ដោយគ្មានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមកពី អស់ឡោះហ្ន៎នោះ? អស់ឡោះហ្ន៎មិនដឹកនាំជនទុច្ចរិតទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៧-៥០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بَغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ"، قَالَ: «يَعْنِي مِنَ اتَّخَذَ دِينَهُ رَأْيَهُ بَغَيْرِ إِمَامٍ مِنْ أَيْمَةِ الْهُدَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَةٌ : ٢٧٠ ؛ الكافي ١/٣٠٦)

១. [...] ទទួលបានពី អ៊ីបនូ អាថ្នី ណាស្យៀវ ដែលទទួលបានមកពី អាថ្នី អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន រចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២៨:៥០] តើអ្នកណាមួយដែលរង្វេងជាងបុគ្គលដែលតាមទំនើង ចិត្តឯងដោយគ្មានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមកពីអស់ឡោះហ្ន៎នោះ? ថា៖ "មានន័យថាបុគ្គលដែលកាន់ សាសនាតាមតែចិត្តឯង ដោយគ្មានអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមកពីបណ្តាអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនោះទេ ។"

(الكافي 1: 306)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ صَالِحِ بْنِ السَّنْدِيِّ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ ابْنِ فَضَالٍ جَمِيعاً عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ عَنْ خَالِدِ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ سَدِيرٍ قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا سَدِيرُ أَ فَأَرَيْكَ الصَّادِقِينَ عَنْ دِينِ اللَّهِ ثُمَّ نَظَرَ إِلَى أَبِي حَنِيفَةَ وَ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ وَ هُمْ حَلَقٌ فِي الْمَسْجِدِ فَقَالَ: هُوَ لِأَيِّ الصَّادِقُونَ عَنْ دِينِ اللَّهِ بِأَنَّ هُدًى مِنَ اللَّهِ وَ لَا كِتَابٍ مُبِينٍ،

إِنَّ هَؤُلَاءِ الْأَحَابِثَ لَوْ جَلَسُوا فِي بُيُوتِهِمْ فَجَالَ النَّاسُ فَلَمْ يَجِدُوا أَحَدًا يُخْبِرُهُمْ عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَ عَنْ رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ حَتَّى يَأْتُونَا فَنُخْبِرَهُمْ عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ عَنْ رَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. والحديث طويل اخذنا منه موضع الحاجة. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٢)

២. [...] ទទួលបានពី សាខៀវដែលបានថ្លែងថា អាចិ យាក្កហ្វារ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "សាខៀវអើយ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}នឹងបង្ហាញលោកបុគ្គលពីរនាក់ដែលធ្វើឲ្យខ្លាត់ខ្លាយចេញពីព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មើលទៅ អាចិ ហ្វានីហ្វាស្តុ និង ស៊ុហ្វាយ៉ាន អាល់-ស្មៅវី កាលនោះពួកគេនៅក្នុងម៉ាស់យ្វីដូ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ពួកគេជាអ្នកធ្វើឲ្យខ្លាត់ខ្លាយចេញពីព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ}ដោយគ្មានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមកពីអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ}ឬព្រះគម្ពីរបំភ្លឺទេ ។ ជនទាំងនេះអាក្រក់បំផុត ។ បើពួកគេនៅក្នុងផ្ទះពួកគេ មនុស្សនឹងដើរតក្រកឥតទីដៅពេលមិនមានអ្នកណាប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ}និងអំពីព្រះសាសនៈទូត^{رسول الله صلى الله عليه وآله}ព្រះអង្គ^{وَجِدْ} លុះពួកគេបានមករកយើង^{عليهم السلام} យើង^{عليهم السلام}នឹងប្រាប់ពួកគេអំពីអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ}និងអំពីព្រះសាសនៈទូត^{رسول الله صلى الله عليه وآله}ព្រះអង្គ^{وَجِدْ} ។" ហ្វាខ្លីស្វ័ស្វវែងណាស់ យើងស្រង់យកតែខ្លឹមសារដែលត្រូវការប៉ុណ្ណោះ ។ (تفسير نور الثقلين) វគ្គ២៨ ហ្វាខ្លីស្វ័ស្វ៨០)

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

៥១. យើងបានផ្ទុកផ្ទេរព្រះបន្ទូលឲ្យទៅពួកគេ (គឺអ៊ីម៉ា) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ (គឺមនុស្ស) ភ្ញាក់រលឹក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ جُهَيْمٍ، عَنِ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُنْدَبٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ لَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ" ، قَالَ: «إِمَامٌ بَعْدَ إِمَامٍ» . * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صَفْحَة : ٢٧١ ؛ الكافي ٣/٤٤٣ : ١ : ١٨)

១. [...] ទទួលបានពី អាប់ដូលឡោះហ្គ័រ ប៊ីន យ្វុនដ្យាប់ ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាល់-ហ្វាសាស់^{صلوات الله عليه}អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجِدْ} [២៨:៥១] យើងបានផ្ទុកផ្ទេរព្រះបន្ទូលឲ្យទៅពួកគេ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេភ្ញាក់រលឹក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}មួយបន្ទាប់ពីអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}មួយ ។" (الكافي)

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. ជនទាំងឡាយដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យ មុនព្រះគម្ពីរនេះ (គួរអាន) មានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនេះ (គួរអាន) ។

وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَأَمَّا بِيَدِنَا إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

៥៣. ពេលគេសូត្រ[គួរអាន]ឲ្យពួកគេស្តាប់ ពួកគេថា៖ "យើងជឿព្រះគម្ពីរនេះ ។ នេះគឺព្រះសច្ចធម៌ (គឺសេចក្តីពិត) ដែលមកពីព្រះម្ចាស់យើង ។ យើងបានចុះចូល (គោរពតាមការប្រៀនប្រដៅរបស់អល់ឡោះហ្គ័រដោយស្មោះ) តាំងពីមុននេះមកម៉្លេះ ។"

www.dhammadownload.com

أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

៥៤. ពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ពីរដងព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់ ពួកគេកំចាត់អំពើអាក្រក់ដោយអំពើល្អ ពួកគេបរិច្ចាគ [លើមាតិកាយើង] នូវមួយភាគនៃអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេ ។

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّعْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

៥៥. ពេលពួកគេបានឮអសារវាចា ពួកគេចេញនិងថ្លែង[ប្រាប់ពួកប្រព្រឹត្តិបទអាក្រក់]ថា៖ "ទង្វើយើងបាន[ផល]មកយើង ទង្វើអស់លោកបាន[ផល]ទៅអស់លោក ។ សូមអស់លោកប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ។ យើងមិន[ជជែក]ស្វែងរក[ការខុសត្រូវជាមួយ]ជនអវិជ្ជាទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥២-៥៥

1. ... قُلْتُ: قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا". قَالَ: فَقَالَ: «قَدْ آتَاكُمْ اللَّهُ كَمَا آتَاهُمْ»، ثُمَّ تَلَا: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ آمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَ يَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ" «بِعَنِي إِمَامًا تَأْتَمُونَ بِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٥ , الصفحة ٣٠٦ ؛ الكافي ١: ٣/١٥٠)

១. ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [២៨:៥២] ជនទាំងឡាយដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមុនព្រះគម្ពីរនេះ មានសទ្ធាចំពោះព្រះគម្ពីរនេះ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عجل} [២៨:៥៤] ពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ពីរដងព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ៎ ^{عجل} បានប្រទានឲ្យអស់លោកដូចគ្នានឹងអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{عجل} បានប្រទានឲ្យពួកគេដែរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា៖ "[៥៧:២៨] អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយអើយ ចូរខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ៎ ចូរមានសទ្ធាចំពោះព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះមេត្តាព្រះអង្គពីរចំណែក ។ ព្រះអង្គនឹងប្រទានរស្មីឲ្យពួកអ្នក ពួកអ្នកនឹងដើរជាមួយរស្មីនោះ មានន័យថា អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីឲ្យអស់លោកតាម ។"

(الكافي 1: 150 / 3)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَلْمٍ وَ عَيْرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا"، قَالَ: «بِمَا صَبَرُوا عَلَى التَّقِيَّةِ». "وَ يَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ"، قَالَ: «الْحَسَنَةُ: التَّقِيَّةُ، وَ السَّيِّئَةُ: الْإِدَاعَةُ».

២. [...] គេបានតំណាលតមកពី អាចិ អាប៊ុនខុលឡោះហ៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ៎ ^{عجل} [២៨:៥៤] ពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ពីរដងព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់" ថា៖ "ដោយអត់ធ្មត់ក្នុងការលាក់បាំង (التقية) ។" ពួកគេកំចាត់អំពើអាក្រក់ដោយអំពើល្អ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អំពើល្អ គឺការលាក់បាំងជំនឿខ្លួន (តាគីយ៉ាស្ត) ។ អំពើអាក្រក់ គឺការផ្សាយឲ្យគេដឹង ។" (الكافي 2: 172 / 1)

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَلْمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ:

«إِنَّ مَثَلَ أَبِي طَالِبٍ مَثَلُ أَصْحَابِ الْكَهْفِ، أَسْرُوا الْإِيمَانَ، وَ أَظْهَرُوا الشِّرْكَ، فَآتَاهُمُ اللَّهُ "أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَة : ٢٧٥ ؛ الكافي ١: ٢٨/٣٧٣، شرح نهج البلاغة لابن أبي الحديد ١٤: ٧٠)

៣. [...] ទទួលបានពីហ្គីស្តាំ ប៊ិន សាលីមដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានរចនា: ថា: "គំរូរបស់ អាហ្វិ ត្រីលីប^{عليه السلام} ដូចគំរូរបស់កល្យាណមិត្តគុហា (أصحاب الكهف) ។ ពួកគេ^{عليهم السلام} លាក់ជំនឿ សម្តែងឲ្យគេឃើញនូវអាការពហុទេពនិយម ដូច្នោះហើយបានជាអស់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} ប្រទានឲ្យពួកគេ [២៨:៥៤] ពួកគេនឹងបានទទួលរង្វាន់ពីរដង ។"

(الكافي 1: 28/373، شرح نهج البلاغة لابن أبي الحديد 14: 70)

4. و قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «تَحَنُّ صَبْرٍ، وَ شَبِيعَتُنَا أَصْبَرُ مِنَّا، وَ ذَلِكَ أَنَّا صَبَرْنَا عَلَى مَا نَعْلَمُ، وَ هُمْ صَبَرُوا عَلَى مَا لَا يَعْلَمُونَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَة : ٢٧٣ ؛ تفسير القمي ٢: ١٤١)

៤. អាល់-ស្វ័ឌីត្រី^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនា: ថា: "យើង^{عليهم السلام} មានអំណត់ ឯស្វ័ឌីត្រីយើង^{عليهم السلام} មានអំណត់លើសយើង^{عليهم السلام} នេះព្រោះតែយើងមានអំណត់ចំពោះអ្វីដែលយើង^{عليهم السلام} ដឹង ឯពួកគេមានអំណត់ចំពោះអ្វីដែលពួកគេមិនដឹង ។" (تفسير القمي 2: 141)

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

៥៦. ការពិត អ្នកមិនអាចដឹកនាំអ្នកណាដែលអ្នកស្រឡាញ់បានទេ តែអស់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} ទេជាអ្នកដឹកនាំអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្នកដែលដឹកនាំខ្លួននៅលើមាតិកាត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥៦

1. ابْنُ طَاوُسٍ فِي (طَرَائِفِهِ): قَالَ: وَ مِنْ عَجِيبٍ مَا بَلَغَتْ إِلَيْهِ الْعَصِيْبِيَّةُ عَلَى أَبِي طَالِبٍ مِنْ أَعْدَاءِ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَام) أَنَّهُمْ زَعَمُوا أَنَّ الْمُرَادَ مِنْ قَوْلِهِ تَعَالَى لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ أَبُو طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَام) !

១. អ៊ីបនូ ត្រីវីស មានប្រសាសន៍នៅក្នុង[សាត្រា] ត្រីវីហ្វូ (រឿងចម្លែក) ថា: "រឿងចម្លែកមួយដែលគេបាននិយាយបង្ហាញ អាហ្វិ ត្រីលីប^{عليه السلام} ពីសំណាក់សត្រូវរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} នោះគឺ ពួកគេអះអាងថា បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} ចែងសំដៅនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه السلام} ថា [២៨:៥៦] ការពិតអ្នកមិនអាចដឹកនាំអ្នកណាដែលអ្នកស្រឡាញ់បានទេ នោះគឺចែងសំដៅទៅលើរូប អាហ្វិ ត្រីលីប^{عليه السلام} ។"

وقد ذكر أبو المجد بن رشادة الواعظ الواسطي في مصنفه (كتاب أسباب نزول القرآن) ما هذا لفظه، قال: قال الحسن بن مفضل، في قوله تعالى: إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ كيف يقال أنها نزلت في أبي طالب، و هذه السورة من آخر ما نزل من القرآن في المدينة، و مات أبو طالب في عنفوان الإسلام و النبي (صلى الله عليه و آله) بمكة؟ و إنما نزلت هذه الآية في الحارث بن النعمان بن عبد مناف، و كان النبي (صلى الله عليه و آله)، يحبه، و يحب إسلامه، فقال يوما للنبي (صلى الله عليه و آله): إنا لنعلم أنك على الحق، و أن الذي جنت به حق، و لكن يمنعنا من اتباعك أن العرب تتخطفنا من أرضنا، لكثرتهم و قلتنا، و لا طاقة لنا بهم، فنزلت الآية، و كان النبي (صلى الله عليه و آله) يؤثر إسلامه لميله إليه. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صَفْحَة : ٢٧٩ ؛ الطرائف: ٣٠٦)

អាហ្វិ អាល់-ម៉ាយ៉ាដ្ត ប៊ិន វីស្វាដ្តាស្ត អាល់-វ៉ាអ៊ីស អាល់-វ៉ាស៊ីទីមានប្រសាសន៍នៅក្នុងវណ្ណកម្មលោក

"គឺតាប អាល់-បាប នូស្ត្រូល អាល់-គូរអាន" ថានេះមិនមែនសម្តីត្រឹមត្រូវទេ ។ លោកបានថា៖ "អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន មូហ្វាដ្ឋដូល មានប្រសាសន៍អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៨:៥៦] ការពិត អ្នកមិនអាចដឹកនាំអ្នកណាដែលអ្នកស្រឡាញ់បានទេ ពួកគេអាចថាអាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើរូប អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام បានដូចម្តេច អាយ៉ាស៊ុននេះជាប្រើកមួយរបស់គូរអានដែលគេបានបើកឲ្យដឹងចុងក្រោយបង្អស់នៅឯម៉ាឌីណាស៊ុ ហើយពេលនោះ អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام បានចូលទិវង្គតតាំងពីដើមសម័យអ៊ីស្លាមម៉្លោះ ឯព្រះសាស្តា عليه السلام វិញនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ? ក៏ប៉ុន្តែអាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាល់-ហ្វាវីស្វ ប៊ិន អាល់-នុអ៊ុម៉ាន ប៊ិន អុប្បុ ម៉ាណាហ្វ ។ ព្រះសាស្តា عليه السلام ស្រឡាញ់ចូលចិត្តគាត់និងស្រឡាញ់ជំនឿអ៊ីស្លាមរបស់គាត់ ។ ថ្ងៃមួយលោកបានទូលព្រះសាស្តា عليه السلام ថា៖ "ទូលបង្គំដឹងថាព្រះអង្គ عليه السلام នៅក្នុងសេចក្តីពិត អ្វីដែលព្រះអង្គ عليه السلام នាំមកនោះជាសេចក្តីពិត ។ តែអ្វីដែលរារាំងយើងមិនឲ្យតាមព្រះអង្គ عليه السلام នោះគឺពួកអារ៉ាប់នឹងចាប់យកដីយើងព្រោះពួកគេមានគ្នាច្រើន ឯយើងមានគ្នាតិច យើងមិនមានកម្លាំងតទល់ពួកគេទេ ។" ដូច្នេះអាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវដាក់ចុះមក ព្រះសាស្តា عليه السلام ស្រឡាញ់ជំនឿអ៊ីស្លាមរបស់គាត់ទន់ទេរទៅរកគាត់ ។" (الطرائف: 306)

2. و عَنْهُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ): أَنَّهُ كَانَ ذَاتَ يَوْمٍ جَالِسًا بِالرَّحْبَةِ، وَ النَّاسُ حَوْلَهُ مُجْتَمِعُونَ، فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ، فَقَالَ لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنَّكَ بِالْمَكَانِ الَّذِي أَنْزَلَكَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ، وَ أَبُوكَ يُعَذِّبُ بِالنَّارِ ! فَقَالَ لَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ، فَضَّ اللَّهُ فَكَ، وَ الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْحَقِّ نَبِيًّا، لَوْ شَفَعَ أَبِي فِي كُلِّ مُذْنَبٍ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ لَشَفَعَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِمْ، أَبِي يُعَذِّبُ بِالنَّارِ، وَ أَنَا فَسِيمُ النَّارِ !».

២. [...] ទទួលបានពី មូហាដ្ឋដូល ប៊ិន អ៊ុម៉ារ ដែលបានថ្លែងតមកពី អាហ្វិ អុប្បុខុលឡោះហ្វី عليه السلام ដែលទទួលបានមកពីព្រះបុព្វការី عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ដែលទទួលបានមកពីអាឡី عليه السلام ថាថ្ងៃមួយព្រះអង្គ عليه السلام បាននៅឯអាល់-វ៉ាហ្វីបាស៊ុ មនុស្សប្រជុំគ្នាជុំវិញព្រះអង្គ عليه السلام ។ បុរសម្នាក់បានងើបឡើង បាននិយាយដាក់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام អើយ ព្រះអង្គ عليه السلام មានឋានៈដែលអល់ឡោះហ្វី عليه السلام បានបើកឲ្យដឹងហើយ ចំណែកឯឪពុកព្រះអង្គ عليه السلام វិញត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មដោយភ្លើងនរក !" ព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ស៊ីត ! សូមឲ្យអល់ឡោះហ្វី عليه السلام បំបែកលោក ។ សូមស្បថចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហ្វាដ្ឋដូល عليه السلام មកជាមួយព្រះសច្ចធម៌ជាព្រះសាស្តា عليه السلام ។ បើឪពុកខ្ញុំ عليه السلام ជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យរាល់និកាយនៅលើផែនដី អល់ឡោះហ្វី عليه السلام ច្បាស់ជាព្រមទទួលការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់លោកឲ្យពួកគេនោះ ។ ឪពុកខ្ញុំ عليه السلام ត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកឬ ? ហើយខ្ញុំ عليه السلام ជាអ្នកចែកភ្លើងនរក !"

ثم قَالَ: «و الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالْحَقِّ إِنَّ نُورَ أَبِي طَالِبٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِيُظْفِقُ أَنْوَارَ الْخَلْقِ إِلَّا خَمْسَةَ أَنْوَارٍ: نُورَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ نُورِي، وَ نُورِ فَاطِمَةَ، وَ نُورِ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ، وَ مِنْ وُلْدِهِ مِنَ الْأَيْمَةِ، لِأَنَّ نُورَهُ مِنْ نُورِنَا الَّذِي خَلَقَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ قَبْلِ خَلْقِ آدَمَ بِالْقَفِيِّ عَامًا».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٧٥ ؛ الأمالي ٣١٢: ٢)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនមូហ្វាដ្ឋដូល عليه السلام មកជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ រស្មីរបស់អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام អាចពន្លត់ពន្លឺរបស់សត្វលោកទាំងអស់

បាន លើកលែងតែរស្មីប្រាំទេតី រស្មីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم រស្មីរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام រស្មីរបស់ហ្វាទីម៉ាស្ម سلام الله عليها រស្មី
 ទាំងពីររបស់អាល់-ហ្វាសាន صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វាសែន صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាវាជបុត្រ عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលជា
 អ៊ីម៉ា عليهم السلام ។ នេះព្រោះតែរស្មីលោក ﷺ ចេញមកពីរស្មីយើង عليهم السلام ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ បានបង្កើតមុនព្រះ
 អង្គ ﷺ បានបង្កើតអាដ្ឋា ﷺ ពីរពាន់ឆ្នាំម៉្លេះ ។" (312 :2) (الأمالی)

3. و عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَزْدِيِّ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ
 (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قِيلَ لَهُ: إِنَّهُمْ يَزْعُمُونَ أَنَّ أَبَا طَالِبٍ كَانَ كَافِرًا؟ فَقَالَ: «كَذَبُوا، كَيْفَ يَكُونُ كَافِرًا وَ هُوَ يَقُولُ:
 أَمْ تَعْلَمُوا أَنَّا وَجَدْنَا مُحَمَّدًا نَبِيًّا كَمَوْسَى خُطَّ فِي أَوَّلِ الْكُتُبِ»** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٧٥ ؛ الكافي
 (٢:٢٩/٣٧٣)

៣. [...] ទទួលបានពី បាការ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-អាស្មុន្ទីដែលទទួលបានពី អ៊ីសហ្វាត្ម បុត្ររបស់
 យ៉ាក្ម់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលទទួលបានមកពីបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានថាគេបានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖
 "ពួកគេបានអះអាងថា អាហ្វិ ត្ម័លីប ﷺ ជាបុគ្គលបដិសេធសទ្ធា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេ
 និយាយកុហក ! លោក ﷺ ជាបុគ្គលបដិសេធសទ្ធាម្តេចទៅ បើលោក ﷺ បានថា៖ "អស់លោកមិនដឹងទេ
 ថាយើងបានឃើញមានចារទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរមុនៗថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ជាព្រះសាស្តាមួយអង្គដូចមូសា
ﷺ ដែរ ?" (29 /373) (الكافي)

4. وَ عَنْهُ: عَنِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
 (عليه السلام)، قَالَ: «لَمَّا تُؤَيَّبُ أَبُو طَالِبٍ (عليه السلام) نَزَلَ جِبْرِئِيلُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، اخْرُجْ
 مِنْ مَكَّةَ، فَلَيْسَ لَكَ فِيهَا نَاصِرٌ. وَ تَارَتْ فُرْقَيْشُ بِالنَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله)، فَحَرَجَ هَارِبًا، حَتَّى أَتَى إِلَى جَبَلٍ بِمَكَّةَ يُقَالُ لَهُ الْحِجْوُنُ،
 فَصَارَ إِلَيْهِ»**. (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٧٦ ؛ الكافي ٢:٣١/٣٧٣)

៤. [...] ទទួលបានពី អ៊ីបៃដ្ឋ ប៊ិន ស៊ូរ៉េ: តួដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ អ្នកប្រឆាំងឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមាន
 វចនៈថា៖ "កាលអាហ្វិ ត្ម័លីប ﷺ បានចូលទិវង្គត យ៉ីបរអ៊ីល ﷺ បានចុះមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ﷺ
 ប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ អើយ ចូរចាកចេញពីម៉ាកកាស្ម ព្រោះព្រះអង្គ ﷺ មិនមានអ្នកជួយ
 ការពារទេនៅក្នុងស្រុកនេះ ។" ពួកគូរ៉យ័ស្មីក៏បានបះបោរប្រឆាំងព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានរត់
 គេចខ្លួន លុះព្រះអង្គ ﷺ បានមកដល់ភ្នំម៉ាកកាស្មមួយដែលហៅថា អាល់-ហ្វាយ្យុន ។ ព្រះអង្គ ﷺ បាន
 ចូលទៅក្នុងភ្នំនេះ ។" (31 /373) (الكافي)

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ الصَّائِعِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيِّ بْنِ
 عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ مُحَمَّدِ الْمُسَلِّبِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «وَ
 اللَّهُ مَا عَبْدَ أَبِي، وَ لَا جَدِّي عَبْدُ الْمُطَّلِبِ، وَ لَا هَاشِمٍ، وَ لَا عَبْدُ مَنَافٍ، صَنَمًا قَطُّ». قِيلَ لَهُ: فَمَا كَانُوا يَعْْبُدُونَ؟ قَالَ: «كَانُوا يُصَلُّونَ
 إِلَى الْبَيْتِ، عَلَى دِينِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، مُتَمَسِّكِينَ بِهِ»**. (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٧٧ ؛ كمال
 الدين و تمام النعمة: ٣٢/١٧٤)

៥. [...] ទទួលបានពី អាល់-អាស្តូបាត់ ប៊ិន ណាបាតាស្តដែលបានថា៖ "ខ្ញុំបានឮអាមីរុល-មុមីនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្តចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ទាំងឪពុក ^{صلى الله عليه وسلم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងជីតា ^{صلى الله عليه وسلم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាប់ខុល មុត្តុត្តិលីប ^{صلى الله عليه وسلم} ទាំងហ្គាស្តីម ^{صلى الله عليه وسلم} ទាំងអាប់ខុ ម៉ាណាហ្វូមិនដែលគោរពសក្តារៈរូបបដិមាសោះឡើយ ។" គេបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើពួកគេ ^{عليهم السلام} គោរពសក្តារៈអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេ ^{عليهم السلام} ស្ម័គ្រគ្នាទៅព្រះមហាក្រិះ (កាតូបាស្ត) តាមព្រះសាសនារបស់អ៊ីបរហ្វីម ^{عليه السلام} ពួកគេ ^{عليهم السلام} កាន់សាសនានេះយ៉ាងខ្លាំងខ្លួន ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 32 /174)

6. وَ عَنْهُ: عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى الْفَارِسِيِّ، عَنْ أَبِي حَنِيفَةَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنِ الْوَلِيدِ بْنِ أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «إِنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ أَسَدٍ جَاءَتْ إِلَى أَبِي طَالِبٍ لِتُبَشِّرَهُ بِمَوْلِدِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله)، فَقَالَ أَبُو طَالِبٍ: اصْبِرِي سَبْنَا أَبَشْرَكَ بِمِثْلِهِ إِلَّا النَّبُوَّةَ».

៦. [...] ទទួលបានពី មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន មុសកាន់ដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោកដែលបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វាទីម៉ាស្ត ប៊ិនទី អាសាដ្ត ^{صلى الله عليه وسلم} បានមកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់អាចិ ត្តិលីប ^{صلى الله عليه وسلم} ថាព្រះសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله} ប្រសូតហើយ ។ អាចិ ត្តិលីប ^{صلى الله عليه وسلم} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ចូរអ្នក ^{صلى الله عليه وسلم} អត់ទ្រាំមួយ[រយៈពេល] ^{سَبْنَا} ឲ្យខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وسلم} ខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وسلم} នឹងប្រាប់អ្នក ^{صلى الله عليه وسلم} នូវដំណឹងល្អស្រដៀងព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ដែរ ខុសគ្នាតែរឿងសាស្តាភាព ។"

و قَالَ: «السَّبْتُ ثَلَاثُونَ سَنَةً، وَ كَانَ بَيْنَ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) ثَلَاثُونَ سَنَةً».* (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٧٨ ؛ الكافي ١/٣٧٦)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "السَّبْتُ គឺសាមសិបឆ្នាំ ។ ក្នុងចន្លោះរ៉ស្តិលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلى الله عليه وآله} និងអាមីរុល-មុមីនីនីស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរយៈពេលសាមសិបឆ្នាំ ។" (الكافي 1: 376)

7. فِي أُصُولِ الْكَافِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنِ ابْنِ فَضَالٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: اجْعَلُوا أَمْرَكُمْ هَذَا لِلَّهِ، وَ لَا تَجْعَلُوهُ لِلنَّاسِ فَأَمَّا مَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ لِلَّهِ، وَ مَا كَانَ لِلنَّاسِ فَلَا يَصْعَدُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لَا تَخَاصِمُوا بِيَدَيْكُمْ النَّاسَ فَإِنَّ الْمَخَاصِمَةَ مَرْمُضَةٌ لِلْقَلْبِ،

៧. [...] ទទួលបានពី អ៊ីបនូ ហ្វាដ្តូលដែលទទួលបានមកពី អុលី ប៊ិន អុក្តូបាស្តដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោកដែលបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកយករឿងនេះ (គឺវិទ្យាយ៉ាស្ត) ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ចូរកុំយករឿងនេះដើម្បីមនុស្សឡើយ ។ អ្វីដែលគេយកដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} អ្វីនោះជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} ។ រីឯអ្វីដែលគេយកដើម្បីមនុស្ស អ្វីនោះមិនឡើងទៅលើមេឃទេ ។ ចូរកុំឈ្លោះជាមួយមនុស្សអំពីរឿងសាសនាអស់លោកឡើយ ពីព្រោះជម្លោះជាជម្ងឺចិត្ត ។

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ لِنَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: «إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَ لَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ» وَ قَالَ: «أَفَأَنْتَ تُكَرِّهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» ذَرُوا النَّاسَ فَإِنَّ النَّاسَ أَخَذُوا عَنِ النَّاسِ وَ إِنَّكُمْ أَخَذْتُمْ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ

السَّلَامُ وَ لَا سَوَاءٌ، وَ إِنِّي سَمِعْتُ أَبِي عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِذَا كَتَبَ اللَّهُ عَلَى عَبْدٍ أَنْ يُدْخِلَهُ فِي هَذَا الْأَمْرِ كَانَ أَسْرَعَ إِلَيْهِ مِنَ الطَّيْرِ إِلَى وَكْرِهِ... (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٤)

អល់ឡោះប្តីមានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}ព្រះអង្គ^{رحمته}ថា៖ [២៨:៥៦] ការពិត អ្នកមិនអាចដឹកនាំអ្នកណាដែលអ្នកស្រឡាញ់បានទេ ។ ហើយព្រះអង្គ^{رحمته}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [១០:៩៩] តើអ្នកចង់បង្ខំមនុស្ស[ទាំងអស់]ទាល់តែពួកគេមានសទ្ធាឬ ? ចូរអស់លោកបណ្តាយមនុស្សទៅ ពីព្រោះគេយកមនុស្សមកពីបណ្តាមនុស្ស គេយកអស់លោក (គឺស្ត្រីអ្នកសុំ) មកពីវិស្វលុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه وآله}និងអាល្លី^{صلوات الله عليه وآله}មិនយកមកពីអ្នកណាផ្សេងទេ ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}បានឮបិតា^{صلوات الله عليه وآله}ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}មានវចនៈថា៖ "កាលណាអល់ឡោះប្តី^{رحمته}ដាក់ព្រះបញ្ញត្តិឲ្យបាវណាមួយចូលមកក្នុងរឿងនេះ (គឺវិទ្យាយ៉ាស៊ុ) បាវនោះឆ្ពោះទៅរករឿងនេះ លឿនជាងសត្វហើរទៅកាន់សំបុកវាទៅទៀត ។" (តាហ្វ្យែរ នូវ អាល់-ស្វាគ្លីឡែន វគ្គ២៨ ហ្សាឌីស្ត្រី៩១) 10:99-100

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُنْتَخِطُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُنْمَكِن لَّهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ពួកគេថា៖ "បើយើងប្រតិបត្តិតាមមាតាត្រូវជាមួយលោក យើងនឹងត្រូវទាត់ចេញពីទឹកដីយើង ។" តើយើងមិនបានឲ្យពួកគេស្ថិតនៅឯបូជនីយទីកដីដែលប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដែលគេបាននាំមកឲ្យនូវផលនុផលគ្រប់ប្រភេទទេឬ ជាអំណោយក្នុងនាមនៃយើង ? តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងអ្វីទេ ។

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

៥៨. យើងបានកម្ទេចចោលច្រើនស្រុកហើយដែលបានត្រេកត្រអាលហួសហេតុក្នុងជីវភាពនៅ ។ នេះគឺលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេដែលត្រូវគេជ្រកនៅតែមួយភ្លែតទេក្រោយពីពួកគេ ។ យើងជាអ្នកទទួលកេរដំណែល (ផែនដីនិងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះប្តី) ។

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمَّهَاتِ رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلِهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ព្រះម្ចាស់អ្នកមិនដែលបានកម្ទេចស្រុកណាមួយចោលឡើយ ដោយមិនបានបញ្ជូនសាស្តាមួយរូបទៅថ្លែងព្រះឱង្ការយើងឲ្យពួកគេដឹងក្នុងរាជធានីពួកគេសិន ។ យើងមិនដែលកម្ទេចស្រុកណាមួយចោលឡើយ លើកលែងតែពួកអ្នកស្រុកនោះជាជនទុច្ចរិត ។

وَمَا أَوْتِيْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

៦០. អ្វីក៏ដោយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នកនោះ វាគ្រាន់តែជាគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់និងជាគ្រឿងលំអនៃជីវិតលោកនេះប៉ុណ្ណោះ រីឯអ្វីដែលនៅឯអល់ឡោះប្តីរមែងប្រសើរនិងបិតថេរបំផុត ។ ពួកអ្នកមិនប្រើ

ប្រាជ្ញាទេ ?

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعَدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦٩﴾

៦១. តើដូចគ្នាទេ បុគ្គលដែលយើងបានឲ្យសន្យាដ៏ល្អ [ព្រោះបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តល្អ] ហើយគេនឹងបានឃើញសន្យានោះទៅជាពិត និងបុគ្គលដែលយើងបានប្រទានឲ្យនូវគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ជីវិតលោកនេះ នាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញបុគ្គលនោះនឹងត្រូវជាប់ពិរុទ្ធ (គឺជាបុគ្គលបរាជ័យ) ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៧-៦១

1. فِي رُوضَةِ الْأَوْعَظِينَ لِلْمُفِيدِ (ره) قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كَانَ أَبُو طَالِبٍ يَضْرِبُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِسَيْفِهِ إِلَى أَنْ قَالَ: فَقَالَ أَبُو طَالِبٍ يَا ابْنَ أَخِي إِلَى النَّاسِ كَافَّةً أُرْسِلَتْ أَمْ إِلَى قَوْمِكَ خَاصَّةً؟ قَالَ: لَا بَلْ إِلَى النَّاسِ أُرْسِلَتْ كَافَّةً الْأَبْيَضُ وَ الْأَسْوَدُ وَ الْعَرَبِيُّ وَ الْعَجَمِيُّ، وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَأَدْعُونَ إِلَى هَذَا الْأَمْرِ الْأَبْيَضُ وَ الْأَسْوَدُ وَ مَنْ عَلَى رُءُوسِ الْجِبَالِ وَ مَنْ فِي لُجَجِ الْبِحَارِ، وَ لَأَدْعُونَ السَّنَةَ فَارِسَ وَ الرُّومَ فَحَيَّرْتُ فُرَيْشَ وَ اسْتَكْبَرْتُ وَ قَالَتْ: أَمَا تَسْمَعُ إِلَى ابْنِ أَخِيكَ وَ مَا يَقُولُ وَ اللَّهُ لَوْ سَمِعْتُ بِهَذَا فَارِسُ وَ الرُّومُ

១. នៅក្នុងសាត្រា វេរ៉ាដ្លោះត្តិ អាល់-វ៉ាអ៊ីស្ត្រូស្ត របស់អាល់-មូហ្វីដូ លោកមានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ីន អាល់-ហ្វាត្វិល មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ត្ថ្លីលីប បានពិភាក្សាជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្វា អាហ្វិ ត្ថ្លីលីប បានទូលថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ របស់រៀមច្បង ទូលបង្គំ អើយ តើព្រះអង្គ ត្រូវចាត់បញ្ជូន មករកមនុស្សជាតិទាំងអស់ឬមករកសហគមន៍មួយជាពិសេស?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ គេ បានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ មករកមនុស្សជាតិទាំងអស់ ពួកស្បែកស ពួកស្បែកខ្មៅ ពួកអាវ៉ាប់ ពួកមិនមែន អាវ៉ាប់ ។ សូមស្បថចំពោះព្រះដែលក្តាប់ជីវិតខ្ញុំ ក្នុងដៃព្រះអង្គ ខ្ញុំ ហៅពួកស្បែកសនិងពួក ស្បែកខ្មៅ បុគ្គលដែលនៅលើកំពូលភ្នំ បុគ្គលដែលខ្លាត់ខ្លាយទៅនៅឯសមុទ្រមករករឿងនេះ ។ ហៅពួកពៃរ្យ្យនិងពួករូម (គឺប៊ីសង់តាំង) មករកសូណាស់ ។"

فَحَيَّرْتُ فُرَيْشَ وَ اسْتَكْبَرْتُ وَ قَالَتْ: أَمَا تَسْمَعُ إِلَى ابْنِ أَخِيكَ وَ مَا يَقُولُ وَ اللَّهُ لَوْ سَمِعْتُ بِهَذَا فَارِسُ وَ الرُّومُ لَأَخْطَطْنَا مِنْ أَرْضِنَا، وَ لَقَلَعَتِ الْكَعْبَةَ حَجْرًا حَجْرًا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «وَ قَالُوا إِنْ تَتَّبِعِ الْهَدْيَ مَعَكَ نَتَّخِطْفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ» إِلَى آخِرِ الْآيَةِ وَ أَنْزَلَ فِي قَوْلِهِمْ لَقَلَعَتِ الْكَعْبَةَ حَجْرًا حَجْرًا «أَمْ لَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ» إِلَى آخِرِ الْآيَةِ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٥ , الصفحة ٦٦٩)

ពួកគូរយំស្តីទើសទាល់ ក្រអឺតក្រទម ហើយថា៖ "លោក ស្តាប់អ្វីដែលកូនរបស់បងប្រុស លោក និយាយឬ ? សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្វា បើពួកពៃរ្យ្យ (Persia) និងពួកប៊ីសង់ (Byzantine គឺពួករូម) ឮ រឿងនេះពួកគេច្បាស់ជានឹងវាយដណ្តើមយកដីយើង វាយបំបែកបំបាក់កាក្តុំបាស់ខ្មៅខ្លីគ្មានសល់ថ្ម មួយដុំឡើយ ។" អល់ឡោះហ្វា បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២៨:៥៧] ពួកគេថា៖ "បើយើងប្រតិបត្តិតាម មាតិកាត្រូវជាមួយលោក យើងនឹងត្រូវទាត់ចេញពីទឹកដីយើង ។" តើយើងមិនបានឲ្យពួកគេស្ថិតនៅឯ បូជនីយទីកន្លែងដែលប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដែលគេបាននាំមកឲ្យនូវផលវាចនាគ្រប់ប្រភេទទេឬ" លុះ

ចប់អាយ៉ាស់ ហើយព្រះអង្គបានបើកឲ្យដឹងអំពីសម្តីពួកគេ "វាយបំបែកបំបាក់កាក្នុងបាត់បង់ខ្លួនខ្លីគួរសល់ចម្លើយដុំឡើយ" ថា៖ [១០៥:១] អ្នកមិនបានឃើញទេ ថា តើព្រះម្ចាស់អ្នកបានប្រព្រឹត្តដូចម្តេចខ្លះ លើបន្ទាត់ដី? លុះចប់អាយ៉ាស់ ។" (تفسير نور الثقلين)

2. فِي كَشْفِ الْمَحَجَّةِ لِابْنِ طَاوُسٍ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: فَأَمَّا الْآيَاتُ اللَّوَاتِي فِي فُرُشِ فَهَيَ قَوْلُهُ إِلَى قَوْلِهِ: وَ الثَّالِثَةُ قَوْلُ فُرَيْشٍ لِنَبِيِّ اللَّهِ حِينَ دَعَاهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ وَ أَهْجَرَهُ فَقَالُوا: «إِنْ تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نُنْتَخِطُ مِنْ أَرْضِنَا» فَقَالَ اللَّهُ: «أَوْ لَمْ نُمْكِنْ لَهُمْ حَرَمًا أَمِنًا يُجِيءُ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٥)

២. នៅក្នុងសាត្រា កាស្យាហ្វ អាល់-ម៉ាស្តយ៉ាស់ របស់ អ៊ីបនូ គ្លីវស (عليه الرحمة) លោកបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីស صلوات الله عليه والسلام ដែលមានរចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីៗដូចម្តេចថា៖ "រីឯអាយ៉ាស់ស្តីអំពីពួកគូរវ័យស្តីនេះគឺសម្តីរបស់ពួកគូរវ័យស្តីពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه បានស្នើសុំមឲ្យពួកគេកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម និងសូមឲ្យពួកគេភៀសខ្លួន ពួកគេបានថា៖ [២៨:៥៧] ពួកគេថា៖ "បើយើងប្រតិបត្តិតាមមាតិកាត្រូវជាមួយលោក យើងនឹងត្រូវទាត់ចេញពីទឹកដីយើង ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៥៧] តើយើងមិនបានឲ្យពួកគេស្ថិតនៅឯបូជនីយទឹកដីដែលប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដែលគេបាននាំមកឲ្យនូវផលានុផលគ្រប់ប្រភេទទេឬ ជាអំណោយក្នុងនាមនៃយើង ? តែពួកគេភាគច្រើនមិនដឹងអ្វីទេ ។" (تفسير نور الثقلين)

3. أَحْسَنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدِّيَلَمِيُّ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ"، قَالَ: «الْمَوْعُودُ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَعَدَهُ اللَّهُ أَنْ يَنْتَقِمَ لَهُ مِنْ أَعْدَائِهِ فِي الدُّنْيَا، وَ وَعَدَهُ الْجَنَّةَ لَهُ وَ لِأَوْلِيَائِهِ فِي الْأَجْرَةِ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٠ ؛ تأويل الآيات ٤٢٢/١٨:١)

៣. អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ដៃឡាមី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិព្រះដ៏មហានុវង្ស [២៨:៦១] បុគ្គលដែលយើងបានឲ្យសន្យាដ៏ល្អ ហើយគេនឹងបានឃើញសន្យានោះទៅជាពិត ថា៖ "អ្នកដែលគេឲ្យសន្យា គឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប عليه السلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل បានសន្យាជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាព្រះអង្គ عز وجل នឹងសងសឹកពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងលោកនេះ ហើយបានសន្យាឋានសួគ៌ឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងជនទាំងឡាយដែលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នាលោកមុខ ។" (تأويل الآيات 1: 422 / 18)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

៦២. ថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងហៅពួកគេ ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ឯណាពួកដែលពួកអ្នកធ្លាប់បានអះអាងថាជាដៃគូរបស់អញ ?"

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾

៦៣. ពួកដែលនឹងត្រូវព្រះបន្ទូលកាត់ក្តី (គឺពួកដែលត្រូវកាត់ទោសទទួលទណ្ឌកម្ម) នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ជនទាំងនេះគឺជនដែលអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើឲ្យប្រព្រឹត្តខុស ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើឲ្យពួកគេប្រព្រឹត្តខុសដូចខ្លួនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តខុសដែរ [ដោយសារតែអំពើអាក្រក់ទទឹងរឹងរូសរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ] ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមឆ្លើយបដិសេធពួកគេនៅចំពោះមុខព្រះអង្គ ។ មិនមែនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេដែលពួកគេបានគោរពសក្ការៈនោះ ។"

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

៦៤. គេនឹងថ្លែងថា៖ "ចូរពួកអ្នកហៅបណ្តាដៃគូរបស់ពួកអ្នកមក ។" ពួកគេនឹងហៅពួកវាទាំងនោះ តែពួកវានឹងមិនឆ្លើយតបពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងបានឃើញទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេគួរតែដឹកនាំខ្លួននៅលើមាត់ត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦២-៦៤

1. علي بن ابراهيم: قوله: وَ يَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ يعني الذين قلتم هم شركاء الله، قال الذين حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا عَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ يعني ما عبدوا، و هي عبادة الطاعة، وَ قِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ الذين كنتم تدعونهم شركاء، فَادْعُوهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَ رَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ. (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨١ ؛ تفسير القمي ٤٣: ٢)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២៨:៦២] ថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងហៅពួកគេដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ឯណាពួកដែលពួកអ្នកធ្លាប់បានអះអាងថាជាដៃគូរបស់អញ ?" មានន័យថាពួកដែលពួកអ្នកបានថាជាដៃគូរបស់អស់ទេពៈហ្ន៎ [២៨:៦៣] ពួកដែលនឹងត្រូវព្រះបន្ទូលកាត់ក្តីនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ជនទាំងនេះគឺជនដែលអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើឲ្យប្រព្រឹត្តខុស ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើឲ្យពួកគេប្រព្រឹត្តដូចខ្លួនអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តខុសដែរ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមឆ្លើយបដិសេធពួកគេនៅចំពោះមុខព្រះអង្គ ។ ពួកគេមិនដែលបានគោរពសក្ការៈអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ" មានន័យថាអ្វីដែលពួកគេបានគោរពសក្ការៈ ហើយនេះគឺការគោរពសក្ការៈដោយស្តាប់បង្គាប់ ។ [២៨:៦៤] គេនឹងថ្លែងថា៖ "ចូរពួកអ្នកហៅបណ្តាដៃគូរបស់ពួកអ្នកមក ។" ពួកគេនឹងហៅពួកវាទាំងនោះ តែពួកវានឹងមិនឆ្លើយតបពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងបានឃើញទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេគួរតែប្រតិបត្តិតាមមាត់ត្រូវ ។" (143 :2 2: 143) (تفسير القمي 2: 143)

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

៦៥. ថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងហៅពួកគេ ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើពួកអ្នកបានឆ្លើយតបព្រះសាស្តាប្រេសិត (គឺព្រះសាស្តានាំព្រះរាជសារ) ទាំងឡាយថាអ្វី ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៥

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: إِنَّ الْعَامَّةَ رَوَوْا أَنَّ ذَلِكَ فِي الْقِيَامَةِ. وَ أَمَّا الْخَاصَّةُ، فَإِنَّهُ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ يَحْيَى الْحَلَبِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ الطَّائِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا دَخَلَ قَبْرَهُ جَاءَهُ مُنْكَرٌ، وَ فِرْعَ مِنْهُ، يَسْأَلُ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَيَقُولُ لَهُ: مَاذَا تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ الَّذِي كَانَ بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ؟ فَإِنْ كَانَ مُؤْمِنًا، قَالَ: أَشْهَدُ أَنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ، جَاءَ بِالْحَقِّ. فَيُقَالُ لَهُ: أَرَأَيْتَ رَفْدَةً لَا حُلْمَ فِيهَا، وَ يَتَنَحَّى عَنْهُ الشَّيْطَانُ، وَ يُفْسَخُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعَةَ أَذْرَعٍ، وَ يَرَى مَكَانَهُ فِي الْجَنَّةِ».

១. [...] ទទួលបានពីមហាវិញ្ញាណកម្ម ប្តី មុស្លីម ដែលទទួលបានពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមាន វចនៈថា៖ "ពេលបាវចូលក្នុងផ្នូរ មុនការ (គឺទេវតា) មករកបាវនោះៗនឹងភ័យស្លន់ស្លោ ។ មុនការនឹងសួរ បាវនោះអំពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើអ្នកអាចជាអ្វីខ្លះអំពីបុរសរូបនេះ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានលេចឡើងក្នុង ចំណោមពួកអ្នក?" បើបាវនោះជាអ្នកមានសទ្ធាមែន បាវនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំសូមប្តេជ្ញាថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជា វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានមកជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ។" មុនការនឹងប្រាប់បាវនោះថា៖ "ចូរអ្នក សម្រាន្តចុះដោយគ្មានសុបិន ។" ស្មៃត្មន صلوات الله عليه والسلام នឹងដកខ្លួនឆ្ងាយពីបាវនោះ គេនឹងពង្រីកផ្នូរបាវនោះឲ្យបាវ នោះប្រាំពីរហត្ថ ហើយបាវនោះនឹងបានឃើញកន្លែងខ្លួនក្នុងឋានសួគ៌ ។"

قَالَ: «وَ إِذَا كَانَ كَافِرًا، قَالَ: مَا أَذْرِي. فَيُضْرَبُ ضَرْبَةً يَسْمَعُهَا كُلُّ مَنْ خَلَقَ اللَّهُ إِلَّا الْإِنْسَانَ، وَ يُسَلَّطُ عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ، وَ لَهُ عَيْنَانِ مِنْ نُحَاسٍ، أَوْ نَارٍ، يَلْمَعَانِ كَالْبَرْقِ الْخَاطِفِ، فَيَقُولُ لَهُ: أَنَا أَحْوَكُ، وَ تُسَلَّطُ عَلَيْهِ الْحَيَّاتُ وَ الْعَقَّارِبُ، وَ يُظَلَّمُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ، ثُمَّ يَضَعُهَا ضَعْفَةً تَحْتَلِفُ أَضْلَاعُهُ عَلَيْهِ» ثُمَّ قَالَ بِأَصَابِعِهِ، فَشَرَحَهَا. ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨١ ؛ تفسير القمي ٢: ١٤٣)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បើបាវនោះជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា បាវនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។" ដូច្នោះ បាវនោះនឹងត្រូវវាយដោយការវាយមួយដែលសត្វលោកទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អាចឮ លើក លែងមនុស្សលោកប៉ុណ្ណោះ ហើយស្មៃត្មន صلوات الله عليه والسلام នឹងសង្កេតបាវនោះ មានភ្នែកទង់ដៃដៃឬភ្លើងពីរ (គឺភ្នែក ក្រហម) ចាំងដូចផ្លែកបន្ទោរ ។ វា صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់បាវនោះថា៖ "ខ្ញុំជាបងប្អូនអ្នកឯង ។" ពស់និងខ្យាដំរីនឹង មករកបាវនោះ គេនឹងធ្វើឲ្យផ្នូរបាវនោះទៅជាងងឹត ចំហៀងបាវនោះនឹងរួមចូលមករកបាវនោះ ។" ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើការវិការដោយវិតម្រាមដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលរកគ្នា ។" (143: 2) (تفسير القمي 2: 143)

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي الْبَلَادِ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَام) قَالَ يُقَالُ لِلْمُؤْمِنِ فِي قَبْرِهِ مِنْ رَبِّكَ قَالَ فَيَقُولُ اللَّهُ فَيَقَالُ لَهُ مَا دِينُكَ فَيَقُولُ الْإِسْلَامُ فَيُقَالُ لَهُ مَنْ نَبِيِّكَ فَيَقُولُ مُحَمَّدٌ فَيُقَالُ مَنْ إِمَامُكَ فَيَقُولُ فَلَانَّ فَيُقَالُ كَيْفَ عَلِمْتَ بِذَلِكَ فَيَقُولُ أَمْرٌ هَدَانِي اللَّهُ لَهُ وَتَبَتَّنِي عَلَيْهِ فَيُقَالُ لَهُ تَمَّ نَوْمَةٌ لَا حُلْمَ فِيهَا نَوْمَةُ الْعُرْسِ ثُمَّ يُفْتَحُ لَهُ بَابٌ إِلَى الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُ عَلَيْهِ مِنْ رَوْحِهَا وَرَتْحَانِهَا فَيَقُولُ يَا رَبِّ عَجَلَنِي قِيَامَ السَّاعَةِ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي وَمَالِي

២. [...] ទទួលបានមកពី អាចិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "គេនឹងនិយាយជាមួយ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានៅក្នុងផ្នូរថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام អ្នកឯងគឺអ្នកណា?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ។" គេនឹងសួរអ្នកនោះថា៖ "តើអ្នកកាន់សាសនាអ្វី?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អាល់-អ៊ីស្លាម ។" គេនឹងសួរ

អ្នកនោះថា៖ "អ្នកណាជាសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}របស់អ្នក?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" គេនឹងសួរថា៖ "អ្នកណាជាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}របស់អ្នក?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អ្នកនេះមួយ អ្នកនេះមួយ ។" គេនឹងសួរថា៖ "តើអ្នកដឹងរឿងនេះដូចម្តេច?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "នេះគឺរឿងដែលអល់ឡោះហ្គ័បានដឹកនាំខ្ញុំទៅរកហើយព្រះអង្គ^{عجل}បានឲ្យខ្ញុំកាន់យករឿងនេះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។" គេនឹងប្រាប់ថា៖ "ចូរអ្នកដេកទៅ ដោយគ្មានសុបិន ជាដំណេករបស់កូនក្រមុំ ។" បន្ទាប់មកទ្វារឋានសួគ៌នឹងបើកឲ្យអ្នកនោះ នឹងមានខ្យល់រំភើយ និងក្លិនក្រអូបមកលើអ្នកនោះ ។ អ្នកនោះនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{عجل}អើយ សូមព្រះអង្គ^{عجل}ប្រញាប់ឲ្យវេលាឆាប់មកដល់ ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបានទៅរកគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិងអ្វីដែលជារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។"

و يُقَالُ لِلْكَافِرِ مَنْ رُبُّكَ فَيَقُولُ اللَّهُ فَيُقَالُ مَنْ نَبِيِّكَ فَيَقُولُ مُحَمَّدٌ فَيُقَالُ مَا دِينُكَ فَيَقُولُ الْإِسْلَامُ فَيُقَالُ مِنْ أَيْنَ عَلِمْتَ ذَلِكَ فَيَقُولُ سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ فَمَلَأْتُهُ فَيَضْرِبَانِهِ بِمِزْزَابَةٍ لَوْ اجْتَمَعَ عَلَيْهَا الثَّقَلَانِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ لَمْ يُطِيفُوهَا قَالَ فَيَدُوبُ كَمَا يَدُوبُ الرَّصَاصُ ثُمَّ يُعِيدَانِ فِيهِ الرُّوحَ فَيُوضَعُ قَلْبُهُ بَيْنَ لَوْحَيْنِ مِنْ نَارٍ فَيَقُولُ يَا رَبِّ أَجْرُ قِيَامِ السَّاعَةِ. (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٢٣٨)

គេនឹងសួរបុគ្គលបដិសេធសទ្ធាថា៖ "អ្នកណាជាព្រះម្ចាស់^{عجل}របស់អ្នក?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ ។" គេនឹងសួរថា៖ "អ្នកណាជាសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}របស់អ្នក?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" គេនឹងសួរថា៖ "តើអ្នកកាន់សាសនាអ្វី?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អាល់-អ៊ីស្លាម ។" គេនឹងសួរថា៖ "តើអ្នកដឹងរឿងនេះមកពីណា?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "ខ្ញុំបានឮគេនិយាយរឿងនេះ ខ្ញុំក៏បានថាតាមគេ ។" ពួកគេនឹងវាយអ្នកនោះដោយអន្លងក្បាលស្វា សូម្បីតែអាល់-ស្វាភ្នំឡែន - គឺពួកយ៉ូននិងពួកមនុស្ស - រួមគ្នាក៏មិនអាចអត់ទ្រាំបានឡើយ ។ អ្នកនោះនឹងរលាយដូចសំណ ។ បន្ទាប់មក វិញ្ញាណនឹងវិលត្រឡប់មករកអ្នកនោះវិញ ហើយគេនឹងដាក់បេះដូងអ្នកនោះចន្លោះបន្ទះភ្លើងពីរ ។ អ្នកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{عجل}អើយ សូមព្រះអង្គ^{عجل}ពន្យារវេលា កុំឲ្យឆាប់មកដល់ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្គាឌីស្វ័ស្ល ៤៦៨១; 3; الكافي)

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾

៦៦. ថ្ងៃនោះដំណឹងនឹងត្រូវធ្វើឲ្យមិនច្បាស់លាស់សម្រាប់ពួកគេ ។ ដូច្នោះពួកគេនឹងមិន[មានសមត្ថភាព]សាកសួរគ្នាទេ ។

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

៦៧. តែអ្នកណាមួយដែលស្មារលាលែងធ្វើកំហុសទៀត[ដោយស្មោះ] មានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័] និងប្រព្រឹត្តល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័] អ្នកនោះប្រហែលជានឹងបាននៅក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកមានជ័យជំនះ ។

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

៦៨. ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់បង្កើតអ្វីស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គជ្រើសរើស[អ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ] ។ ជម្រើស[អ៊ីម៉ា]មិននៅលើពួកគេទេ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ។ ព្រះអង្គមហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យលើសអ្វីដែលពួកគេយកមកបូករួមហ៊ុន

ហាយ[គូបព្រះអង្គ]ពេកណាស់ ។

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

៦៩. ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់ញាណអ្វីដែលទ្រង់ពួកគេបិទបាំង និងអ្វីដែលពួកគេបើកឲ្យឃើញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៦-៦៩

1. أَبُو مُحَمَّدٍ الْقَاسِمُ بْنُ الْعَلَاءِ رَحِمَهُ اللَّهُ رَفَعَهُ عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ كُنَّا مَعَ الرِّضَا (عليه السلام) بِمَرَوْ فَاجْتَمَعْنَا فِي الْجَامِعِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي بَدْءِ مَقْدِمِنَا فَأَدَارُوا أَمْرَ الْإِمَامَةِ وَذَكَرُوا كَثْرَةَ اخْتِلَافِ النَّاسِ فِيهَا فَدَخَلْتُ عَلَى سَيِّدِي (عليه السلام) فَأَعْلَمْتُهُ خَوْضَ النَّاسِ فِيهِ فَتَبَسَّمَ (عليه السلام) ثُمَّ قَالَ يَا عَبْدَ الْعَزِيزِ جَهْلَ الْقَوْمِ وَ حُدِيعُوا عَنْ آرَائِهِمْ

១. [...]រាយការណ៍បានពី អាប់ខុល អុស្ត្រូស ប៊ិន មុស្ត្រីម ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាល់-វីដ្យី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯស្រុកម៉ារ ពេលប្រជុំគ្នានៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូ ថ្ងៃសុក្រ ពេលយើងទើបមកដល់ ។ ពួកគេបាននិយាយអំពីរឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស់ ។ មានការទាស់គំនិតគ្នាច្រើនក្នុងចំណោមមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ។ ខ្ញុំក៏បានមកជួបព្រះបរមគ្រូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំប្រាប់រឿងប្រជារាស្ត្រឈ្មោះប្រកែកគ្នាអំពីរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានញញឹមដាក់ខ្ញុំហើយមានវចនៈថា៖ "អាប់ខុល អុស្ត្រូសអី! មនុស្សមិនដឹងអ្វីទេ ហើយត្រូវសាសនាខ្លួនឯងបោកបញ្ឆោត ។

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يَقْبِضْ نَبِيَّهُ (صلى الله عليه وآله) حَتَّى أَكْمَلَ لَهُ الدِّينَ وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ فِيهِ تَبَيَّنَ كُلُّ شَيْءٍ بَيِّنٍ فِيهِ الْحَلَالُ وَ الْحَرَامُ وَ الْحُدُودُ وَ الْأَحْكَامُ وَ جَمِيعَ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ النَّاسُ كَمَلًا فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ { مَا قَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ } وَ أَنْزَلَ فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَ هِيَ آخِرُ عُمْرِهِ (صلى الله عليه وآله) { الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا } وَ أَمُرُ الْإِمَامَةِ مِنْ تَمَامِ الدِّينِ

អាល់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ចូលទិវង្គតទេ ដរាបណាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មិនទាន់បានបង្កប់សាសនាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} [មិនទាន់បាន]បើកឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ដឹងគួរអានដោយមានការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វគ្រប់នៅក្នុងនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនិងអ្វីដែលគេហាម ពាក់ព័ន្ធនឹងខណ្ឌសីមា (ច្បាប់សាសនា) ពាក់ព័ន្ធនឹងបទបញ្ញត្តិ និង[មិនទាន់បានប្រទានឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} នូវ]សព្វសារពើរទាំងអស់ដែលមនុស្សអាចត្រូវការពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ទេនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦:៣៨] យើងមិនបានឆ្កោយភ្លេចអ្វីមួយឡើយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ អ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងពេលបំពេញពិធីហាចុលាគ្នា ។ នេះគឺនៅពេលចុងក្រោយនៃជីវិតព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ រឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស់ជាការបង្កប់សាសនាឲ្យពេញលេញបរិបូរ ។

وَ لَمْ يَخْضْ (صلى الله عليه وآله) حَتَّى بَيَّنَّ لِأُمَّتِهِ مَعَالِمَ دِينِهِمْ وَ أَوْضَحَ لَهُمْ سَبِيلَهُمْ وَ تَرَكَهُمْ عَلَى قَصْدِ سَبِيلِ الْحَقِّ وَ أَقَامَ لَهُمْ عِلْيَانًا (عليه)

السلام) عَلَمًا وَ إِمَامًا وَ مَا تَرَكَ هُمْ شَيْئًا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ الْأُمَّةُ إِلَّا بَيَّنَّتْهُ فَمَنْ رَعِمَ أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يُكْمِلْ دِينَهُ فَقَدْ رَدَّ كِتَابَ اللَّهِ وَ مَنْ رَدَّ كِتَابَ اللَّهِ فَهُوَ كَافِرٌ بِهِ.

រស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មិនចាកចោលលោកនេះទេ ដរាបណាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មិនទាន់បានអធិប្បាយបំភ្លឺរឿងសព្វគ្រប់របស់សាសនាឲ្យសហគមន៍ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ជ្រាបសិនទេនោះ ហើយមិនទាន់បានបញ្ជាក់មាតិកាឲ្យពួកគេ មុនចោលពួកគេឲ្យប្រឈមនឹងព្រះមាតិកាពិតសិនទេនោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានតែងតាំងអាល័យ^{صلوات الله عليه وآله}ឲ្យពួកគេ ជាទង់ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) និងជាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មិនចោលអ្វីមួយឡើយដែលសហគមន៍អាចត្រូវការពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានអធិប្បាយបំភ្លឺទាំងអស់នោះស្រេចហើយ ។ ដូច្នោះបុគ្គលណាអះអាងថាអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មិនបានបង្កប់ព្រះសាសនាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ទេ បុគ្គលនោះបដិសេធព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អ្នកណាបដិសេធព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} អ្នកនោះមិនជឿព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}ទេ ។" 5:2-3

هَلْ يَعْرِفُونَ قَدْرَ الْإِمَامَةِ وَ مَحَلَّهَا مِنَ الْأُمَّةِ فَيَجُوزُ فِيهَا اخْتِيَارُهُمْ إِنَّ الْإِمَامَةَ أَجَلٌ قَدْرًا وَ أَعْظَمُ شَأْنًا وَ أَعْلَى مَكَانًا وَ أَمْنَعُ جَانِبًا وَ أْبَعْدُ غَوْرًا مِنْ أَنْ يَبْلُغَهَا النَّاسُ بِعُقُوبِهِمْ أَوْ يَنَالُوهَا بِأَرَائِهِمْ أَوْ يَقْبِمْوهَا إِمَامًا بِاخْتِيَارِهِمْ.

តើពួកគេស្គាល់តម្លៃនិងមូលដ្ឋានរបស់អ៊ីម៉ាម៉ាសុំទេនៅក្នុងសហគមន៍ ដើម្បីនឹងជួយឲ្យពួកគេអាចជ្រើសរើសបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវ? អ៊ីម៉ាម៉ាសុំមានតម្លៃខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត មានគោលជំហរខ្ពស់ មានឋានៈថ្កុំថ្កើង មិនគួរទាត់ចោលទេ ។ អ៊ីម៉ាម៉ាសុំនៅឆ្ងាយហួសពីអាចចាប់បានដោយមនុស្សដោយប្រើប្រាជារិះគិត ឬហួសពីអាចទៅដល់បានដោយយោបល់ពួកគេ ឬលើសពីជ្រើសរើសអ៊ីម៉ាម៉ាមួយដោយចិត្តឯង ។

6:38-43

إِنَّ الْإِمَامَةَ حَخَّصَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ (عليه السلام) بَعْدَ التُّبُورِ وَ الخَلَّةِ مَرْتَبَةً ثَالِثَةً وَ فَضِيلَةً شَرَفَهُ بِهَا وَ أَشَادَ بِهَا ذِكْرَهُ فَقَالَ إِيَّ جَاعِلِكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَقَالَ الْخَلِيلُ (عليه السلام) سُورًا بِهَا { وَ مِنْ دُرِّيَّتِي } قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

អ៊ីម៉ាម៉ាសុំគឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}បានដាក់ជាឯកទេសកម្ម (ដាច់មុខ មិនឲ្យទៅអ្នកផ្សេង) ឲ្យអ៊ីប្រហ៊ីម^{عليه السلام} ប្រិយមិត្ត^{عليه السلام}(الخليل) បន្ទាប់ពីបានទៅជាព្រះសាស្តា និងបន្ទាប់ពីបានទៅមិត្ត ជាលំដាប់ថ្នាក់ទីបី ជាគុណបុណ្យដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានលើកតម្កើងព្រះអង្គ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានថ្លែងជ័យយោសសាទរព្រះអង្គ^{عليه السلام}អំពីអ៊ីម៉ាម៉ាសុំនេះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១២៤] "អញនឹងតែងតាំងអ្នកជាអ៊ីម៉ាសុំសម្រាប់មនុស្ស ។ ព្រះប្រិយមិត្ត^{عليه السلام}ក៏បានទូលដោយសេចក្តីរីករាយអនេកដោយសារអ៊ីម៉ាម៉ាសុំនេះថា៖ តើនៅក្នុងបណ្តាកូនចៅទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែរឬទេ? អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះបន្ទូលថា៖ កិច្ចសន្យារបស់អញមិនទាក់ទងនឹងពួកទុច្ចរិតទេ ។"

فَأَبْطَلَتْ هَذِهِ الْأَيَّةُ إِمَامَةَ كُلِّ ظَالِمٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ صَارَتْ فِي الصُّفُورَةِ ثُمَّ أكرمَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِأَنْ جَعَلَهَا فِي دُرِّيَّتِهِ أَهْلِ الصُّفُورَةِ وَ الطَّهَارَةِ فَقَالَ وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ نَافِلَةً وَ كُلاً جَعَلْنَا صَالِحِينَ. وَ جَعَلْنَا لَهُمْ أئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَ أَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَ إِقَامَ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءَ الزَّكَاةِ وَ كَانُوا لَنَا عَابِدِينَ

ដូច្នោះ អាយ៉ាម៉ាស៊ូនេះលុបចោលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូរបស់ជនទុច្ចរិតគ្រប់រូបរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយបាន
 ចំពោះតែវរៈជនថ្លៃថ្នា صَلَّى ទេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَّى បានផ្តល់កិត្តិយសដល់ព្រះអង្គ صَلَّى ដោយប្រទាន
 អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនេះទៅវរៈជនថ្លៃថ្នាដែលត្រូវជ្រើសរើស និងត្រូវជម្រះបន្ទុកនៅក្នុងបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ
صَلَّى ដូច្នោះព្រះអង្គ صَلَّى មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២១:៧២] យើងបានប្រទានឲ្យគេអ៊ីសហ្វាក្វាត្វា និងយ៉ាក្វាត្វា ជា
 អំណោយបន្ថែម ។ យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នាទៅជាសត្វការី ។ [២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំង
 ពួកគេជាអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូដែលដឹកនាំតាមបញ្ជារបស់យើង ។ យើងបានបើកឲ្យពួកគេដឹងនូវការប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ការ
 បំពេញនិមន្តរបស់យើង និងការបរិច្ចាគទាន ។ ពួកគេគោរពសក្តារៈយើង ។

فَلَمْ تَزَلْ فِي دُرَيْتِهِ يَرْثُهَا بَعْضٌ عَنْ بَعْضٍ قَرْنًا قَرْنًا حَتَّىٰ وَرَثَتَهَا اللَّهُ تَعَالَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَقَالَ جَلَّ وَ تَعَالَى إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ
 بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللَّهُ وَ لِيُّ الْمُؤْمِنِينَ فَكَانَتْ لَهُ خَاصَّةً فَقَلَّدَهَا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَام)
 بِأَمْرِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى رَسْمِ مَا فَرَضَ اللَّهُ

ដូច្នោះអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនៅក្នុងបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ صَلَّى មិនដាច់ឡើយ ម្នាក់ទទួលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនោះមកពីម្នាក់
 ទៀត ជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ ទាល់តែអស់ឡោះហ្វ័រ صَلَّى បានឲ្យព្រះសាស្តា صَلَّى ទទួលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនេះជា
 មរតក ។ អស់ឡោះហ្វ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ីប័រហ្វឹមគឺបណ្តាអ្នក
 ដែលតាមគេ ព្រមទាំងសាស្តានេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ អស់ឡោះហ្វ័រជាអ្នកថែរក្សា [ជាមិត្តនិងជា
 អ្នកដឹកនាំ]អ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង ។ ដូច្នោះអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូបានលើព្រះអង្គ صَلَّى ជាពិសេស ព្រះអង្គ صَلَّى បាន
 ដាក់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនេះលើអាលី صَلَّى តាមព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្វ័រ صَلَّى ដោយអាស្រ័យលើព្រះបញ្ញត្តិ
 របស់អស់ឡោះហ្វ័រ صَلَّى ដែលបានតម្រូវមកនោះ ។

فَصَارَتْ فِي دُرَيْتِهِ الْأَصْفِيَاءُ الَّذِينَ آتَاهُمُ اللَّهُ الْعِلْمَ وَ الْإِيمَانَ بِقَوْلِهِ تَعَالَى وَ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَ الْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ
 الْبَعْثِ فَهِيَ فِي وَدِّ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَام) خَاصَّةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِذْ لَا نَبِيَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَمِنْ أَيْنَ يَخْتَارُ هَؤُلَاءِ الْجُهَّالُ

អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូបានមកក្នុងបណ្តាកូនចៅរបស់ព្រះឧត្តរាធិការ صَلَّى ដូច្នោះឯង គឺព្រះឧត្តរាធិការ صَلَّى ដែល
 អស់ឡោះហ្វ័រ صَلَّى បានប្រទានឲ្យនូវព្រះអភិញ្ញានិងជំនឿតាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះ
 ដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣០:៥៦] រីឯជនទាំងឡាយដែលគេប្រគល់ឲ្យនូវអភិញ្ញានិងជំនឿនឹងថ្លែងថា៖ "អស់
 លោកបានអាស្រ័យនៅ[ដូចដែលបានចែងនៅ]ក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វ័រ រហូតដល់ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់ឡើង
 វិញ ។ ដូច្នោះអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូនៅក្នុងបណ្តារាជបុត្រ صَلَّى របស់អាលី صَلَّى ជាពិសេសរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ចាប់
 តាំងពីពេលមិនមានព្រះសាស្តា អត់ពីមហ្វាម៉ាដ្វ័ صَلَّى ទៅ ។ ដូច្នោះ តើជនល្ងង់ខ្លៅទាំងនេះបានទទួលការ
 អនុញ្ញាតមកពីណា ?

إِنَّ الْإِمَامَةَ هِيَ مَنْزِلَةُ الْأَنْبِيَاءِ وَ إِرْثُ الْأَوْصِيَاءِ إِنَّ الْإِمَامَةَ خِلَافَةُ اللَّهِ وَ خِلَافَةُ الرَّسُولِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ مَقَامُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ
 السَّلَام) وَ مِيرَاثُ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَام) إِنَّ الْإِمَامَةَ زِمَامُ الدِّينِ وَ نِظَامُ الْمُسْلِمِينَ وَ صَلَاحُ الدُّنْيَا وَ عِزُّ الْمُؤْمِنِينَ إِنَّ
 الْإِمَامَةَ أَسُّ الْإِسْلَامِ النَّامِي وَ فَرْعُهُ السَّامِي بِالْإِمَامِ تَمَامُ الصَّلَاةِ وَ الرِّكَاتِ وَ الصِّيَامِ وَ الْحَجِّ وَ الْجِهَادِ وَ تَوْفِيرُ الْفَنِيِّ وَ الصَّدَقَاتِ وَ
 إِمْضَاءُ الْحُدُودِ وَ الْأَحْكَامِ وَ مَنَعُ التُّعُورِ وَ الْأَطْرَافِ

អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុដាគោលដំហាររបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليهم ទាំងឡាយ ជាភារមរតករបស់ព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام ទាំងឡាយ ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុដាខ័លីហ្វាស៊ុរបស់អល់ឡោះហ្វ្រូ عليه السلام ជាខ័លីហ្វាស៊ុរបស់វិស្វលុលឡោះហ្វ្រូ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបុណ្យស័ក្តិរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ជាភារមរតករបស់អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្វ្រៃសែនី صلوات الله عليه والسلام ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុដាបង្ហើររបស់សាសនា ជាប្រព័ន្ធបែបបទរបស់មុស្លីមទាំងពួង ជាភាពត្រឹមត្រូវសម្រាប់ពិភពលោក និងជាកិត្តិយសរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុដាបូសមាំរបស់អ៊ីស្លាមនិងជាមែកខ្ពស់របស់អ៊ីស្លាម ។ នមស្តារ ស្វាកាត្តុ សីលត្រណមអាហារ ពិធីហ្វាច្ច យ្យ្យ្យ ការបានទ្រព្យសង្គ្រាម (الغني) ការដាក់ទាន ការអនុវត្តន៍តាមខណ្ឌសីមានិងព្រះបង្គាប់បានពេញលេញបរិបូរណ៍ស្របយអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនេះ រីឯព្រំប្រទល់ក៏ត្រូវរក្សាការពារស្របយអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនេះដែរ ។"

الإمامُ يُحِلُّ حَلَالَ اللَّهِ وَ يُحَرِّمُ حَرَامَ اللَّهِ وَ يُتَيْمِمُ حُدُودَ اللَّهِ وَ يَدْعُو عَنْ دِينِ اللَّهِ وَ يَدْعُو إِلَى سَبِيلِ رَبِّهِ بِالْحُكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ الْحُجَّةِ الْبَالِغَةِ الْإِمَامُ كَالشَّمْسِ الطَّالِعَةِ الْمَجَلَّةِ بِنُورِهَا لِلْعَالَمِ وَ هِيَ فِي الْأَفُقِ بَحَيْثُ لَا تَنَالُهَا الْأَيْدِي وَ الْأَبْصَارُ الْإِمَامُ الْبَدْرُ الْمُنِيرُ وَ السِّرَاجُ الزَّاهِرُ وَ النَّوْرُ السَّاطِعُ وَ النَّجْمُ الْهَادِي فِي غِيَابِ الدُّجَى وَ أَحْوَارِ الْبُلْدَانِ وَ الْقَفَارِ وَ لُجَجِ الْبِحَارِ الْإِمَامُ الْمَاءُ الْعَذْبُ عَلَى الظَّمِّ وَ الدَّلُّ عَلَى الْهُدَى وَ الْمُنْجِي مِنَ الرَّذَى

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام អនុញ្ញាតអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រូ عليه السلام ហាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រូ عليه السلام ហាម ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយញាណប្រាជ្ញា ដោយឱកាទល្អ និងដោយភ័ស្តុភាពច្បាស់លាស់ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ប្រៀបបាននឹងដូងអាទិត្យបំភ្លឺផែនដីយ៉ាងត្រចះត្រចង់ដោយរស្មីវា នៅឯនភាបាទដែលដៃនិងចក្ខុមិនអាចចាប់បាន ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ប្រៀបបាននឹងពន្លឺដូងខែចែងចាំ ដូចគោមច្បាស់ក្រឡេក ដូចពន្លឺចែងចាំ ដូចផ្កាយនាំផ្លូវក្នុងយប់ងងឹត ដូចចំណុចកណ្តាលរវាងស្រុកភូមិនិងទីគ្មានមនុស្សនៅនិងសមុទ្រ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាទឹកថ្លាត្រជាក់សម្រាប់បំបាត់អាការស្រេកទឹក ជាអ្នកចង្អុលបង្ហាញមគ្គុទេសក៍ ជាអ្នកសង្គ្រោះពីសេចក្តីវិនាស ។"

الإمامُ النَّارُ عَلَى الْيَقَاعِ الْحَارِّ لِمَنْ اضْطَلَّ بِهِ وَ الدَّلِيلُ فِي الْمَهَالِكِ مَنْ فَارَقَهُ فَهَالِكٌ الْإِمَامُ السَّحَابُ الْمَطِيرُ وَ الْعَيْثُ الْهَاطِلُ وَ الشَّمْسُ الْمُضِيئَةُ وَ السَّمَاءُ الظَّلِيلَةُ وَ الْأَرْضُ الْبَسِيطَةُ وَ الْعَيْنُ الْعَزِيْرَةُ وَ الْعَدِيْرُ وَ الرَّوْضَةُ الْإِمَامُ الْأَنْبِيْسُ الرَّفِيْقُ وَ الْوَالِدُ الشَّفِيْقُ وَ الْأَخُ الشَّقِيْقُ وَ الْأُمُّ الْبِرَّةُ بِالْوَالِدِ الصَّغِيْرِ وَ مَفْرَعُ الْعِبَادِ فِي الدَّاهِيَةِ النَّادِ

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាភ្លើងនៅលើសើនបញ្ចាំងភ្លើង ជាកម្ដៅសម្រាប់អ្នកស្វែងរកការកក់ក្ដៅ ជាអ្នកចង្អុលបង្ហាញមិនឲ្យទៅរកសេចក្តីវិនាស ។ អ្នកណាបែកចេញពីអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام អ្នកនោះវិនាស ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាពពកនាំភ្លៀង ជាភ្លៀងធំ ជាថ្ងៃចាំងរស្មី ជាមេឃផ្តល់ម្លប់ ជាដីទំនេរ ជាប្រភពទឹកផុស ជាអូរ ជាចម្ការផ្លែឈើ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាមិត្តដែលជួយសម្រាលទុក្ខ ជាឪពុកចិត្តល្អ ជាបងប្អូនស្មោះត្រង់ ជាសេចក្តីល្អរបស់មាតាមកលើកូនៗ ជាជម្រកក្នុងពេលមានមហន្តរាយ ។

الإمامُ أمينُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ حُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ وَ حَلِيفَتُهُ فِي بِلَادِهِ وَ الدَّاعِي إِلَى اللَّهِ وَ الدَّابُّ عَنْ حُرْمِ اللَّهِ الْإِمَامُ الْمُطَهَّرُ مِنَ الدُّنُوبِ وَ الْمُبْرَأُ عَنِ الْعُيُوبِ الْمَخْصُوصُ بِالْعِلْمِ الْمَوْسُومُ بِالْحِلْمِ نِظَامُ الدِّينِ وَ عِزُّ الْمُسْلِمِينَ وَ غِيْظُ الْمُنَافِقِينَ وَ بَوَارُ الْكَافِرِينَ الْإِمَامُ وَاحِدٌ دَهْرِهِ لَا يُدَانِيهِ أَحَدٌ وَ لَا يُعَادِلُهُ عَالِمٌ وَ لَا يُوجَدُ مِنْهُ بَدَلٌ وَ لَا لَهُ مِثْلٌ وَ لَا نَظِيْرٌ مَخْصُوصٌ بِالْفَضْلِ كُلِّهِ مِنْ غَيْرِ طَلَبٍ مِنْهُ لَهُ وَ لَا احْتِسَابٍ

بَلِ اخْتِصَاصٍ مِنَ الْمُفْضِلِ الْوَهَّابِ

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាអាណាព្យាបាលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ក្នុងចំណោមសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ ជាសាក្សី
 របស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ លើបារទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ ។ ជាខ័ណ្ឌិហូរបស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ នៅក្នុងនគរព្រះអង្គ وَجَلَّ
 ជាអ្នកហៅទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ជាគម្លាងដែលហាមប្រព្រឹត្តអំពើដែលអស់ឡោះហ្ន៎ហាម ។ អ៊ីម៉ា
صلوات الله عليه والسلام បរិសុទ្ធជ្រះចាកបាបនានា គ្មានកំហុស ជាបុគ្គលមានចំណេះជាពិសេសដែលមានការអត់ធ្មត់ខុស
 ពីគេ ដែលការពារសាសនានិងកិត្តិយសរបស់មុស្លីមទាំងពួង ដែលធ្វើឲ្យពួកមានពុតគ្នាគ្រោធ ជាអ្នក
 កម្ទេចពួកបដិសេធសទ្ធា ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលមួយរូបរបស់សម័យកាលខ្លួន صلوات الله عليه والسلام មិនមានអ្នកណាមក
 ជិតខ្លួន صلوات الله عليه والسلام បានទេ មិនមានអ្នកណាដូចខ្លួន صلوات الله عليه والسلام ទេ មិនមានអ្នកមានបុណ្យស័ក្តិស្មើខ្លួន صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ អ៊ីម៉ា
صلوات الله عليه والسلام មានគុណសម្បត្តិទាំងអស់ជាពិសេសដោយមិនបាច់ស្វែងរកគុណសម្បត្តិទាំងនោះទេ ឬដោយមិន
 បាច់ព្យាយាមទៅរកគុណសម្បត្តិទាំងនោះទេ តែអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ត្រូវព្រះទ្រង់អ្នកប្រទាន وَجَلَّ តម្រូវឲ្យមានគុណ
 សម្បត្តិទាំងនោះ ។

فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْبَغُ مَعْرِفَةَ الْإِمَامِ أَوْ مَكْنَهُ اخْتِيارُهُ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ صَلَّتِ الْعُقُولُ وَ نَاهَتِ الْخُلُومُ وَ حَارَتِ الْأَبْأَبُ وَ حَسَّاتِ الْعِيُونُ وَ
 تَصَاعَرَتِ الْعُظْمَاءُ وَ تَحَيَّرَتِ الْحُكْمَاءُ وَ تَقَاصَرَتِ الْحُلَمَاءُ وَ حَصَرَتِ الْحُطَبَاءُ وَ جَهَلَتِ الْأَبْيَاءُ وَ كَلَّتِ الشُّعْرَاءُ وَ عَجَزَتِ الْأَدْبَاءُ وَ
 عَيَّيَتِ الْبُلْعَاءُ عَنْ وَصْفِ شَأْنٍ مِنْ شَأْنِهِ أَوْ فَضِيلَةٍ مِنْ فَضَائِلِهِ وَ أَقْرَّتْ بِالْعَجْزِ وَ التَّفْصِيرِ

បុគ្គលណាដែលបានយល់អំពីអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ដូចនេះហើយ តើបុគ្គលនោះអាចរើសយកអ៊ីម៉ាមួយបានទេ ?
 មិនបានទេ មិនបានទេ ។ ប្រាជ្ញានឹងច្របូកច្របល់ និងបាត់បង់ការអត់ធ្មត់ សន្តានចិត្តនឹងរសាយ
 ភ្នែកនឹងទៅជាស្លឹកនិងជិនណាយ ។ បុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់នឹងតូចទាប បុគ្គលមានគតិបណ្ឌិតនឹងឡប់ បុគ្គល
 មានអំណត់នឹងបាត់បង់ការអត់ធ្មត់ អ្នកទេសនានឹងអស់សម្តី អ្នកមានប្រាជ្ញានឹងទៅជាល្ងង់ កវីនឹងខ្វះ
 ពាក្យ អ្នកសរសេរនឹងនឹកមិនឃើញ ឯអ្នកមានវោហារកោសល្យនឹងមិនអាចនិយាយរួចក្នុងការរៀបរាប់
 ភាពរុងរឿងឬគុណសម្បត្តិណាមួយរបស់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ហើយអ្នកនោះព្រមទទួលអាការរសាយចិត្តនិងការ
 អន់ថយរបស់ខ្លួន ។"

وَ كَيْفَ يُوصَفُ بِكَلِّهِ أَوْ يُنْعَثُ بِكُنْهِهِ أَوْ يُفْهَمُ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِهِ أَوْ يُوجَدُ مِنْ يَقُومُ مَقَامَهُ وَ يُعْنِي غِنَاهُ لَا كَيْفَ وَ أَيْ وَ هُوَ بِحَيْثُ النَّجْمِ
 مِنْ يَدِ الْمُتَنَاوِلِينَ وَ وَصَفِ الْوَاصِفِينَ فَأَيُّ الْاِخْتِيارِ مِنْ هَذَا وَ أَيْنِ الْعُقُولِ عَنْ هَذَا وَ أَيْنِ يُوجَدُ مِثْلُ هَذَا أَمْ تَطْتُونَ أَنْ ذَلِكَ يُوجَدُ فِي
 عَيْرِ آلِ الرَّسُولِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله)

តើពួកគេអាចរៀបរាប់គុណសម្បត្តិទាំងអស់នេះរបស់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានដូចម្តេច ឬអាចយល់រឿងណាមួយ
 របស់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានដូចម្តេច ឬតើពួកគេអាចរកអ្នកណាម្នាក់មកជួសអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានដូចម្តេច ដែលគ្រប់
 គ្រាន់ដូចអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام គ្រប់គ្រាន់(សម្រាប់មនុស្ស)ដែរនេះ ។ ទេ ! បានដូចម្តេច បានមកពីណា ? អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام
 ដូចផ្កាយ មិនអាចចាប់បានដោយដៃអ្នកចាប់ ដោយការរៀបរាប់របស់អ្នករៀបរាប់ទេ ។ ដូច្នេះ តើបាន
 ជម្រើសមកពីណាក្នុងរឿងនេះ តើបានប្រាជ្ញាមកពីណាក្នុងរឿងនេះ តើលោកអាចរកអ្វីបានដែលដូច
 នេះដែរមកពីណា ? ពួកគេគិតថាអាចរកអ៊ីម៉ានោះបានក្រៅពីរាជបុត្ររាជនក្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله
 ឬ ?

كَذَّبْتُهُمْ وَ اللَّهُ أَنْفُسُهُمْ وَ مَنَّتْهُمْ الْأَبَاطِيلُ فَارْتَقَوْا مُرْتَمًا صَعْبًا دَحْضًا تَرَلُّ عَنْهُ إِلَى الْحَضِيضِ أَقْدَامُهُمْ رَامُوا إِقَامَةَ الْإِمَامِ بِعُقُولٍ حَائِزَةٍ بَائِرَةٍ نَاقِصَةٍ وَ آرَاءٍ مُضَلَّةٍ فَلَمْ يَزِدَادُوا مِنْهُ إِلَّا بُعْدًا فَاتَّالَهُمُ اللَّهُ أَنِّي يُؤْفِكُونَ وَ لَقَدْ رَامُوا صَعْبًا وَ قَالُوا إِنْ كُنَّا إِلَّا ضَالًّا بَعِيدًا وَ وَقَعُوا فِي الْحَيْرَةِ إِذْ تَرَكُوا الْإِمَامَ عَنْ بَصِيرَةٍ وَ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَاهُمْ فَصَدَّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَ كَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ رَغِبُوا عَنِ اخْتِيَارِ اللَّهِ وَ اخْتِيَارِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ أَهْلِ بَيْتِهِ إِلَى اخْتِيَارِهِمْ

សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេកុហកខ្លួនឯង ពួកគេបណ្តុះបណ្តាលភាពមិនត្រឹមត្រូវ ។ ពួកគេកំពុងតែឡើងយ៉ាងលំបាក អវិលជើងគ្រប់ជំហាន ។ ពួកគេចង់តែឯតាំងអីម៉ាដោយប្រាជ្ញាច្របូកច្របល់ដោយខ្វះទស្សនៈនិងដោយយោបល់ខុស ។ ដូច្នេះនឹងមិនមានអ្វីចម្រើនទេ ក្រៅពីការឃ្លាតឆ្ងាយ ។ [៩:៣០] សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎កម្ទេចពួកគេ ។ ម្តេចបានជាពួកគេបោកប្រាស់បែបនេះ ។ ពួកគេចង់បានអ្វីដែលពិបាក ពួកគេនិយាយខុស ពួកគេរង្វេងយ៉ាងជ្រៅ ពួកគេបានឈានទៅដល់ការច្របូកច្របល់ពេលពួកគេដកអីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញពីចក្ខុវិស័យពួកគេ ។ មានស្មែតួន^{عليه السلام} បានតែងលំអទង្វើពួកគេឲ្យពួកគេដូច្នោះវា^{عليه السلام} បង្ហាងផ្លូវពួកគេ ព្រោះពួកគេមានគំនិតរើរវាយ បែរចេញពីជម្រើសរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ និងជម្រើសរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ទៅរកជម្រើសខ្លួនឯង ។

وَ الْقُرْآنُ يُنَادِيهِمْ وَ رَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَ يَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْحَيْرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْحَيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ الْآيَةَ وَ قَالَ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالْعَقَّةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ سَأَلْتَهُمْ أَيُّهُم بِذَلِكَ زَعِيمٌ أَمْ هُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ أَ فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا أَمْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ أَمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَ هُمْ لَا يَسْمَعُونَ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ وَ لَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَ لَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَ هُمْ مُعْرِضُونَ أَمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا بَلْ هُوَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

គួរអានបានប្រកាសហៅពួកគេថា៖ [៣៣:៣៦] អ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តប្រុស និងអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តស្រីមិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសក្នុងរឿងណាមួយរបស់ខ្លួនឯងទេ កាលណាអល់ឡោះហ្ន៎និងសាស្តាព្រះអង្គបានសម្រេចរឿងអ្វីមួយ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦៨:៣៦] តើពួកអ្នកកើតអ្វី? ហេតុអ្វីពួកអ្នកវិនិច្ឆ័យដូចនេះ? [៦៨:៣៧] ឬក៏ពួកអ្នកមានគម្ពីរមួយដែលពួកអ្នកយកមកសិក្សា [៦៨:៣៨] ពួកអ្នកឃើញមាននៅក្នុងនោះនូវអ្វីដែលពួកអ្នកជ្រើសរើសយក? [៦៨:៣៩] ឬមួយពួកអ្នកបានទទួលការយល់ព្រមពីយើងអះអាងបញ្ជាក់ដោយពាក្យសម្បថ រហូតដល់ថ្ងៃរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ ថាពួកអ្នកប្រាកដនឹងបាននូវអ្វីដែលពួកអ្នកបានសូមនោះ? [៦៨:៤០] ចូរអ្នកសួរពួកគេថា អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេអាចធានារឿងនេះបាន? [៦៨:៤១] ឬក៏ពួកគេមានបណ្តាដៃគូ បើពួកគេត្រឹមត្រូវមែន ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៧:២៤] ពួកគេមិនយកគួរអានមកវិះគិតទេឬ? ឬមាននរណាបិទជាប់នៅលើចិត្តពួកគេ? ឬអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានដេរដេះបូងពួកគេជិត បណ្តាលឲ្យពួកគេលែងគិត? ឬពួកគេថា៖ [៨:២១] ចូរពួកអ្នកកុំយកគំរូតាមពួកដែលបានថា៖ "យើងបានឮ" តែពួកគេមិនបានឮទេ (ត្រចៀកបានឮតែចិត្តមិនបានឮទេ ដោយសារតែបាបកម្ម) ។ [៨:២២] សត្វអប្រិយបំផុត សម្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎ គឺមនុស្សផ្លូវ^{عليه السلام} [ដែលមិនឮសេចក្តីពិត និង]មនុស្សគឺ [ដែលមិននិយាយពិត] ដែលមិនប្រើប្រាជ្ញា (ដោយសារតែបាបកម្មរបស់ពួកគេ ពួកគេបានបំផ្លាញចោលនូវសតិប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនឯង) ។ [៨:២៣] បើ

អល់ឡោះហ្ន៎យើញថាពួកគេមានសេចក្តីល្អបន្តិចបន្តួចនៅក្នុងខ្លួនពួកគេនោះ ព្រះអង្គប្រាកដនឹងធ្វើឲ្យ
ពួកគេឮ ។ [តែ]ទោះបីព្រះអង្គឲ្យពួកគេឮក៏ដោយ ក៏ពួកគេនៅតែគេចចេញ ដកថយ ។ ឬពួកគេថា៖
[២:៩៣] យើងឮហើយយើងប្រព្រឹត្តបំពាន ។ តែ [៥៧:២១] នេះគឺព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្ន៎
ព្រះអង្គប្រទានវាឲ្យអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះម្ចាស់នៃព្រះមេត្តាករុណាដ៏
ឧត្តុង្គឧត្តម ។"

فَكَيْفَ لَهُمْ بِاخْتِيَارِ الْإِمَامِ وَالْإِمَامُ عَالِمٌ لَا يَجْهَلُ وَرَاعٍ لَا يَنْكُلُ مَعْدِنُ الْقُدْسِ وَالطَّهَارَةِ وَالنُّسُكِ وَالزَّهَادَةِ وَالْعِلْمِ وَالْعِبَادَةِ
مَخْصُوصٌ بِدَعْوَةِ الرَّسُولِ (صلى الله عليه وآله) وَ نَسِلِ الْمُطَهَّرَةِ الْبُتُولِ لَا مَعْمَرَ فِيهِ فِي نَسَبٍ وَلَا يُدَانِيهِ ذُو حَسَبٍ فِي الْبَيْتِ مِنْ قُرَيْشٍ
وَ الذِّرْوَةِ مِنْ هَاشِمٍ وَ الْعَتْرَةِ مِنَ الرَّسُولِ (صلى الله عليه وآله) وَ الرِّضَا مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ شَرَفُ الْأَشْرَافِ وَ الْفَرْخُ مِنْ عَبْدِ مَنَافٍ نَامِي
الْعِلْمِ كَامِلُ الْحِلْمِ مُضْطَلِعٌ بِالْإِمَامَةِ عَالِمٌ بِالسِّيَاسَةِ مَفْرُوضُ الطَّاعَةِ قَائِمٌ بِأَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ نَاصِحٌ لِعِبَادِ اللَّهِ حَافِظٌ لِدِينِ اللَّهِ

តើពួកគេមានសិទ្ធិជ្រើសយកអ្វីម្យ៉ាងដូចម្តេចទៅ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}ជាអ្នកមានអភិញ្ញា មិនមែនល្ងង់ខ្លៅទេ ជា
គង្វាលចៀមដែលមិនចេះនឿយហត់ ជាឃ្លាំងនៃពិសិដ្ឋភាព ជាឃ្លាំងនៃសុទ្ធភាព ជាឃ្លាំងនៃវត្តប្រតិបត្តិ
តឹងរឹង ជាឃ្លាំងអភិញ្ញា ជាឃ្លាំងសក្ការៈបូជា ដែលត្រូវដាក់មកជាពិសេសតាមការសូមរបស់
វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ដែលចេញមកពីក្រសែលោហិតដែលត្រូវជម្រះបន្សុទ្ធ អាល់-បាទុល (البترول) ។ មិន
មានសំណួរសួរ (គឺមិនអាចសង្ស័យ) អំពីក្រសែលោហិតអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}ទេ ។ មិនមានអ្នកណាអាចប្រៀបធៀប
អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}បានទេពាក់ព័ន្ធនឹងអភិជនភាពនិងព្រះរាជកុលដ្ឋាននោះ គឺគ្រួសាររបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}
និងសេចក្តីសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ក្នុងចំណោមពួកគូរិយស្នំនិងក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅ
របស់ហ្វាស្ត្រិម^{صلوات الله عليه} ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}ជាបុគ្គលថ្លៃថ្នូរលើសអស់បុគ្គលថ្លៃថ្នូរនិងប៉ែកខាងកុលសម្ព័ន្ធអាប់ខ្ន
ម៉ាណាហ្វ្យូ លើសអស់អ្នកមានការចេះដឹង លើសអ្នកអត់ធ្មត់សព្វគ្រប់និងអ្នកដឹងអ៊ីម៉ាម៉ាស្ត្រាស់និង
ពិតពនយោបាយទៅទៀត ។ ចាំបាច់ត្រូវនៅក្រោមឱវាទអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه}ដែលត្រូវតែងតាំងតាមព្រះបញ្ជា
អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ដែលជាអ្នកណែនាំបារទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ដែលជាអ្នកការពារព្រះសាសនា
របស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ។

إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ وَالْأَيُّمَّةَ (صلوات الله عليهم) يُوقِفُهُمُ اللَّهُ وَ يُؤْتِيهِمْ مِنْ مَخْرُوفِ عِلْمِهِ وَ حِكْمِهِ مَا لَا يُؤْتِيهِ غَيْرُهُمْ فَيَكُونُ عَلَيْهِمْ قَوْقَ عِلْمِ
أَهْلِ الرَّمَانِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى { أَمْ مَنْ يُهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ } وَ قَوْلِهِ تَبَارَكَ وَ
تَعَالَى { وَ مَنْ يُؤْتِ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا }

អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដឹកនាំព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه}និងអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} ប្រទានឲ្យអស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}នូវឃ្លាំងព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}
និងព្រះញាណបារមីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មិនឲ្យអ្នកណាផ្សេងឡើយ ។ ដូច្នោះហើយបានជាព្រះ
អភិញ្ញារបស់អស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងចំណេះដឹងរបស់មនុស្សក្នុងសម័យរបស់អស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} នៅ
ក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [១០:៣៥] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើមានដៃគូណាមួយរបស់អស់លោក
អាចដឹកនាំឆ្ពោះទៅកាន់ការពិតបានទេ?" ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកដឹកនាំឆ្ពោះទៅកាន់ការ
ពិត ។ តើគូរតាមអ្នកដែលដឹកនាំទៅរកការពិត ឬតាមបុគ្គលដែលមិនស្ថិតនៅលើមាតិកាទេបើពុំមាន
គេដឹកនាំបុគ្គលនោះទេ?" និងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} [២:២៦៩] ព្រះអង្គប្រទានប្រាជ្ញាញាណឲ្យ
អ្នកណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ។ អ្នកណាមួយដែលគេបានប្រទានប្រាជ្ញាញាណឲ្យ ពិតណាស់គេបាន

ប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវសេចក្តីល្អមួយជ័សម្បើម ។

وَقَوْلِهِ فِي طَالُوتَ { إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَ زَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكُهُ مِنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ } وَقَالَ لِنَبِيِّهِ (صلى الله عليه وآله) { أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ عَلَّمَكُمَا مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُونَ وَ كَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا } وَقَالَ فِي الْأَنْبِيَاءِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّهِ وَ عَتَرْتَهُ وَ دُرِّيَّتِهِ (صلوات الله عليهم) { أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ وَ آتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَ مِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَ كَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا }

ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលអំពីតួលូតថា៖ [២:២៤៧] ការពិតអស់ឡោះប្តីបានជ្រើសរើសយកគេជាជាងអស់លោក ។ ព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យគេយ៉ាងសម្បើមនូវការចេះដឹងនិងរូបស្អាត (គឺមានមាឌប្រសើរ) ។" អស់ឡោះប្តីមានព្រះបំណងប្រទានអំណាចគ្រងរាជ្យទៅបុគ្គលណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អស់ឡោះប្តីមានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ថា៖ [៤:១១៣] អស់ឡោះប្តីបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ព្រះអង្គបានបង្រៀនអ្នកនូវអ្វីដែលអ្នកមិនធ្លាប់ដឹងឡើយ ។ ព្រះឧបការធម៌របស់អស់ឡោះប្តីលើរូបអ្នកធំធេងក្រៃលែង ។ ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលអំពីអ៊ីម៉ា ទាំងឡាយដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា ជាគ្រួសារព្រះអង្គ និងជាបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ ថា៖ [៤:៥៤] ឬពួកគេច្រណែនឈ្នានីសនូវជនដោយសារតែអ្វីមួយដែលអស់ឡោះប្តីបានប្រទានឲ្យទៅនូវជននោះក្នុងនាមនៃព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ? ការពិតយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណឲ្យទៅបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីម៉ាប្តីមុន ហើយយើងបានប្រទានរាជាណាចក្រដ៏ធំធេងឲ្យពួកគេ ។ [៤:៥៥] ដូច្នេះពួកគេមួយចំនួនជឿគេ រីឯមួយចំនួនទៀតគេចេញពីគេ ។ នរកជាពំនូកក្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅគ្រប់គ្រាន់ហើយ[សម្រាប់ពួកទាំងនោះ] ។

وَ إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا اخْتَارَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِأُمُورِ عِبَادِهِ شَرَحَ صَدْرَهُ لِدَلِيلِكَ وَ أَوْدَعَ قَلْبَهُ بَيْنَايِعِ الْحِكْمَةِ وَ أَهْمَهُ الْعِلْمَ إِهَامًا فَلَمْ يَعْجِ بَعْدَهُ بِجَوَابٍ وَ لَا يُحَيِّرُ فِيهِ عَنِ الصَّوَابِ فَهُوَ مَعْصُومٌ مُؤَيَّدٌ مُوَفَّقٌ مُسَدَّدٌ قَدْ آمَنَ مِنَ الْخَطَايَا وَ الرَّكْلِ وَ الْعِتَارِ بِخُصَّةِ اللَّهِ بِذَلِكَ لِيَكُونَ حُجَّتَهُ عَلَى عِبَادِهِ وَ شَاهِدَهُ عَلَى خَلْقِهِ وَ ذَلِكَ { فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ }

ពេលណាអស់ឡោះប្តីបានជ្រើសរើសប្តីណាមួយដើម្បីទទួលរឿងបាវព្រះអង្គ ព្រះអង្គ បើកទ្រូងបាវនេះសម្រាប់រឿងនោះ ព្រះអង្គ រៀបចំចិត្តបាវនោះ ព្រះអង្គ ដាក់ប្រភពនៃព្រះអភិញ្ញានៅក្នុងចិត្តបាវនោះ ព្រះអង្គ ឲ្យបាវនោះដឹងព្រះអភិញ្ញា ។ ដូច្នេះ បន្ទាប់ពីនោះ បាវនោះមិនមានសំណួរទេ មិនគេចេញពីមាត់ទេ ពីព្រោះបាវនោះជាអរិរូបុគ្គល មានព្រះគាំទ្រ មានជោគជ័យ មានគោរពការពារ ចាកផុតពីកំហុស ចាកផុតពីបាប ។ អស់ឡោះប្តីបានប្រទានអ្វីទាំងនេះឲ្យបាវនេះ ដើម្បីនឹងឲ្យបាវនេះទៅជាព្រះអាជ្ញាធររបស់ព្រះអង្គ លើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គនិងជាសាក្សីលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ, [៥៧:២១] នេះគឺព្រះឧបការគុណរបស់អស់ឡោះប្តី ព្រះអង្គប្រទានវាឲ្យអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អស់ឡោះប្តីជាព្រះម្ចាស់នៃព្រះមេត្តាករុណាដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។

فَهَلْ يَعْلَمُونَ عَلَى مِثْلِ هَذَا فَيَحْتَارُونَهُ أَوْ يَكُونُ مُحْتَازُهُمْ بِهَذِهِ الصِّفَةِ فَيَقْدَرُونَ تَعَدُّوهُ وَ بَيِّنَاتِ اللَّهِ الْحَقِّ وَ نَبَدُوا كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ

كَانَتْهُمْ لَا يَعْلَمُونَ وَ فِي كِتَابِ اللَّهِ الْهُدَى وَ الشِّفَاءُ فَتَبَدُّوهُ وَ اتَّبِعُوا أَهْوَاءَهُمْ فَذَمَّهُمُ اللَّهُ وَ مَقْتَهُمْ وَ اتَّعَسَهُمْ فَقَالَ جَلَّ وَ تَعَالَى { وَ مَنْ أَضَلَّ مِنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ } وَ قَالَ { فَتَغَسَّأْهُمْ وَ أَضَلَّ أَعْمَاهُمْ } وَ قَالَ { كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَ عِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ } وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

ដូច្នោះតើពួកគេមានសមត្ថភាពដូចនេះទេ ដែលគួរឲ្យគេជ្រើសរើសនោះ តើពួកគេជ្រើសរើសបុគ្គល ដែលមានគុណសម្បត្តិទាំងនេះទេ ដើម្បីដឹកនាំពួកគេ ? សូមស្រាវជ្រាវចំពោះព្រះមហាក្សត្រីរបស់ អល់ឡោះហ្គ័រ ពួកគេបានចោលការពិត (គឺព្រះសច្ចធម៌) បានគ្រវាត់ចោលព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ ក្រោយខ្នង ហាក់ដូចជាពួកគេមិនដឹងឡើយ ។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រមានមគ្គទេសក៍និងការ ព្យាបាល ។ ពួកគេបានលះបង់អ្វីទាំងនេះចោល ហើយតាមតែទំនើងចិត្តឯងទេ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័រ បានកាត់ទោសពួកគេ ព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះពិរោធពួកគេ ព្រះអង្គ ទិភៀនពួកគេ ។ ព្រះដ៏មហារុងរៀង ដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៥០] តើអ្នកណាមួយដែលរង្វេងជាងបុគ្គលដែលតាមទំនើង ចិត្តឯង ដោយគ្មានមគ្គទេសក៍ដឹកនាំមកពីអល់ឡោះហ្គ័រនោះ ? អល់ឡោះហ្គ័រមិនដឹកនាំជនទុច្ចរិតទេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤៧:៨] រីឯជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធា ជនទាំងនោះនឹងពេប ប្រទះមហាន្តរាយ ព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យទង្វើពួកគេវិនាស ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤០:៣៥] ជន ទាំងឡាយណាដែលជជែកគ្នាអំពីបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដោយពុំមានសិទ្ធិអំណាចណាមួយ បានទៅដល់ពួកគេទេ នេះគឺអំពើដែលគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមសម្បើមណាស់សម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័រនិងសម្រាប់ អ្នកមានសទ្ធា ។ បែបនេះឯងដែលអល់ឡោះហ្គ័របិទជួរចិត្តរបស់ពួកបូកធំ កាចសាហាវ ។ សូមសិរី សួស្តីកើតមានដល់ព្រះសាស្តាមូហ្គាម៉ាដ្ឋ عليه السلام និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليه السلام របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រមទាំងព្រះ ពរដ៏សម្បើម ។" (الكافي 1 : 1/154)

2. إِنَّ شَهْرَ آشُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْجَعْدِ، عَنْ شُعْبَةَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ، عَنْ أَنَسِ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ مِنْ طِينِ كَيْفِ شَاءَ، ثُمَّ قَالَ: "وَ يَخْتَارُ". إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى اخْتَارَنِي وَ أَهْلَ بَيْتِي عَلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ فَانْتَجَبْنَا، فَجَعَلَنِي الرَّسُولَ، وَ جَعَلَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ الْوَصِيَّ، ثُمَّ قَالَ: "مَا سَكَانَ لَهُمُ الْخَيْرُ"، يَعْنِي مَا جَعَلْتُ لِلْعِبَادِ أَنْ يَخْتَارُوا، وَ لِكَيْ يَخْتَارَ مِنْ أَشْيَاءِ. فَأَنَا وَ أَهْلُ بَيْتِي صَفْوَةُ اللَّهِ، وَ خَيْرُهُ مِنْ خَلْقِهِ، ثُمَّ قَالَ: "سُبْحَانَ اللَّهِ"، يَعْنِي تَنْزِيهَاً لِلَّهِ "عَمَّا يُشْرِكُونَ" بِهِ كَفَّارَ مَكَّةَ. ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٦ ؛ المناقب ٢٥٦ : ١)

២. [...] ទទួលបានពីអាណាស់ដែលបានថា ព្រះសាស្តា عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ បាន បង្កើតអាដ្ឋា عليه السلام មកពីដីដុតតាមតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៦៨] ជ្រើសរើស[អ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ] ហើយព្រះអង្គ ជ្រើសរើស ។ អល់ឡោះហ្គ័រ បានជ្រើសរើសខ្ញុំ عليه السلام និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام ខ្ញុំ عليه السلام លើសត្វលោកទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ បានជ្រើសរើស យើង عليه السلام បានតែងតាំងខ្ញុំ عليه السلام ជាព្រះសាស្តា បានតែងតាំងអុលី عليه السلام ច្រើន អាច ក្តីលិប عليه السلام ជាព្រះ ឧត្តរាធិការ عليه السلام បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ ជម្រើសមិននៅលើពួកគេទេ មានន័យថា អញ មិនអនុញ្ញាតឲ្យបាវទាំងឡាយរបស់អញ ជ្រើសរើសទេ តែអញ ជ្រើសរើសអ្នកណាបានតាមតែ ចិត្តអញ ។ ដូច្នោះឯង បានជាខ្ញុំ عليه السلام និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام ជាវរបុគ្គល (បុគ្គលជ្រើសរើស) របស់ អល់ឡោះហ្គ័រ ជាបុគ្គលប្រសើរលើសត្វលោកទាំងពួងរបស់ព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មាន ព្រះបន្ទូលថា៖ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ មានន័យថា អល់ឡោះហ្គ័រ មិនសព្វព្រះ

ហាប្យទ័យទេ អ្វីដែលពួកគេយកមកបូករួមហ៊ុនហាយ[គ្រូបព្រះអង្គ] គឺពួកបដិសេធសទ្ធានៃនគរ ម៉ាកកាស៊ូ 1" (المناقب 1: 256)

3. و مِنْ طَرِيقِ الْمُخَالِفِينَ: مَا رَوَاهُ الْحَافِظُ مُحَمَّدُ بْنُ مُؤَمِّنِ الشَّيْبَانِيِّ فِي كِتَابِهِ الْمُسْتَدْرَجِ مِنَ التَّفَاسِيرِ الْإِسْنَائِيَّةِ عَشْرَ - وَ هُوَ مِنْ مَشَايخِ أَهْلِ السُّنَّةِ - ... يَرْفَعُهُ إِلَى أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ... "وَ رَأَيْتُكَ" يَعْنِي يَا مُحَمَّدُ "يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ" مِنْ بَعْضِ الْمُتَافِقِينَ لَكَ، وَ لِأَهْلِ بَيْتِكَ "وَ مَا يُعْلِنُونَ" بِاللِّسْتِهِمْ مِنَ الْحُبِّ لَكَ، وَ لِأَهْلِ بَيْتِكَ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨٦ ؛ الطرائف: ١٣٦/٩٧)

៣. [...] អាណាស់ ប៊ិន ម៉ាលីក បានថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៦៩] ព្រះម្ចាស់អ្នក បានសេចក្តីថា មូហាំម៉ាដ្ន៎ ទ្រង់ញាណអ្វីដែលទ្រង់ពួកគេបិទបាំង គឺគំនុំដែលពួកលាក់ពុតត្បូតពាំទុកមកលើរូបអ្នក និងកុលដ្ឋាន និងអ្វីដែលពួកគេបើកឲ្យឃើញ ដោយមាត់ពួកគេថាពួកគេស្រឡាញ់អ្នក និងកុលដ្ឋាន" (136 /97) (الطرائف: 136 /97)

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ ۚ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

៧០. ព្រះអង្គគឺអល់ឡោះហ្ន៎ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សេចក្តីកោតសរសើរទាំងឡាយបានលើព្រះអង្គ ទាំងក្នុងបឋម[លោក]និង[ក្នុងលោក]ចុងក្រោយ ។ អំណាចវិនិច្ឆ័យជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

៧១. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណា បើអល់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យយប់ជានិច្ចសម្រាប់អស់លោករហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ តើនឹងមានព្រះឯណាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ដែលអាចនាំពន្លឺមកឲ្យអស់លោកបាន ? អស់លោកមិនឮទេ ?"

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

៧២. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណា បើអល់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យថ្ងៃជានិច្ចសម្រាប់អស់លោករហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ តើនឹងមានព្រះឯណាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ដែលអាចនាំយប់មកឲ្យអស់លោកបាន ដើម្បីអស់លោកនឹងបានសម្រាកក្នុងពេលយប់នោះ ? អស់លោកមិនឃើញទេ ?"

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

៧៣. អាស្រ័យព្រះធម៌មេត្តាព្រះអង្គ ព្រះអង្គបានបង្កើតយប់និងថ្ងៃដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបានសម្រាកក្នុងពេលនោះ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកបានស្វែងរកនូវព្រះគុណព្រះអង្គ[ពេលថ្ងៃ] និងដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នក

ដឹងព្រះគុណ ។

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

៧៤. ថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងកោះហៅពួកគេ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកពហុទេពនិយម...) ដោយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ឯណាពួកដែលពួកអ្នកបានអះអាងថាជាដៃគូរបស់អញ ?"

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعِلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾

៧៥. យើងនឹងនាំមកនូវសាក្សីម្នាក់ពីសហគមន៍នីមួយៗ យើងនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកនាំភស្តុតាងពួកអ្នកមក ។" ពួកគេនឹងដឹងថាការពិតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះប៉ូ ឯអ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះនឹងរលាយសូន្យបង់ពីពួកគេ ។

﴿٧٦﴾ إِنَّ قُرُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَعَى عَلَيْهِمْ وَعَاتَيْنَهُ مِنَ الْكُفْرِ مَا إِنْ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوتُوا بِالْعِصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

៧៦. ក្នុងរូងជាប្រជារាស្ត្ររបស់មូសា តែគេបានសង្កត់សង្កិនប្រជារាស្ត្រ ។ យើងបានប្រទានទ្រព្យសម្បត្តិមហាសាលយ៉ាងច្រើនឲ្យគេ ។ សោតំនរទ្រព្យនោះធ្ងន់ណាស់សម្រាប់មនុស្សមានកម្លាំងខ្លាំងក្លាមួយក្រុម ។ ពេលប្រជារាស្ត្រគេបានប្រាប់គេថា៖ "លោកកុំសប្បាយរីករាយហួសហេតុពេក ។ អល់ឡោះប៉ូមិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកសប្បាយរីករាយហួសហេតុទេ ។

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

៧៧. ចូរលោកស្វែងរកជម្រកចុងក្រោយ ដោយអ្វីៗដែលអល់ឡោះប៉ូបានប្រទានឲ្យលោកនោះ ។ ចូរលោកកុំភ្លេចចំណែករបស់លោកក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ចូរលោកប្រព្រឹត្តល្អដូចអល់ឡោះប៉ូបានប្រព្រឹត្តល្អមកលើលោកដែរ ។ ចូរលោកកុំព្យាយាមបង្កវិនាសនៅលើផែនដីព្រោះអល់ឡោះប៉ូមិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកបង្កវិនាសទេ" ។

﴿٧٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أوتيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِيٰ أَو لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾

៧៨. គេ (ក្នុងរូង) បានថា៖ "អ្វីៗដែលគេបានឲ្យខ្ញុំនោះ ដោយសារតែខ្ញុំមានប្រាជ្ញាចេះដឹងទេ ។" តើគេមិនដឹងទេឬថាកាលពីមុនគេនោះ អល់ឡោះប៉ូបានកម្ទេចចោលនូវមនុស្ស[ទុច្ចរិតនិងក្រអឺតក្រទម]ច្រើនតំណកំណើតមកហើយ ដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងលើសខ្លួនគេទៅទៀត ព្រមទាំងមានទ្រព្យធនគរគោកជាង ? ជនឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយនឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបរបស់ខ្លួនទេ [នឹងត្រូវបញ្ជូនខ្លួនទៅក្នុងភ្លើងតែម្តង] ។

9/៤/២០២០ ៤០ - ៤០

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧០-៧៨

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «و نَرْعُنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا» يَثْوُلُ: «مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ إِمَامَهَا» قَوْلُنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَ ضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ».** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨٧ ؛ تفسير القمي ٢: ١٤٣)

១. អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម មានប្រសាសន៍ថា អាឡី អាល់-យ៉ាវ្យាដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាឡី យ៉ាគុហារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៨:៧៥] យើងនឹងនាំមកនូវសាក្សីម្នាក់ពីសហគមន៍ នីមួយៗ ថា៖ "អ៊ីម៉ាមួយពីនិកាយនីមួយៗរបស់សហគមន៍នេះ យើងនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នក នាំភស្តុតាងពួកអ្នកមក ។" ពួកគេនឹងដឹងថាការពិតជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ឯអ្វីដែលពួកគេបាន ប្រឌិតឡើងនោះនឹងរលាយសូន្យបង់ពីពួកគេ ។" (تفسير القمي 2: 143)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو أَحْمَدَ الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَعِيدِ الْعَسْكَرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الْقُشَيْرِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَرِيشِ أَحْمَدُ بْنُ عَيْسَى الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «و لَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا»، قَالَ: «لَا تَنْسَ صِحَّتَكَ وَ قُوَّتَكَ وَ فِرَاعَكَ وَ شَبَابَكَ وَ نَشَاطَكَ أَنْ تَطْلُبَ بِهَا الْآخِرَةَ».** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨٧ ؛ أمالي الصدوق: ١٠/١٨٩)

២. [...] ទទួលបានពីអាឡី អាល់-ហ្សាវ័យស្ត អាស្តម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីសា អាល់-គូហ្វី ដែលទទួលបានមកពី មូសា ប៊ីន អ៊ីសម៉ាអ៊ីលកូនរបស់ មូសា ប៊ីន យ៉ាគុហារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "បិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន តំណាលប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាគុហារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានតំណាលតមកពីបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អាឡី គ្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ថា៖ [២៨:៧៧] ចូរលោកកុំភ្លេចចំណែករបស់លោកក្នុងជីវិតលោកនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំភ្លេចគិតដល់សុខភាពលោក កម្លាំងលោក ពេលទំនេររបស់លោក យុវភាពរបស់លោក កិច្ចការ របស់លោក ក្នុងការស្វែងរកលោកមុខអាស្រ័យអ្វីទាំងនេះ ។" (أمالي الصدوق: 10/189)

3.** عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «تَرَوُّجُوا بِاللَّيْلِ فَإِنَّ اللَّهَ جَعَلَهُ سَكَنًا، وَ لَا تَطْلُبُوا الْحَوَائِجَ بِاللَّيْلِ فَإِنَّهُ مُظْلِمٌ».** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٢ ، الصفحة ٤٥٧ ؛ تفسير العياشي ١: ٦٨/٣٧١)

៣.** ទទួលបានពី អាឡី ប៊ីន អ៊ីកូបាស្ត តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល មានវចនៈថា៖ "ចូរចូលអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងពេលយប់ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើឲ្យយប់ជាពេល សម្រាក ។ ចូរកុំស្វែងរកតម្រូវការ (គឺរកផលប្រយោជន៍) ក្នុងពេលយប់ព្រោះវាជាអ្វីដែលមិនស្អាត ។" (តាហ្ស័សៀវ អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី)

4** . عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ صَالِحِ بْنِ أَبِي حَمَادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ وَاحِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: مَنْ بَاتَ سَاهِرًا فِي كَسْبٍ
وَأَمْ يُعْطَى الْعَيْنَ حَظَّهَا مِنَ النَّوْمِ فَكَسَبَهُ ذَلِكَ حَرَامًا . (الكافي ، الجزء ٥ ، الصفحة ١٢٧)

៤** . អាលី ប៊ិន មូហ្គាប៊ាដូបានរាយការណ៍តមកពី ស្វ័លិះហ្គា ប៊ិន អាហ្វិ ហ្គាប៊ាដូ តមកពី ម្នាក់ទៀត តមកពី អាល់-ស្លាមី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលយប់អត់ងងុយដើម្បីស្វែងរកកម្រៃផលប្រយោជន៍ថវិកា មិនឲ្យភ្នែកបាននូវចំណែកវាទេក្នុងការដេកពន្ធនោះ កម្រៃផលប្រយោជន៍ថវិកាដែលអ្នកនោះរកបានមកនោះត្រូវហាម (គឺហ្គាហ្គា) ។" (អាល់-កាហ្វី ជុំទី ៥)

5** . الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: قَارُونُ كَانَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ، ثُمَّ مِنْ سِبْطِ مُوسَى، وَ هُوَ ابْنُ خَالَتِهِ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ. قَالَ: وَ رُوِيَ ذَلِكَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٨٩ ؛ مجمع البيان ٤١٥:٧)

៥** . អាល់-ក្លាប៊ីន វីស៊ីមានប្រសាសន៍ថា ក្លីរូន ជាកូនចៅអ៊ីស្រាអែលម្នាក់ ។ ក្រោយមក នៅក្នុងកុលសម្ព័ន្ធរបស់មូសា^{عليه السلام} ជាកូនរបស់ម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) របស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ខាងមាតាព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ រាយការណ៍តមកពី អ្នកគ្រូអា តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ។ គេបានរាយការណ៍រឿងនេះតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} (Mجمع البيان) ។

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٦﴾

៧៩. គេ (ក្លីរូន) បានចេញទៅជួបប្រជុំជាពាស្ត្រគេដោយតុបតែងខ្លួន ។ ជនដែលប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះបានថា៖ "បើសិនយើងមាន[ទ្រព្យ]ដូចដែលគេបានប្រទានឲ្យក្លីរូនដែរនោះ ។ មែន គេមានទ្រព្យធនសម្បើមណាស់ ។"

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. ជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវការចេះដឹងបានថា៖ "អស់លោកវិនាសធំ! រង្វាន់របស់អស់ឡោះហ្គា ប្រសើរធុតសម្រាប់អ្នកណាដែលមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្គា] និងធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្គា] ។ មានតែអ្នកអត់ធ្មត់ [លើមាតិកាអស់ឡោះហ្គា]ទេដែលនឹងបានទទួលរង្វាន់នោះ ។"

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

៨១. ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យដីលេបគេ (ក្លីរូន) និងលំនៅដ្ឋានរបស់គេ ។ គេពុំមានបក្សពួកណាមួយអាចជួយសង្គ្រោះគេបានឡើយក្រៅពីអស់ឡោះហ្គា គេមិនមែនបុគ្គលម្នាក់ដែលនៅក្នុងចំណោមពួកអាចការពារខ្លួនឯងបានទេ ។

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَفِّرُ اللَّهُ بِسُوءِ الرَّزْقِ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَفَّرُ اللَّهُ بِسُوءِ الرَّزْقِ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَفِّرُ اللَّهُ بِسُوءِ الرَّزْقِ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَفِّرُ اللَّهُ بِسُوءِ الرَّZ

៨២. ជនដែលបានបំប្រាថ្នាចង់បានវណ្ណៈដូចគេកាលពីម្សិលមិញនោះបានថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ប្រទានយ៉ាងសម្បើមនូវអំណោយឲ្យទៅអ្នកណាមួយ ក្នុងចំណោមបាវព្រះអង្គ ស្រេចតែព្រះអង្គ ឬព្រះអង្គ[ប្រទានឲ្យដោយ]ដាក់កម្រិត ។ បើអល់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះមេត្តាករុណាដល់យើងទេ ព្រះអង្គនឹងឲ្យវាលេបយើង ។ ពួកបដិសេធសទ្ធារមែងមិនមានជោគជ័យទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧៩-៨២

1. فِي كِتَابِ الْخِصَالِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَامَ رَجُلٌ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ فِي الْجَامِعِ بِالْكُوفَةِ فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ أَخْبِرْنِي عَنْ يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ وَالتَّطْيِيرِ مِنْهُ وَتَقْلِهِ وَ أَيُّ أَرْبَعَاءٍ هُوَ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: آخِرُ أَرْبَعَاءٍ فِي الشَّهْرِ وَ هُوَ الْمُحَاقِقُ، وَ فِيهِ قَتْلُ قَابِيلَ هَابِيلَ أَحَادَهُ، وَ يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ أُلْقِيَ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي النَّارِ، وَ يَوْمِ الْأَرْبَعَاءِ حَسَفَ اللَّهُ بِقَارُونَ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ٤ ، الصفحة ١٤٠)

១. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យីស្វ័ស្ល អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់សួរអាមីរុល-មុមិនីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងម៉ាស់យ្យីដូ នៅអាល់-គូហ្វាស្ត ថា៖ "អាមីរុល-មុមិនីនីនីនី អើយ សូមប្រាប់ទូលបង្គំ អំពីថ្ងៃពុធ អំពីគ្រោះនិងភាពធ្ងន់ធ្ងររបស់ថ្ងៃនេះ ។ តើថ្ងៃពុធនោះគឺថ្ងៃពុធទាំងអស់មែនទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃពុធចុងក្រោយរបស់ខែ ពេលខែរោច (ពេលខែថយពន្លឺ) ។ ក្តីបីលបានសម្លាប់ហ្វាបីល^{عليه السلام} ប្អូនរបស់ខ្លួន ក្នុងថ្ងៃនេះ ។ អ៊ីបរហ្ន៎ម^{عليه السلام} ត្រូវបោះចូលទៅក្នុងភ្លើងក្នុងថ្ងៃពុធ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យដីលេបក្តីរូនក្នុងថ្ងៃពុធ ។" (تفسير نور الثقلين) ២៨ ហ្វាខ្លីស្វ័ ១១២

2. فِي مَنْ لَا يَخْضُرُهُ الْقَفِيُّ فِي مَنْهَايِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ نَهَى أَنْ يَحْتَالَ الرَّجُلُ فِي مَشِيئِهِ وَ قَالَ: مَنْ لَيْسَ ثَوْبًا فَاحْتَالَ فِيهِ حَسَفَ اللَّهُ بِهِ مِنْ شَفِيرِ جَهَنَّمَ، وَ كَانَ قَرِينِ قَارُونَ، لِأَنَّهُ أَوَّلُ مَنْ إِحْتَالَ فَحَسَفَ اللَّهُ بِهِ وَ بَدَارِهِ الْأَرْضِ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ٣ ، الصفحة ١٤٠)

២. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាន ឡា យ៉ាស្ត្រុះហ្ន៎ អាល់-ហ្វាគីហ្ន៎ មានស្តីអំពីបម្រាមរបស់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានហាមមនុស្ស មិនឲ្យក្រអឺតក្រទម(អូត)ក្នុងជីវិត ថា៖ "បុគ្គលដែលស្លៀកពាក់ក្នុងបំណងក្រអឺតក្រទម(អូតគេឯង) អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} នឹងពន្លឺចម្អិននោះទៅក្នុងគែមនរក ។ ផ្តោតទៅលើជំនាន់ក្តីរូន ពីព្រោះក្តីរូនជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលក្រអឺតក្រទម ដូច្នោះហើយបានជាអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ពន្លឺចម្អិននិងផ្ទះគេទៅក្នុងជីវិត ។" (تفسير نور الثقلين) ២៨ ហ្វាខ្លីស្វ័ ១១៣

3. * علي بن إبراهيم: وَ كَانَ سَبَبُ هَلَاكِ قَارُونَ: أَنَّهُ لَمَّا أَخْرَجَ مُوسَى بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ مِصْرَ، وَ أَنْزَلَهُمُ الْبَادِيَةَ، أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى، وَ انْفَجَرَ لَهُمْ مِنَ الْحَجَرِ اثْنَا عَشْرَةَ عَيْنًا، بَطَرُوا، وَ قَالُوا: «لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِثُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَ قِتَائِهَا وَ قَوْمِهَا وَ عَدْسِهَا وَ بَصَلِهَا».

3**. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា មូលហេតុដែលក្លឹនត្រូវប្រល័យនោះគឺ កាលមូសា(ﷺ) បាននាំកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលចាកចេញពីប្រទេសអេស៊ីបត៍ ហើយបានបោះជំរំនៅកណ្តាលរហោឋាន អល់ឡោះហ្គ័ដ៍បានដាក់អាល់-ម៉ាន និង អាល់-សាល់រ៉ាចុះមកឲ្យពួកគេ បានវាយបំផុះក្បាលទឹកដប់ពីរ ខ្សែចេញពីថ្មឲ្យពួកគេនោះ ពួកគេមិនចូលចិត្តទេហើយបានថា៖ [២:៦១] "មូសាអើយ យើងមិនអាចអត់ ទ្រាំនឹងអាហារ[បរិសុទ្ធនិងដែលជួយទ្រទ្រង់សុខភាព]តែមួយមុខទេ ។ សូមលោកមេត្តាជួយសូមព្រះ ម្ចាស់របស់លោកឲ្យយើងផង ឲ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យយើងនូវអ្វីដែលផែនដីបណ្តុះចេញមក (ដូចជា៖) គិណាទេស ត្រសក់ ខ្លឹមស សណ្តែកបាយ(គ្រាប់សំប៉ែត) និងខ្លឹមបារាំង ។"

فَالَ لَهُمْ مُوسَى: «أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ إِمَّا مَصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ» فَقَالُوا كَمَا حَكَی اللَّهُ: «إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبْرِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا». ثُمَّ قَالُوا لِمُوسَى: «فَادْهَبْ أَنْتَ وَ رَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ».

មូសា(ﷺ)បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "[២:៦១] ចូរអស់លោកចូលទៅក្នុងស្រុកណាមួយទៅ អស់លោកនឹង បានអ្វីដែលអស់លោកសូមនោះ ។" ពួកគេបានថាដូចអល់ឡោះហ្គ័ដ៍បានចែងនោះថា៖ "[៥:២២] មាន មនុស្សកំណាចរស់នៅទីនោះ យើងនឹងមិនចូលទៅក្នុងនោះទេបើពួកគេមិនចេញពីទីនោះទេ ។" បន្ទាប់ មកពួកគេបានប្រាប់មូសា(ﷺ)ថា៖ "[៥:២៤] ដូច្នោះចូរលោកនិងព្រះម្ចាស់លោកចូលទៅ ចូរលោកទាំង ពីរប្រយុទ្ធចុះ [ឯពួកយើង] ពួកយើងនឹងនៅទីនេះ ។"

فَفَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ دُخُولَهَا، وَ حَرَمَهَا عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ فَكَانُوا يُفَوِّمُونَ مِنْ أَوْلِ الْأَيْلِ، وَ بِأَخْلُودٍ فِي قِرَاءَةِ التَّوْرَةِ وَ الدُّعَاءِ وَ الْبُكَاءِ، وَ كَانَ قَارُونَ مِنْهُمْ، وَ كَانَ يُفَرِّقُ التَّوْرَةَ، وَ لَمْ يَكُنْ فِيهِمْ أَحْسَنُ صَوْتًا مِنْهُ، وَ كَانَ يُسَمِّي الْمُنُونِ لِحُسْنِ قِرَاءَتِهِ، وَ قَدْ كَانَ يَعْمَلُ الْكَيْمِيَاءَ.

តែអល់ឡោះហ្គ័ដ៍បានដាក់បញ្ជាឲ្យពួកគេចូលទៅក្នុងស្រុកនោះជាចាំបាច់ ព្រះអង្គ(ﷺ)បានខារខាំងពួក គេ ៤០ ឆ្នាំ ។ ពួកគេបានដើរចរច្របលើផែនដីអស់រយៈពេល ៤០ ឆ្នាំ ។ ចាប់ពីក្បាលយប់ពួកគេតែងតែ តាំងជំហារសូត្រព្រះគម្ពីរតៅវ៉តូ បួងសួងនិងទ្រហោយំ ។ ក្លឹនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងនេះ គាត់តែងតែសូត្រព្រះគម្ពីរតៅវ៉តូ ពុំមានអ្នកណាមានសម្លេងពីរោះជាងគាត់ទេ គេបានដាក់ឈ្មោះគាត់ ថា "អាល់-ម៉ានូន" (មានន័យថាអ្នកសណ្ត) ព្រោះគាត់សូត្រពីរោះណាស់ ហើយមានមុខរបរជាអ្នកលក់ ថ្នាំ ។

فَلَمَّا طَالَ الْأَمْرُ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي التَّيْبَةِ وَ التَّوْبَةِ وَ كَانَ قَارُونَ قَدْ امْتَنَعَ مِنَ الدُّخُولِ مَعَهُمْ فِي التَّوْبَةِ، وَ كَانَ مُوسَى يُجِبُّهُ، فَدَخَلَ عَلَيْهِ مُوسَى، فَقَالَ لَهُ: «يَا قَارُونَ، قَوْمَكَ فِي التَّوْبَةِ وَ أَنْتَ قَاعِدٌ هَاهُنَا؟! أَدْخُلْ مَعَهُمْ، وَ الْإِنَّا نَزَلْنَا بِكَ الْعَذَابَ»

កាលកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលត្រូវពន្យារពេលឲ្យដើរចរច្របនិងលាងកំហុសខ្លួននោះ ក្លឹនក៏ជាអ្នកបដិសេធ មិនព្រមចូលទៅក្នុងស្រុកម្នាក់ដែរនៅក្នុងរយៈពេលលាងកំហុសខ្លួនពួកគេនោះ ។ មូសា(ﷺ)ធ្លាប់ ស្រឡាញ់រាប់អានគាត់ គាត់បានមកជួបមូសា(ﷺ) មូសា(ﷺ)បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ក្លឹនអើយ គ្នាលោក នៅក្នុងរយៈពេលលាងកំហុសខ្លួន តែលោកនៅខាងក្រោយ? ចូលទៅជាមួយពួកគេទៅ ពុំនោះទេ អល់ឡោះហ្គ័ដ៍នឹងទម្លាក់ទណ្ឌកម្មមកលើលោក ។"

فَاسْتَهَانَ بِهٖ، وَ اسْتَهْزَأَ بِقَوْلِهٖ، فَخَرَجَ مُوسَى مِنْ عِنْدِهٖ مُعْتَمًا، فَجَلَسَ فِي فَنَاءٍ قَصْرِهٖ، وَ عَلَيْهِ جُبَّةٌ شَعْرٌ، وَ نَعْلَانِ مِنْ جِلْدِ حِمَارٍ،
شِرَاكُهُمَا مِنْ خَيْوِطِ شَعْرٍ، بِيَدِهٖ الْعَصَا،

តែគាត់មើលស្រាលរឿងនេះ ចំអកដាក់សម្តីព្រះអង្គ ។ មូសាបានចាកចេញពីគាត់ដោយ
ស្រពន់ចិត្ត ។ ព្រះអង្គអង្គុយក្នុងលានវិមានរបស់គាត់ ព្រះអង្គពាក់អាវមានពុកស្រមូរ (ធ្វើអំពី
រោមស្រមូរ ?) ពាក់ស្បែកជើងធ្វើអំពីស្បែកលាដោយមានខ្សែធ្វើអំពីសរសៃសក់ (សរសៃសក់វិញ ?) ដៃ
កាន់ដំបង ។

فَأَمَرَ قَارُونَ أَنْ يُصَبَّ عَلَيْهِ رَمَادًا [رَمَادًا] فَدُ خُلِطَ بِالْمَاءِ، فَصَبَّ عَلَيْهِ، فَغَضِبَ مُوسَى غَضَبًا شَدِيدًا. وَ كَانَ فِي كَيْفِهٖ شَعْرَاتٌ كَانَ إِذَا
غَضِبَ حَرَجَتْ مِنْ تَيَابِهٖ وَ فَطَرَ مِنْهَا الدَّمَّ، فَقَالَ مُوسَى: «يَا رَبِّ، إِنْ لَمْ تَغْضَبْ لِي فَلَسْتُ لَكَ بِنَبِيٍّ» فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ: «فَدُ أَمَرْتُ
الْأَرْضَ أَنْ تُطِيعَكَ، فَمُرَّهَا بِمَا شِئْتَ».

បន្ទាប់មកក្នុងរូងបានឲ្យគេចាក់ផេះលាយទឹកលើព្រះអង្គ ។ គេក៏បានចាក់ទៅលើព្រះអង្គ ។
មូសាក្រោធខ្លាំង ។ នៅលើស្មាព្រះអង្គមានសក់ កាលណាព្រះអង្គក្រោធកាលនោះសក់
នោះចាក់ចូលទៅក្នុងសំលៀកបំពាក់ព្រះអង្គ បណ្តាលឲ្យចេញឈាម ។ មូសាបានទូលថា៖
"ព្រះម្ចាស់អើយ បើព្រះអង្គមិនទ្រង់ពិរោធឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិន
មែនជាព្រះសាស្តាទេម្រាប់ព្រះអង្គ ។" អស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យព្រះអង្គជ្រាបថា៖ "អញ
បានបញ្ជាឲ្យដីស្តាប់បង្គាប់អ្នក ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកប្រើវាឲ្យធ្វើអ្វីតាមតែចិត្តអ្នកចុះ ។

وَ قَدْ كَانَ قَارُونَ قَدْ أَمَرَ أَنْ يُغْلَقَ بَابُ الْقَصْرِ، فَأَقْبَلَ مُوسَى، فَأَوْمَأَ إِلَى الْأَبْوَابِ فَانْفَرَجَتْ، وَ دَخَلَ عَلَيْهِ، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِ قَارُونَ عَلِمَ أَنَّهُ
قَدْ أُوْتِيَ بِالْعَذَابِ، فَقَالَ: يَا مُوسَى، أَسْأَلُكَ بِالرَّحْمِ الَّذِي بَيْنِي وَ بَيْنَكَ.

ក្នុងរូងបានដាក់បញ្ជាឲ្យគេបិទទ្វារវិមាន ។ ពេលមូសាបានមកដល់ ព្រះអង្គធ្វើកាយវិការ ទ្វារ
នោះក៏បាក់បែក ហើយព្រះអង្គចូលទៅជួបក្នុងរូង ។ ពេលក្នុងរូងមើលព្រះអង្គ គាត់ដឹងថា
ព្រះអង្គមកនេះដើម្បីធ្វើទណ្ឌកម្ម ហើយបានថា៖ "មូសាអើយ ទូលបង្គំសូមសួរព្រះអង្គ
ក្នុងនាមសាច់ញាតិរវាងទូលបង្គំនិងព្រះអង្គ ។

فَقَالَ لَهُ مُوسَى: «يَا ابْنَ لَأوَى، لَا تَرُدَّنِي مِنْ كَلَامِكَ! يَا أَرْضُ حُدَيْهِ». فَدَخَلَ الْقَصْرُ بِمَا فِيهِ فِي الْأَرْضِ، وَ دَخَلَ قَارُونَ فِي الْأَرْضِ إِلَى
رُجْبَتَيْهِ فَبَكَى، وَ حَلَفَهُ بِالرَّحْمِ، فَقَالَ لَهُ مُوسَى: «يَا ابْنَ لَأوَى، لَا تَرُدَّنِي مِنْ كَلَامِكَ، يَا أَرْضُ حُدَيْهِ». فَإِنْبَلَعِيهِ بِقَصْرِهٖ وَ حَزَائِيهِ.

មូសាមានវចនៈថា៖ "កូនរបស់ អាណ-អាវី អើយ ចូរកុំនិយាយច្រើនទៀតជាមួយខ្ញុំ ។ ដីអើយ ចូរ
ច្បាមគេទៅ ។" ប្រាសាទក៏បានលិចទៅក្នុងដីជាមួយអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងប្រាសាទនោះ ។ ក្នុងរូងលិច
ទៅក្នុងដីដល់ជង្គង់ ។ គាត់ស្រែកស្បថចំពោះព្រះអង្គក្នុងនាមសាច់ញាតិ តែមូសាប្រាប់គាត់
ថា៖ "កូនរបស់ អាណ-អាវី អើយ ចូរកុំនិយាយច្រើនទៀតជាមួយខ្ញុំ ។ ដីអើយ ចូរច្បាមគេទៅ !"

و هَذَا مَا قَالَ مُوسَى لِقَارُونَ يَوْمَ أَهْلَكَهُ اللَّهُ فَعَبَّرَهُ اللَّهُ بِمَا قَالَه لِقَارُونَ، فَعَلِمَ مُوسَى أَنَّ اللَّهَ قَدْ عَبَّرَهُ بِذَلِكَ، فَقَالَ: «يَا رَبِّ إِنَّ قَارُونَ قَدْ دَعَانِي بِعَبْرِكَ، وَ لَوْ دَعَانِي بِكَ لَأَجَبْتُهُ»،

នេះគឺអ្វីដែលមូសា(ឃ្លី)បានប្រាប់កូរ៉ូនថ្ងៃដែលអាល់ឡោះហ្ន៎ប្រល័យកូរ៉ូន បានចាប់កំហុសមូសា(ឃ្លី) ដោយសារអ្វីដែលព្រះអង្គ(ឃ្លី)បានថាដាក់កូរ៉ូន មូសា(ឃ្លី)ដឹងខ្លួនថាអាល់ឡោះហ្ន៎ដាក់កំហុសព្រះអង្គ (ឃ្លី) ព្រះអង្គ(ឃ្លី)បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់(ឃ្លី)អើយ កូរ៉ូនបានឆ្លើយតវាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ឃ្លី)ក្នុងនាមផ្សេង ពីព្រះអង្គ(ឃ្លី) ។ បើគេឆ្លើយតវាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ឃ្លី)ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ(ឃ្លី) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ឃ្លី)នឹង ស្តាប់គេ ។"

فَقَالَ اللَّهُ: «مَا قُلْتَ: يَا ابْنَ لَأْوَى، لَا تَزِدْنِي مِنْ كَلَامِكَ؟». فَقَالَ مُوسَى: «يَا رَبِّ لَوْ عَلِمْتُ أَنَّ ذَلِكَ لَكَ رِضَى لَأَجَبْتُهُ».

អាល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នក(ឃ្លី)មិនបានថា "កូរ៉ូនរបស់ អាល់-អាវី អើយ! ចូរកុំនិយាយច្រើន ទៀតជាមួយខ្ញុំ(ឃ្លី)" ទេ ?" មូសា(ឃ្លី)ទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់(ឃ្លី)អើយ បើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ឃ្លី)បានដឹងថាវា (គឺសម្តីនេះ) សព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ(ឃ្លី)នោះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ឃ្លី)នឹងស្តាប់គេ ។"

فَقَالَ اللَّهُ: «يَا مُوسَى، وَ عَزَّتِي وَ جَلَالِي، وَ جُودِي وَ مَجْدِي، وَ عَلُوِّ مَكَانِي لَوْ أَنَّ قَارُونَ كَمَا دَعَاكَ دَعَانِي لَأَجَبْتُهُ، وَ لَكِنَّهُ لَمَّا دَعَاكَ وَ كَلَّمْتَهُ إِلَيْكَ. يَا ابْنَ عَمْرَانَ، لَا تَجْرَعْ مِنَ الْمَوْتِ فَإِنِّي كَتَبْتُ الْمَوْتَ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ، وَ قَدْ مَهَّدْتُ لَكَ مِهَادًا لَوْ قَدْ وَرَدَتْ عَلَيْهِ لَقَرَّتْ عَيْنَاكَ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٧ ؛ تفسير القمّي ٢: ١٤٤)

អាល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូសា(ឃ្លី)អើយ ក្នុងព្រះនាមព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិអញ(ឃ្លី) ក្នុងព្រះនាមព្រះ វិសាលភាពអញ(ឃ្លី) ក្នុងព្រះនាមព្រះការុញ្ញហឫទ័យអញ(ឃ្លី) ក្នុងព្រះនាមព្រះវិរោចនៈភាពអញ(ឃ្លី) ក្នុង ព្រះនាមបុណ្យបារមីផ្តើមផ្តាននៃអញ(ឃ្លី) ! បើកូរ៉ូនបានអង្វរករអញ(ឃ្លី)ដូចគេបានអង្វរករអ្នក(ឃ្លី)ដែរនោះ អញ(ឃ្លី)នឹងស្តាប់គេ ។ តែពេលគេបានអង្វរករអ្នក(ឃ្លី) អញ(ឃ្លី)បានប្រគល់ខ្លួនគេឲ្យទៅអ្នក(ឃ្លី) ។ កូន (ឃ្លី)អ្វីមរនៃ(ឃ្លី)អើយ ! ចូរកុំភ័យអំពីការស្តាប់ព្រោះអញ(ឃ្លី)បានដាក់បញ្ជាឲ្យគ្រប់ជីវិតត្រូវតែស្តាប់ អញ(ឃ្លី) បានត្រៀមកន្លែងសម្រាកមួយទុកឲ្យអ្នក(ឃ្លី) ។ បើអ្នក(ឃ្លី)បានទៅដល់កន្លែងនោះ វានឹងគាប់ចិត្តអ្នក (ឃ្លី)" (تفسير القمّي)

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

៨៣. ទីអាស្រ័យចុងក្រោយ[ដ៏ល្អ] យើងទុកវាឲ្យជនណាដែលមិនប្រាថ្នាលើកតម្កើងខ្លួនឯងនៅលើ ផែនដី មិនប្រាថ្នាបង្កវិនាស ។ អវសានល្អនឹងបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៨៣

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمَنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا حَفْصُ، مَا مَنَزَلَةُ الدُّنْيَا مِنْ نَفْسِي إِلَّا بِمَنَزَلَةِ الْمَيْمَةِ، إِذَا اضْطَرَّرْتُ إِلَيْهَا أَكَلْتُ مِنْهَا. يَا حَفْصُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ

تَعَالَى عِلْمَ مَا الْعِبَادُ عَامِلُونَ، وَ إِلَى مَا هُمْ صَائِرُونَ، فَحَلَمَ عَنْهُمْ عِنْدَ أَعْمَالِهِمُ السَّيِّئَةِ لِعِلْمِهِ السَّابِقِ فِيهِمْ، فَلَا يُعَزِّتُكَ حُسْنُ الطَّلَبِ مِّنْ لَا يَخَافُ الْقَوْتَ».

១. [...] ទទួលបានពី ហ្វាហ្វាស្ត្រ ប៊ិន ក្លីយ៉ាស្ត្រ ដែលបានថា អាច អាប់ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វាហ្វាស្ត្រអីយ លោកក្នុងខ្លួនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} គ្រាន់តែជាសាកសពទេ ។ បើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវបង្ខំចូលទៅក្នុងលោកនោះ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងស៊ីវា ។ ហ្វាហ្វាស្ត្រអីយ អល់ឡោះហ្គី^{تبارك وتعالى} ទ្រង់ញាណអ្វីដែលបាវកំពុងធ្វើ ហើយពួកគេនឹងទៅដល់គោលដៅអ្វី ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ទ្រង់ទប់ព្រះហឫទ័យក្នុងពេលដែលពួកគេកំពុងធ្វើអាក្រក់ខណៈដែលព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ទ្រង់ញាណជាមុនស្រេចហើយ ។ ដូច្នេះចូរលោកកុំបណ្តោយឲ្យសម្រស់របស់បណ្តាអ្នកស្វែងរក ក្នុងចំណោមពួកដែលមិនខ្លាចស្លាប់នោះ បោកបញ្ឆោតលោកបានឡើយ ។

ثُمَّ تَلَا قَوْلَهُ: «تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ...» الْآيَةَ، وَ جَعَلَ يَبْكِي وَ يَقُولُ: «ذَهَبَتْ وَ اللَّهُ الْأَمَانِيُّ عِنْدَ هَذِهِ الْآيَةِ»... ثُمَّ قَالَ: «فَارَ وَ اللَّهُ الْأَبْرَارُ، أَ تَدْرِي مَنْ هُمْ؟ هُمْ الَّذِينَ لَا يُؤَدُّونَ الذَّرَّ، كَفَى بِخَشِيَّةِ اللَّهِ عِلْمًا، وَ كَفَى بِالْإِغْتِرَارِ جَهْلًا. يَا حَفْصُ، إِنَّهُ يُعْفَرُ لِلْجَاهِلِ سَبْعُونَ ذَنْبًا قَبْلَ أَنْ يُعْفَرَ لِلْعَالِمِ ذَنْبٌ وَاحِدٌ، مَنْ تَعَلَّمَ وَ عَلَّمَ، وَ عَمِلَ بِمَا عَلِمَ، دُعِيَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ عَظِيمًا، فَقِيلَ: تَعَلَّمَ لِلَّهِ، وَ عَمِلَ لِلَّهِ، وَ عَلَّمَ لِلَّهِ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រព្រះបន្ទូលនេះ [២៨:៨៣] ទីអាស្រ័យចុងក្រោយ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យំហើយមានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្រីចំពោះអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} សេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានរលាយបាត់ជាមួយអាយុស្កនេះ ។" រួចហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្រីចំពោះអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} អ្នកត្រឹមត្រូវមានជោគជ័យ ។ តើលោកដឹងទេថាពួកគេជាអ្នកណា? ពួកគេជាបុគ្គលដែលមិនធ្វើបាបឡើយសូម្បីតែប៉ុន្តែផងល្អិត ។ ការខ្លាចអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} គ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ការចេះដឹង ការមិនសមហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់អវិជ្ជា ។ ហ្វាហ្វាស្ត្រអីយ ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ទ្រង់អត់ឱនចិតសិបបាបរបស់បុគ្គលអវិជ្ជា មុនព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} អត់ឱនបាបមួយរបស់អ្នកចេះដឹង ។ បុគ្គលដែលរៀនសូត្រ ដែលបានចំណេះហើយអនុវត្តតាមអ្វីដែលខ្លួនបានរៀនសូត្រមកនោះ គេហៅអ្នកនោះថាអ្នកឆ្លើមនៅឯព្រះរាជាណាចក្រមេឃទាំងឡាយ ព្រោះគេថា៖ "គេបានរៀនសូត្រដើម្បីអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} បានអនុវត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} បានបង្ហាត់បង្រៀនដើម្បីអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} ។"

قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، مَا حَدَّ الْهُدَى فِي الدُّنْيَا؟ قَالَ: «قَدْ حَدَّ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: ”لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَ لَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ“، إِنَّ أَعْلَمَ النَّاسِ بِاللَّهِ أَحْوَفُهُمْ لِلَّهِ، وَ أَحْوَفُهُمْ لَهُ أَعْلَمُهُمْ بِهِ، وَ أَعْلَمُهُمْ بِهِ أَزْهَدُهُمْ فِيهَا».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្របខណ្ឌរបស់ការកាន់វត្តប្រតិបត្តិតឹងរឹងក្នុងលោកនេះយ៉ាងម៉េចទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} បានកំណត់ក្របខណ្ឌរបស់វានៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៧:២៣] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកអស់សង្ឃឹមលើអ្វីមួយដែលបានបូតផុតពីពួកអ្នក និងដើម្បីនឹងកុំឲ្យពួកអ្នកសប្បាយរីករាយប្រុលពេកជាមួយអ្វីមួយដែលគេបានប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។ សម្រាប់អល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} អ្នកដែលចេះដឹងបំផុតក្នុងចំណោមមនុស្សគឺអ្នកដែលខ្លាចបំផុតដើម្បីអល់ឡោះហ្គី^{وَجَلَّ} ។ អ្នកណាកាន់តែខ្លាច អ្នកនោះកាន់តែចេះដឹង អ្នកណាកាន់តែចេះដឹង អ្នកនោះកាន់តែកាន់វត្តប្រតិបត្តិតឹងរឹង ។"

فَقَالَ لَهُ رَجُلَانِ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَوْصِنِي. فَقَالَ: «اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُ كُنْتَ، فَإِنَّكَ لَا تَسْتَوْحِشُ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٩ ؛ تفسير القمي ١: ٤٦: ٢)

បុរសនោះបានទូលថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជួយណែនាំទូលបង្គំផង។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم} ទោះជាលោកនៅទីណាក៏ដោយ ព្រោះលោកមិននៅតែម្នាក់ឯងទេ។" (تفسير القمي 2: 146)

2. ** . و قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَيْضاً فِي قَوْلِهِ: «عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فُسَاداً» قَالَ: «الْعُلُوُّ: الشَّرْفُ، وَ الْفُسَادُ: الْبِنَاءُ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٠ ؛ تفسير القمي ١: ٤٧: ٢)

២. អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}មានវចនៈដែរអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عليه وآله وسلم} [២៨:៨៣] លើកតម្កើងខ្លួនឯងនៅលើផែនដី មិនប្រាថ្នាបង្កវិនាស ថា៖ "លើកតម្កើង គឺវិញ្ញាៈអភិជន។ បង្កវិនាស គឺគ្រឹះស្ថាន (ប្រភពដើម គឺជាមួយ)នារី"។ (تفسير القمي 2: 147)

3. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي نَصْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: نَحْنُ عِنْدَهُ ثَمَانِيَةَ رَجَالٍ فَذَكَرْنَا رَمَضَانَ فَقَالَ لَا تَقُولُوا هَذَا رَمَضَانَ وَ لَا ذَهَبَ رَمَضَانَ وَ لَا جَاءَ رَمَضَانَ فَإِنَّ رَمَضَانَ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ لَا يَجِيءُ وَ لَا يَذْهَبُ وَ إِنَّمَا يَجِيءُ وَ يَذْهَبُ الرَّجَائِلُ وَ لَكِنْ قُولُوا « شَهْرُ رَمَضَانَ » فَالشَّهْرُ الْمُضَافُ إِلَى الْإِسْمِ وَ الْإِسْمُ اسْمُ اللَّهِ وَ هُوَ الشَّهْرُ « الَّذِي أَنْزَلَ فِيهِ الْقُرْآنَ »

៣. [...] សាអុដ្ឋុបានតំណាលថា មានគ្នាយើងប្រាំបីនាក់នៅជុំជាមួយអាច្ចិ យ៉ាក្នុងហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام}។ យើងបាននិយាយអំពីវិម៉ាដួន។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "កុំថា "វិម៉ាដួន" បែបនេះ។ វិម៉ាដួនមិនទៅ មិនមកទេ ព្រោះវិម៉ាដួនជាព្រះនាមមួយក្នុងចំណោមព្រះនាមរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}។ វាមិនមក វាមិនទៅទេ។ តែវាទៅនិងមកជាបណ្តោះអាសន្ន។ តែចូរថា "ខែវិម៉ាដួន"។ ចូរថែម "ខែ" ក្នុងព្រះនាម ហើយព្រះនាមនោះជាព្រះនាមរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}។ នេះគឺខែមួយ គួរអានត្រូវដាក់ចុះមកក្នុងខែនេះឯង។

جَعَلَهُ اللَّهُ مَثَلًا فِي هَذَا الْمَكَانِ فِي الْأَصْلِ لَا يُفْعَلُ الْخُرُوجُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ لِزِيَادَةِ الْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ عِيداً أَوْ مِنْ خَرَجَ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ مِنْ بَيْتِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ نَحْنُ سَبِيلُ اللَّهِ الَّذِي مَنْ دَخَلَ عَلَيْهِ بِطَافٍ بِالْحِصْنِ وَ الْحِصْنُ هُوَ الْإِمَامُ فَبِكَيْزٍ عِنْدَ رُؤُوسِهِ كَانَتْ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَحْرَةٌ أَنْقَلُ فِي مِيزَانِهِ مِنَ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ مَا تَحْتَهُنَّ

អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}លើកខែវិម៉ាដួនជាគំរូជូនវិម៉ាដួនដើម។ ចូរកុំទៅណាក្នុងខែវិម៉ាដួន ព្រោះអ៊ីម៉ា^{عليه وآله وسلم}ត្រូវបង្កើន(ព្រះអភិញ្ញា)និងបានទទួលជំនួយ លើកលែងបុគ្គលណាដែលចេញពីផ្ទះទៅលើព្រះមាតា អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم}។ យើង^{عليه وآله وسلم}គឺព្រះមាតាអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله وسلم} អ្នកណាចូលមកលើព្រះមាតា អ្នកនោះចូលមកក្នុងបន្ទាយ។ បន្ទាយគឺអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}។ អ្នកនោះនឹងបានឃើញតម្លៃរបស់ខែវិម៉ាដួននាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ប្រៀបបាននឹងជុំជុំធ្ងន់មួយជុំនៅលើជញ្ជីង គឺជុំជុំដែលមកពីមេឃនិងមកពីផែនដីទាំងប្រាំពីរ ប្រៀបបាននឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងមេឃនិងផែនដីទាំងនោះ ប្រៀបបាននឹងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនិងនៅពី

ក្រោមមេឃនិងផែនដីទាំងនោះ ។

قُلْتُ يَا بَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مَا الْمِيمِزَانُ فَقَالَ إِنَّكَ قَدْ لِرُذِدْتَ قُوَّةً وَ نَظَرًا يَا سَعْدُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ الصَّخْرَةُ وَ نَحْنُ الْمِيمِزَانُ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ فِي الْإِمَامِ « لِيُقَوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ » قَالَ وَ مَنْ كَبَّرَ بَيْنَ يَدَيِ الْإِمَامِ وَ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ رِضْوَانَهُ الْأَكْبَرَ وَ مَنْ كَتَبَ اللَّهُ رِضْوَانَهُ الْأَكْبَرَ يَجِبُ أَنْ يَجْمَعَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْمُرْسَلِينَ فِي دَارِ الْجَلَالِ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាច្ឆិ យ៉ាក្តីហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام}អើយ អ្វីគឺជញ្ជីង?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សាអុដ្ឋុអើយ លោកនឹងកើនកម្លាំងនិងការមើលឃើញ ។ វិស្វលុលឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាសិលា (ថ្ម) យើងជាជញ្ជីង ។ នេះគឺ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលចែងអំពីអស់អ្វីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}គឺ៖ [៥៧:២៥] ដើម្បីនឹងឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តខ្លួនតាម គន្លងជម្រ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាធំជាងគេបង្អស់នៅពីមុខអ្វីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}?" រួចហើយព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មិនមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}ឡើយ ។ ព្រះដែលពុំមានដៃគូ ។ អល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}ចារសេចក្តីស្រឡាញ់ជាទីបំផុតរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ឲ្យបុគ្គល ។ បុគ្គលណាដែលគេចារ សេចក្តីស្រឡាញ់ជាទីបំផុតរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ឲ្យ បុគ្គលនោះចាំបាច់ត្រូវតែបាននៅជុំជាមួយអ៊ីបរហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام} មូហ្វាម៉ាដ្ឋុ^{صلوات الله عليه والسلام}និងព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام}ទាំងឡាយនៅក្នុងព្រះវិមានរុងរឿង ។

قُلْتُ لَهُ وَ مَا دَارُ الْجَلَالِ قَالَ نَحْنُ الدَّارُ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ « تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ » فَنَحْنُ الْعَاقِبَةُ يَا سَعْدُ وَ أَمَّا مَوَدُّنَا لِلْمُتَّقِينَ فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ » فَحَسْبُ جَلَالِ اللَّهِ وَ كَرَامَتُهُ الَّتِي أَكْرَمَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْعِبَادَ بِطَاعَتِنَا.

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ "អ្វីទៅព្រះវិមានរុងរឿងនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "យើង^{صلوات الله عليه والسلام}គឺ ព្រះវិមាន ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៨:៨៣] ទីអាស្រ័យចុងក្រោយ[ដ៏ល្អ] យើងទុកវាឲ្យជន ណាដែលមិនប្រាថ្នាលើកតម្កើងខ្លួនឯងនៅលើផែនដី និងមិនប្រាថ្នាបង្កវិនាស ។ អវសានល្អនឹងបាន លើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប្បចិត្ត ។ ព្រោះយើង^{صلوات الله عليه والسلام}គឺ "អវសានល្អ" ។ សាអុដ្ឋុអើយ មិត្តភាពរបស់យើង^{صلوات الله عليه والسلام}បានលើអ្នកមានសទ្ធាសិប្បចិត្ត ។ អល់ឡោះហ្វ្លុ ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះ បន្ទូលថា [៥៥:៧៨] សូមឲ្យព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នកប្រកបដោយសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏ មានព្រះកិត្តិយស ។ យើង^{صلوات الله عليه والسلام}ជាភាពឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}និងជាព្រះកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលអល់ឡោះហ្វ្លុ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រទានមកឲ្យប្រមើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយស្តាប់បង្គាប់យើង^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (بصائر الدرجات) ។

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

៨៤. អ្នកណាមួយនាំមកនូវអំពើល្អ អ្នកនោះនឹងបានទទួល[រង្វាន់មួយដ៏]ប្រសើរលើស[ទង្វើ]នោះ ។ អ្នកណាមួយនាំមកនូវអំពើអាក្រក់ ជនណាសាងអំពើអាក្រក់ជននោះនឹងបានទទួលតែការតប ស្នងដែលសមនឹងអំពើដែលខ្លួនបានសាង ។

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِهَا هُدًى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

៨៥. ព្រះដែលបានអនុម័តគូរអានឲ្យអ្នក (ដាក់គូរអានឲ្យអ្នកជាព្រះរាជក្រឹត្យ) នឹងនាំអ្នកមកឯកន្លែងវិលត្រឡប់វិញ ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទ្រង់ញាណបំផុតថាអ្នកណាខ្លះនាំមកនូវមគ្គុទេសក៍ល្អ អ្នកណាខ្លះនៅក្នុងវិវិទ្យភាពជាក់ស្តែង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៤-៨៥

1. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: لَمَّا بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِمَكَّةَ وَأَطَهَرَ بِهَا دَعْوَتَهُ، وَنَشَرَ بِهَا كَلِمَتَهُ، وَغَابَ أَدْيَانُهُمْ فِي عِبَادَتِهِمُ الْأَصْنَامَ، وَ أَحَدُوهُ وَ أَسَاءُوا مُعَاشِرَتَهُ، وَ سَعَوْا فِي خِرَابِ الْمَسَاجِدِ الْمُبِينَةِ كَانَتْ لِقَوْمٍ مِنْ خِيَارِ أَصْحَابِ مُحَمَّدٍ [و شِيعَتِهِ] وَ شِيعَةِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. كَانَ بِفَنَاءِ الْكَعْبَةِ مَسَاجِدُ يُجْبُونَ فِيهَا مَا أَمَاتَهُ الْمُبْطِلُونَ، فَسَعَى هَؤُلَاءِ الْمُشْرِكُونَ فِي خِرَابِهَا، وَ أَدَى مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَائِرِ أَصْحَابِهِ، وَ الْجَنُودُ إِلَى الْخُرُوجِ مِنْ مَكَّةَ إِلَى الْمَدِينَةِ،

១. អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាអាល្លឺស្វ័ស្វ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅម៉ាកកាស្ត បានឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រកាសហៅ បានឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រកាសកាលីម៉ាស្ត ឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ចាប់កំហុសសាសនាគោរពសក្ការៈរូបបដិមា សហគមន៍ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាប់ខ្លួនព្រះង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ធ្វើបាបព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ពួកគេបានព្យាយាមកម្ទេចម៉ាស្តយ្យីដ្ឋសាងសម្រាប់បណ្តាសារកក្កីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្តីអ្នកស្តីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងស្តីអ្នកស្តីរបស់អាល្លឺស្វ័ស្វ صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាច្វី ត្ន័លិប صلوات الله عليه وآله وسلم ។ នៅឯទីផ្លាកក្តុំបាស្តធ្លាប់តែមានម៉ាស្តយ្យីដ្ឋ កន្លែងដែលរំលឹករឿងដែលកម្ទេចសាសនាខុស ។ ដូច្នោះពួកពហុទេពនិយមព្យាយាមកម្ទេចចោលកន្លែងនេះ ធ្វើបាបមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم និងបក្សពួកឯទៀតរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ត្រូវចាកចោលទៅកាន់ម៉ាឌីណាស្ត ។

الْتَفَتَ خَلْفَهُ إِلَيْهَا فَقَالَ: اللَّهُ يَعْلَمُ أَنِّي أَحِبُّكَ، وَ لَوْ لَأَنَّ أَهْلَكَ أَخْرَجُونِي عَنْكَ لَمَا آتَرْتُ عَلَيْكَ بَدَلًا، وَ لَا ابْتَعَيْتُ عَنْكَ بَدَلًا، وَ إِنِّي لَمُعْتَمِدٌ عَلَىٰ مُقَارَفَتِكَ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបែរទៅរកម៉ាកកាស្ត ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ដឹងថាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ស្រឡាញ់អ្នក ។ បើពួកអ្នកស្រុកអ្នកមិនបង្ខំខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យចាកចេញទេ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងមិនឲ្យស្រុកណាផ្សេងសំខាន់ជាងអ្នកទេ មិនជូរអ្នកជាមួយស្រុកមួយទៀតទេ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم តូចចិត្តនិងសោកសៅ ។"

فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَىٰ إِلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ إِنَّ الْعَلِيِّ الْأَعْلَىٰ يَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، وَ يَقُولُ: سَأُرَدُّكَ إِلَىٰ هَذَا الْبَلَدِ طَافِرًا غَائِمًا سَالِمًا، قَادِرًا، قَاهِرًا، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَىٰ. « إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ » يَغْنِي إِلَىٰ مَكَّةَ طَافِرًا غَائِمًا. وَ أَخْبَرَ بِذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَصْحَابَهُ، فَاتَّصَلَ بِأَهْلِ مَكَّةَ فَسَخِرُوا مِنْهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٥٥٤)

អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ធ្វើអភិវាទន៍ដល់អ្នក صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងឲ្យអ្នកវិលត្រឡប់មកកាន់ស្រុកនេះវិញដោយជ័យជំនះ

ដោយមិនរងរបួស ដោយមានឥទ្ធិពល ដោយជំនះ ។" នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៨:៨៥] ព្រះដែលបានអនុម័តគួរអានឲ្យអ្នកនឹងនាំអ្នកមកឯកន្លែងវិលត្រឡប់វិញ មានន័យថា ទៅឯម៉ាកកាស៊ូ ដោយជ័យជំនះ ជាអ្នកទទួលជ័យជំនះ ។ រីសូលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله}បានប្រាប់រឿងនេះឲ្យបក្សពួកព្រះអង្គ ដឹង ។ ពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូមួយចំនួនបានសើចពេលបានឮរឿងនេះ ។"

((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٢٨: ١٤٧))

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سُمِّلَ عَنْ جَابِرٍ، فَقَالَ: «رَحِمَ اللَّهُ جَابِرًا، بَلَغَ مِنْ فَهْمِهِ أَنَّهُ كَانَ يَعْرِفُ تَأْوِيلَ هَذِهِ الْآيَةِ: "إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ" يَعْني الرَّجْعَةَ.»** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩١ ؛ تفسير القمي ٢: ١٤٧)

២. អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម មានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំតមកពីហ្គាម៉ាដូ តមកពីហ្គាវីស្វ័លដែលបាន ថាកាលខ្ញុំបានសួរអំពីយ៉ូហ្គេរ [យ៉ូហ្គេរបានឆ្លើយតមកពី]អាច្វី យ៉ូក្តូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلا}ដែល^{صلوات الله عليه والسلا}បានឆ្លើយ [យ៉ូហ្គេរ]ថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله}ប្រោសប្រណីយ៉ូហ្គេរ ។ លោកចេះដឹងខ្ពស់ណាស់ដល់ថ្នាក់យល់ ការបកស្រាយអាយ៉ាស៊ុនេះគឺ៖ [២៨:៨៥] ព្រះដែលបានអនុម័តគួរអានឲ្យអ្នកនឹងនាំអ្នកមកឯកន្លែង វិលត្រឡប់វិញ មានន័យថា និរុត្តន៍ (الرجعة) គឺត្រឡប់មកវិញ ។" (147 :2 2: 147)

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ يَحْيَىٰ الْحَلْبِيِّ، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ الطَّائِيِّ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَابَلِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ"، قَالَ: «يَرْجِعُ إِلَيْكُمْ نَبِيُّكُمْ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الْأَيْمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ))».** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩١ ؛ تفسير القمي ٢: ١٤٧)

៣. [...] ទទួលបានពីខ័លីដូ អាល់-កាប៊ីលី ដែលទទួលបានមកពី អាឡី ប៊ិន អាល់-ហ្គ្លីស្វ័លដែល^{صلوات الله عليه والسلا} មានរចនា៖អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وجل} [២៨:៨៥] ព្រះដែលបានអនុម័តគួរអានឲ្យអ្នកនឹងនាំអ្នកមកឯកន្លែង វិលត្រឡប់វិញ ថា៖ "ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}របស់អស់លោក, អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليهم}និងអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليهم}ទាំងឡាយនឹង វិលត្រឡប់វិញ មករកអស់លោក ។" (147 :2 2: 147)

4. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ حُمَيْدِ بْنِ زَيْدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ نَحْيَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ بْنُ هِشَامٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَيَابَةَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ مِيثَمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: حَدَّثَنِي. قَالَ: «أَلَيْسَ قَدْ سَمِعْتَ الْحَدِيثَ مِنْ أَبِيكَ؟» قُلْتُ: هَلْكَ أَبِي وَ أَنَا صَبِيٌّ. قَالَ: قُلْتُ: فَأَقُولُ، فَإِنْ أَصَبْتُ قُلْتُ: نَعَمْ، وَ إِنْ أَحْطَأْتُ رَدَدْتَنِي عَنِ الْحَطَأِ. قَالَ: «هَذَا أَهْوَنُ».

៤. [...] ទទួលបានពីស្វ័លីហ្គ័រ ប៊ិន មីស្វាដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាច្វី យ៉ូក្តូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلا}ថា៖ "សូមព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}ប្រាប់ទូលបង្គំផង ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានរចនា៖ថា៖ "លោកមិនបានឮហ្គាឌីស្វ័លយពីឪពុកលោក ទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឪពុកទូលបង្គំបានស្តាប់តាំងពីទូលបង្គំនៅក្មេងម៉្លេះ ។ បើទូលបង្គំនិយាយត្រូវ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}ថា៖ "មែន" បើទូលបង្គំនិយាយខុស សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}ជួយកែតម្រូវទូលបង្គំផង ។"

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ងាយទេ ។"

قَالَ: قُلْتُ: فَإِنِّي أُرْعَمُ أَنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) دَابَّةُ الْأَرْضِ. قَالَ: فَسَكَتُ. قَالَ: فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَأَرَاكَ وَاللَّهِ سَتَقُولُ: إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَاجِعٌ إِلَيْنَا وَ قَرَأَ: "إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ"». قَالَ: قُلْتُ: وَاللَّهِ لَقَدْ جَعَلْتُهَا فِيمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَكَ عَنْهَا فَتَسِيئْتُهَا.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំថាអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកដើរនៃផែនដី (دَابَّةُ الْأَرْضِ) ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស្ងាត់មាត់ ។ បន្ទាប់មកអាថ្មី យ៉ូកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឃើញអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថាអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام នឹងវិលត្រឡប់មករកយើងវិញ" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ [២៨:៨៥] ព្រះដែលបានអនុម័ត គួរអានឲ្យអ្នកនឹងនាំអ្នកមកកងកន្លែងវិលត្រឡប់វិញ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានធ្វើឲ្យរឿងនេះ កើតឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងមួយដែលទូលបង្គំចង់សួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តែទូលបង្គំភ្លេច ។"

فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَفَلَا أُخْبِرُكَ بِمَا هُوَ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا؟" "وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا"، لَا تَبْقَىٰ أَرْضٌ إِلَّا نُودِيَ فِيهَا بِشَهَادَةٍ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَىٰ آفَاقِ الْأَرْضِ. * (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩١ ؛ مختصر بصائر الدرجات: ٢٠٩)

អាថ្មី យ៉ូកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមប្រាប់លោកនូវអ្វីដែលសម្បើមលើសនោះបានទេ ? [៣៨:២៨] យើងមិនបានចាត់បញ្ជូនអ្នកទៅរកអ្នកណាមួយក្រៅពីប្រជារាស្ត្រទាំងអស់ទេ ក្នុងឋានៈជាអ្នក ផ្សព្វផ្សាយនិងជាអ្នកដាស់តឿន ។ សព្វសារពើដែលនៅក្នុងដីនឹងស្រែកថា៖ "មិនមានព្រះទេក្រៅពី អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាសនៈទុត صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ" រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើ កាយវិការដោយចង្អុលទៅឯជើងមេឃនៃផែនដី ។" (مختير بصائر الدرجات: 209)

5. و عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ حَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ يَحْيَىٰ بْنِ عِمْرَانَ الْحَلْبِيِّ، عَنِ الْمُعَلَّىٰ أَبِي عُثْمَانَ، عَنِ الْمُعَلَّىٰ بْنِ حُنَيْسٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَوَّلُ مَنْ يَرْجِعُ إِلَى الدُّنْيَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَيَمْلِكُ حَتَّىٰ يَسْقُطَ حَاجِبَاهُ عَلَى عَيْنَيْهِ مِنَ الْكِبَرِ». * (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٢ ؛ مختصر بصائر الدرجات: ٢٩)

៥. [...] ទទួលបានពី អាល់-មូអាឡា ប៊ិន យូនៃស៍ ដែលបានថា អាថ្មី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលនឹងវិលត្រឡប់មកកងកងលោកវិញគឺអាល់-ហ្ស័សៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងសោយរាជ្យ លុះត្រាតែចិញ្ចឹមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្លាក់មកគ្របលើភ្នែកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយសារតែអាយុច្រើន ។" (مختير بصائر الدرجات: 29)

6. و عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَمْرٍ، عَنْ أَبِي مَرْوَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ"، قَالَ: فَقَالَ لِي: «لَا وَاللَّهِ، لَا تَنْقُضِي الدُّنْيَا وَ لَا تَذْهَبُ حَتَّىٰ يَجْتَمِعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالثُّوَيَّةِ، فَيَلْتَقِيَانِ وَ يَبْنِيَانِ بِالثُّوَيَّةِ

مَسْجِدًا لَهُ اثْنَا عَشَرَ أَلْفَ بَابٍ.*** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٢ ؛ تأويل الآيات ٢١: ١/٢٤٤)

៦. [...] ទទួលបានពី អាថ្នី ម៉ារវ៉ានដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាថ្នី អាប់ខ្នុរឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا} [២៨:៨៥] ព្រះដែលបានអនុម័តគួរអានឲ្យអ្នកនឹងនាំអ្នកមកឯកន្លែងវិលត្រឡប់វិញ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ទេ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا} លុះត្រាតែព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} និងអុលី^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រជុំគ្នានៅឯអាល់-ស្លាវីយ៉ាស្ត ព្រះអង្គ^{عليه والسلام} ទាំងពីរនឹងជួបគ្នាលើសាងម៉ាស់យ៉ូដូនៅឯអាល់-ស្លាវីយ៉ាស្តដែលមានទ្វារចំនួនដប់ពីរពាន់ទ្វារ ទើបពិភពលោកនឹងផុតកាលបរិច្ឆេទនិងរលាយបាត់ សូន្យ ។" (تأويل الآيات 1: 21/424)

وَمَا كُنْتَ تَرْجُوا أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

៨៦. អ្នកមិនដែលស្មានសោះថាគេនឹងដាក់ព្រះគម្ពីរមកឲ្យអ្នក ។ តែនេះជាព្រះមេត្តាធម៌ (ជា អំណោយ) ដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នោះចូរអ្នកកុំជួយគាំទ្រពួកបដិសេធសទ្ធាឡើយ ។

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْتُ إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. ចូរកុំឲ្យពួកគេធ្វើឲ្យអ្នកឃ្លាតចេញពីព្រះសញ្ញាអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ក្រោយពីគេបានបើកឲ្យអ្នក ដឹងព្រះសញ្ញាទាំងនោះហើយ ។ ចូរអ្នកហៅ[មនុស្ស]មករកព្រះម្ចាស់អ្នក ចូរអ្នកកុំទៅជាពួក ពហុទេពនិយមម្នាក់ឡើយ (គឺពួកហ៊ុនហាយជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎) ។

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

៨៨. ចូរអ្នកកុំបូងស្ទង់ព្រះផ្សេងគូបជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ មិនមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ ការវិនិច្ឆ័យជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨៦-៨៨

1. علي بن إبراهيم: قوله تعالى: ... " وَ لَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ " المخاطبة للنبي (صلى الله عليه و آله)، و المعنى للناس، و هو قَوْلُ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ بَعَثَ نَبِيَّهُ بِآيَاتِكَ أَعْنِي وَ اسْمِعِي يَا جَارَةَ».*** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٣ ؛ تفسير القمي ١٤٧: ٢)

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៨:៨៨] ចូរអ្នកកុំបូងស្ទង់ ព្រះផ្សេងគូបជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ អ្នកទទួលអាយ៉ាស្តនេះគឺព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដោយមានអត្ថន័យ ថាមនុស្សទូទៅ ។ អាល់-ស្ល័ឌីកូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا} ចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មករកអល់លោក [ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا} មានព្រះបន្ទូលមកកាន់ព្រះអង្គ^{عليه وآله}] ដូច[និយាយជាមួយអ្នក ណាម្នាក់ តែដើម្បីនឹង]ធ្វើឲ្យអ្នកជិតខាងស្តាប់ ។" (تفسير القمي 2: 147)

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ السَّعْدِ أَبَادِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ رَبِيعِ الْوَرَّاقِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ"، قَالَ: «تَحْسُ هُوَ». * (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٦ ؛ التوحيد: ٥/١٥٠)

២. [...] ទទួលបានពីស្វ័លិះហ្ម ប៊ិន សាហ្គាល់ដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ម^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម^{وحد} [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ថា៖ "យើង^{عليه السلام}គឺព្រះភ័ក្ត្រនោះ ។" (التوحيد: 5 /150)

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ التُّعْمَانِ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمُغِيرَةِ النَّصْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ"، فَقَالَ: «مَا يَقُولُونَ فِيهِ؟» قُلْتُ: يَقُولُونَ يَهْلِكُ كُلُّ شَيْءٍ إِلَّا وَجْهَ اللَّهِ. فَقَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! لَقَدْ قَالُوا قَوْلًا عَظِيمًا، إِنَّمَا عَنَى بِذَلِكَ وَجْهَ اللَّهِ الَّذِي يُؤْتَى مِنْهُ». * (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٣ ؛ الكافي ١/١١١)

៣. [...] ទទួលបានពីអាល់-ហ្វារីស្វ ប៊ិន អាល់-មូគីវ៉ាត្តី អាល់-ណាស្វីរីដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ម^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម^{تبارك وتعالى} [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើពួកគេថាអ្វីខ្លះអំពីអាយ៉ាស្មុនេះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សព្វសារពើរនឹងត្រូវកម្ទេចចោល លើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្ម^{وحد} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ម^{وحد} ពួកគេនិយាយធ្ងន់ណាស់ ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្ម^{وحد} មានន័យថា បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលត្រូវប្រទានមកពីព្រះអង្គ^{وحد} ។" (الكافي 1: 1/111)

4. فِي عُيُونِ الْأَخْبَارِ فِي بَابِ مَا جَاءَ عَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّوْحِيدِ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: فَقُلْتُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَمَا مَعْنَى الْحَرِّ الَّذِي رَوَّوهُ أَنَّ ثَوَابَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ اللَّهِ تَعَالَى؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا أَبَا الصَّلْتِ مَنْ وَصَفَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِوَجْهِهِ كَأَلْوَجْهِهِ فَقَدْ كَفَرَ، وَ لَكِنَّ وَجْهَ اللَّهِ أَنْبَاؤُهُ وَ حُجُجُهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، الَّذِينَ يَهْمُ بِتَوَجُّهِهِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ إِلَى دِينِهِ وَ مَعْرِفَتِهِ، وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ * وَ يَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ» وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ» فَانْظُرْ إِلَى أَنْبِيَاءِ اللَّهِ تَعَالَى وَ رُسُلِهِ وَ حُجُجِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ فِي دَرَجَاتِهِمْ ثَوَابٌ عَظِيمٌ لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ: مَنْ أَنْعَضَ أَهْلَ بَيْتِي وَ عَنَرْتِي لَمْ يَرِنِي وَ لَمْ أَرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ٥ ، الصفحة ١٩٢)

៤. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ូយុន អាល់-អាក្មុបារ ក្នុងវគ្គដែលទទួលបានមកពីអាល់-រីដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តីអំពីការមានព្រះតែមួយគត់ នៅក្នុងហ្វាខ្លីស្វវែងមួយ គេបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} វិស្វលុលឡោះហ្ម^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ តើដំណឹងដែលស្តីអំពីរង្វាន់របស់ "មិនមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ម^{وحد}" ការមើលទៅព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្ម^{وحد} នោះមានអត្ថន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ស្វល់ត៍អើយ អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្ម^{وحد} មានព្រះភ័ក្ត្រដូចមុខទូទៅដែរនោះ អ្នកនោះកាហ្វៀរ (ប្រមាថសាសនា) ។ តែព្រះភ័ក្ត្ររបស់អល់ឡោះហ្ម^{وحد} គឺព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ទាំងឡាយ ព្រះអាជ្ញាធរទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{وحد} ដែលទាក់ទាញអារម្មណ៍ទៅរកអល់ឡោះហ្ម^{وحد} ទៅរកព្រះសាសនាព្រះអង្គ^{وحد} និងការស្គាល់ព្រះអង្គ^{وحد} ។ អល់ឡោះហ្ម^{وحد} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៥:២៦] ទាំងអស់គ្នានៅលើវារមែងស្លាប់សូន្យប្រដា ។ [៥៥:២៧]

គង់នៅតែព្រះភក្ត្រព្រះម្ចាស់អ្នកទេ ព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះកិត្តិយស ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។ មើលមកឯព្រះសាស្តា^ﷺទាំងឡាយ (ណាបី) របស់អល់ឡោះហ្ន៎^ﷻ ព្រះសាសនៈទូត^ﷺទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^ﷻនិងព្រះអាជ្ញាធរទាំងឡាយ^ﷺរបស់ព្រះអង្គ^ﷻ តាមលំដាប់ថ្នាក់របស់អស់ព្រះអង្គ^ﷺនោះជាវង្វាន់ធំមួយសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះសាស្តា^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាស្តាប់សមាជិកនៃក្រុមគ្រួសារខ្ញុំ^ﷺ រាជបុត្ររាជនគ្គា^ﷺខ្ញុំ^ﷺ អ្នកនោះនឹងមិនបានឃើញខ្ញុំ^ﷺឡើយ ខ្ញុំ^ﷺនឹងមិនបានឃើញអ្នកនោះឡើយក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

(نور الثقلين) វគ្គ៥៥ ហ្វាត្វា ២៣)

5. فِي كِتَابِ الْاِخْتِجَاجِ لِلطَّبْرِسِيِّ رَحِمَهُ اللهُ عَنْ اَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ» فَالْمُرَادُ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا دِينَهُ، لِأَنَّ مِنَ الْمَحَالِ أَنْ يَهْلِكَ مِنْهُ كُلُّ شَيْءٍ وَ يَبْقَى الْوَجْهُ، هُوَ أَجَلٌ وَ اعْظَمُ مِنْ ذَلِكَ ... وَ اِنَّمَا يَهْلِكُ مَنْ لَيْسَ مِنْهُ، أ لَا تَرَى أَنَّهُ قَالَ: «كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ * وَ يَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ» فَفَصَلَ بَيْنَ خَلْقِهِ وَ وَجْهِهِ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٤٥)

៥. នៅក្នុងសាត្រា អាណ-អ៊ុះហ្ន៎^ﷻ អាណ-គូប័រីស៊ីមានប្រសាសន៍ថា អាមីរុល-មុមីនីន^ﷺមានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាដ៏វែងមួយថា៖ "រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^ﷻ [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ មានន័យថាសព្វសារពើរនឹងវិនាសសាបសូន្យលើកលែងតែព្រះសាសនារបស់ព្រះអង្គ^ﷻទេ (គឺយើង^ﷺ) ពីព្រោះនឹងមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅកើតទេដែលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻនឹងកម្ទេចសព្វសារពើរចោលទុកឲ្យនៅសល់តែព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ^ﷻនោះ ។ ព្រះអង្គ^ﷻទ្រង់មហារុងរឿង ឧត្តុង្គឧត្តមលើសនេះពេកណាស់ ដែលព្រះអង្គ^ﷻនឹងកម្ទេចចោលបុគ្គលណាមួយដែលមិនមែនបក្សពួករបស់ព្រះអង្គ^ﷻនោះ ។ លោកមិនបានឃើញព្រះអង្គ^ﷻមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៥៥:២៦] គ្រប់ៗគ្នាដែលនៅលើផែនដីរមែងស្លាប់សូន្យបង់ ។ [៥៥:២៧] មានតែព្រះភក្ត្រព្រះម្ចាស់អ្នក[មួយគត់]ទេដែលគង់នៅ ព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ព្រះដ៏មានព្រះកិត្តិយស ។ ព្រះអង្គ^ﷻញែកដាច់ឡែកពីគ្នារវាងសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^ﷻនិងព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ^ﷻ ។" (نور الثقلين) វគ្គ៥៥ ហ្វាត្វា ១៣០)

6. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ اَصْحَابِنَا، عَنْ اَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ اَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرِ، عَنْ صَفْوَانَ الْجَمَّالِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ»، قَالَ: «مَنْ اَتَى اللهَ بِمَا اَمَرَ بِهِ مِنْ طَاعَةِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) فَهُوَ الْوَجْهُ الَّذِي لَا يَهْلِكُ وَ كَذَلِكَ قَالَ: «مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اطاعَ اللهَ».

៦. [...] ទទួលបានពី ស្នូហ្ន៎^ﷻ អាណ-យ៉ូម៉ាល់ដែលបានថ្លែងតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^ﷻ មុមីនីន^ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻ [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ថា៖ "អ្នកណា អនុវត្តតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎^ﷻដែលតម្រូវឲ្យនៅក្រោមឱវាទរបស់មូហ្ន៎^ﷻម៉ាដូ^ﷺ នោះ នេះឯងព្រះភក្ត្រនោះដែលនឹងមិនវិនាសសូន្យបង់ទេនោះ ។ ស្រដៀងនេះដែរ ព្រះអង្គ^ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤:៨០] អ្នកណាគោរពតាមព្រះសាស្តា[របស់អល់ឡោះហ្ន៎] អ្នកនោះគោរពតាមអល់ឡោះហ្ន៎ ។"

(الكافي 1: 111 / 2)

7. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْمَكَارِيِّ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمُغِيرَةِ النَّصْرِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»، فَقَالَ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا مَنْ أَحَدَ الطَّرِيقِ الَّذِي أَنْتُمْ عَلَيْهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٤ ؛ البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٤ ؛ المحاسن: ٣٠/١٩٩)

៧. [...] ទទួលបានពីអាល់-ហ្គារីស្ត ប៊ិន អាល់-មូគីរ៉ាហ៍ អាល់-ណាស្តរី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{وجل} [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែ ព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "សព្វសារពើនឹងវិនាសសូន្យបង លើកលែងតែបុគ្គល ណាដែលយកផ្លូវដែលអស់លោក (ស្ត្រីអុស្ត) ដើរលើនោះ ។" (المحاسن: 30 /199)

8. و عنهُ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ الْمُغِيرَةِ النَّصْرِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»، قَالَ: «إِلَّا مَنْ أَحَدَ طَرِيقِ الْحَقِّ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٥ ؛ المحاسن: ١١٧/٢١٩)

៨. [...] ទទួលបានពីអាល់-ហ្គារីស្ត ប៊ិន អាល់-មូគីរ៉ាហ៍ អាល់-ណាស្តរី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{وجل} [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែ ព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលយកផ្លូវពិត ។" (المحاسن: 117 /219)

9. ابنُ بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيعٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ، عَنْ جَلِيسٍ لِأَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»، قَالَ: «فِيهِلِكَ كُلُّ شَيْءٍ وَ يَبْقَى الْوَجْهُ! إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ يُوصَفَ بِالْوَجْهِ، وَ لَكِنْ مَعْنَاهُ: كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا دِينَهُ، وَ الْوَجْهُ الَّذِي يُؤْتَى مِنْهُ». ** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٩٥ ؛ التوحيد: ١/٤٤٩)

៩. [...] ទទួលបានពី អាចិ ហ្គ័រ សាស្ត្រីដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាកុបហ្គារ ^{صلوات الله عليه} ថា៖ "ព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្គ័រ ^{وجل} [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មាន វចនៈថា៖ "សព្វសារពើនឹងវិនាសសូន្យបង នៅសល់តែព្រះភ័ក្ត្រ? ! ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្គ័រ ^{وجل} ទ្រង់ មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ទ្រង់មហារុងរៀងបំផុត មិនអាចរៀបរាប់បានអាស្រ័យព្រះភ័ក្ត្រនោះទេ ។ តែមានន័យថា សព្វសារពើនឹងវិនាសសាបសូន្យលើកលែងតែព្រះសាសនាព្រះអង្គ ^{وجل} ទេ ចំណែកឯព្រះភ័ក្ត្រនោះ វាមក ពីព្រះអង្គ ^{وجل} ។" (1 /149) (التوحيد: 1 /149)

10. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ إِبراهيمِ بْنِ هاشمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ محبوبٍ، عَنِ الْأَخْوَلِ، عَنْ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَبِيرِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»، قَالَ: «نَحْنُ - وَ اللَّهِ - وَجْهُهُ الَّذِي قَالَ، وَ لَنْ نَهْلِكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ بِمَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ مِنْ طَاعَتِنَا وَ مُؤَالَاتِنَا، فَذَلِكَ وَ اللَّهِ الْوَجْهُ الَّذِي قَالَ: «كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ»، وَ لَيْسَ مِنَّا مَيِّتٌ يَمُوتُ إِلَّا وَ خَلَّفَ عَاقِبَةً مِنْهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». ** (البرهان في تفسير

القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٦ ؛ تأويل الآيات (١:٢٥/٤٢٥)

១០. [...] ទទួលបានពី សាឡាម ប៊ិន អាល់-មុសតា នៅដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាធិ យ៉ាកុប្យាវ
 អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم គេនិយាយអំពីយើង عليهم السلام យើង عليهم السلام នឹងមិន
 វិនាសសូន្យបង់ឡើយរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ជាមួយអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم បានបញ្ជាឲ្យក្រោមឱកាទ
 យើង عليهم السلام និងនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុយើង عليهم السلام ។ សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم នេះគឺព្រះភ័ក្ត្រដែលព្រះអង្គ
 មានព្រះបន្ទូលថា [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ នោះ ។ យើង
 ទាំងអស់សុទ្ធតែស្លាប់ទៅដោយបន្ទូលទុកនូវកូនចៅនៅខាងក្រោយ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"
 (25 /425 :1) (تأويل الآيات 1)

11. و عنهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنْ
 أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ" : «إِلَّا مَا أُرِيدُ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ، وَ وَجْهَهُ عَلَيَّ (عَلَيْهِ
 السَّلَامُ)».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٧ ؛ تأويل الآيات : ٢٧/١: ٤٢٦)

១១. [...] ទទួលបានពី យូនុស ប៊ិន យ៉ាកុប្យាវដែលទទួលបានមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលប្រាប់
 លោកតមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم [២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែង
 វិនាសលើកលែងតែព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ថា៖ "អ្វីដែលគេចង់និយាយតាមរយៈអាយ៉ាស៊ុនេះគឺព្រះភ័ក្ត្រ
 អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم និងភ័ក្ត្រអាលី صلوات الله عليه والسلم" ។ (تأويل الآيات)

12.** و عنهُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْعَلَاءِ الْمَدَارِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ شَمُونٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ ابْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
 الْقَاسِمِ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: "كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ" ، قَالَ: «نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ
 عَزَّ وَ جَلَّ».** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٢٩٧ ؛ تأويل الآيات : ٢٦/٤٢٦)

១២**. ទទួលបានពីលោក (គឺ ស្មារ៉ាហ្វ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្គ័រ) ដែលមានប្រសាសន៍ថាយើងបាន
 ទទួលសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អាល់-អុឡាអ៊ី អាល់-ម៉ាស្វានី តមកពី មូហាំម៉ាដ្យូ
 ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ស្មាមូន តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ អ៊ីបន្ទូ អាប់ខុលពោះហ្គ័រម៉ាន តមកពី
 អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម តមកពី ស្ទ្រលុះហ្គ័រ ប៊ិន សាស៊ុល តមកពី អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ
 ថា៖ "ខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "[២៨:៨៨] សព្វសារពើរមែងវិនាសលើកលែងតែព្រះ
 ភ័ក្ត្រព្រះអង្គ ។ យើង عليهم السلام ជាព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلم" ។ (تأويل الآيات)

ពាក្យរាយ

- [២៨:៣០] កន្លែងដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី គឺការបាឡាអ៊ូ 40
- [២៨:៣០] ដើមឈើ គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم 40
- អ៊ីម៉ាមួយត្រូវយកចេញពីគ្រប់សហគមន៍ [២៨:៧០-៧៨] ។ 79
- អ៊ីម៉ាម៉ាស្តុជារ៉ាហ្វីប [២៨:៦៦-៦៩] ។ 68
- ម៉ាអុដ្ឋ=រ៉ដ្ឋអុស្តុ (الرَّجْعَةُ=مَعَادٍ) [២៨:៨៤-៨៥] ។ 89
- បុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم និង សហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم [២៨:៤៤] ។ 50
- អល់ឡោះហ្វ្លូ وَحَلَّ ប្រកាសអំពីសហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله وسلم [២៨:៤៦] ។ 53
- រ៉ស្វីលុលឡោះហ្វ្លូ, អាមីរុល-មុមីនីន និង អ៊ីម៉ាទាំងអស់នឹងវិលត្រឡប់មកវិញ [២៨:៨៤-៨៥] ។ 89
- យើង عليه السلام ជាព្រះភីក្រូអល់ឡោះហ្វ្លូ وَحَلَّ [២៨:៨៦-៨៨] ។ 95
- មូលហេតុដីលេបកក្ខ័រ [២៨:៧៩-៨២] ។ 84
- ប្រវត្តិរបស់ ក្ខ័រ [២៨:៧០-៧៨] ។ 80
- ប្រាក់ដែលរកបានក្នុងពេលយប់ដោយអត់ងងុយជាប្រាក់មិនស្អាត [២៨:៧០-៧៨] ។ 79
- អាហ្វិ ហ្វាស្តុ និង ស៊ីហ្វាស អាល់-ស្មៅរី ធ្វើឲ្យមនុស្សចេញពីសាសនា [២៨:៤៧-៥០] ។ 56
- អាមីរុល-មុមីនីន អាល់ صلوات الله عليه والسلام ជាជំនួយរបស់ព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គ عليه السلام [២៨:៣៥] ។ 43
- អាយ៉ាស្តុត្រូវបំភ្លៃ [២៨:៤៤] ។ 49